

TURUN KAUPUNGIN TOIMINTASUUNNITELMA

Vuoden 2015 talousarvio ja vuosien 2015 – 2018 taloussuunnitelma

Kaupunginhallituksen ehdotus

Sisällysluettelo

Kaupunginjohtajan katsaus.....	3
Johdanto	5
Turun kaupungin strateginen ohjaus	5
Strategiahierarkia ja ohjausmallit.....	5
Kaupunkistrategia	6
Strategiset ohjelmat	6
Henkilöstöohjelma.....	6
Riskienhallinta.....	6
Taloudelliset kehitysnäkymät	7
Kuntatalous	8
Kuntien verotulot	8
Kuntien valtionosuudet	8
Varsinais-Suomen ja Turun seutukunnan kehitysnäkymät	9
Väestön kehitys.....	9
Turun väkiluku ja vuosimuutos 2009 – 2013	10
Työttömyyden määrä ja rakenne	10
Muut toimintaympäristön kehitysnäkymät.....	11
Talousarvio ja taloussuunnitelmat	12
Talousarvion tuloksen muodostuminen	12
Tuloslaskelma	13
Verotulot ja valtionosuudet	13
Rahoituserät.....	14
Investoinnit.....	15
Rahoituslaskelma.....	17

Lauta- ja johtokuntien toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

KJ-toimiala

Kaupunginvaltuusto	20
Kaupunginhallitus ja kaupunginhallituksen omarahoitusosuudet	21
Keskusvaalilautakunta	27
Tarkastuslautakunta.....	28

Hyvinvointitoimiala

Sosiaali- ja terveyslautakunta	29
--------------------------------------	----

Sivistystoimiala

Kasvatus- ja opetuslautakunta.....	33
------------------------------------	----

Vapaa-aikatoimiala

Kulttuurilautakunta	37
Liikuntalautakunta	38
Nuorisolautakunta	38

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Ympäristötoimiala

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta	42
Rakennuslautakunta	43
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	43
Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta	43

Kiinteistötoimiala

Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta	53
---	----

Vesiliikelaitos

Vesiliikelaitoksen johtokunta	63
-------------------------------------	----

Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos

Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta	71
---	----

Konserniyhteisöt

Strategisten konserniyhteisöjen tavoitteet	73
Turku Energia –konserni	74
Turun Seudun Vesi Oy	76
Turun Seudun Puhdistamo Oy	78
Turun Satama Oy	80
Turun Seudun Rakennustekniikka Oy	82
Turun Seudun Kiinteistöpalvelu Oy	83
Turun Seudun Kuntatekniikka Oy	84
Turun Kaupunkiliikenne Oy	85
Turun Tekstiilihuolto Oy	86
Turku Science Park Oy	87
Koneteknologiakeskus Turku Oy	89
Turun Aikuiskoulutussäätiö	91
Turun Ammattikorkeakoulu Oy	93
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy	96
TVT Asunnot Oy, emoyhtiö	98
Turun TeknologiaKiinteistöt Oy	100
Turun Ylioppilaskyläsäätiö	102
Turun Kaupunginteatteri Oy	104
Kiinteistö Oy Turun Monitoimihalli	105
Forum Marinum –säätiö	107

Laskelmat	109
-----------------	-----

Liitteet	114
----------------	-----

Kaupunginjohtajan katsaus

Talouden tasapainottamistavoitteesta pidetään kiinni

Vuoden 2015 talousarvioesityksen mukaan kaupungin palveluihin, investointeihin ja kehittämiseen käytetään rahaa 1,57 miljardia euroa. Toiminnan nettomenot kasvavat kuluvan vuoden talousarvioon nähden 0,8 prosenttia. Talousarvioesitys on 23,9 miljoonaa euroa alijäämäinen. Veroprosentteihin ei esitetä muutoksia.

Kaupungin saamat valtionosuudet laskevat kuluvan vuoden tasosta merkittävästi, laskua on yhteensä 14,1 miljoonaa euroa. Kaupungin tulorahoitus ei kata toiminnan ja investointien menoja, minkä johdosta kaupungin nettovelka kasvaa 30 miljoonaa euroa. Suhdannesyistä talouden tasapainottamistavoitetta on jouduttu siirtämään vuodelle 2018 ja kaupunki tulee tekemään lisätoimenpiteitä talouden sopeuttamiseksi.

Talousarvioesitys on laadittu muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta kesäkuussa kaupunginvaltuuston vahvistaman talousraamin mukaisesti. Vuoden 2015 talousarvio on budjetoitu 23,9 miljoonaa euroa alijäämäiseksi.

Valtuustokauden päätösten mukaisesti vuodelle 2016 tavoiteltua talouden tasapainottamistavoitetta on jouduttu siirtämään vuoteen 2018. Tämä johtuu valtionosuuksien merkittävästä pienenemisestä sekä pitkään jatkuneesta talouden taantumasta.

Valtionosuuksiksi ja verotuloiksi on budjetoitu 982,4 miljoonaa euroa, mikä on 4,2 miljoonaa euroa vuoden 2014 talousarviota vähemmän. Verotulojen ja valtionosuuksien laskusta huolimatta toiminnan nettomenot kasvavat 0,8 prosenttia, 982,3 miljoonaan euroon.

Palvelutarvetta ja kustannuksia kasvattavat korkea työttömyys ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen. Menojen kasvupainetta kohdistuu erityisesti työmarkkinatu- en kuntaosuuteen ja erikoissairaanhoidon menoihin.

Tuottavuutta lisätään monin tavoin

Kaupunki on pyrkinyt lisäämään tuottavuutta kaikessa toiminnassaan. Tuottavuuden parantamiseksi Turku on laatinut kaksi-osaisen uudistamisohjelman, jonka toimenpiteet jatkuvat ja vaikuttavat koko suunnittelukauden 2015-2018. Kevään aikana valmistuu kaupungin tehtäviä syväluotaava toimintanalyysi, jonka tarkoituksena on löytää uusia kohteita, joilla kaupungin toimintaa voidaan muuttaa pysyvästi.

Talousarvioesitykseen sisältyvä henkilöstösuunnitelma vähentää kaupungin henkilöstötyövuosien määrää vuonna 2015 viime keväänä vahvistetun tavoitteen mukaisesti 175:llä. Samansuuruinen henkilötyövuosien vähennystavoite on asetettu meneillään olevissa yhteistoimintaneuvotte- luissa tavoitteeksi myös vuodelle 2016.

Vuoden 2015 talousarvio on laadittu merkittävästi alijää- mäiseksi ja koska vuosi 2016 tulee olemaan kuntatalouden osalta vielä haastavampi, on mahdollisiin poikkeamiin rea- goitava ensi vuoden aikana välittömästi ja arvioitava lisä- toimenpiteitä.

Tehostamisesta huolimatta Turku investoi merkittävästi

Investointimenoja on karsittu kevään tasosta painottamalla valtuuston linjauksen mukaisesti kasvua edistäviä inves- tointeja ja välttämättömiä korjauksia. Vuonna 2015 ei aloi- teta uusia suuria tilainvestointeja.

Investointien uudelleenpriorisoinnista huolimatta kaupunki ja kaupunkikonserni investoivat taloussuunnitelmakaudella merkittävästi. Kaupungin bruttoinvestoinnit ovat 79,6 mil- joonaa euroa vuonna 2015 ja 82,3 miljoonaa euroa vuonna 2016.

Investointien rahoitus edellyttää lisävelanottoa 28,1 miljo- onaa euroa ja omaisuuden myyntituloja 40,1 miljoonaa euroa vuonna 2015. Vuoden 2016 velkarahoitustarpeeksi arvioidaan 31,4 miljoonaa euroa. Omaisuuden myynti- tuotoksi odotetaan 22,6 miljoonaa euroa.

Toimintamallin uudistaminen jatkuu

Kaupungin toimintamallin uudistamista jatketaan vuonna 2015, jolloin työllisyyspalvelut uudelleen organisoidaan konsernihallinnon alaiseksi palvelukeskukseksi. Tavoitteen- a on tehostaa työllistämistoimintaa ja lisätä yhteistyötä elinkeinoelämän ja järjestöjen suuntaan.

Myös hyvinvointitoimialalla otetaan vuoden alusta käyttöön uusi toimintamalli. Hallintoa kevennetään ja sairaalatoimin- toja keskitetään, millä tavoitellaan potilasvirtojen tehok- kaampaa hallintaa niin kaupungin omissa kuin sairaanhoi- topiiriin yksiköissä. Lisäksi terveyskeskuspalveluja tehoste- taan. Tärkeä kokonaisuus on myös lastensuojelun ja per- hepalveluiden uudistaminen.

Hallinnon keventämistä tehdään myös sivistystoimialalla, jossa lisäksi aloitetaan kaikkien koulutusmuotojen ja ope-

tussuunnitelmien sekä nuorisoasteen ja aikuiskoulutuksen uudistustyöt.

Elinkeino- ja innovaatiopalvelut kootaan Kupittaaan ICT-taloon

Turun elinkeino- ja innovaatiopalvelut kootaan Kupittaaan ICT-taloon vuoden 2015 alusta. ICT-taloon muuttavat Turun seudun kehittämiskeskus, Turku Science Park, Turun Ammattikorkeakoulun, Turun yliopiston ja Åbo Akademin toimintoja sekä TeknologiaKiinteistöt Oy. Start up -yritysten palvelut kootaan ElectroCityyn ja samalla käynnistetään uudenlainen AHJO-toiminta alkavien yrittäjien tueksi.

Start up yritysten palvelut kootaan ElectroCityyn ja samalla käynnistetään uudenlainen AHJO-toiminta alkavien innovatiivisten yrittäjien tueksi.

Kaupungin omia yrityspalveluja uudistetaan ja kehitetään syksyllä 2014 aloitetun analysoinnin pohjalta. Turun Seudun Kehittämiskeskuksen toimintamallia ja organisoitumistapaa arvioidaan nykytilanteen pohjalta ja kesäkuun 2015 loppuun mennessä tehdään esitys uudeksi toiminnaksi, organisaatioksi ja yhteistyömalliksi seudun kuntien kanssa.

Koneteknologiakeskus Turku Oy:n toiminta- ja rahoitusmalli ja asema kaupunkikonsernissa arvioidaan ja esitys jatkosta tehdään alkuvuonna 2015.

Työllisyysasiat samaan palvelukeskukseen

Kaupunkikonsernin työllisyysasiat siirretään vuoden 2015 alusta lukien konsernihallintoon perustettavan työllisyyden

palvelukeskuksen johdettavaksi ja koordinoitavaksi. Resurssien ja toimenpiteiden kokonaisvaltaisella kohdentamisella tavoitellaan parempaa vaikuttavuutta.

Erityisenä kohteena on pitkäaikaistyöttömyydestä kaupungille aiheutuvien kustannusten vähentäminen uusien työllistymispolkujen avaamalla. Työllisyys- ja elinkeinotoimenpiteet kytketään nykyistä tiiviimmin toisiinsa.

Turku-konsernin kehitysnäkymät ja tavoitteet

Konsernirakenteen kehittäminen jatkuu vuonna 2015 seudullisen vesihuolto-yhtiön selvittämisellä. Selvitys koskee Turun Seudun Vesi Oy:tä, seudullisia vesilaitoksia ja Turun Seudun Puhdistamo Oy:tä.

Vuonna 2013 toimintansa aloittaneista yhtiöistä, Turun Seudun Kuntatekniikka Oy, Turun Seudun Kiinteistöpalvelut Oy, odotetaan menestyvän seudun kilpailutuksissa ja vakiinnuttavan asemansa markkinoilla.

Turku Energian investoinnit omaan, uusiutuvaan, sähkön- tuotantoon jatkuvat osakkuusyhtiöiden kautta. Bruttoinvestoinnit vuodelle 2015 ovat 41 milj. euroa

Konsernimaista työtapaa pyritään tehostamaan mm. hyödyntämällä konsernitasolla kilpailutettuja hankintoja, tehostamalla ja lisäämällä keskitettyjen konsernipalveluiden käyttöä sekä tehostamalla yhteistyötä ja tietojen vaihtoa konserniyhteisöjen kesken.

Kaupunginjohtaja Aleksis Randell

JOHDANTO

Johdanto

Turun kaupungin strateginen ohjaus

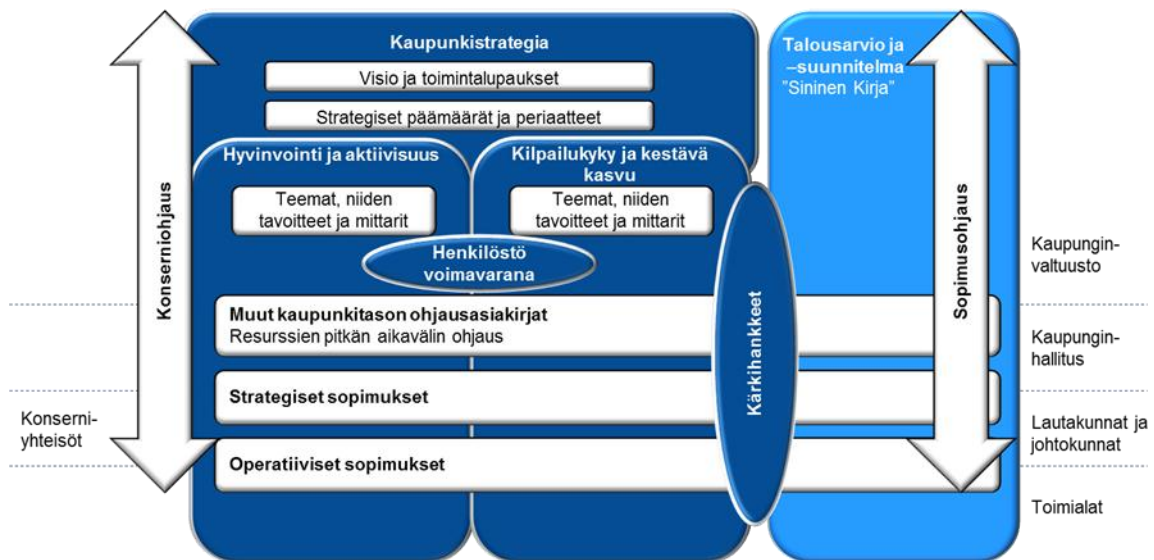
Strategiahierarkia ja ohjausmallit

Kaupunginvaltuusto päätti 25.3.2013 kaupungin uudesta strategiahierarkiasta ja strategiaprozessista. Uuden strategiahierarkian pääelementtejä ovat Turku 2019 –kaupunkistrategia sekä sitä tarkentavat kaksi strategista ohjelmaa, Hyvinvointi ja aktiivisuus -ohjelma sekä Kilpailukyky ja kestävä kasvu -ohjelma.

Kaupunkistrategia ja strategiset ohjelmat suunniteltiin syksyn 2013 ja kevään 2014 aikana tiiviissä yhteistyössä asukkaiden, yhdistysten ja elinkeinoelämän edustajien kans-

sa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunkistrategian ja strategiset ohjelmat kesällä 2014 (Kv 23.6.14.)

Kaupunkistrategia sisältää kaupungin pitkän tähtäimen vision ja toimintalupaukset sekä kaupunkitason yhteiset päämäärät. Strategisissa ohjelmissa tehdään toimintaa ohjaavat linjaukset, jotka tarkentuvat toimialojen strategisissa ja operatiivisissa sopimuksissa käytännön toimenpiteiksi.

Kuva 1: Turun kaupungin strategiahierarkia.

Kaupungin strategiahierarkiaan kuuluu myös henkilöstöohjelma, jonka nimi on Henkilöstövoimavarana (Kv 25.8.2014). Henkilöstöohjelmassa pyritään selkiyttämään työnantajan sekä koko henkilöstön vastuuta siitä, minkälainen työpaikka Turun kaupunki on.

Strategiarakenne sisältää edellä mainittujen kaupunkistrategian, strategisten ohjelmien ja henkilöstöohjelman lisäksi myös muita kaupunkitason ohjausasiakirjoja, jotka ohjaavat kaupunkistrategiaa tarkemmin tärkeitä kehittämisosastoita ja resurssien pidemmän aikavälin suunnittelua (esim. matkailustrategia, IT-strategia, hankintastrategia, tilastrategia). Nämä asiakirjat määrittelee ja hyväksyy pääosin kaupunginhallitus niiden suunnittelun mukaisessa aikataulussa ja niiden tavoitteet sisällytetään talousarviokirjaan.

Strategiset tavoitteet toimeenpannaan sopimusohjauksella ja kehittämismallilla

Kaupungin strategiset tavoitteet jalkautetaan sopimusohjauksen avulla (Kv 16.6.2014 §267). Sopimusohjausmalli on kaupungin toimintamalliin perustuva johtamisjärjestelmän osa kaikilla toimialoilla ja konsernihallinnossa. Aikaisemmin sopimusohjausta käytettiin Turussa hyvinvointi-, vapaa- ja sivistystoimialoilla, mutta vuoden 2015 toiminnan ja talouden suunnittelussa yhtenäiseen malliin tulivat mukaan myös ympäristö- ja kiinteistötoimialat sekä konsernihallinto. Käytännössä sopimusohjaus on Turun kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelun sekä seurannan malli.

Sopimusohjaus koostuu strategisista ja operatiivisista sopimuksista. Strateginen sopimus sisältää kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion- ja suunnitelman sekä

sitä täydentävän kaupunginhallituksen hyväksymän osan. Strategisten sopimusten mittarit toimivat strategisten ohjelmien toimeenpanon arvioinnin välineenä. Operatiivinen sopimus on lautakuntien ja toimialan välinen sopimus, jonka uudistettu malli otetaan käyttöön vuoden 2016 toimintasuunnitelman laadinnassa.

Strategisiin ja operatiivisiin sopimuksiin sisältyviä merkittäviä kehittämistoimenpiteitä toteutetaan aikaisempaa enemmän hankkeina ja projekteina. Uudella kärkihankkeajattelulla panostetaan strategian ja kaupungin toimintamalli uudistuksen kannalta kaikkein keskeisimpien tavoitteiden toteuttamiseen ja viestintään. Kaupunginhallitus päätti 29.9.14 kehittämismallin ja salkunhallinnan periaatteiden käyttöön otosta osana kaupungin toimintamallin uudistamista ja strategian toimeenpanoa. Samalla päätettiin ottaa käyttöön koko kaupunkia koskevat yhteiset työtavat ja työvälineet.

Siinä missä kehittämissalkun hallinta tarkastelee kaupungissa tapahtuvaa kokonaiskehittämistä hyötyjen ja resursien käytön näkökulmasta, kehittämissalkussa olevat yksittäiset hankkeet ja projektit valmistellaan ja toteutetaan yhtenäisillä parhaisiin käytäntöihin perustuvilla projektihallinnan menetelmillä.

Kaupunkistrategia

Turku 2029 -kaupunkistrategia kuvaa, miltä kaupunki näyttää vuonna 2029, mitä keskeisiä päämääriä kaupunki toiminnalleen asettaa ja mihin periaatteisiin kaupungin henkilöstö sekä luottamushenkilöt lupaavat toiminnassaan sitoutua.

Strategia on tarkoitettu paitsi Turun kaupungin organisaation toimintaa ohjaavaksi työkaluksi myös laajemmin koko kaupungin käyttöön. Se on asiakirja, johon myös kaupunkilaiset ja sidosryhmät voivat sitoutua. Sen keskeisenä tavoitteena on kaupunkilaisten hyvinvoinnin sekä kaupungin kilpailukyvyyn edistäminen kestäväällä tavalla.

Kaupunkistrategian toteutumisen mittareina käytetään indikaattoreita, jotka kertovat monipuolisesti koko kaupungin kilpailukyvyyn ja hyvinvoinnin kehityksestä. Ne ovat pääosin kansallisia tilastotietoja, joille on pidemmän aikavälin vertailuarvoja myös muista kaupungeista.

Strategiset ohjelmat

Kaupunkistrategian lisäksi kaupungilla on kaksi strategista ohjelmaa: Hyvinvointi ja aktiivisuus -ohjelma sekä Kilpailukyky ja kestävä kasvu -ohjelma. Strategisissa ohjelmissa aikajänne on neljästä kahdeksaan vuotta ja niissä tehdään linjaukset keinoista, joilla kaupunkistrategian päämääriä toteutetaan. Yhteensä strategiset ohjelmat sisältävät kuusi pääteemaa: Terve ja hyvinvoiva kaupunkilainen, Osaava ja oppiva kaupunkilainen, Aktiivinen kaupunkilainen, Yrittävä ja osaava kaupunki, Vaikuttava ja uudistuva kaupunki sekä Rakentuva kaupunki ja ympäristö.

Strategisten ohjelmien kaupunkitasoiset linjaukset puretaan toimialojen strategisissa ja operatiivisissa sopimuksissa käytännön tavoitteiksi, toimenpiteiksi ja mittareiksi. Kun toimialojen strategisten sopimusten tavoitteiden toteutumaa kootaan yhteen ja analysoidaan, saadaan kokonaisnäkemys ohjelmien toimeenpanon onnistumisesta kaupunkitasolla.

Henkilöstöohjelma

Henkilöstö voimavarana -ohjelmassa pyritään selkiyttämään työnantajan sekä koko henkilöstön vastuuta siitä, minkälainen työpaikka Turun kaupunki on. Olemalla luotettava ja henkilöstön hyvinvointia lisäävä työpaikka luomme Turusta vetovoimaisen ja halutun työpaikan, josta ollaan ylpeitä.

Henkilöstö voimavarana -ohjelma on jaettu kolmeen selkeään painopistealueeseen:

1. Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia
2. Aktiivinen osaamisen ennakointi
3. Turku on vetovoimainen työnantaja

Kuhunkin näistä painopistealueista on määritelty 3 alatavoitetta, joille on asetettu mittarit vuosille 2014 - 2017. Mittareista useat on poimittu valtakunnallisesta Kunta 10-tutkimuksesta, jotta saamme vertailupohjaa muihin kuntiin. Kustakin painopistealueesta valitaan yksi alatavoite/vuosi erityisen edistämisen kohteeksi, vaikka koko ohjelman henki sitookin kaikkia Turun työntekijöitä ja esimiehiä. Lisäksi ohjelmaan on määritelty joukko alatavoitteita tukevia seurantakohteita, joiden avulla voimme seurata kaupungin toiminnan kehityksen suuntaa.

Ohjelman painopiste on aikaisempaa enemmän itse työssä: kun työ on hyvää ja vastuut selkeitä, voivat työntekijätkin hyvin. Strategian tavoitteiden saavuttamisen tueksi kehitetään jatkuvasti toimintamallin uudistuksessa asetettua Paremman johtamisen kokonaisuutta. Sen kautta esimiehille annetaan eväitä olla mahdollisimman ammattitaitoisia työnantajan edustajia ja edistetään yhtenäistä työnantajapolitiikkaa kaikilla toimialoilla.

Henkilöstö voimavarana -ohjelma jalkautuu toimialojen strategisten sopimusten kautta kiinteänä osana toiminnan järjestämistä. Lisäksi sitä edistetään mm. työhyvinvointiohjelman sekä osaamisen kehittämisen kautta. Tuki toiminnalle tulee Strategisesta HR:stä keskitetysti, mutta toimialakohtaiset tarpeet määrittelevät toimialojen toteutustapoja. Henkilöstö voimavarana -ohjelman raportointi tapahtuu keskitetysti henkilöstöraportin osana kaupunkitasoisesti.

Riskienhallinta

Riskienhallintaprosessi perustuu riskin tunnistamiseen, seurausten kuvaamiseen, riskin toteutumisen todennäköisyyteen ja vaikutusarviointiin (riskin merkittävyyteen) ja mahdollisuuteen hallita riskejä eri menetelmillä.

Jokainen toimiala ja keskeiset strategiset yhteisöt suorittavat riskienarvioinnin käyttäen samoja riskienarviointityökaluja, jolloin riskienhallintaprosessi saadaan yhtenäiseksi. Arvioitavat riskit on jaettu toiminnallisiin riskeihin, vahinkoriskeihin, taloudellisiin riskeihin sekä strategisiin riskeihin.

Riskienhallinta ja sen kehittäminen on osa strategiaa. Toiminnan kehittämistä ja strategisia painopisteitä mietittäessä riskienhallinta tulee katsoa osana kokonaisuutta. Riskienhallintaa kehitetään siten, että pystytään vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin, hyödyntämällä riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta annettuja ohjeita.

Taloudelliset kehitysnäkymät

Yleiset kehitysnäkymät

Maailmantalouden kasvu on ollut käynnissä jo hyvän aikaa ja myös Euroopassa talouden kasvu on alkanut avautuksen viriämään. Maailmantalouden näkymät ovat Suomen kansantalouden kannalta kuitenkin edelleen heikot. Vaikka koko maailman bruttokansantuotteen kasvu onkin kolmen prosentin luokkaa, niin euroalueella kasvu on ollut vaisua eikä sanottavaa piristystä ole luvassa. Suomen talous seuraa pitkälti muuta Eurooppaa ja varsinkin maamme viennin kehitys on haavoittuvainen. Suomi ei kuitenkaan ole päässyt ainakaan toistaiseksi mukaan tähän orastavaankaan kasvuun.

Valtionvarainministeriö on antamassaan julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2015-2018 todennut, että Suomen talouden tila on osoittautunut toistuvasti ennakoitua heikommaksi ja myös arviot näkymistä keskipitkällä aikavälillä ovat heikentyneet. Heikon kehityksen taustalla ovat olleet toisaalta maailmantalouden ja euroalueen ongelmat, toisaalta Suomen teollisuuden rakennemuutos ja heikko kilpailukyky. Kun talouden kasvu ja työllisyys ovat jääneet ennakoitua heikommaksi, hallituksen valtiontaloudelle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen on osoittautunut vaikeaksi. Riski siitä, että velkaantumisen kasvaa hallitsemattomasti, kun korkotaso normalisoituu, on kasvanut. Samalla lähtökohdat kestävyysvajeen korjaamiseen ovat muodostuneet aiempaa haastavammiksi. Kasvun edellytysten vahvistaminen rakennepoliittisen ohjelman avulla uhkaa osoittautua liian hitaaksi reitiksi.

Suomen bruttokansantuote (BKT) supistui Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 1,2 % vuonna 2013. Tuotanto väheni jo toista vuotta peräkkäin ja oli vuoden 2006 tasolla.

Tilastokeskuksen syyskuun alussa 2014 julkistamien ennakkotietojen mukaan Suomen BKT kasvoi 0,2 % huhtikuussa 2014 verrattuna edelliseen vuosineljänneeseen. BKT:n kasvu vuoden 2014 toisella neljänneksellä merkitsee Tilastokeskuksen mukaan sitä, että teknisesti ottaen Suomi ei enää ollut taantumassa. Vuoden 2014 ensimmäisellä vuosipuoliskolla tuotantoa kertyi kuitenkin vähemmän kuin vuosi sitten.

Valtionvarainministeriön (VM) 15.9.2014 julkistaman taloudellisen katsauksen mukaan euroalueelle ennustetaan kahden negatiivisen vuoden jälkeen prosenttien talouskasvuun vuonna 2014 ja seuraavien parin vuoden aikana kasvu olisi noin puolitoista prosenttia.

Valtionvarainministeriön mukaan vuonna 2014 Suomen BKT:n ei ennusteta kasvavan. Ennuste pitää sisällään hyvin maltillisen suhdannekäänteeseen, eli tämän vuoden sisäinen kasvu muodostuu positiiviseksi. Nettoviennin vaikutus talouskasvuun on selvästi positiivinen ja merkittävin tekijä kuluvan vuoden kasvun käynnistymisessä. Yksityinen kulutus ei lisääny edellisvuodesta ja yksityiset investoinnit laskevat 4,6 % johtuen etupäässä asuinrakennusinvestointien ja kone- ja laiteinvestointien heikosta kehityksestä. Työmarkkinoiden tilanne heikkenee edelleen. Työttömyysasteen ennustetaan nousevan 8,6 prosenttiin ja työllisyys heikkenee edellisestä vuodesta 0,4 prosentilla. Inflaatio jää 1,1 prosenttiin, josta n. 0,5 %-yksikköä tulee välillisen verotuksen muutoksista, kuten ensi vuonnakin.

Vuoden 2015 kasvuksi muodostuu VM:n katsauksen mukaan 1,2 % ja kasvu muuttuu laajapohjaisemmaksi. Yksityinen kulutus lisääntyy hieman, 0,3 %. Viennin kasvu jää maailmankaupan kasvua hitaammaksi ja siten markkinaosuuksien menettäminen jatkuu edelleen. Työmarkkinoiden tilanne pysyy edelleen heikkona. Työttömyys alenee 8,5 %:iin edellisvuodesta ja työllisyys lisääntyy vajaalla puolella prosentilla. Työmarkkinoiden yhteensopivuusongelmat ovat edelleen merkittäviä ja rakenteellisen työttömyyden taso korkea. Inflaation ennustetaan pysyvän puolentoista prosentin tuntumassa.

Vuoden 2016 talouskasvuksi VM:n katsauksessa ennustetaan 1,4 %.

Julkisen talous on VM:n taloudellisen katsauksen mukaan pysynyt alijäämäisenä pitkään jatkuneen heikon suhdanteen vuoksi, mutta sopeutustoimet ovat osaltaan hillinneet alijäämän kasvua. Julkisen talouden sektoreista valtiontalous on syvästi alijäämäinen. Ennustekaudella alijäämä kuitenkin pienenee sopeutustoimien ja viriävän talouskasvun myötä.

Euroalueen korot ovat poikkeuksellisen alhaalla Euroopan keskuspankin laskettua ohjauskoron syyskuun 2014 alussa 0,05 %:n. Tämä on alentanut myös pitkät eurokorot hyvin alas. Euroopan keskuspankin odotetaan pitävän ohjauskoron alhaalla pitkälle vuoden 2015 puolelle. Korkotason nousu saattaa lähteä Yhdysvalloista, jossa talouskasvu on nopeampaa kuin Euroopassa ja, jossa Yhdysvaltain keskuspankki FED on vähitellen purkamassa likviditeettiä markkinoilta ja sen jälkeen nostamassa ohjauskorkoa vuoden 2015 aikana. Tämä vaikuttanee yleiseen korkokehitykseen globaalisti. Taloussuunnitelmakaudella vuosina 2015 – 2018 on selvää, että myös euroalueen korot tulevat vähitellen nousemaan, mutta keskuspankit ovat varovaisia koronnostoissaan, ettei orastava talouskasvu tyrehdy.

Talouden keskeisiä tunnuslukuja

	2012	2013	2014**	2015**	2016**
BKT markkintahintaan määrän muutos, %	-1,5	-1,2	0,0	1,2	1,4
Kuluttajahintaindeksi muutos, %	2,8	1,5	1,1	1,5	1,8
Työttömyysaste, %	7,7	8,2	8,6	8,5	8,2
Työllisyysaste, %	69,0	68,5	68,5	68,9	69,5
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä % BKT:sta	-2,1	-2,3	-2,7	-2,4	-1,7
Valtio	-3,7	-3,5	-3,4	-2,6	-2,3
Kunnat	-1,1	-0,8	-0,8	-1,1	-1,1
Sosiaaliturvarahastot	2,6	1,9	1,5	1,3	1,7
Rakenteellinen jäämä % BKT:sta	-1,2	-0,8	-1,2	-1,3	-1,2
Julkisyhteisöjen bruttovelka % BKT:sta ¹⁾	53,0	55,9	59,6	61,2	62,1
Valtionvelka, % BKT:sta	42,2	44,6	47,6	48,5	49,0

Lähde: Valtiovarainministeriö

¹⁾ julkinen velka on tilastouudistuksen vuoksi ennuste myös vuosina 2012 ja 2013.

Vertailun vuoksi voidaan mainita, että tärkeimpien ennusteita tuottavien laitosten syksyllä 2014 julkistamat arviot Suomen vuoden 2014 BKT:n kasvusta vaihtelevat välillä -0,5 – 0,0 % ja vuoden 2015 kasvusta välillä 0,3 – 1,2 %. Vuoden 2014 edetessä ennusteita on tarkistettu alaspäin mm. euroalueen ja Venäjän heikentyneiden talousnäkymien sekä Ukrainan kriisin takia.

Kuntatalous

Kuntatalouteen on syntynyt viime vuosina menojen ja tulojen välinen epätasapaino. Viime vuonna kuntatalouden rahoitusasema parani tilapäisesti kertaluontoisten tekijöiden seurauksena. Vaisu talouskasvu ja valtiontalouden sopeutustoimet pitävät kuntien tulojen kasvun lähivuosina hitaana. Myös menokasvun ennustetaan hidastuvan viime vuosien toteutuneesta, mutta olevan tulevanakin vuosina koko tulojen kasvua nopeampaa. Kuntatalous pysyy selvästi alijäämäisenä ja velan kasvu uhkaa jatkua.

Kuntataloustiedotteen 3/2014 mukaan kuntien ja kuntayhtymien toimintamenot kasvavat ensi vuonna 0,5 % ja toimintatulot vähenevät 7,2 %. Verotulot kasvavat 1,8 % ja valtionosuudet vähenevät 1,6 %. Vuosikate on 1,77 mrd. euroa positiivinen, mutta tilikauden tulos on -0,63 mrd. euroa. Vuosina 2014 ja 2015 tuloslaskelman eriin vaikuttaa kunnallisten liikelaitosten sekä ammattikorkeakoulun yhtiöittäminen.

Kuntien verotulot

Kuntataloustiedotteen 3/2014 mukaan kuntien verotilitysten kasvuvauhti tippuu reippaasti viime vuoden poikkeuksellisen korkealta tasolta. Verotulojen hitaaseen kasvuun vaikuttavat myös muun muassa uuden työmarkkinaratkaisun maltilliset sopimuskorotukset, vaatimaton talouskehitys, veroperustemuutokset sekä väestön ikääntyminen. Kunnallisverojen kasvun arvioidaankin jäävän tänä vuonna 1,4 prosenttiin, vaikka lähes puolet kunnista nosti vuoden alussa tuloveroprosenttejaan.

Kunnallisveron tilitysten ennakoidaan kasvavan vuonna 2015 vain 1,2 prosenttia. Keskeinen syy tilitysten vaimaan kasvuun on kunnallisverosta myönnettävien vähennysten kasvu. Vuonna 2015 tullaan korottamaan useita vähennyksiä, kuten kunnallisverotuksen eläketulovähennystä, työtulovähennystä ja perusvähennystä. Myös uusi lapsivähennys ja valtion tuloveroasteikon kolmen alimman tuloajan korotus 1,7 prosentilla vaimentavat kunnallisveron kasvua. Kaikkien kuntien tuloveroihin vaikuttavien veroperustemuutosten yhteisvaikutukseksi vuonna 2015 arvioidaan -131 milj. euroa. Verotulomenetykset kuitenkin kompensoidaan kunnille täysimääräisesti valtionosuusjärjestelmän kautta lisäämällä kuntien valtionosuuksia.

Vuonna 2014 kuntien jako-osuus yhteisöveron tuotosta on 35,56 %. Heikko talouskasvu ei näytä välittyvän kuluvana vuonna kuntien yhteisöverokertymään dramaattisesti lähinnä tilitysten ajoituksiin liittyvien tekijöiden vuoksi. Yhteisöverotuoton arvioidaan kasvavan tänä vuonna peräti 6,0 prosentilla, jolloin sitä kertyy kunnille noin 1,39 mrd. euroa. Ensi vuonna sovellettava kuntien yhteisöveron jako-osuus nousee tämän vuoden luvusta, sillä kuntien yhteisöveron jako-osuutta nostetaan 75 miljoonalla eurolla työmarkkinatukiudistukseen liittyvien lisäkustannusten kompensoimiseksi kunnille. Yhteisöveroon on esitetty myös muita pienempiä veroperustemuutoksia, jotka tullaan kompensoidaan kunnille yhteisöveron jako-osuutta muuttamalla. Peruspalvelubudjetin ennuste kuntien osuudeksi yhteisöveron tuotosta ensi vuonna on 36,36, mutta luku täsmentyy vielä loppuvuoden aikana. Tämän hetkessä ennusteissa on lähdetty siitä, että kunnille tilitetään yhteisöveroa vuonna 2015 kokonaisuudessaan 1,47 miljardia euroa. Tällöin yhteisövero kasvaisi 5,8 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntien jako-osuuden väliaikainen viiden prosenttiyksikön korotus päättyy vuonna 2016, jos asiasta ei tehdä uutta päätöstä tulevassa hallitusohjelmassa.

Kiinteistöveron tilitykset nousevat kiinteistöverouudistuksen vuoksi vuonna 2014 reippaasti. Tilitysten määrän arvioidaan lisääntyvän yli 10 prosenttia, jolloin kiinteistövero kasvaa noin 1,5 mrd. euroon. Vuonna 2015 kiinteistövero arvioidaan kertyvän noin neljä prosenttia enemmän kuin kuluvana vuonna.

Kuntien valtionosuudet

Kuntien valtionavut koostuvat laskennallisista yleiskatteellisista valtionosuuksista ja määrättyihin käyttötarkoituksiin kohdistettavista valtionavustuksista, joiden suuruus kattaa määrätyn osuuden toiminnan todellisista kustannuksista. Valtion talousarvioesityksen (15.9.2014) mukaisesti kuntien valtionavut ovat vuonna 2015 yhteensä 9,9 mrd. euroa, mistä valtaosa (9,0 mrd. euroa) muodostuu kunnille myönnettävistä valtionosuuksista. Valtionavustukset ovat vuonna 2015 noin 0,9 mrd. euroa. Valtionavut vähentyvät vuonna 2015 edellisvuoteen verrattuna yhteensä n. 540 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuus on 8,4 mrd. euroa.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä uudistuu vuoden 2015 alusta siten, kuin järjestelmää on muutettu lailla 676/2014 (He 38/2014). Valtionosuuden määräytymisen ikäryhmistystä ja määräytymisen kriteeristöä on muutettu olennaisesti. Keskeiset peruseriaatteet ja rakenteet säilyvät. Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus säilyy nykyisellään. Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistukseen kuuluu viiden vuoden siirtymäkausi, jonka aikana valtionosuuden muutosta tasataan. Vuonna 2015 muutos voi olla enintään +/- 50 euroa asukasta kohti.

Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan vuoden 2015 valtionosuusrahoitusta alentavat hallitusohjelmassa ja kehyspäätöksissä sovitut säästöt. Nämä kohdistuvat mm. lukioon, ammatilliseen peruskoulutukseen, työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän rahoitukseen, oppilaitosten perustamiskustannusten valtionosuuteen, vapaan sivistystyön rahoitukseen sekä teattereiden, orkestereiden ja museoiden rahoitukseen. Vuonna 2015 opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksen säästöt ovat kuntien ja kuntayhtymien osalta 102 milj. euroa. Mm. lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen yksikköhintoja leikataan. Vuosien 2013 ja 2014 indeksileikkauksia ei jatketa, vaan vuodelle 2015 tehdään normaalit indeksitarkistukset 1,1 %:n mukaan.

Varsinais-Suomen ja Turun seutukunnan kehitysnäkymät

Varsinais-Suomi on teollisuuden rakennemuutoksen kourissa. Telakkateollisuuden ja matkapuhelinalan työpaikkojen väheneminen on rakennemuutoksen seurausta. Suomen valtion ja Meyer Werffin päätös ostaa Turun telakka uudelle yhteisyritykselle oli aluetalouden kannalta toiveita herättävä. Liikenneverkon kehittäminen tulevina vuosina auttaa maakuntaa kehittymään eteenpäin. VT 8:n rakentaminen nelikaistaisena Nousiaisiin asti on nyt ratkaistu valtiovarainministeriön budjettiesityksessä vuodelle 2015. VT 8 Turku - Pori -yhteysvälin II vaiheen ratkaisut, VT 9:n liikenneturvallisuusratkaisut ja KT 40:n perusparannus odottavat rahoitusratkaisuja seuraavana.

Syyskuussa 2014 julkaistussa Työ- ja elinkeinoministeriön ja ELY-keskusten Alueelliset kehitysnäkymät 2/2014 – katsauksessa ennakoitaan Varsinais-Suomen maakunnan

taloudellisia näkymiä siten, että sekä elinkeinoelämän ja yritystoiminnan että työttömyyden odotetaan pysyvän ennallaan 6 kk:n kuluttua verrattuna nykyhetkeen. Vuoden kuluttua elinkeinoelämän ja yritystoiminnan tilanteen oletetaan olevan nykyhetkeä parempi mutta työttömyyden säilyvän edelleen ennallaan.

Katsauksen toimialoittaisessa tarkastelussa todetaan, että Varsinais-Suomen teknologiateollisuudessa suhdannetilanne on samanlainen kuin koko maassa: keväällä uudet tilaukset olivat kasvussa, mutta kasvu on kesän aikana hidastunut. Turun seutukunnalle tärkeän meriteollisuuden näkymät ovat selvästi parantuneet Turun telakan kaupan ja risteilijätilausten myötä.

Lääke- ja bioaloilla on merkittävä asema Turun seutukunnan korkean teknologian osaamisessa, sillä seutukunnan henkilöstöltään kymmenen suurimman yrityksen joukossa on kolme Turussa toimivaa lääke- ja bioalojen yritystä. Näiden alojen positiivisen kehityksen ennakoitaan jatkuvan, kun suurimmat lääketehaat edelleen investoivat ja kasvattavat tuotantoaan.

Suurista toimialoista kauppa ja kuluttajapalvelut kärsivät Turun seutukunnassakin edelleen vaimeasta kotimaisesta kysynnästä ja niiden työllisyystilanteen ennakoitaan heikenevän nykyisestä. Myös rakentamisen suhdannetilanteen odotetaan jatkuvan edelleen heikkona.

Alhaisella tasolla olevien tuotannollisten investointien kannalta vuonna 2015 käynnistyvä Turun seudun energiatuotanto Oy:n monipolttoainevoimalaitoksen rakentaminen Naantaliin on piristysruiske aluetaloudelle sekä rakentamisaikaisten että pysyvien vaikutusten muodossa.

Alueelliset kehitysnäkymät -katsauksessa ennakoitaan Turun seutukunnan seuraavan 6 kk:n taloudellisia näkymiä kokonaisuudessaan siten, että sekä elinkeinoelämän ja yritystoiminnan tilanne että työttömyys pysyvät ennallaan nykyhetkeen verrattuna. Kun tarkastelujaksoa pidennetään 12 kk:n mittaiseksi, odotukset ovat positiivisempia: elinkeinoelämän ja yritystoiminnan tilanteen nähdään paranevan, mutta työttömyyden pysyvän edelleen ennallaan (katsauksen aluetalouden kehitystä koskevia odotuksia arvioitaessa on syytä mainita, että katsausta tehtäessä ja julkistettaessa Turun telakan kauppa ja risteilijätilaukset eivät olleet vielä saaneet lopullista vahvistusta).

Väestön kehitys

Turun asukasluku oli vuoden 2013 lopussa 182 072, josta miehiä 86 418 ja naisia 95 654. Turku on asukasluvultaan Suomen kuudenneksi suurin kaupunki ja Turun seutukunta maan kolmanneksi suurin kaupunkiseutu.

Kaupungin väkiluku kasvoi 1970-luvun puoliväliin asti, minkä jälkeen se alkoi hitaasti laskea. Käänteinen kasvuun ajoittui 1990-luvun alkuun lisääntyneen maahanmuuton johdosta, kunnes kotikuntalain muutos vuonna 1994 sai

myös kuntien välisen muuton Turulle voitolliseksi opiskelijoiden voidessa aiempaa helpommin kirjautua opiskelupaikkakuntansa vakituiseksi asukkaiksi.

Kaupungin väestönkasvu on vuosina 2010-2013 ollut aiempiin vuosiin verrattuna suhteellisen nopeaa ja on ylittänyt Tilastokeskuksen viimeisimmän väestöennusteen luvut selvästi. Varsinkin 15-64 –vuotiaiden määrän kasvu on ollut ennustettua suurempi. Vanhusväestö on kasvanut ennustetulla tavalla, sillä suuret ikäluokat ovat siirtymässä 65 vuotta täyttäneiden ikäryhmään.

Nettomaahanmuutto on ollut Turulle voitollista koko 2000-luvun. Kuntien välinen nettomuutto oli tappiollista välillä 2004-2009, mutta vuodesta 2010 alkaen tulomuutto muista kunnista on ylittänyt lähtömuuton. Turun lähtömuuton pääsuuntia ovat olleet naapurikunnat ja pääkaupunkiseutu.

Turun väkiluku ja vuosimuutos 2009 – 2013

Vuosi	Väkiluku	Vuosimuutos
2009	176 087	505
2010	177 326	1 239
2011	178 630	1 304
2012	180 225	1 595
2013	182 072	1 847

Kasvu on, kuten koko maan tasollakin, paljolti maahanmuuton ansiota. Vuoden 2014 ennakkotietojen mukaan Turun väestönkasvu näyttäisi jatkuvan vuoden 2013 tasolla.

Ruotsinkielisten osuus väestöstä on ollut pitkään Turussa hieman yli viisi prosenttia. Muita kieliä kuin suomea, ruotsia tai saamea puhuvia oli vuoden 2013 lopussa 16 704 eli runsaat yhdeksän prosenttia väestöstä. Muunkielisen väestön määrä on kasvanut nopeasti viime vuosina. Suurimmat muunkielisryhmät olivat vuoden 2013 lopussa venäjä 2 879, arabia 1 709, kurdi 1 527, viro 1 465, albania 1 157 ja somali 1 091.

Ulkomaalaisia (passin mukaan) oli Turussa vuoden 2013 lopussa 10 517. Suurimmat ryhmät olivat Viro 1 633, Venäjä 1 051, Irak 802, Somalia 597, Iran 486 ja Ruotsi 366.

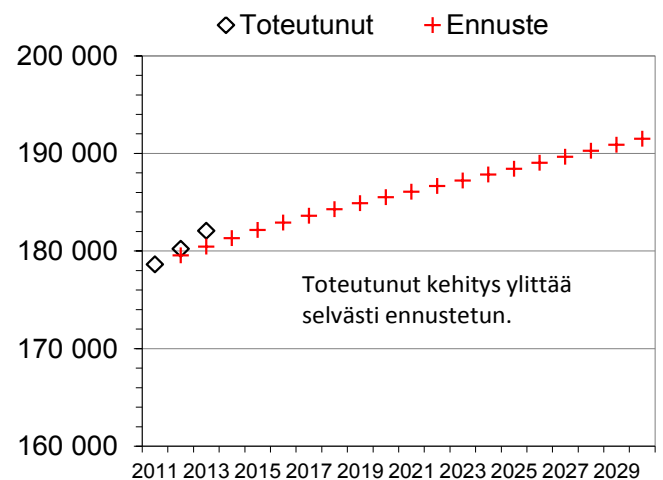
Työttömyyden määrä ja rakenne

Kymmenen suurimman kaupungin vertailussa Turun työttömyysaste (15,5) oli syyskuussa 2014 viidenneksi korkein (13,9 syyskuussa 2013). Turku korkeampi työttömyysaste oli Lahdessa, Tampereella, Jyväskylässä ja Oulussa. Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä oli Turussa vertailun toiseksi matalin ja nuorisotyöttömien osuus neljänneksi matalin. Turussa oli syyskuussa työttömiä 13 970 (miehet 7 975, naiset 5 995), joista pitkäaikaistyöttömiä 3 956 ja nuorisotyöttömiä (alle 25-v.) 1 867.

Turun työttömyysaste on ollut koko maan työttömyysastetta korkeampi yhtäjaksoisesti vuoden 1992 huhtikuusta lähtien. Syyskuussa 2014 erotus oli 3,5 prosenttiyksikköä. Kymmenen suurimman kaupungin seutukuntavertailussa Turun seutukunnan työttömyysaste oli syyskuussa kolmanneksi alin Helsingin ja Kuopion seutukuntien jälkeen. Turun työttömyysasteen erotus sen ympäryskuntien muodostaman alueen yhteiseen työttömyysasteeseen oli vertailukeskuskuntien suurin.

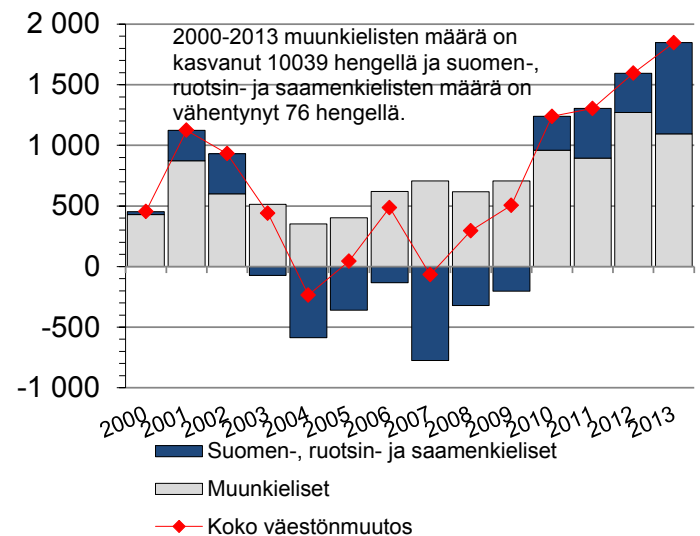
Jatkossa Turun työttömyysnäkömät kohentunevat vahvistuvan telakkatoiminnan ansiosta.

Turun toteutunut väestö 2011 – 2013 sekä TK:n ennuste vuosille 2012 – 2030.

Lähde: Tilastokeskus

Turun vuosittainen väestönmuutos äidinkielen mukaan vuosina 2000 – 2013, henkeä

Lähde: Tilastokeskus

Muut toimintaympäristön kehitysnäkymät

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Sairaanhoitopiiri on talousarvioesityksessään vuodelle 2015 budjetoitunut Turun maksuosuudeksi 187 818 737 €, jossa on kasvua kuluvaan vuoden budjetoituun maksuosuuteen 3,5 % ja viimeisimpään ennusteeseen nähden vain 1,6 %. Talousarvioesitys perustuu sairaanhoitopiirin arvioon ensi vuoden käytöstä. Siinä avohoitokäynnit lisääntyvät 5,3 % ja sairaalahoitajakset vähenevät 0,2 %. Sosiaali- ja terveyslautakunta on omassa talousarvioesityksessään budjetoitunut sairaanhoitopiirin palveluihin saman euromäärän. Viime vuosien käyttötalouden kasvuun nähden oletettu kasvuvара on pienehkö.

Avohoitokäyntien lisääntyminen ja sairaalahoitajaksojen vähentyminen perustuu lääketieteen kehitykseen, missä yhä vaativimpia hoitoja voidaan toteuttaa polikliinisesti. Tyks ei ole toistaiseksi menestynyt kovin hyvin THL:n yliopistosairaaloiden tuottavuusvertailussa, mikä osaltaan selittää kalliita palvelujen hintoja jäsenkunnille. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä suunnitteilla olevan yksisairaalahankkeen tavoitteena on rationalisoida palveluketjuja ja sitä kautta parantaa tuottavuutta. Onnistuessaan tämä pitkällä aikavälillä hillitsisi jäsenkuntien maksuosuuksien kasvua.

Sairaanhoitopiirin investointisuunnitelman suurin yksittäinen hanke U-sairaalan korvaavien tilojen rakentaminen (T3-hanke). Sen rakentamis- ja hankintakustannukset ovat esityksen mukaan yhteensä 157,4 M€. Alustavat laskelmat ja toteutettu markkinaselvitys puoltavat oman taseen ulkopuolista rahoitus-

ja rakentamisratkaisua. Arvioidusta ulkopuolisista rahoitusvaihtoehdoista leasingrahoitus on efektiivisiltä kokonaiskustannuksiltaan edullisin ja siten hintatasoltaan lähimpänä sairaanhoitopiiriin hankkiman vieraan pääoman kustannustasoa.

Muut merkittävät muutokset

Vuoden 2015 alusta voimaan astuva valtionosuuslainsäädännön muutos heikentää olennaisesti kuntien rahoituspohjaa. Turussa rahoituspohjan heikkeneminen on päätetty kattaa sopeuttamalla nettokäyttömenoja verorahoituksen kehitykseen.

Kuntien toimintaan ja palvelujen tuottamistapaan tulevaisuudessa vaikuttaa ratkaisevasti meneillään oleva kuntarakennemuutos sekä sosiaali- ja terveystoimen uudistus.

Sosiaali- ja terveyshuollon järjestämistä koskevan lain on määrä astua voimaan keväällä 2015 ja sosiaali- ja terveystoimen palveluista vastaavien alueiden toiminta käynnistyy vuoden 2017 alusta. Uusi malli tarkoittaa merkittävää muutosta nykyiseen malliin ja Turun kaupungin toimintaan.

Työmarkkinatuki uudistus lisää kustannusvastuuta kunnille. Hyvinvointitoimialan arvion mukaan työmarkkinatuen kuntasuosuksiin kohdistuu noin 9 milj. euron lisäspäine uudistuksen johdosta.

TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMAT

Lukuohjeet:

TULOSLASKELMA

TOIMINTAKATE ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

VIKATE osoittaa tulo- ja menojen ero, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja menojen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien suunnitelmajoistojen suuruinen, kunnan tulo- ja menojen olisi riittävä.

VIKKAUDEN TULOS on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistokeron, vapaaehtoisien varauksien ja rahastojen muutokset.

Tuloslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot/Toimintakulut, %

Määritelmä: $100 \times \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate %:a poistoista

Määritelmä: $100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot}$

RAHOITUSLASKELMA

TOIMINNAN RAHAVIRTA osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan (käyttötalouden) avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta.

Vuosikate saadaan suoraan tuloslaskelmasta ja vuosikatteen korjaukset esitetään rivillä Tulo- ja menojen korjaukset. Korjaukset ovat pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot, mikäli ne on esitetty toiminnan muissa tuotoissa sekä toiminnan muihin kuluihin merkityt pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot.

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA osoittaa sen rahavarojen käytön, jonka kunta on käyttänyt palvelutuotannon edellytyksien järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

Investoinneilla tarkoitetaan rahoituslaskelmassa pysyviin vastaaviin käytettyjä varoja tilivuoden aikana. Investointimenot ja niihin saadut rahoitusosuudet esitetään rahoituslaskelmassa bruttomääräisinä. Investointimenot ovat sekä osakkeiden ja osuuksien ostoja että aineettomia ja aineellisia pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeja. Investointien rahavirta –nimikkeen alla esitetään myös investointien rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien myyntihintaiset luovutustulot.

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA osoittaa antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

Rahoituslaskelmasta tulee erikseen käydä ilmi rahoituksen rahavirta. Sitä varten rahoituksen rahavirtalaskelmassa esitetään ensin antolainojen ja lainakannan muutokset. Maksuvalmiuden muutoksiin vaikuttavat myös toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden, pitkä- ja lyhytaikaisten saamisten ja korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset.

Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirtojen yhteenlaskettu muutos vastaa taseesta laskettua rahavarojen muutosta.

Rahoituslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Investointien tulo- ja menojen, %

Määritelmä: $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintamenot} (= \text{käyttöomaisuusinvestointien hankintameno} - \text{investointien rahoitusosuudet})$

Lainakanta 31.12.

Määritelmä: Vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Talousarvio ja taloussuunnitelmat

Talousarvion tuloksen muodostuminen

Vuoden 2015 talousarvio on laadittu kaupunginvaltuuston vahvistamaan suunnittelulukuun. Tilikauden alijäämäksi muodostuu suunnitelmaluvun mukaisesti 23,9 milj. euroa. Toimielinten yhteenlasketut nettokäyttömenot ylittyvät suunnittelulukuun verrattuna 5,1 milj. euroa. Verorahoitusta arvioidaan kertyvän 5,5 milj. euroa enemmän kuin suunnittelukuja laskettaessa oli tiedossa. Verotulojen positiivisempi kehitys kattaa nettokäyttömenojen ylityksen ja tilikauden tulos on kaupunginvaltuuston vahvistaman suunnitteluluvun mukainen.

Toimielinten suunnittelulukujen pohjana on ollut kaupungin ensimmäinen uudistamisohjelma sekä vuoden 2014 talousarvio, johon keväällä tehtiin sopeuttavat talousarviomuutokset. Merkittävästi heikentyneiden valtionosuuksien ja oletettua alemman verotulokehityksen johdosta kaupungin tuloksen tasapainotus on tehtävä sopeuttamalla toimintakattetta. Nettokäyttömenojen kasvuksi vuoden 2014 talousarvioon sallitaan 0,4 prosenttia.

Taloussuunnittelulukujen lähtökohtana oli se, että vuoden 2014 talousarviota ei ylitetä. Käyttötalouden nettomenojen kehitys on ollut ongelmana ja jatkuu edelleen. Vuoden 2014 toisen talousennusteen nettomenot olisivat 11,4 milj. euroa talousarviota suuremmat ja 8,3 milj. euroa kaupunginvaltuuston vuodelle 2015 vahvistamaa suunnittelulukua suuremmat. Yleinen taloustilanne ja työttömyyden kasvu näkyvät vuoden 2014 talousennusteissa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu sekä sosiaali- ja terveystalouden kysynnän kasvu ja sairaanhoitopiirin kustannustason kasvu on pitänyt käyttötalouden menokehityksen korkealla. Samat tekijät näkyvät myös vuoden 2015 talousarvion menokasvuna ja samalla suunnitteluluvun ylityksen selittäjänä. Merkittävä kustannuskehitykseen vaikuttava muutos on esim. työmarkkinatukea koskeva lainsäädännön muutos, jossa kuntien vastuuta työmarkkinatuesta ja työttömien aktivoimisesta kasvatetaan.

Kaupunginvaltuusto vahvisti kesäkuussa 2014 nettokäyttömenojen suunnitteluluvuksi vuodelle 2015 yhteensä

977,2 milj. euroa. Talousarvioehdotuksessa vuoden 2015 toimintakatteeksi muodostuu 982,3 milj. euroa. Vuoden 2014 muutettuun talousarvioon verrattuna nettokäyttömenot kasvavat 0,8 prosenttia. Vuoden 2013 tilinpäätökseen verrattuna kaupungin nettomenot kasvavat 4,3 prosenttia.

Vuoden 2015 talousarvioehdotuksen nettomenot ylittävät kaupunginvaltuuston vahvistaman suunnitteluluvun 5,1 milj. euroa, mikä asettaa paineita taloussuunnitelmavuosien 2016–2018 toiminnan ja talouden sopeuttamiselle kaupunginvaltuuston taloussuunnitelmavuosille vahvistamissa suunnitteluluvuissa pysymiseksi.

Kaupunginvaltuuston vahvistamissa tulostavoitteissa pysyminen edellyttää taloussuunnitelmavuosina merkittävää nettokäyttömenojen sopeutusta toimielinten talousarvioehdotuksiin. Talouden tasapainotavoitteen saavuttamiseksi on talousarvioehdotuksessa taloussuunnitelmavuosien 2016 – 2018 nettokäyttömenot asetettu talousarvio- ja suunnitelmaehdotuksessa merkittävästi alle kaupunginvaltuuston suunnittelulukujen. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää rakenteellisten ja tuottavuutta parantavien muutosten toteuttamista ja tiukkaa talousarvion noudattamista.

Rahoitustuotot ja –kulut, netto on 26,8 milj. euroa. Satunnaisiin tuottoihin sisältyy 5,0 milj. euroa, joka arvioidaan saatavan kiinteistöjen välilliseen omistamisen järjestelyihin liittyvistä myyntivoitoista.

Vuoden 2015 vuosikate on 26,9 milj. euroa ja se on euroäärä, joka tulo- ja kulu- ja investointien, lainanhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen. Vuosikate on 0,4 milj. euroa suunnittelulukua suurempi.

Tilikauden 2015 alijäämäksi muodostuu 23,9 milj. euroa.

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Talousarvion tuloslaskelma (1.000 €)

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Myyntituotot	219 761	217 588	215 565	216 344	219 205	222 132
Maksutuotot	64 571	62 032	63 004	60 770	61 517	62 641
Tuet ja avustukset	44 162	31 541	34 577	37 123	37 359	37 773
Vuokratuotot	155 209	149 816	148 343	151 314	154 245	157 274
Muut toimintatuotot	17 738	24 695	36 749	25 704	25 478	25 522
TOIMINTATUOTOT	501 441	485 673	498 237	491 254	497 803	505 342
Valmistus omaan käyttöön	3 274	6 661	7 082	6 640	6 660	6 681
Henkilöstökulut	586 557	544 579	533 282	521 303	524 863	533 241
Palvelujen ostot	584 385	597 256	617 272	603 824	613 185	624 696
<i>Asiakaspalvelujen ostot</i>	275 255	273 481	282 834	287 377	292 089	297 922
<i>Muiden palvelujen ostot</i>	309 130	323 775	334 439	316 447	321 096	326 774
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	74 444	61 004	59 555	58 913	59 476	60 253
Avustukset	81 321	85 109	98 084	96 324	97 132	99 059
Vuokrat	162 655	141 546	146 058	147 537	147 970	149 861
Muut toimintakulut	22 396	36 911	33 402	31 088	32 220	33 061
TOIMINTAKULUT	1 511 758	1 466 406	1 487 653	1 458 989	1 474 845	1 500 172
TOIMINTAKATE	-1 007 043	-974 072	-982 333	-961 095	-970 381	-988 149
Verotulot ja valtionosuudet	1 024 609	986 200	982 417	980 500	995 600	1 018 400
Rahoitustuotot ja -kulut	25 101	24 761	26 809	26 166	27 503	27 503
VUOSIKATE	42 666	36 889	26 892	45 571	52 722	57 754
Poistot ja arvonalentumiset	53 979	56 983	57 434	56 373	55 930	54 498
Satunnaiset tuotot ja kulut	30 896	8 000	5 000	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	19 583	-12 094	-25 542	-10 802	-3 208	3 256
Varausten ja rahastojen muutokset	-3 563	6 612	1 612	1 612	1 612	1 612
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	16 021	-5 482	-23 930	-9 190	-1 596	4 868

Tuloslaskelman tunnusluvut	TOT 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot - muutos-% ed. vuodesta		-3,1 %	2,6 %	-1,4 %	1,3 %	1,5 %
Toimintakulut - muutos-% ed. vuodesta		-2,9 %	1,4 %	-1,9 %	1,1 %	1,7 %
Toimintakate - muutos-% ed. vuodesta		-3,1 %	0,8 %	-2,2 %	1,0 %	1,8 %
Toimintatuotot / toimintakulut	33,2 %	33,1 %	33,5 %	33,7 %	33,8 %	33,7 %
Vuosikate / poistot -%	79,0 %	64,7 %	46,8 %	80,8 %	94,3 %	106,0 %
Vuosikate / asukas	234,34	200,86	145,18	243,93	279,84	304,00
Asukasmäärä 31.12.	182 072	183 654	185 236	186 818	188 400	189 982

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot

Verotuloista kunnallisvero on merkittävin ja toteutuneiden tilitysten mukaan vuoden 2014 kertymäksi ennustetaan 584,0 milj. euroa. Muut kunnan saamat verot ovat yhteisö-

vero ja kiinteistövero. Yhteisöveroa kertyy tänä vuonna n. 73,4 milj. euroa ja kiinteistöveroa kertyy n. 47,5 milj. euroa. Tänä vuonna tehtiin 0,75 prosenttiyksikön veronkorotus kunnallisveroon. Kunnallisveron korotus oli 18,75 prosentista 19,50 prosenttiin. Verotuloarviot talousarvio-

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

vuodelle ja suunnitelmakaudelle perustuvat suuntaantavasti kuntaliitolta saatuun kuntakohtaiseen veroennustekehikkoon.

Verotulot 2013-2018

Verotulot milj. €	TP 2013	TA 2014	Enn. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kunnallisvero	563,7	589,6	584,0	594,0	613,0	633,0	653,9
Yhteisövero	72,3	73,4	73,4	79,3	70,1	75,0	75,9
Kiinteistövero	44,2	47,5	47,5	50,3	51,3	52,2	53,2
Yhteensä	680,2	710,5	704,9	723,6	734,4	760,2	783,0

Muutos-%	TP 2013	TA 2014	Enn. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kunnallisvero	7,0	4,6	3,6	1,7	3,2	3,3	3,3
Yhteisövero	4,4	1,5	1,5	8,0	-11,6	7,0	1,2
Kiinteistövero	3,9	7,5	7,5	5,9	1,9	1,9	1,9
Yhteensä	6,5	4,5	3,6	2,7	1,5	3,5	3,0

Verotulojen arvioinnissa on ennakoitu, että Suomen talous kehitty vaatimattomasti vuonna 2015. Tämän johdosta vuoden 2015 kunnallistuloveron kasvu on vuoden 2014 ennusteeseen nähden vain 1,7 %. Talousarvioesitys ei sisällä kunnallisveroprosentin korotusta.

Yhteisöveroa saataneen vuonna 2015 79,3 milj. euroa, nousua ennusteeseen nähden tulee 8,0 %. Yhteisöveroprosentin on arvioitu kasvavan valtakunnantasolla vuodesta 2014 5,8 %. Työmarkkinatuen rahoitusvastuun siirtoa kunnille kompensoidaan nostamalla kuntien yhteisöveron jako-osuutta vuodesta 2015 lähtien 1,81 prosenttiyksikköä. Vuonna 2016 kuntien yhteisöveron jako-osuus laskee 36,36 prosentista 30,30 prosenttiin. Tämä näkyy yhteisöverotulon suurena pudotuksena vuonna 2016.

Yleisen kiinteistöveron sekä vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveron laissa säädettyjä ala- ja ylärajoja korotetaan vuodelle 2015. Yleisen kiinteistöveron osalta korotus rajoihin on 0,2 prosenttiyksikköä. Alaraja tulee siis olemaan 0,8 % ja yläraja 1,55 %. Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin osalta korotus on 0,05 prosenttiyksikköä uuden alarajan ollessa siten 0,37 % ja ylärajan 0,8 %. Asuinrakennusten kiinteistöveroprosenttien korotus lisää Turun kiinteistöverotuloa noin 1,9 milj. euroa. Tämä tulo leikataan pois vähentämällä vastaavalla määrällä Turun saamaa valtionosuutta.

Kaiken kaikkiaan koko verotuloarvio talousarviovuodelle 2015 on 723,6 milj. euroa ja kasvua vuoden 2014 ennusteeseen tulee 2,7 %. Verotulojen ennustamiseksi talous-suunnitelmavuosille on käytetty hyväksi kuntaliiton laatimaan kuntakohtaista ennustekehikkoa.

Valtionosuudet

Uusi valtionosuuslainsäädäntö muuttaa suuresti vuoden 2015 peruspalveluiden valtionosuuden määräytymisperusteita. Pelkästään uudistus aiheuttaa Turulle valtionosuuden leikkauksen jonka suuruus on rajattu 50 euroon asukasta

kohti vuodelle 2015. Turulle tämä merkitsee noin 9 milj. euron pudotusta valtionosuuden tasoon. Vuonna 2016 leikataan Turun valtionosuutta lisää 9 milj. euroa ja vielä vuonna 2017 leikataan noin 8,2 milj. euroa. Valtio on leikkannut peruspalveluiden valtionosuustasoa vuosittain jo vuodesta 2012 lähtien. Vuonna 2015 leikataan edelliseen vuoteen nähden kunnilta valtionosuuksia lisää 188 milj. euroa.

Kuntakohtaiset ennusteet peruspalveluiden valtionosuudesta on laadittu vuodelle 2015 Kuntaliitolta saadun ennusteen mukaan. Kuntaliitto on korostanut että laskelmat eivät ole vielä lopullisia ja tarkemmat arviot saadaan vasta lähellä vuoden vaihdetta. Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta koskevissa alustavissa laskelmissa on lisäksi otettu huomioon vuoden 2015 kustannustason muutos (indeksikorotus) 0,6 prosenttia, asukasluvun ja muiden määräytymistekijöiden muutokset, valtionosuusleikkaukset sekä tehtävien muutokset seuraavasti (milj. €):

- indeksikorotus 43
- asukasluku- yms. muutokset 60
- valtionosuusleikkaus - 188
- ammattikorkeakoulusiirto - 164
- kiinteistöverojen leikkaus - 48
- asiakasmaksujen leikkaus - 40
- harkinnanvaraisen leikkaus - 20
- verokompensaatiot + 131
- tehtävälisäykset + 47
- tehtävävähennykset - 11

Peruspalvelujen valtionosuusprosentti alenee yllä olevien vaikutusten johdosta 29,57 prosentista 25,42 prosenttiin. Prosentin muutokseen vaikuttavat asiat on eritelty.

Valtionosuudet 2013 – 2018

Valtionosuudet, milj. €	TP 2013	TA 2014	Enn. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Peruspalv. vos	247,7	242,5	241,6	225,7	213,1	202,4	202,4
Opetus- ja kultt. vos	32,6	33,2	31,3	33,1	33,0	33,0	33,0
Yhteensä	280,3	275,7	272,9	258,8	246,1	235,4	235,4
Muutos-%	0,5	-1,6	-2,6	-5,2	-4,9	-4,4	0,0

Vuoden 2015 valtionosuuksien kokonaismääräksi on arvioitu 256,5 milj. euroa. Vuonna 2014 valtionosuuksia toteutuu yhteensä 272,9 milj. euroa. Valtionosuudet vähenevät ainakin vuoteen 2017 asti. Vuodelle 2016 ennustetaan valtionosuuksia 246,1 milj. euroa ja vuosille 2017-2018 235,4 milj. euroa.

Rahoituserät

Korkotulot ja korkomenot

Vuoden 2015 talousarviossa korkotuloja arvioidaan kertyvän n. 17,2 milj. euroa, joista 15,1 milj. euroa on kaupunkiemon ulkoisia korkotuloja. Antolainakannan rak-

enne on muuttunut. Yhtiöittämissä seurauksena erityisesti antolainoista saatava korkotulo on lisääntynyt. Toisaalta tytäryhtiöiden lainojen korkoehdot aiheuttavat epävarmuutta, koska osaltaan tytäryhtiöiden lainojen korkoihin vaikuttaa tytäryhtiöiden tuloskehitys. Kassavarannosta ja vahinkorahastosta saatava korkotulo säilyy edelleen hyvällä tasolla vaikka yleinen korkotaso on alhainen. Taloussuunnitelmakauden 2016 - 2018 osalta korkotulot voivat kasvaa lievästi, mikäli konsernin sisäistä antolainoista jatketaan.

Vuoden 2015 talousarviossa ulkoisia korkomenoja arvioidaan olevan n. 9,8 milj. euroa ja sisäisiä liikelaitosten korkomenoja 2,2 milj. euroa. Korkotaso on tällä hetkellä edelleen hyvin alhainen ja merkittävä osa kaupungin korkokuluista on suojattu lyhyellä tähtäimellä. Sen sijaan lisääntyvä velkamäärä nostanee korkomenoja. Vuosina 2016 – 2018 korkomenot nousevat lievästi velkamäärän noustessa. Korkomenojen arviointi on erityisen vaikeaa, koska sekä velkamäärä että korkotaso voi vaihdella merkittävästi.

Muut rahoitustulot ja rahoitusmenot

Rahoitustuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2015 n. 21,3 milj. euroa. Määrästä suurin osa eli 18 milj. euroa on arvio Oy Turku Energian maksamasta osingosta. Lisäksi tuloja muodostuu rahastojen tuotoista ja muista satunnaisista tuottoeristä. Vuosien 2016 - 2018 aikana tulojen arvioidaan pysyvän ennallaan tai kasvavan lievästi. Rahoitustulot sisältävät yleensä kertaluonteisia eriä, joita on vaikea arvioida etukäteen. Vahinkorahaston arvonkehityksen ja tuoton odotetaan olevan maltillinen ja noudattavan sijoitusperiaatteissa asetettua linjaa.

Liikelaitosten (vesiliikelaitos ja kiinteistöliikelaitos) maksamien peruspääomien korot ovat 25,3 milj. euroa vuonna 2015 ja säilyvät tällä tasolla taloussuunnitelmakauden aikana. Mikäli vesiliikelaitos yhtiöitetään, niin peruspääomien korot alenevat tältä osin. Toisaalta tämä tuotto siirtynee korkotuloihin.

Muita rahoitusmenoja arvioidaan vuonna 2015 ja taloussuunnitelmakaudella 2016 -2018 olevan n. 1,5 milj. euroa vuosittain. Vahinkorahaston osalta ei ole huomioitu mahdollisesti syntyviä vahinkoja, jotka saattavat tulla katetuksi rahastosta.

Investoinnit

Turun kaupungin bruttoinvestoinnit tulevat talousarvioesityksen mukaisesti taloussuunnitelmakaudella olemaan 79,6 milj. euroa vuonna 2015 ja 82,3 milj. euroa vuonna 2016.

Vuoden 2015 talousarvion laadinnassa investointien suunnittelun lähtökohtana toimi kaupunginvaltuuston hyväksymät toimielinakohtaiset suunnitteluvuodet. Talousarviovuodelle 2015 Kiinteistöliikelaitoksen investointitasoksi esitettiin 66,5 milj. euroa. Taloussuunnittelukauden 2016–2018 investointitasoesitykset olivat vuodelle 2016 63,3 milj. euroa, vuodelle 2017 66,3 milj. euroa ja vuodelle 2018 62,6 milj. euroa. Näitä investointitasoja on edelleen tarkistettu talousarvioesitykseen valtuuston linjauksen mukaisesti painottamalla kasvua edistäviä investointeja sekä välttämättömiä korjauksia.

Kiinteistöliikelaitoksen investointitasoja on pyritty keventämään mm. tilahankkeiden osalta hyödyntämällä taseen ulkopuolisia toteutusratkaisuja.

Investointitasot ja nimetyt kohteet

Kiinteistöliikelaitoksen investointisuunnitelman tarkistuksen kautta talousarvioesityksen investointitaso talousarviovuodelle 2015 tulee olemaan 52,6 milj. euroa, eli 13,9 milj. euroa suunnittelulukua vähemmän. Taloussuunnitelmakauden vastaavat luvut ovat vuodelle 2016 56,6 milj. euroa (6,7 milj. euroa suunnittelulukua vähemmän), vuodelle 2017 57,0 milj. euroa (9,3 milj. euroa suunnittelulukua vähemmän) ja vuodelle 2018 53,3 milj. euroa (9,3 milj. euroa suunnittelulukua vähemmän).

Merkittäviä investointikohteita vuonna 2015 ovat koulukiinteistöt, joista peruskorjauksen kohteena ovat Katedralskolan, Pallivahan koulu, Luostarivuoren koulu sekä Puropellon koulu. Uudisrakennuksena toteutettavat Braheskolan ja ammatti-instituutin Infoteekkirakennus valmistuvat myös vuonna 2015.

Lisäksi Mäntymäen sairaala-alueen rakennus 5:n ja Kaupungintalon valtuustosalin restaurointimaalaukselle ja siipirakennuksen peruskorjaukselle on varattu rahaa vuoden 2015 talousarviossa.

Peruskorjauksikohteille on vuonna 2015 budjetoitu yhteensä 12,3 milj. euroa. Uudisrakennuskohteille on vuodelle 2015 varattu 1,2 milj. euroa. Näiden lisäksi Kiinteistöliikelaitoksen Tilapalveluiden ”pienet investoinnit”. eli hankkeet, joiden kokonaisarvo on alle 1 milj. euroa, yhteenlaskettu arvo on vuonna 2015 10,8 milj. euroa.

Taloussuunnitelmakaudella käynnistyy lisäksi Samppalinnan maaauimalan sekä Puolalan koulukiinteistön peruskorjaukset.

Taseen ulkopuolisista investoinneista toteutetaan Syvälähden koulu, Palloiluhalli, Kaupunginteatterin peruskorjaus sekä tehostetun palveluasumisen tilaratkaisut.

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

KIINTEISTÖLIIKELAITOKSEN TILAPALVELUIDEN INVESTOINTIOHJELMA	Kustannus- arvio (7/2014)	2015	2016	2017	2018	TA2015 toteutusvuodet (sisältää 2 v. takuukorjausaikaa)
SIVISTYSTOIMIALA						
UUDISRAKENNUSKOhteet						
Yli-Maarian koulu	12.500.000				200.000	2018-2022
Infoteekkirakennus, Peltolan koulutalo	800.000	200.000				2012-2017
Braheskolan	5.050.000	1.000.000				2012-2016
PERUSKORJAUSKOhteet						
Pallivahan koulun peruskorjauksen loppuosa	3.400.000	898.000	879.000	369.000	937.000	2011-2020
Luostarivuoren koulun peruskorjauksen loppuosa	1.450.000	1.250.000	200.000			2009-2018
Puopellon koulun peruskorjauksen loppuosa	4.291.000	1.575.000	1.811.000	905.000		2010-2019
Katedralskolan	7.623.000	4.513.000	2.200.000			2012-2018
Puolalan koulukiinteistö	10.500.000		300.000	6.000.000	4.200.000	2016-2020
KONSERNIHALLINTO						
PERUSKORJAUSKOhteet						
Kaupungintalo						
Valtuustosalin restaurointimaalaus (ei sis. julkisivuja) (KH)	1.320.000	100.000	305.000	305.000	305.000	2015-2021
Kaupungintalon siipirakennus (KH)	1.840.000	750.000	1.090.000			2015-2018
HYVINVOINTTOIMIALA						
PERUSKORJAUSKOhteet						
Mäntymäen sairaala-alueen rak. 5, kosteuskorjaus+ julkisivu	4.000.000	3.256.000				2014-2017
VAPAA-AIKATOIMIALA						
PERUSKORJAUSKOhteet						
Sampalinnan maauimala	6.484.000		3.376.000	2.763.000		2016-2019
MUUT KOhteet						
Osakkeiden ostot mm. Sävelkodin lunastus 2015 / 665 000 €		1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	
Pienet investoinnit		10.795.000	12.000.000	13.000.000	14.000.000	
YHTEENSÄ		25.337.000	23.161.000	24.342.000	20.642.000	
Taseen ulkopuoliset kohteet						
Hankesuunnitelman kustannusarvio						
Eskeli	3.500.000		x			
Palloiluhalli	10.000.000			x		
Syvälahden koulu	25.779.000			x		
Kaupunginteatteri	25.560.000		x			
Tehostetun palveluasumisen yksiköt, vaihe 1	13.000.000			x		
Sofiankadun päiväkodin korvaavat tilat	4.911.000			x		
Raunistulan päiväkotit	4.679.000		x			
TSYK	10.000.000			x		
Piiharinpolun päiväkotit	1.200.000	x				
TASEEN ULKOPUOLISET KOhteet YHTEENSÄ		98.629.000				

Investointien luovutustulot

Kaupunginvaltuuston hyväksymien suunnittelulukujen mukaisesti luovutustuottoja vuodelle 2015 tavoitellaan 40,1 milj. euroa. Suunnittelukaudella luovutustuottojen määrä tulee olemaan vuonna 2016 22,6 milj. euroa, 2017 22,7 milj. euroa ja 2018 22,7 milj. euroa.

Investointien rahoitusosuudet

Valtionosuuksien ja muiden rahoitusosuuksien määräksi talousarviovuodelle 2015 esitetään 1,9 milj. euroa. Talous-

suunnitelmakaudella vuonna 2016 määrä on 0,8 milj. euroa, vuonna 2017 1,4 milj. euroa ja vuonna 2018 0,6 milj. euroa.

Valtionosuuksia on tilahankkeista myönnetty Kaupunginteatterin peruskorjaukselle. Lisäksi valtionavustusta tullaan hakemaan Sampalinnan maauimalan peruskorjaukselle.

Investointien rahoitus edellyttää lisävelanottoa 28,1 milj. euroa vuonna 2015, 31,4 milj. euroa vuonna 2016, 22,8 milj. euroa vuonna 2018 ja 11,8 milj. euroa vuonna 2018.

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Talousarvion investointitasot

Milj. €	2015	2016	2017	2018
Kiinteistöliikelaitoksen investoinnit	52,6	56,6	57,0	53,3
Infrapalveluiden investoinnit	23,8	29,9	29,2	29,2
Tilapalveluiden investoinnit	25,3	23,2	24,3	20,6
Kiin. omaisuuden hankinta	3,5	3,5	3,5	3,5

Milj. €	2015	2016	2017	2018
Muut investoinnit	27,0	25,8	24,5	21,4
Kaupunginhallitus	7,1	6,5	5,0	5,0
Vesi	12,9	12,8	11,0	11,0
Muut	7,0	6,5	8,5	5,4
Kaupungin kokonaisinvestoinnit	79,6	82,4	81,5	74,7

Rahoituslaskelma

Varsinaista toiminnasta ja satunnaisista eristä (oikaisuna tulorahoituksen korjauserillä) arvioidaan kertyvän tulorahoitusta vuonna 2015 yhteensä 9,5 milj. euroa. Tulorahoitus ei riitä investointien, lainalyhennysten ja antolainojen kattamiseen. Investointien rahoitustarve on 37,6 milj. euroa, antolainoja myönnetään 34,0 milj. eurolla ja velkaa lyhennetään 70,0 milj. eurolla. Investointien, lainalyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen

rahoittamiseen otetaan uutta pitkäaikaista velkaa 122,0 milj. euroa.

Taloussuunnitelmavuosien 2016 – 2018 velan lisäykseksi on merkitty n. 70,0 milj. euroa per vuosi. Tämä edellyttää merkittävää nettokäyttömien vähentämistä verrattuna toimielinten antamiin talousarvioehdotuksiin.

Talousarvion rahoituslaskelma (1.000 €)

	TOT 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Vuosikate	42 666	36 890	26 892	45 571	52 722	57 754
Satunnaiset tuotot ja kulut	30 896	8 000	5 000	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-15 063	-26 917	-22 400	-18 000	-18 000	-18 000
Toiminnan rahavirta	58 499	17 973	9 492	27 571	34 722	39 754
Investointimenot	124 546	97 697	79 580	82 317	81 521	74 775
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	1 896	10 580	1 931	754	1 370	574
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustuotot	67 565	56 497	40 109	22 609	22 671	22 671
Investointien rahavirta	-55 085	-30 620	-37 540	-58 954	-57 480	-51 530
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	3 414	-12 647	-28 048	-31 383	-22 758	-11 776
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen saamiset	-76 431	-41 297	-30 343	-13 120	-13 740	-13 800
Antolainasaamisten lisäykset	87 906	53 000	34 000	18 000	18 000	18 000
Antolainasaamisten vähennykset	11 475	11 703	3 657	4 880	4 260	4 200
Lainakannan muutokset	75 296	65 000	62 000	45 000	35 000	25 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	90 300	100 000	122 000	70 000	70 000	70 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	50 000	40 000	70 000	50 000	50 000	70 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	34 996	5 000	10 000	25 000	15 000	25 000
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	13 220*	23 703	31 657	31 880	21 260	11 200
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	16 634	11 056	3 609	497	-1 498	-576

*Sis. Muut maksuvalmiuden muutokset 14 355 000 euroa

Rahoituslaskelman tunnusluvut	TOT 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Asukasmäärä 31.12.	182 072	183 654	185 236	186 818	188 400	189 982
Investointien omahankintameno, M€	122,7	87,1	77,6	81,6	80,2	74,2
Investointien tulorahoitus, %	34 %	38 %	34 %	55 %	65 %	77 %
Lainakanta 31.12., M€	499	565	627	672	707	732
Lainat € / asukas	2 741	3 076	3 385	3 597	3 753	3 853

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Antolainauksen muutokset

Aikaisempiin vuosiin verrattuna arvioidaan, että kaupungin antolainaus tytäryhtiöille on hieman alemmalla tasolla. Vuonna 2015 antolainojen lisäykset olisi 34 milj. euroa. Antolainoja erääntyy vain 3,6 milj. euroa. Lisäksi yhtiöittä-
misten seurauksena lyhytaikainen lainananto lisääntynee konsernitilin kautta. Antolainojen myöntäminen tytäryhtiöille aiheuttaa sen, ettei kaupungin nettovelka kasva yhtä nopeasti kuin kaupungin bruttovelka.

Kaupungin tytäryhteisöille voidaan kaupungin kassavaroin myöntää edellä olevien lainojen lisäksi lyhytaikaisia luotto-
limiittejä yhteensä enintään 200 milj. euroa ja pitkäaikaisia antolainoja talousarviovuoden aikana enintään 50 milj. euroa.

Kaupunki ylläpitää 340-400 milj. euron kuntatodistuslimiittejä tai muita ei-sitovia limiittejä, joita voidaan käyttää tarvittaessa täysimääräisesti lyhytaikaisen maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Kaupunki hajauttaa konsernivelan korkoriskiä eri korkope-
rusteisiin solmimalla talousarviovuoden aikana uusia valuutan- ja koronvaihtosopimuksia enintään 500 milj. euroa tai uusia avoimia korkotermiinejä (futuureja) enintään 100 milj. euroa. Mikäli pitkäaikainen laina nostetaan muuna valuut-
tana kuin eurona, niin valuutta- ja korkoriski muutetaan valuutan- ja koronvaihtosopimuksella euromääräiseksi. Muiden tase-erien tai taseen ulkopuolisten vastuiden (esim. (leasingsopimukset) korkoriskiä tai muuta riskiä voidaan muuttaa enintään 150 milj. euroa talousarviovuoden aika-
na.

1 000 €	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Antolainauksen muutokset	-76 116	-41 297	-30 343	-13 120	-13 740	-13 800
Antolainasaamisten lisäykset	87 881	53 000	34 000	18 000	18 000	18 000
TVT-Asunnot Oy	26 000	28 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Oy Turku Energia		10 000	10 000			
Logomo Oy	2 081					
Turun Kaupunkiliikenne Oy						
Turun Satama Oy	59 800					
Kiinteistö Oy Kupittaaan *)		7 000	7 000			
Muut kohdentamattomat		8 000	7 000	8 000	8 000	8 000
Antolainasaamisten vähennykset	11 765	11 703	3657	4 880	4 260	4 200
Oy Turku Energia	7 732	7 732				
TVT-Asunnot Oy	1 338	1 360	1 400	1 499	1 598	1 655
Turun Kaupunkiliikenne Oy	300	300	300	300	300	300
KOY Turun Monitoimihalli	156	156	156	156	156	156
Myllykoti Oy						
Ylioppilaskyläsäätiö	990	322	495	1 641	938	832
Turun Satama Oy	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
YH Kodit Oy		430				
Turun Tekstiilihuolto Oy	196	348	250	250	250	250
Muut kohdentamattomat	53	55	56	34	18	7

*) Kiinteistö Oy Kupittaaan Asemakulma siirtyy vuodesta 2014 vuoteen 2015

Lainarahoituksen muutokset

Kaupungin korollisen velan arvioidaan olevan vuoden 2015 alussa n. 565 milj. euroa, joista pitkäaikaisia lainoja 420 milj. euroa, lyhytaikaisia lainoja (kuntatodistuksia) 35 milj. euroa, henkilöstökassatalletuksia n. 60 milj. euroa ja yhtiöiden talletuksia n. 50 milj. euroa. Vuonna 2015 arvioidaan nostettavan pitkäaikaista lainaa 122 milj. euroa ja lyhytaikaista lainaa 10 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja erääntyy

70 milj. euroa vuonna 2014. Henkilöstökassan ja yhtiöiden talletusten oletetaan säilyvän samalla tasolla. Näin ollen korollinen velka lisääntyisi 62 milj. euroa vuonna 2015. Kaupungilla on kuntatodistuslimiittejä tällä hetkellä yhteensä 340 milj. euroa, joita voidaan käyttää tarvittaessa täysimääräisesti maksuvalmiuden turvaamiseen lyhytaikaisesti tai korvaamaan pitkäaikaisia lainoja. Kokonaisvelan arvioi-

daan kasvavan vuosina 2015 – 2018 yhteensä 167 milj. euroa.

Kaupunki pyrkii edelleen monipuolistamaan varainhankinnan lähteitä ja käyttämään eri instrumentteja velanottoon taselainojen lisäksi esim. joukkovelkakirjalainoja ja ns. Private Placement -lainajärjestelyjä. Lisäksi pyritään pidentämään lainojen maturiteettijakaumaa kaupungin velkamäärän kasvaessa ja Suomen julkisen sektorin (Suomen valtio ja Kuntarahoitus Oyj) luottokelpoisuusluokituksen laskettua AA+:n (10.10.2014 Standard & Poors).

Kassavarannon odotetaan vaihtelevan 20 - 150 milj. euron välillä vuoden 2015 aikana. Koko taloussuunnitelmakaudella vuosien 2016 - 2018 aikana kaupungin rahoitusaseman odotetaan heikentyvän lievästi nykyisestä tasostaan lainannostojen jälkeen.

Konsernívelan korkoriskin hajauttaminen on entistä tärkeämpää velkamäärän noustessa. Tätä toteutetaan solmimalla koronvaihtosopimuksia, jolla pyritään lisäksi pitämään kaupungin maksaman korkomenon kasvun maltillisena korkojen noustessa.

LAUTA- JA JOHTOKUNTIEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kaupunginvaltuusto

KAUPUNGINVALTUUSTO

LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA JA TAVOITTEISTA

Ylintä päätävä valtaa kaupungin toiminnassa käyttää asukkaiden valitsema kaupunginvaltuusto. Valtuusto valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan neljän vuoden välein järjestettävillä vaaleilla.

Turun kaupunginvaltuustossa on kaudella 2013 - 2016 yhteensä 67 valtuutettua ja niiden määrä on kuntalaissa sidottu kaupungin asukasluukuun.

Kaupunginvaltuuston tehtävät on määrätty kuntalaissa. Sen mukaan valtuuston tehtävänä on:

- päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista
- päättää hallinnon järjestämisen perusteista
- päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista sekä hyväksyä talousarvio
- päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista
- päättää kunnan liikelaitoksille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta

- valita jäsenet kunnan toimielimiin
- päättää luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista
- valita tilintarkastajat
- hyväksyä tilinpäätös ja päättää vastuuvapaudesta
- päättää muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrättyistä asioista.

Kaupunginvaltuutettujen paikkajako puolueittain 2013 – 2016:

Kansallinen Kokoomus	19
Suomen Sosialidemokraattinen puolue	14
Vihreä Liitto	10
Vasemmistoliitto	9
Perussuomalaiset	6
Suomen Keskusta	4
Ruotsalainen Kansanpuolue	3
Suomen Kristillisdemokraatit	1
Sinivalkoinen rintama	1

Kaupunginvaltuuston määrärahoista maksetaan valtuutettujen kokouspalkkiot sekä tilojen käytöstä aiheutuvat vuokrat.

KAUPUNGINVALTUUSTON MÄÄRÄRAHAT

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kaupunginvaltuusto							
Toimintatuotot							
Toimintakulut	1.048	1.118	1.118	1.227	1.227	1.227	1.227
Toimintakate	-1.048	-1.118	-1.118	-1.227	-1.227	-1.227	-1.227
Muutos-%		6,7	0,0	9,8	0,0	0,0	0,0

Kh (Kj) muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	109	109	109	109

TOT= toteutunut

TAM=talousarvio muutoksin

TAE=toimielimen ehdotus

Kh TAE=kaupunginhallituksen talousarvioehdotus

KAUPUNGINHALLITUS JA KONSERNIHALLINTO

Tilivelvollinen viranhaltija: Kaupunginjohtaja Aleksi Randell

TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja talouden hoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Konsernijaoston tehtävänä on huolehtia keskitetyistä palveluista, joita ei ole annettu kaupunginhallituksen, lauta- tai johtokuntien tehtäväksi sekä konserniohjauksen kehittämisestä ja niiden yhtiöiden, osuuskuntien ja yhdistysten sekä säätiöiden omistajaohjauksesta sekä valvonnasta, joiden osakkaana tai jäsenenä kaupunki on tai joissa kaupungilla on määräysvalta tai yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin perustuva oikeus nimittää hallituksen tai muiden toimielimiin jäseniä.

Kaupunginjohtaja johtaa ja valvoo kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa ja taloutta sekä toimielinten ja laitosten toimintaa ja muuta kaupungin toimintaa. Kaupunginjohtaja johtaa konsernihallintoa, kaupungin edunvalvontaa ja kansainvälisiä suhteita. Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin yleisestä elinkeinopolitiikasta, tiedottamisesta sekä tarpeellisen vieraanvaraisuuden ja huomaavaisuuden osoittamisesta. Kaupunginjohtaja edustaa kaupunkia koti- ja ulkomaisissa sidosryhmittäisyyksissä ja neuvotteluissa.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimii konsernihallinto, jonka tehtävänä on huolehtia kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston päätöksenteon valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanemisesta sekä avustaa kaupunginhallituksen puheenjohtajaa tälle johtosäännössä annettujen tehtävien osalta, avustaa kaupunginjohtajaa ja apulaiskaupunginjohtajaa kaupungin hallinnon ja talouden hoidon johtamisessa sekä toiminnan ja talouden johtamisessa.

Kaupunginjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivat kolme konsernihallinnon ryhmää: hallintoryhmä, talous- ja strategiaryhmä sekä kaupunkikehitysryhmä. Kullakin ryhmällä on kaupunginjohtajan välittömässä alaisuudessa toimiva johtaja.

Varsinaiseen kaupunginhallituksen alaiseen organisaatioon kuuluvat konsernihallinto sekä seitsemän palvelukeskusta, joiden tehtävistä ja raportointivastuista kaupunginjohtaja päättää. Konsernihallinnon organisaatio on jaettu kolmeen ryhmään ja kahdeksaan palvelukeskukseen. Palvelukeskuksen tehtävänä on tuottaa kaupunginhallituksen päättämiä palveluja kaupunkikonsernille ja ulkoisille asiakkaille. Palvelukeskuksen johtaja johtaa ja valvoo kaupunginhallituksen konsernijaoston ja kaupunginjohtajan alaisena palvelukeskusta ja vastaa sen kehittämisestä, taloudesta ja toiminnasta sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Kaupungissa toimivat johdon tukena alla talouden, henkilöstön, viestinnän, strategian ja kehittämisen sekä lakipalveluiden matriisitoiminnot, joiden tehtävänä on ohjata tehtäväalueensa toimintojen ja resurssien käyttöä kaupungissa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT

Talouden näkymät

Tilastokeskuksen syyskuun alussa 2014 julkistamien ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuote (BKT) kasvoi 0,2 prosenttia huhti-kesäkuussa 2014 verrattuna edelliseen vuosineljännekseen, mikä merkitsee Tilastokeskuksen mukaan

sitä, että teknisesti ottaen Suomi ei enää ollut taantumassa. Suomen koko vuotta 2014 koskevia talousennusteita on kuitenkin yleisesti tarkistettu alaspäin muun muassa Ukrainan kriisin takia. Tärkeimpien ennustelaitosten syksyllä 2014 julkistamien talousennusteiden optimistisin näkemys on valtiotietokeskuksen ennusteella (0,0 %) ja pessimistisin Aktialla ja Nordealla (-0,5 %). Vuoden 2015 BKT:n kasvua koskevat ennusteet vaihtelevat vastaavasti välillä 0,3 – 1,2 %.

Syyskuussa 2014 julkaistussa Työ- ja elinkeinoministeriön ja ELY-keskusten *Alueelliset kehitysnäkymät 2/2014* – katsauksessa ennakoidaan Turun seutukunnan elinkeinoelämän ja yritystoiminnan tilanteen sekä työttömyyden pysyvän ennallaan seuraavien kuuden kuukauden aikana. Kun tarkasteluajaksi pidennetään 12 kuukauden mittaiseksi, elinkeinoelämän ja yritystoiminnan tilanteen nähdään paranevan työttömyyden pysyessä ennallaan.

Kuntatalous

Kunnat ja kuntayhtymät käyttävät noin 42 mrd. euroa vuodessa palvelujen järjestämiseen ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Menoista noin puolet katetaan veroilla, neljännes maksuilla ja myyntituloilla ja vajaa viidennes valtionosuuksilla. Kuntien toimintamenot kasvavat tänä vuonna noin 1 % ja ensivuodelle ennustetaan 0,5 % kasvua. Menojen ja palvelutarpeen kasvun odotetaan jatkuvan väestön ikääntymiskehityksen myötä. Kuntien valtionosuuksien leikkaukset, tehtävien lisääminen ja maailmantalouden yleisesti heikko kehitys syventävät kuntien talousahdinkoa.

Toimintaa joudutaan yhä useammin rahoittamaan ottamalla lisää velkaa. Tilastokeskuksen keräämien tilinpäätöstietojen mukaan kuntien lainakanta jatkoi kasvuaan vuonna 2013 yhteensä 1,6 miljardilla eurolla. Kuntaliitto ennustaa kuntien lainakannan olevan vuoden 2014 lopussa 17,21 mrd. euroa.

Valtion toimet kuntatuottavuuden lisäämiseksi

Nopean velkaantumiskehityksen pysäyttämiseksi kuntien toimintaa on tulevana vuosina voimakkaasti sopeutettava. Valtio on käynnistänyt useita kuntatalouden tasapainottamiseen tähtäviä toimenpiteitä, joista merkittävimmät ovat kuntarakennemuutokset, kuntalain kokonaisuudistus, sote-uudistus, sekä kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistaminen. Koska muutokset ovat vielä kesken, niiden yhteisvaikutusten arviointi on vaikeaa. Selvää kuitenkin on, että talouden sopeuttamistoimet leimaavat sekä valtion että kuntien toiminnan ja talouden suunnittelua tulevana vuosina. Turun kaupunki pyrkii uudistamisohjelmillaan pysyvään talouden tasapainoon toimintaansa ja toimintatapojaan uudistamalla.

Valtion kuntatuottavuusohjelman osana kuntien taloudentilan raportointivelvollisuuksia lisätään. Samalla kuntien talous- ja toimintatietoja sekä näiden tiedonsiirtotapoja yhtenäistetään avoimen tiedon periaatteiden mukaisesti. Tiedonhallinnan kehittäminen palvelee paitsi raportointia, myös parempaa päätöksentekoa ja siksi siihen on kiinnitetty erityistä huomiota myös Turun kaupungin uudessa strategiassa.

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kaupunginhallitus

Väestönkehitys ja työllisyys

Kaupungin väestönkasvu on vuosina 2010-2013 ollut aiempiin vuosiin verrattuna suhteellisen nopeaa ja on ylittänyt Tilastokeskuksen viimeisimmän väestöennusteen luvut selvästi. Varsinkin 15-64 –vuotiaiden määrän kasvu on ollut ennustettua suurempi. Nettosiirtolaisuus on ollut Turulle voitollista koko 2000-luvun. Kuntien välinen nettomuutto oli tappiollista välillä 2004-2009, mutta vuodesta 2010 alkaen tulomuutto on ylittänyt lähtömuuton. Kasvu on, kuten koko maan tasollakin, paljolti maahanmuuton ansiota. Vuoden 2014 ennakkotiedot näyttäisivät Turun väestönkasvun jatkuvan vuosien 2012 ja 2013 tasolla.

Turun työttömyysaste on kymmenen suurimman kaupungin vertailussa viidenneksi korkein. Turkua korkeampi työttömyysaste on Tampereella, Oulussa, Jyväskylässä ja Lahdessa. Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä on Turussa toiseksi ja nuorisotyöttömien osuus kolmanneksi matalin. Jatkossa Turun työllisyysnäkyvät kohentunevat voimistuvan laivanrakennustoiminnan ansiosta.

Kh (Kj)	Perustetaan kv-asioiden operointiyhtiö ulkomaan toimipisteiden toiminnan helpottamiseksi
	Arvioidaan UBC:n toiminnan jatko ja organisointi.
	Kaupunki hakee 6Aika hankkeen avoin osallisuus kärkihankkeen vetovastuuta.
	Arvioidaan hostel-sopimusten jatko siten, että hostel-toimintaa ei harjoiteta tappiollisena.
	Lentokentän investointeja tuetaan ja lentoaseman ympäristöä Suomen kakkoskenttänä kehitetään matkustaja- ja rahtiliikenteen kasvattamiseksi.
	Valmistellaan Koneteknologiakeskuksen siirtyminen AMK tytäryhtiöksi.

Selvitetään kiinteistöliikelaitoksen uudelleenorganisointimahdollisuus sekä arvioidaan liikelaitosmallin ja siihen liittyvän ohjausmallin, taserakenteen ja sisäisten kustannusten kohdentamisperusteiden selkeyttäminen.
Vireillä olevat avustushakemukset tulee käsitellä avustustoimikunannassa avustuksiin kohdennettujen määrärahojen puitteissa.
Päivitetään ja hyväksytään kohdekohtainen toimintasuunnitelma Kiinteistöliikelaitoksen uudistamisohjelmassa hyväksytyyn rakennuskannan kehitys- ja myyntipotentiaaliin liittyvän toimenpiteen osalta.
Käynnistetään selvitys ja ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin valtakunnalliseen sote-uudistukseen liittyvästä kiinteistörahastosta.
Infotorin toiminta otetaan pysyvästi osaksi hallintoryhmän asiakkuudet ja osallisuusvastuualueen toimintaa.
Työpaikkamatkalippuudesta luovutaan.
Kaupungin rahoitusosuus Itämeren terveet kaupungin ry:lle päättyy vuoteen 2015.
Maankäytön toimintamallin yhteensovittaminen kaupungin uuden toimintamallin kanssa ja mallin käyttöönotto. Määritellään ja vahvistetaan kaupunginhallituksen rooli ja tarkemmat tehtävät maankäytön ohjauksessa.

TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet (ml. toimielimet ylittävät strategiset poikkialueelliset tavoitteet)

Hyvinvointiin ja aktiivisuuteen liittyvät tavoitteet (kärkihankkeet)	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Elinkeino- ja innovaatiopalvelut kootaan yhdeksi palvelukokonaisuudeksi ja yhdistetään yhteen toimitilaan (ICT-talo) Mittari: palvelusuoritteiden kehitys (vertailuvuosi 2014) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.5								
Digitaalisen palveluohjauksen, sähköisen asiointin ja sähköisen työpöydän rakentaminen (=DriveTurku)								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kaupunginhallitus

Kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun liittyvät tavoitteet (kärkihankkeet)								
Kilpailukykyyn ja kestäväan kasvuun liittyvät tavoitteet (kärkihankkeet)	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintoanalyysin syventäminen, toimintoanalyysin suoritettu vuoden 2015 aikana Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.2					valmis			
Elinkeinoelämän kilpailuetua kasvatetaan vahvistamalla Turun logistista asemaa ja logistiikkapalveluja Strategisen linjauksen tunnus: 3.1.3.								
Tiedolla johtamisen pilotointi sivistystoimialalla					100 %			

KAUPUNGINHALLITUKSEN MÄÄRÄRAHAT JA INVESTOINNIT

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kaupunginhallitus							
Toimintatuotot	53.855	59.297	60.423	60.357	50.037	50.037	50.037
Valmistus omaan käyttöön	58	5.031	5.462	5.462	5.000	5.000	5.000
Toimintakulut	128.032	143.679	155.698	156.777	143.466	141.985	142.577
Toimintakate	-74.119	-79.351	-89.813	-90.958	-88.429	-86.948	-87.540
Muutos-%		7,1	13,2	14,6	-2,8	-1,7	0,7
Investointikulut	29.602	13.959	7.812	7.062	6.500	5.000	5.000
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet							
Pysyvien vastaavien luovutustuotot		18.428					
NETTO	-29.602	4.469	-7.812	-7.062	-6.500	-5.000	-5.000
Muutos-%			-274,8	-258,0	-8,0	-23,1	0,0

Kh (Kj) nettomuutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut	1.357	1.357	1.357	1.357
Tuotantoyhtiöiden keskittämisalennus	-759	-759	-759	-759
Aboa Vetus avustus	-40	-40	-40	-40
Linnankadun hostelin lakkautus	-140	-140	-140	-140
Vakanssin siirto it-palveluista keskusvaalilautakunnalle, nettovaik.	0	0	0	0
Vakanssin siirto Kh:lta ympäristötoimialalle	74	74	74	74
Palkkausvaraus vakanssille (markkinointipäällikkö)	-69	-69	-69	-69
Rakennemuutos ja suhdannevaraus	-200	-200	-200	-200
TSEK:n tulot -318 menot -318, nettomuutos	0	0	0	0

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kaupunginhallitus

Centrum Balticum	40	40	40	40
Kh:n palkkavarauksen pienentäminen	300	300	300	300
Työllisyyspalvelukeskuksen siirron muk. osuus yhteistä kustannuksista	-1.708	-1.708	-1.708	-1.708
Yhteensä	-1.145	-1.145	-1.145	-1.145
Työllisyyspalvelukeskuksen siirto Kh:lle 31,1 milj. €, siirto toteutettu v. 2015 - 2018				

Toimielimen investoinnit

	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
It-investoinnit yhteensä				7.062			
100783 SAP käytön laajennus	700	1 000		1 400			
100784 SAP HR	650	760		400			
101210 ICT-infran yhtenäistäminen ja tehostaminen	250	400		1 412	450	400	400
101211 Kaupunkitason sähköiset palvelut	440	820		1 100	800	800	800
101212 Tiedolla johtamisen kehittäminen	172	150		200	250	300	
101712 Tietoliikenneohjelma	350	740		950			
101648 DriveTurku				1 400			
100360 Osakkeet ja osuudet				200			

Työvoiman käyttö

Henkilötyövuosien kehitys								
Htv		TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kh yhteensä			555,7		534,9	521,7		
Konsernihallinto			212,1		206,5	200,8		
Velkaneuvonta			10,3	10	9	9		
Henkilöstöasiainpalvelukeskus			18,2	17	17,0	17,0		
Hankinta- ja logistiikkakeskus			87,9	80	85,4	82,9		

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kaupunginhallitus

IT-palvelut			74,6	78	72,0	70,0		
Matkailun palvelukeskus			45,5		40,0	38,0		
Turun Seudun Kehittämiskeskus			25,8		23,0	22,0		
Työterveystalo			81,3	84,0	82,0	82,0		
Työllisyyspalvelukeskus								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kaupunginhallitus

KAUPUNGINHALLITUKSEN OMARAHOITUSOSUUDET

	TA 2014	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Netto, 1.000 €	50.317	41.683	42.300	42.869	43.450
Kasvu-%	1,5 %	-17,2 %	1,5 %	1,3 %	1,4 %
Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos	12.974	13.053			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
Kiinteistöliikelaitos, omaisuuden ylläpito (Kh)	27.367	26.712			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
Maaseutuelinkeinotoiminnot	56	56			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
Matkailutoiminnot	3.834	0			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
Velkaneuvontatoiminnot	294	0			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
Turun Seudun kehittämiskeskus, väestö- osuus	1.773	1.616			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
UBC, hanketoiminnot	169	245			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					
Työllisyysmääräraha (Kh)	3.850	0			
<i>Selvitys omarahoitusosuudesta</i>					

Kh (Kj) muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Kiinteistöliikelaitoksen palvelusopimuksen tason muutos	-1.204	-1.204	-1.204	-1.204
TSeK omarahoitusosuuden muutos	-183	-183	-183	-183
Yhteensä	-1.387	-1.387	-1.387	-1.387

TOT= toteutunut

TAM=talousarvio muutoksin

TAE=toimielimen ehdotus

Kh TAE=kaupunginhallituksen talousarvioehdotus

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Keskusvaalilautakunta

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tilivelvollinen viranhaltija: Hallintolakimies Marjo-Riitta Pihlajamäki ja hankintalakimies Jukka Vanto

LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA

Valtuuston on vaalilain mukaan asetettava kuntaan toimikaudeseen kunnan keskusvaalilautakunta. Kunnan keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, jonka toimikausi on neljä vuotta. Se kokoontuu vaalilaissa säädettyinä aikoina sekä muulloin lautakunnan puheenjohtajan kutsusta tarvittaessa. Keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä viisi varajäsentä. Keskusvaalilautakunnan sihteereinä toimii kaksi kaupungin lakimiestä.

Keskusvaalilautakunta toimii kunnallisvaaleissa sekä valtiollisissa vaaleissa. Seuraavat vaalit ovat eduskuntavaalit 2015.

Keskusvaalilautakunnan tehtävä on ylläpitää valmiutta vaalien ja kansanäänestysten järjestämiseen, vastata vaalien ja kan-

sanäänestysten järjestämisestä sekä suorittaa vaalien tuloksen laskenta valtakunnallisten ohjeaikojen puitteissa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen toimielin. Sen toimintaympäristöön vaikuttavat muutokset vaalilaissa (714/1998) sekä kuntalaissa (365/1995). Vaalilakia on muutettu viimeksi kesäkuussa 2013. Kuntalain kokonaisuudistus on tällä hetkellä käynnissä.

TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET

Keskusvaalilautakunta toimielimenä tuodaan kaupungin muiden toimielinten rinnalle siten, että se käyttää samoja asianhallinta- ja tiedonvälitysjärjestelmiä kuin muutkin toimielimet ja noudattaa samoja kokous- ja muita käytäntöjä.

KESKUSVAALILAUTAKUNNAN MÄÄRÄRAHAT, sisältyvät kaupunginhallituksen talousarvioon v. 2015-2018

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Keskusvaalilautakunta							
Toimintatuotot		290	290	290			
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	93	511	519	558			
Toimintakate	-93	-221	-229	-268			
Muutos-%		136,7	3,7	21,5			

TOT= toteutunut

TAM=talousarvio muutoksin

TAE=toimielimen ehdotus

Kh TAE=kaupunginhallituksen talousarvioehdotus

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Tarkastuslautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tilivelvollinen viranhaltija: Kaupunginrevisori Kari Koivuluhta

LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- järjestää hallinnon ja talouden tarkastus
- huolehtia kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- tuottaa kaupungin ja sen strategisen johtamisen ja toiminnan kehittämisen tueksi luotettavaa ja olennaista arviointitietoa
 - valtuustolle ja muille päätöksentekijöille
 - kuntalaisille ja ympäröivälle yhteiskunnalle
 - kaupungin henkilöstölle
- sekä arvioida
 - valtuuston asettamien strategisten tavoitteiden ja talousarviotavoitteiden toteutumista
 - toiminnan tarkoituksenmukaisuutta, tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta
 - muita kuntalaissa lautakunnan tehtäväksi annettuja asioita.

Arviointi- ja tarkastustoiminnan tavoitteena on varmistaa kaupunkikonsernin toiminnan tarkoituksenmukaisuus ja tuloksellisuus sekä kuntalaisten etujen toteutuminen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT

Tarkastuslautakunnan tehtäväkenttään vaikuttavat vaatimukset talouden tasapainottamisesta, tasapainottamista koskevien suunnitelmien sisällön ja toimenpiteiden toteutuksen ja riittävyyden arvioinnin tarve.

Toimintaan vaikuttavat myös kuntakonsernin toiminnan ja palvelutuotannon organisointi, järjestämistapa ja johtaminen sekä näissä tapahtuvat muutokset.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN MÄÄRÄRAHAT

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Tarkastuslautakunta							
Toimintatuotot							
Toimintakulut	516	675	675	657	657	657	657
Toimintakate	-516	-675	-675	-657	-657	-657	-657
Muutos-%		30,8	0,1	-2,6	0,0	0,0	0,0

Kh (Kj) muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	-18	-18	-18	-18

Työvoiman käyttö

Henkilötyövuosien kehitys							
Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Tarkastuslautakunta / Revisiotoimisto	5,4	6	6	6	6	6	6

TOT= toteutuma, TAM=talousarvio muutoksin, TAE=toimielimen ehdotus, Kh TAE=kaupunginhallituksen talousarvioehdotus

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

Tilivelvollinen viranhaltija: Toimialajohtaja Riitta Liuksa

TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET

Sosiaali- ja terveyspalveluiden kannalta oleellista on pystyä vastaamaan kuntalaisten palvelutarpeisiin luomalla puitteet hyvinvoinnille, lisäämällä tuottavuutta ja ehkäisevää työtä sekä parantamalla palveluiden kohdentuvuutta ja vaikuttavuutta asiakaskeskeisten palveluprosessien kautta. Tämä vaatii uudenlaista ja laajempaa yhteistyötä kaupungin toimijoiden, kolmannen sektorin, yksityisten palveluntuottajien sekä kuntalaisten kesken. Oman palvelutuotannon osalta keskitytään ehkäisevän työn lisäämiseen, tuottavuuden ja tehokkuuden parantamiseen sekä avopalveluiden osuuden kasvattamiseen. Kuntalaisten omaa aktiivisuutta tuetaan sekä osallistumista omien palveluidensa suunnitteluun lisätään. Hyvinvointitoimialan toiminnan strategiset painopisteet ovat:

1) Vaikuttavien ja tehokkaiden hoito- ja palveluketjujen kehittäminen

- Asiakastarpeen muutokset: Työikäisistä useampi kuin joka neljännes kokee työkykynsä heikentyneeksi ja suurimmista kaupungeista yleisimmin Turussa ihmiset kokevat terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi (42%). Sairastavuusindeksien perusteella turkulaisten ongelmat ovat korostuneesti mielenterveyden puolella. Terveysten kannalta huolestuttavaa on myös suuri vapaa-ajallaan liikuntaa harrastamattomien määrä. Vaikuttavien ja tehokkaiden hoito- ja palveluketjujen kehittämisen kannalta tärkeimpiä painopisteitä ovat: perustason palveluiden vahvistaminen, sairaalatoimintojen kehittäminen (varhainen hoidon aloitus, lyhyemmät hoitoajat, akuuttihoidon jälkeisen kuntoutuksen kehittäminen) ja paljon palveluita käyttävien palveluiden integraatio.

2) Lapset, nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukeaa riittävän aikaisin

- Asiakastarpeen muutokset: Lapsiperheiden tukena toimivat kattavat ja helposti saavutettavat peruspalvelut. Lapsiperheet tarvitsevat varhaisen vaiheen tukea, mm. kotipalvelun järjestämiseen velvoittaa myös lainsäädäntö. Nykyisellään varhaisen tuen palvelua on liian vähän tarpeeseen nähden. Lasten laajoissa terveystarkastuksissa neuvoloissa ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa havaittuihin ongelmiin, joko kehityksessä, terveydessä tai perheen hyvinvoinnissa on pystyttävä tarjoamaan tukea tai hoitoa. Lasten käytöshäiriöt ovat lisääntyneet ja vaikuttavat pitkälle lapsen koulunkäyntiin ja työelämään suuntautumiseen. Nuorten psyykkisiin ongelmiin tarvitaan perustason mielenterveystyön palveluja, mieluiten nuoren omassa arkiympäristössä. Kouluihin jalkautuvaa palvelua on kokeiltu ja tulokset ovat lupaavia. Lasten, nuorten ja perheiden tuen järjestämisessä kaupungin toimijoiden välinen saumaton yhteistyö on tärkeää ja lisäksi tarvitaan kolmatta sektoria ja yksityisiä palveluntuottajia.

3) Lastensuojelun palvelurakenne uudistetaan avohuoltoon ja perhehoitoon painottuvaksi

- Asiakastarpeen muutokset: Lastensuojelun asiakasmäärän kasvu näyttäisi pysähtyneen vaikka väestöosuus onkin vielä kasvanut. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä on edelleen kasvanut. Avohuoltoon tarvitaan resursseja ja toimintatapojen uudistamista. Avohuollon työn mahdollisuuksia rajoittaa lastensuojelun epätervepalvelu- ja kustannusrakenne, joka sitoo henkilöresursseja ja rahaa sijaishuoltoon. Sijaishuollossa yli 12-vuotiaiden perhehoidon mahdollisuudet ovat edelleen heikot ja vaativat kehittämistä. Jälkihuollossa nuorten asunnottomuutta ja laitoshoidon on menestyksellisesti vähennetty tuetun asumisen TALK-toiminnalla ja sen jatkuminen on turvattava.

4) Tuetaan ikäihmisten toimintakykyä ja kehitetään hoidon palvelurakennetta avopalvelupainotteisemmaksi

- Asiakastarpeen muutokset: Yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa ja lisäksi yli 85-vuotiaiden väestöosuuden kasvu aiheuttaa palvelutarpeen kasvua (2013 lopussa 85-vuotta täyttäneistä säännöllisten vanhustaloiden piirissä oli 53%). Ihmiset kuitenkin säilyvät terveenä ja hyväkuntoisina entistä pidempään. Esimerkiksi tupakoinnin väheneminen, sydänsairauksiin kuolleisuuden väheneminen ja muistisairauksien väheneminen ovat ikäihmisten terveydentilassa tapahtuneita positiivisia muutoksia. Toisaalta mm. syöpätaudit, liikalihavuus ja päihteidenkäyttö ovat lisääntyneet. Elinajan odotteen pidentyminen puolestaan voi kasvattaa kallista sairastelu- ja raihnaisuusvaihetta. Ikäihmisten palveluiden kannalta oleellista on tukea ihmisten toimintakykyä kattavilla ehkäisevillä palveluilla ja palveluohjauksella. Palveluiden tuottamisessa hyödynnetään vapaaehtoistyötä, kolmatta sektoria sekä yksityisiä palveluntuottajia entistä laajemmin. Omassa palvelutuotannossa jatketaan toiminnan tehostamista ja kehittämistä. Myös ympärivuorokautisen hoidon palvelurakenteen muutosta edistetään.

Hyvinvointitoimialan uudistamisella ja organisaatiomuutoksella tavoitellaan tulevana vuosina mm. seuraavia asioita:

1. Asiakkaan asettaminen keskiöön organisaation sijasta, palveluohjauksen ja kumppanuuden vahvistaminen ovat asiakaslähtöisen palveluprosessin edellytyksiä. Ns. pitkien asiaprosessien kehittämisen ja palvelujen suurkulutuksen analyysi ovat vielä alkutekijöissään. Työn alla olevia palvelukokonaisuuksia ovat mm. mielenterveys- ja päihdepalvelut ja sairaalatoiminnot. Tätä kehitystyötä tehdään mm. meneillään olevassa palvelumuotoiluhankkeessa, jolla on STM:n Kaste-rahoitus.
2. Toiminnallinen vaikuttavuus ja taloudellinen tehokkuus Nykyisten tulosalueiden välillä ja sisällä olevia rajoitteita on purettava. Toimialapalvelujen tehtävänä puolestaan on tukea toiminnallisia palvelualueita ja johtoa.
3. Sote-uudistus ja lainsäädännön muutokset

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Hyvinvointitoimiala

Sote-uudistus edellyttää tuotanto-organisaatioilta tehokkaampaa toimintaa ja toimintojen parempaa vaikuttavuutta. Turun kaupungin tilanne jo ennen uudistusta edellyttää toimintojen merkittävää tehostamista. Nykyisillä järjestelmillä ja organisoitumisella ei raken-

nemuutoksia ja tehostumista ole toivotulla tavalla saavutettu. Lainsäädännön muutoksia on tulossa esim. työllistämistoimintaan, samoin koko sosiaalilainsäädäntöä ollaan uudistamassa.

TAVOITTEET

Toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet

Turku luo hyvinvointia ja aktivoi								
	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Vähennetään lasten ylipainoisuutta ja liikalihavuutta Ylipainoisten osuus 8 ja 9. luokan oppilaista (THL, KTK) Strategisen linjauksen tunnus:	Kaupunki-taso: 13,5 %/ 2009	14,8 %						
Pitkäaikaistyöttömiä aktivoidaan Strategisen linjauksen tunnus:	Kaupunkitaso: 3467/ 7/2013		3920 (7/2014)					
Nuorisotyöttömyyden vähentäminen Strategisen linjauksen tunnus:	Kaupunki-taso: 2226/ 7/2013		2509 (7/2014)					
Toimenpiteet: Toimialan omat tavoitteet ja toimenpiteet tarkennetaan hyvinvoinnin ohjausryhmässä vuoden 2015 aikana.								

Toimielimen strategiset tavoitteet

Painopiste 1: Vaikuttavien ja tehokkaiden hoito- ja palveluketjujen kehittäminen								
	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Päihde- ja mielenterveyspalveluiden välitömiä kokonaiskustannusten kasvun taittuminen Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.3	40,6M€/ 2011	43,8M€	45,4M€	44,8M€	44,8M€	44,6M€	44,4M€	44,2M€
Kiireettömän lääkärivastaanoton jonotusai- ka lyhenee terveyskeskuksessa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2 ja 2.1.3		5-6 viikkoa	max 4 viikkoa	max 4 viikkoa	max 4 viikkoa	3-4 viikkoa	2-3 viikkoa	2 viikkoa
Jatkohoitajonon lyheneminen sairaanhoidonpiiristä. - jatkohoitajono Shp:stä, potilaita keskimäärin /vk - siirtoviivepäivien määrä /kk - korotetun maksun osuus siirtoviivepäivistä Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.3		32 594 70%		<25 <400 < 50%	<25 <400 < 50%	<25 <400 < 50%	<25 <400 < 50%	<25 <400 < 50%
Oman sairaalahoitoon tehostuminen. - akuuttiosastojen hoitajakson mediaani ja keskiarvo - kuntouttamisosastojen kotiuttamisprosentti takaisin kotiin Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.3 ja 2.1.2		7vrk 13vrk 64%		< 6vrk < 10vrk > 75%	< 6vrk < 10vrk > 75%	< 6vrk < 10vrk > 75%	< 6vrk < 10vrk > 75%	< 6vrk < 10vrk > 75%
Toimenpiteet: Mielenterveys- ja päihdepotilaiden hoito- ja palveluprosessien uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1), dementiin hoitoketjun kehittäminen (2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.7), sairaala toimintojen uudelleenorganisointi (2.1.2 ja 2.1.3), kaupungin terveyskeskuksen tuottavuuden nostaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.3), suun terveydenhuollon palveluverkko- ja toteuttamistapaselvitys (2.1.3 ja 3.2.7).								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Hyvinvointitoimiala

Painopiste 2: Lapset, nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea riittävän aikaisin								
	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Lastensuojelun asiakkaana olevien 0-17 vuotiaiden määrä laskee. Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2205	2776	aleneva	aleneva	aleneva	aleneva	aleneva	aleneva
Psykiatrisen erikoissairaanhoidon raskaimpien palveluiden tarve ikäluokassa 13-18-v. vähenee Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2		581 nuorta / vuosi	lähtötaso	-0,1%	-0,1%	aleneva	aleneva	aleneva
Toimenpiteet: <i>Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3), nuorten tukevien ja syrjäytymistä ehkäisevien palvelujen kokoaminen samaan pisteeseen (2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1), lasten ja nuorten uusi psykososiaalinen kuntoutus (2.1.2 ja 2.1.3).</i>								

Painopiste 3: Lastensuojelun palvelurakenne uudistetaan avohuoltoon ja perhehoitoon painottuvaksi								
	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Lastensuojelun kokonaiskustannusten jakautuminen avohuoltoon ja sijoitusten kustannuksiin. Avohuollon osuus kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2009/ 31033202 avohuolto 12,8%, sijoitukset 87,2%.	413385 02 € avo- huolto 13,3%, sijoituk- set 86,7%	avo- huol- lon osuus nou- see	avo- huol- lon osuus nousee	avo- huol- lon osuus nousee	avo- huol- lon osuus nousee	avo- huol- lon osuus nousee	avo- huol- lon osuus nousee
Perhehoidon osuus huostaan otettujen sijoituksista kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.3	32,9%/ 2008	40,1%	+ 5%- yksik- köä	+ 5% yksik- köä	+ 5% yksik- köä	+4 % yksik- köä	+4% yksik- köä	+4% yksik- köä
Toimenpiteet: <i>Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3).</i>								

Painopiste 4: Tuetaan ikäihmisten toimintakykyä ja kehitetään hoidon palvelurakennetta avopalvelupainotteisemmaksi								
	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kotona asuvien +75-vuotiaiden määrä kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.1 ja 2.1.2	88,9%/ 2008	89,7%	89,8%	90,1%	90,1%	90,3%	90,3 %	90,4 %
Ympäri vuorokautiseen hoitoon siirtyvien keski-ikä myöhentyy Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	83 v/ 2008	84v 7kk	84v 9kk	84v 11kk	84v 11kk	85 v	85,1 v.	85,1 v.
75 vuotta täyttäneiden säännöllisen koti- hoidon piirissä olevien osuus laskee Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.1 ja 2.1.2	13,2%/ 2008	13,9%	13,5%	13,2%	13,2%	13%	12,8 %	12,7 %
Omaishoidon tukea saavien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2,8%/ 2008	3,0 %	2,9%	3,2%	3,2%	3,4%	3,5 %	3,6 %
Toimenpiteet: <i>Vaikuttavien ja kustannustehokkaiden ennaltaehkäisevien palvelujen järjestäminen (ikäihmisten palveluohjaus) ja tehostaminen toimialojen ja tulosalueiden yhteistyönä (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1 ja 2.3.2), kotihoidon tehostaminen ja järjestämistapojen arviointi (2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1 ja 3.2.4), ympärivuorokautisen hoidon kehittäminen (2.1.2 ja 2.1.3).</i>								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Hyvinvointitoimiala

TOIMIELIMEN MÄÄRÄRAHAT JA INVESTOINNIT

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Sosiaali- ja terveislautakunta							
Toimintatuotot	75.429	70.693	72.394	72.394	73.696	75.019	76.603
Valmistus omaan käyttöön	67						
Toimintakulut	642.710	652.159	661.990	656.634	654.226	668.793	684.198
Toimintakate	-567.213	-581.466	-589.595	-584.240	-580.531	-593.774	-607.595
Muutos-%		2,5	1,4	0,5	-0,6	2,3	2,3
Investointikulut	321	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet							
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-321	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Muutos-%		212,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Kh (Kj) muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	353	353	353	353
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Työllisyyspalvelukeskuksen siirron muk. osuus yhteistä kustannuksista	-1.708	-1.708	-1.708	-1.708
Menojen vähennys		-14.232	-11.691	-10.674
Yhteensä	-5.355	-19.587	-17.046	-16.029
Työllisyyspalvelukeskuksen siirto Khlle 31,1 milj. €, siirto toteutettu v. 2015 - 2018				

Toimielimen investoinnit

Sidotut määrärahat, 1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Koneet ja kalusto	321	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

Työvoiman käyttö

Henkilötyövouosien kehitys							
Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Sosiaali- ja terveislautakunta	4678,4	4694	4637	4637	4627	4607	4607

TOT= toteutuma

TAM=talousarvio muutoksin

TAE=toimielimen ehdotus

Kh TAE=kaupunginhallituksen talousarvioehdotus

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Tilivelvollinen viranhaltija: Toimialajohtaja Timo Jalonen

TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET

Kehittämistyön keskiössä on nuorisotakuun toteuttaminen, osallisuus ja koulutuksellinen tasa-arvo, vieraskielisen väestön kielitaidon kehittäminen, hyvinvoinnin lisääminen sekä käyttö-energiansäästö. Kehittämistyössä tehdään tiivistä yhteistyötä kaupunkitasolla, seudullisesti, maakunnallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisestikin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisema Koulutus ja tutkimus vuosina 2011-2016 Kehittämissuunnitelma linjaa toimialan järjestämien palvelujen kehittämistä valtakunnallisesti. Sopimuksen voimassaoloaikana on laadittu Turun kaupungin paikallinen kehittämissuunnitelma.

Tarkastuslautakunnan vuonna 2013 tekemässä arvioinnissa varhaiskasvatuksesta todetaan: "Kaupungin eri alueiden välillä on eroa päivähoitopaikan saatavuudessa lähipalveluna. Kaikilta osin subjektiivinen oikeus neljän kuukauden kuluessa saatavaan päivähoitopaikkaan ei Turun kaupungissa toteudu. Tämä aiheuttaa paineita palveluohjaukselle." Palveluiden riittävyyden ja monipuolisuuden takaaminen tulee nostaa keskeiseksi kehittämisalueeksi varhaiskasvatuksessa.

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi 27.8.2014 koulutuksen järjestäjän paikallisen kehittämissuunnitelman vuosille 2015-2020.

Perusopetuksessa jatketaan yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toimintamallin toteuttamista lain mukaisesti lähikouluperiaatteella.

Turku on hakenut vuosiksi 2014 – 2015 perusopetusryhmien pienentämiseen valtionavustusta. Lisäksi Turku sai Opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustusta tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin 2 348 118 euroa vuosiksi 2014 - 2015. Kaksikieliset kunnat saavat valtionosuutta 12 % yksikielisiä kuntia enemmän. Turku saa siten suuremman valtionosuuden ruotsinkielisten koulujen ylläpitoon suomenkielisten rinnalla. Em. syistä ruotsinkielisten koulujen resursointi on jonkin verran suomenkielisten koulujen resursointia korkeampi.

Toisen asteen koulutuksen vetovoimaa ja laatua kehitetään sekä läpäisyastetta pyritään edelleen vahvistamaan puuttamalla keskeyttämisen syihin ja tukemalla valmistumista sekä kehittämällä pedagogiikka.

Opettajien pedagogista osaamista, TVT-valmiuksia, työelämäyhteyksiä ja yrittäjyyskasvatuksellisia valmiuksia vahvistetaan.

Opiskelijoiden osallisuutta ja tasa-arvoisuutta vahvistetaan.

Valtionosuuteen oikeuttavat paikat pidetään käytössä talousarvion sallimissa rajoissa.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksessä ei ole voitu varautua toimintoihin, joiden osalta puuttuvat valtion päätökset ja joiden rahoittamiseen on saatavissa valtionosuuksia. Tällä sopimuksella kaupunginvaltuuston on sitouduttava seuraaviin talousarviovarauksiin, joiden toteutuminen edellyttää lisätalousarviota ja muulla tavoin huomioon ottamista, jos valtio tekee näiden rahoittamiseksi positiiviset päätökset:

- Taitaja2015 kisojen harkinnanvaraisen avustuksen hakeminen ja käyttäminen kisojen rahoitukseen.

- Turulle myönnettyjen ammatillisen peruskoulutuksen lisäpaikkojen vastaanottaminen ja niiden rahoittaminen näiden paikkojen tuottamalla valtionosuudella.

- Oppisopimuksen talousarvion pohjana olevien paikkojen yli menevien paikkojen osalta sopimusten tekeminen ja niiden rahoittaminen näiden paikkojen tuottamalla valtionosuudella. Oppisopimuksen osalta talousarvion pohjana on 390 perustutkintopaikkaa ja 1020 lisäkoulutuspaikkaa. Perustutkintopaikka ei ole kiintiöity ja lisäkoulutukseen tulee mahdollisesti hakuun lisäpaikkoja esimerkiksi nuorten aikuisten osaamisohjelmaan liittyen.

Kh (Kj)	Aikuiskoulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen valmistelu
	Sisältää koneteknologiakeskuksen käytön. Huomioidaan nykyistä laajempi käyttö opetussuunnitelmissa ja talousarvion toimeenpanossa. Huomioidaan oppilaitosten yhteisen oppimisympäristön hyödyt laajenevalle yhteistyölle ja teollisuudelle, sekä mahdollisuudet tehdä yhteisesti rahoitettuja laiteinvestointeja.

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Sivistystoimiala

TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet

"Tulevaisuuden osaamispääoma turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää ja ammatillista koulutusta" <i>Hyvinvointi ja aktiivisuus-ohjelma</i>	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Mittariin sidottu tavoite: Yhteisvalinnassa perusasteen jälkeisiin opintoihin siirtyvien osuus (%)		89,5	95	97	97	98	100	100
Teema: 2.2.7 Vuonna 2017 nuorisotakuu toteutuu laajan poikkihallinnollisen yhteistyön tuloksena								
Toimenpide: Tuetaan toiseen asteen koulutukseen siirtymistä riittävällä yksilöllisellä ohjauksella, nuorisotakuu toteutuu laaja-alaisena yhteistyönä								

"Tulevaisuuden osaamispääoma turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää ja ammatillista koulutusta" <i>Hyvinvointi ja aktiivisuus-ohjelma</i>	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Mittariin sidottu tavoite: Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet (%)peruspäivähoidossa (päiväkoti- ja perhepäivähoidossa)	77/23	75/25	73/27	73/27	72/28	71/29	70/30
Teema: 2.2.5 Varhaiskasvatuksen palvelujen asiakaslähtöisyyttä kasvatetaan laajentamalla yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa							
Toimenpide: Varhaiskasvatuspalveluja lisätään monipuolisesti, yksityisen palvelutuotannon osuutta kasvatetaan erityisesti peruspäivähoidossa * tilanne ko. vuoden joulukuussa							
Mittariin sidottu tavoite: Keskeyttämisprosentti toisen asteen nuorisokoulutuksessa							
<ul style="list-style-type: none"> • lukio • ammatillinen koulutus 	2/8,8	2/8,5	2/8,0	2/8,0	2/8,0	2/7,5	2/7,5
Teema: 2.2.7 Vuonna 2017 nuorisotakuu toteutuu laajan poikkihallinnollisen yhteistyön tuloksena							
Toimenpide: Toisen asteen koulutuksen läpäisyä parannetaan/keskeyttämistä vähennetään							
Mittariin sidottu tavoite: Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannus suhteessa kaupungin 0-6 vuotiaiden määrään	6955	7157	7000	7000	6920	6900	6900
Teema Uudistamisohjelma KV 25.8.2014							
Toimenpide Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannus lasta kohden alenee							

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Sivistystoimiala

TOIMIELIMEN MÄÄRÄRAHAT JA INVESTOINNIT

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kasvatus- ja opetuslautakunta							
Toimintatuotot	28.577	26.225	28.140	28.140	27.590	27.314	27.587
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	302.038	306.455	306.910	307.989	295.218	293.365	296.803
Toimintakate	-273.462	-280.230	-278.770	-279.850	-267.628	-266.051	-269.215
Muutos-%		2,5	-0,5	-0,1	-4,4	-0,6	1,2
Investointikulut	1.884	1.000	1.475	1.475	1.865	2.670	1.000
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet							
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-1.884	-1.000	-1.475	-1.475	-1.865	-2.670	-1.000
Muutos-%		-46,9	47,5	47,5	26,4	43,2	-62,5

Kh (Kj) muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	1.405	1.405	1.405	1.405
Suunnitteluluvun ylittävän osuuden leikkaus	-325	-325	-325	-325
Menojen vähennys		-6.457	-5.304	-4.843
Yhteensä	1.080	-5.378	-4.225	-3.763

Toimielimen investoinnit

Sidotut määrärahat, 1 000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Koneet ja kalusto	1 884	1 000	1 475	1 475	1 865	2 670	1 000

Työvoiman käyttö

Henkilötyövuosien kehitys								
Htv	TOT 2012	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kasvatus- ja opetuslautakunta	3683,3	3726,4	3756	3688	3688	3670	3670	3670
- toimialan yhteinen hallinto	79,4	77,9	75	70	70			
- varhaiskasvatus	1458,0	1406,6	1400	1375	1375			
- perusopetus	1344,0	1266,9	1299	1275	1275			
- lukiokoulutus	253,7	233,8	233	231	231			
- ammatillinen koulutus	410,6	411,3	411	407	407			
- aikuiskoulutus	137,6	125,9	126	126	126			
- ruotsinkielinen kasvatus ja opetus	0	204,0	210	204	204			

TOT= toteutunut, TAM=talousarvio muutoksin, TAE=toimielimen ehdotus, Kh TAE=kaupunginhallituksen talousarvioehdotus

VAPAA-AIKATOIMIALA

Tilivelvollinen viranhaltija: Toimialajohtaja Minna Sartes

TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET

Vapaa-aikatoimiala toteuttaa kaupungin päästrategiasta erityisesti seuraavia kohtia: kaupunki pyrkii omalla toiminnallaan kaventamaan hyvinvointieroja, palveluiden kysyntää ennakoimalla palvelut kohdennetaan oikea-aikaisesti sinne, missä niiden vaikuttavuus on suurin sekä hyvinvoinnille keskeistä on aktiivinen elämäntapa, jonka edellytyksiä parannetaan.

Päästrategian lisäksi on kaksi strategista ohjelmaa. Hyvinvointi ja aktiivisuus –ohjelman pääteemat ovat: 1) Terve ja hyvinvoiva kaupunkilainen, 2) Osaava ja oppiva kaupunkilainen ja 3) Aktiivinen kaupunkilainen. Kilpailukyky ja kestävä kasvu –ohjelman pääteemat ovat: 1) Yrittävä ja osaava kaupunki, 2) Vaikuttava ja uudistuva kaupunki sekä 3) Rakentuva kaupunki ja ympäristö. Vapaa-aikatoimiala toteuttaa sopimuksissa eriteltyillä tavoilla kummankin ohjelman linjauksia.

Aktiivinen kaupunkilainen –osioon on valittu seuraavat strategiset linjaukset:

- Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle
- Toteutetaan palveluja yhteistyöllä kansalais- ja järjestötoiminnan kanssa
- Aktiivista elämäntapaa edistävät palvelut kohdennetaan hyödyntämällä paremmin asukas- ja asiakastietoa
- Vahvistetaan aluenäkökulmaa asuinalueiden ominaispiirteitä hyödyntämällä
- Osallisuutta lisätään ottamalla se osaksi suunnittelua, toteuttamista ja päätöksentekoa
- Turun asemaa eurooppalaisena kulttuurikaupunkina ja kaupunkikulttuurin edelläkävijänä vahvistetaan kehittämällä uudenlaisia kulttuuriin osallistumisen muotoja
- Hyvän elämän Turku luodaan ottamalla aktiivisuus elämäntavaksi.

Toimiala toteuttaa em. linjauksia ja on määritellyt perustehtäväkseen ”Tarjoamme turkulaisten arkeen ja juhlaan iloa, elämyksiä, liikettä, tietoa ja taitoa” ja tahtotilakseen ”Hyvän elämän Turku.”

Toimialan lautakunnat toteuttavat aktiivinen kaupunkilainen ohjelmaa perustehtävissään, tahtotiloissaan ja valituissa painopisteissään.

Kulttuurilautakunta

- perustehtävä: Kulttuuri luo jokaiselle pysyvää pääomaa muuttuvassa ajassa
- tahtotila: Kulttuuri on erottamaton osa turkulaisten elämää ja syy tulla Turkuun. Turku on kansainvälisesti korkeatasoinen ja ennakkoluuloton kulttuurikaupunki.

- painopisteet: Kulttuuri kaikkien saataville, Ajassa elävät palvelut, Turkulaiset kulttuurin luojina, Huippuyksiköt ja magneettitapahtumat sekä Toimivat tilat.

Liikuntalautakunta

- perustehtävä: Liikkuminen elämäntavaksi!
- tahtotila: Turku liikuttaa – kaikkia!
- painopisteet: Liikunnallinen ja yhteisöllinen elämä, Liikkuvat nuoret, Houkuttelevat liikkumisolosuhteet, Vireä seuratoiminta sekä Menestyvä urheilukulttuuri

Nuorisolautakunta

- perustehtävä: Nuorisopalvelut mahdollistaa, tukee ja turvaa lasten ja nuorten kasvua, tasapainoista elämää sekä omaehtoista toimintaa.
- tahtotila: Lapsilla ja nuorilla on hyvä olla ja luottamus tulevaisuuteensa.
- painopisteet: Yhdenvertaisuuden edistäminen, Osallisuuden lisääminen, Nuoruuden arvostus, Monitoimitilat sekä Palvelut ja elämykset.

Kaupungin omat kulttuuripalvelut mahdollistavat kulttuurin perustarjonnan, jota vapaa kenttä täydentää. Matalan kynnyksen kulttuuripalvelujen lisäksi tarvitaan vetovoimaisia huipputuotantoja, jotka kasvattavat kaupungin matkailullista kiinnostavuutta ja kilpailukykyä. Liikuntapalvelut toteutetaan paikallisella ja alueellisella yhteistyöllä, luomalla terveyttä edistävän liikunnan mahdollisuuksia, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja ja järjestämällä liikuntaa erityisesti passiivisille ja erityisryhmille. Lapsille ja nuorisolle tarjotaan mahdollisuuksia osallistua tasavertaisesti kulttuuri-, liikunta ja vapaa-ajan toimintaan sekä nuorisopalveluihin ja palveluiden suunnitteluun. Ennaltaehkäisevät palvelut ja virikkeellinen toiminta ylläpitävät lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä.

Kh (Kj)	Eviva määrärahoista kohdennetaan kaupunginosaviikkotoimintaan enintään 30.000€.
	Kulttuurilautakunnan alaisten nettoyksiköiden, orkesterin ja museon budjetoimintamalli pidetään voimassa 2015, jonka jälkeen jatko arvioidaan uudelleen. Nettoyli jäämän siirtäminen seuraavan vuoden talousarvioon nettobudjetoitujen palvelualueiden osalta edellyttää, että koko toimialan talousarvio toteutuu talousarvion mukaisena (lautakunnan alainen toiminta). Mahdollinen nettoalijäämä tulee kattaa seuraavan talousarviovuoden ja seuraavien kahden suunnitteluvuoden aikana.

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Vapaa-aikatoimiala

TAVOITTEET

Toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet

Turku luo hyvinvointia ja aktivoi	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Vähennetään ylipainoisuutta ja liikalihavuutta, erityisesti huomioiden lapset ja nuoret Ylipainoisten osuus 8 ja 9. luokan oppilaista (THL, KTK)	Kaupunkitaso: 13,5 %/ 2009	14,8 %						
Pitkäaikaistyöttömiä aktivoidaan Pitkäaikaistyöttömien määrä	Kaupunkitaso: 3467/ 7/2013		3920 (7/2014)					
Nuorisotyöttömyyttä vähennetään Alle 25 –vuotiaat työttömät	Kaupunkitaso: 2226/ 7/2013		2509 (7/2014)					
Toimenpiteet: Toimialan omat tavoitteet ja toimenpiteet tarkennetaan hyvinvoinnin ohjausryhmässä vuoden 2015 aikana.								

Toimielimen strategiset tavoitteet

Kulttuuri

Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Kulttuuri tekee hyvää.	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
<i>Kirjastoa viimeisen 12 kk:n aikana käyttäneet 18 -70 v. (FCG)</i> Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7 Toimenpiteet Vahvistetaan tietoyhteiskunnan perustaitoja kuten monilukutaito, lähtökohtana tiedon saatavuus.	73 % /2012				73 %	73 %	73 %	73 %
<i>Konsertissa viimeisen 12 kk:n aikana käyneet 18 – 70 v. (FCG)</i> Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7 Toimenpiteet Vahvistetaan Turku taide-musiikin dynaamisena keskittymänä ja taiteilijavierailijoiden esiintymispaikkana sekä kiinnostavana yhteistyökumppanina musiikin alalla.	51 %/ 2012				51 %	51 %	51 %	51 %
<i>Taidenäyttelyssä viimeisen 12 kk:n aikana käyneet 18 -70 v (FCG).</i> Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7. Toimenpiteet Tuotannot valmistellaan ja suunnitellaan koordinoitusti ja hyödynnetään yhteisesti kaupunkitasolla.	45 %/ 2012				45 %	45 %	45 %	45 %

Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Kulttuuri tekee hyvää.	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
<i>Museossa viimeisen 12 kk:n aikana käyneet 18 -70 v. (FCG)</i> Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7.	49 %/ 2012				49 %	49 %	49 %	49 %

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Vapaa-aikatoimiala

<i>Toimenpiteet</i> Museotoimintaa uudistetaan kokemuksellisen perhe- ja matkailutoiminnan suuntaan								
<i>Asukkaiden tyytyväisyys kirjastopalveluihin, asteikko 1 – 5 (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7. Toimenpiteet Kasvatetaan kulttuuripalvelujen asiakaslähtöisyyttä</i>	4,22				4,3	4,3	4,3	4,3
<i>Asukkaiden tyytyväisyys museoihin, asteikko 1 – 5 (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7. Toimenpiteet Museopalveluissa viranomaistoiminnan palvelutasoa ja joustavuutta lisätään</i>	4,14				4,1	4,1	4,1	4,1
<i>Asukkaiden tyytyväisyys kulttuuripalveluihin (teatteri, musiikki ja taide), asteikko 1- 5 (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7. Toimenpiteet Kasvatetaan kulttuuripalvelujen asiakaslähtöisyyttä</i>	4,15				4,1	4,1	4,1	4,1

Liikunta

Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Liikkuminen elämäntavaksi.	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
<i>Uimahallia viimeisen 12 kk:n aikana käyttäneet 18 – 70 v. (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7 Toimenpiteet Edistetään liikuntamahdollisuuksia ja esteettömyyttä</i>	38 %/ 2012				36 %	36 %	37 %	37 %
<i>Kuntosalilla viimeisen 12 kk:n aikana käyneet 18 – 70 v. (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7 Toimenpiteet Kehitetään liikuntaolosuhteita</i>	38 %/ 2012				38 %	38 %	39 %	39 %
<i>Kuntalaisten (18 -70 v.) tyytyväisyys liikuntaolosuhteisiin (kentät,uimahallit, liikuntasalit, uimarannat, maauimalat, kuntoradat ja ulkoilureitit), keskiarvo asteikko 1 – 5 (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7 Toimenpiteet Kehitetään liikuntaolosuhteita</i>	3,93/ 2012				3,8	3,7	3,7	3,7
<i>Kuntalaisten (18 -70 v.) tyytyväisyys liikuntapalveluista tiedottamiseen, asteikko 1 – 5 (FCG) Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7 Toimenpiteet</i>	3,70/ 2012				3,2	3,2	3,3	3,4

Nuoriso

Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Lasten ja nuorten kasvu tasapainoiseen elämään.	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
<i>Sosiaalisen vahvistamisen, Ohjaamon ja etsivän nuorisotyön tavoittamat nuoret/vuosi Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7.</i>	uusi mittari, pohjatieto saadaan 2014							

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Vapaa-aikatoimiala

Toimenpiteet Varmistetaan, että nuori saa tarvitessaan aikuisen tukea									
Työpajojen (Fendari) onnistumisprosentti % Strategisen linjauksen tunnus: 2.3.1. ja 2.3.7.	-	81 %	75 %		75 %	75 %	75 %	75 %	
Toimenpide: Varmistetaan, että nuori saa tarvitessaan aikuisen tukea									

TOIMIELIMEN MÄÄRÄRAHAT ML. KÄYTTÖTALOUSINVESTOINNIT JA MUUT RESURSSIT

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kulttuurilautakunta							
Toimintatuotot	6.201	3.249	3.446	3.446	3.377	3.343	3.376
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	40.344	36.676	36.620	36.420	34.923	34.700	35.111
Toimintakate	-34.143	-33.427	-33.174	-32.974	-31.546	-31.357	-31.735
Muutos-%		-2,1	-0,8 %	-1,4	-4,3	-0,6	1,2
Investointikulut	638	450	435	435	475	855	475
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet						100	
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-638	-450	-435	-435	-475	-755	-475
Muutos-%		-29,5	-3,3	-3,3	9,2	58,9	-37,1

Kh (Kj) muutokset, kulttuurilautakunta, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	-200	-200	-200	-200
Menojen vähennys		-764	-627	-573
Yhteensä	-200	-964	-828	-723

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Liikuntalautakunta							
Toimintatuotot	3.439	4.364	4.073	4.073	3.991	3.951	3.991
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	21.694	22.416	21.940	21.921	21.025	20.891	21.137
Toimintakate	-18.255	-18.052	-17.867	-17.848	-17.034	-16.940	-17.146
Muutos-%		-1,1	-1,0	-1,1	-4,6	-0,5	1,2
Investointikulut	131	150	300	300	370	600	300
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet					50		
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-131	-150	-300	-300	-320	-600	-300
Muutos-%		14,5	100,0	100,0	6,7	87,5	-50,0

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Vapaa-aikatoimiala

Kh (Kj) muutokset, liikuntalautakunta, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	-19	-19	-19	-19
Menojen vähennys		-457	-375	-343
Yhteensä	-19	-476	-395	-362

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Nuorisolautakunta							
Toimintatuotot	1.679	1.500	1.808	1.808	1.771	1.762	1.771
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	11.609	11.634	11.840	11.727	11.242	11.171	11.303
Toimintakate	-9.929	-10.134	-10.032	-9.919	-9.471	-9.409	-9.532
Muutos-%		2,1	-1,0	-2,1	-4,5	-0,7	1,3
Investointikulut	68	140	85	85	90	120	120
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet		56					
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-68	-84	-85	-85	-90	-120	-120
Muutos-%		22,8	1,2	1,2	5,9	33,3	0,0

Kh (Kj) muutokset, nuorisolautakunta, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	-113	-113	-113	-113
Menojen vähennys		-248	-203	-186
Yhteensä	-113	-361	-316	-299

Työvoiman käyttö

Henkilötyövuosien kehitys							
Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kulttuurilautakunta	572,9	561	423	423			
Liikuntalautakunta	103,4	97	95	95			
Nuorisolautakunta	154,4	158	150	150			

TOT= toteutunut

TAM=talousarvio muutoksin

TAE=toimielimen ehdotus

Kh TAE=kaupunginhallituksen talousarvioehdotus

YMPÄRISTÖTOIMIALA

Tilivelvollinen viranhaltija: Toimialajohtaja Markku Toivonen

TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET

Strategiasta toimialalle ja lautakunnille johdetut tavoitteet pannaan talousarviokausittain täytäntöön strategisella sopimuksella, johon sisältyvät seuraavat strategiset tavoitteet:

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta

Elinkeinoelämän kilpailuetua kasvatetaan vahvistamalla Turun logistista asemaa ja logistiikkapalveluja (3.3.13)

Luodaan pohjaa kasvuille kehittämällä kaupunkia suurina aluekokonaisuuksina (3.3.1);

Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta lisätään laajalla yhteistyöllä (3.3.2);

Huomisen rakentamista edistetään maankäytön kehittämisen kokonaisvaltaisuutta, ennakkoluulottomia kumppanuuksia ja yhteistyömalleja korostavalla toimintamallilla (3.3.3);

Kaupunkirakenteen toimivuutta ja elinvoimaa vahvistetaan täydennysrakentamisella (3.3.4);

Kaupungin kilpailukykyä lisätään tarjoamalla houkuttelevaa asumista kaikille (3.3.5);

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä edetään kohti kaupunkiseudun hiilineutraaliutta 2040 (3.3.6);

Ympäristön kannalta kestävää liikennettä ja liikkumista edistetään eheää kaupunkirakennetta hyödyntämällä (3.3.7);

Vanhan rakennuskannan innovatiivista uusiokäyttöä lisätään yhdistämällä luovasti vanhaa ja uutta rakentamista (3.3.8);

Kaupungin vetovoimaisuutta lisätään korostamalla veden läheisyyttä ja saavutettavuutta (3.3.9);

Sujuvaa ja turvallista arkea tuetaan hyvällä kaupunkiympäristön ja palvelukanavien suunnittelulla (3.3.10)

Rakennuslautakunta

Kaupunkirakenteen toimivuutta ja elinvoimaa vahvistetaan täydennysrakentamisella (3.3.4):

- Tiivistyville kaupunkialueilla korostetaan rakennetun kaupunkiympäristön laatua huomioiden kuitenkin, että lupaehdoilla tai määräyksillä ei tarpeettomasti koroteta rakentamisen kustannuksia.

Vanhan rakennuskannan innovatiivista uusiokäyttöä lisätään yhdistämällä luovasti vanhaa ja uutta rakentamista (3.3.8):

- Arkkitehtuurissa korostetaan tietoisuutta historiallisesta jatkuvuudesta sekä vanhan ja uuden harmonisesta yhteensovittamisesta

- Turku toimii aktiivisesti korjausrakentamiseen liittyvien valtakunnallisten määräysten kehittämisessä niin, että vanhan korjaamisesta tulee nykyistä useammin kohtuullisin kustannuksin houkutteleva vaihtoehto.

Kaupungin vetovoimaisuutta lisätään korostamalla veden läheisyyttä ja saavutettavuutta (3.3.9):

- Merellisen asumisen mahdollisuuksia kehitetään arkkitehtonisesti kunnianhimoisin suunnitelmin ja toteutuksin.

Sujuvaa ja turvallista arkea tuetaan hyvällä kaupunkiympäristön ja palvelukanavien suunnittelulla (3.3.10):

- Esteettömyys huomioidaan kaikessa kaupunkiympäristön kehittämisessä kuitenkin painottaen ratkaisuja tehtäessä todennettua tarvetta, jotta rakentamisen kustannuksia ei tarpeettomasti kasvateta.

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Ympäristön kannalta kestävää liikennettä ja liikkumista edistetään eheää kaupunkirakennetta hyödyntämällä (3.3.7):

- Joukkoliikennettä kehitetään seudullisesta näkökulmasta edistään käytettävyyttä arki- ja työmatkaliikenteessä.

Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä edetään kohti kaupunkiseudun hiilineutraaliutta 2040 (3.3.6):

- Edistetään materiaalikierrätystä ja jätteiden energian hyötykäyttöä kaatopaikkaläijityksen minimoimiseksi.

Kh (Kj)	<p>Ympäristötoimialan tulee valmistella vuoden 2015 aikana omalta osaltaan tarvittavat maankäyttöön ja rakentamiseen liittyvät toimenpiteet, jotta Kiinteistötoimiala voi toteuttaa kannattavasti ”Kurjenlinnan, Pernon koulun ja Kaupungin pesulan” -kiinteistöjen myynnit.</p> <p>- Tiivistyville kaupunkialueilla korostetaan rakennetun kaupunkiympäristön laatua huomioiden kuitenkin, että lupaehdoilla tai määräyksillä ei koroteta rakentamisen kustannuksia.</p>
---------	---

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Ympäristötoimiala

TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet (ml. toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet)

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta

Yleiskaavoitusohjelman toteutuminen	Lähtö-taso	TOT 2013	ENN 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Turun yleiskaava 2029 Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.1, 3.3.2, 3.3.4, 3.3.7,		Tavoitteet hyväksytty kh:ssa 30.9.2013	Vaihtoehto-asetelma kh 9/2014 Vaihtoehtojen vaikutusten arviointi	Linjarat-kaisu kh 3/2015 Luonnos kh 12/2015		Ehdotuksen valmistelu	Ehdotus kv maakuntakaavan vahvistamisen jälkeen	
<p>Toimenpide: Yleiskaava on koko kaupungin pitkän tähtäimen kehittämistä ohjaava strateginen asiakirja, jonka tavoitteena on edistää Turun kaupungin ja koko kaupunkiseudun kilpailukykyä ja vetovoimaa. Kaava laaditaan vuorovaikutteisesti osallisten ja sidosryhmien kanssa. Vaihtoehtoisten kehityskuvien vaikutukset arvioidaan linjaratkaisun pohjaksi. Yleiskaava, selvitykset ja vaikutusten arvioinnit laaditaan vuorovaikutteisesti osallistaen, kehittämällä tehokasta projektimaista työskentelyä ja painottamalla kustannusvaikutusten arviointia. Valmisteluajataulu on synkronoitu mm. maakuntakaavan päivityksen kanssa.</p>								
Satava-Kaksikerran osayleiskaava Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.5		Kh:n käynnistyspäätös 4.3.2013	Luonnos kh 9/2014	Ehdotus kv 12/2015		Asemakaavoituksen ohjelmointi	%	%
<p>Toimenpide: Osayleiskaava tukee asuntotarjonnan monipuolistamista mahdollistamalla vetovoimaisia pientalotontteja merellisessä ympäristössä. Kaava valmistellaan projektimaista työskentelytapaa hyödyntäen. Kaavan valmistelussa hyödynnetään vuonna 2012 kumoutuneen osayleiskaavan selvityksiä ja arvioidaan saarten asuttamisen kustannusvaikutukset myös pitkällä aikavälillä. Yleiskaava, selvitykset ja vaikutusten arvioinnit laaditaan vuorovaikutteisesti osallistaen, kehittämällä tehokasta projektimaista työskentelyä ja painottamalla kustannusvaikutusten arviointia.</p>								
Lentokentän ympäristön osayleiskaava (LogiCity) Strategisen linjauksen tunnus: 3.1.3, 3.3.1,	Luonnos hyväksytty kh:ssa	Naturaselvitykset	Naturaselvitykset	Ehdotuksen valmistelu		Ehdotus kv 10/2016	Asemakaavojen laadinta ohjelman mukaan	Asemakaavojen laadinta ohjelman mukaan
<p>Toimenpide: Yhdessä Ruskon kanssa laadittava osayleiskaava tukee elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Ehdotuksen valmistelu jatkuu kun alueelle on löydetty hyväksyttävissä olevat toimenpiteet Pomponrahkan Natura-alueen luontoarvojen turvaamiseksi. Yleiskaava, selvitykset ja vaikutusten arvioinnit laaditaan vuorovaikutteisesti osallistaen, kehittämällä tehokasta projektimaista työskentelyä ja painottamalla kustannusvaikutusten arviointia.</p>								
Hirvensalon osayleiskaavan tarkistus Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.5	Luonnos hyväksytty kh:ssa	Selvitys silta- ja tunneliyhteyksistä	Naturaselvitykset 9/2014 Ehdotuksen valmistelu	Ehdotus kv 10/2015		Asemakaavojen laadinta ohjelman mukaan	Asemakaavojen laadinta ohjelman mukaan	Asemakaavojen laadinta ohjelman mukaan
<p>Toimenpide: Osayleiskaava tukee asuntotarjonnan monipuolistamista mahdollistamalla vetovoimaista pientaloasumista merellisessä ympäristössä. Laaditaan tarvittavat liikenteelliset selvitykset ja arvioinnit myös Natura-alueiden osalta. Kaavan valmistelussa arvioidaan asuinalueiden toteuttamisen vaikutuksia palveluiden järjestämiseen sekä saaren asuttamisen kustannusvaikutuksia myös pitkällä aikavälillä. Yleiskaava, selvitykset ja vaikutusten arvioinnit laaditaan vuorovaikutteisesti osallistaen, kehittämällä tehokasta projektimaista työskentelyä ja painottamalla kustannusvaikutusten arviointia.</p>								
Maaria – Ilmarisen osayleiskaava Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.5	Luonnos hyväksytty kh:ssa	Selvitykset ja uuden luonnoksen valmistelu Rakennemalli 2035:n pohjalta	Uusi luonnos kh 12/2014	Ehdotuksen valmistelu		Ehdotus kv 6/2016	Asemakaavoituksen ohjelmointi	Asemakaavojen laadinta ohjelman mukaan
<p>Toimenpide: Yhdessä Liedon kunnan kanssa laadittava osayleiskaava tukee asuntotarjonnan monipuolistamista mahdollistamalla pientalotontteja tukeutuen Jäkärin ja Ilmarisen taajamien palveluihin. Kaavan valmistelussa arvioidaan asuinalueiden toteuttamisen vaikutuksia alueen palveluiden järjestämiseen. Yleiskaava, selvitykset ja vaikutusten arvioinnit laaditaan vuorovaikutteisesti osallistaen, kehittämällä tehokasta projektimaista työskentelyä ja painottamalla kustannusvaikutusten arviointia.</p>								
Asemakaavoitusohjelman toteutuminen	Lähtö-taso	TOT 2013	ENN 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Ohjelma liitteenä – Liite 1A Strategisen linjauksen tunnus: Rakentava kaupunki ja ympäristö 3.3				Toteutuu 100 %	Toteutuu 100 %	Uusi ohjelmointi	Uusi ohjelmointi	Uusi ohjelmointi
<p>Toimenpide: Päätetään, mitkä strategiaa toteuttavat asemakaavat tulee valmistua vuoden 2015 aikana ja mitkä käynnistetään vuoden 2015 aikana</p>								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Ympäristötoimiala

Rakennuslautakunta

Ripeä, tasapuolinen ja oikeudenmukainen päätöksenteko	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Lupapäätösten keskimääräinen käsittelyaika (vrk) (90 % päätöksistä)		30	30	30	30	30	30	30
Strategisen linjauksen tunnus: 3.2; 3.2.2								
Toimenpide: Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Kehitetään vaikuttavia asiakaskeskeisiä palveluprosesseja kuten esimerkiksi sähköinen asiointi. (2.1.3)								
Rakennusviranomaisen päätöksistä tehdyt valitukset (%), joista menestyneitä valitusviranomaisten käsittelyssä (%)		0,9/7,1	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
Strategisen linjauksen tunnus: 3.2; 3.2.2								
Toimenpide: Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Henkilsötön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla (2.2.1)								

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Tehokas ja houkutteleva joukkoliikenne	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Joukkoliikenteen netto-ohjeluku		17,4 milj.e	-17,2 milj.e	-17,1 milj.e	-17,2 milj.e	-16,8 milj.e	-16,6 milj.e	-16,8 milj.e
Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.7.								
Toimenpide: Panostetaan joukkoliikenteen markkinointiin, parannetaan entisestään matkustajainformaatiota ja joukkoliikenteen tuotteita ja helpokäyttöisyyttä, suunnitellaan tehokkaat autokierrot, käytetään standardikalustoa, vastataan laatulupauksiin. Tarvittaessa karsitaan ilta- ja viikonloppuliikennettä vähän käytetyiltä linjoilta.								
Lipputulot, Turku		20,2 milj.e	21,9 milj.e	27,2 milj.e	27,2 milj.e	28,6 milj.e	29,7 milj.e	30,5 milj.e
Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.7.								
Toimenpide: Panostetaan joukkoliikenteen markkinointiin, parannetaan entisestään matkustajainformaatiota ja joukkoliikenteen tuotteita ja helpokäyttöisyyttä, vastataan laatulupauksiin.								

Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta

Saostus- ja umpikaivolietteiden jätehuollon järjestäminen	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
1			%	%		%	%	%
Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.6								
Toimenpide: Järjestämisen siirto TSJ Oy:lle								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Ympäristötoimiala

TOIMIELIMEN MÄÄRÄRAHAT JA INVESTOINNIT

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristö- lautakunta							
Toimintatuotot	5.037	4.757	4.756	4.756	4.756	4.756	4.795
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	12.452	12.175	12.078	11.907	11.512	11.485	11.613
Toimintakate	-7.416	-7.419	-7.322	-7.151	-6.756	-6.729	-6.818
Muutos-%		0,0	-1,3	-3,6	-5,5	-0,4	1,3
Investointikulut		100	100	100	100		
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet							
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO		-100	-100	-100	-100		
Muutos-%			0,0	0,0	0,0		

Kh (Kj) muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	-172	-172	-172	-172
Menojen vähennys		-249	-205	-187
Yhteensä	-172	-421	-377	-359

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Rakennuslautakunta							
Toimintatuotot							
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	101	109	109	109	107	107	107
Toimintakate	-101	-109	-109	-109	-107	-107	-107
Muutos-%		7,5	0,0	0,0	-2,1	0,4	0,2

Kh (Kj) muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Menojen vähennys		-2	-2	-2

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kaupunkiseudun joukkoliikenne- lautakunta							
Toimintatuotot	21.478	27.511	34.911	34.911	36.270	37.487	38.407
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	38.864	44.734	52.011	52.084	52.139	53.318	54.502
Toimintakate	-17.386	-17.223	-17.100	-17.174	-15.869	-15.831	-16.095
Muutos-%		-0,9	-0,7	-0,3	-7,6	-0,2	1,7

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Ympäristötoimiala

Investointikulut	604	1.500	1.500	1.500	500	500	500
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet		852	856	856	307	307	307
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-604	-648	-645	-645	-193	-193	-193
Muutos-%		7,3	-0,6	-0,6	-70,0	0,0	0,0

Kh (Kj) muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Vakanssin siirto Kh:lta ympäristötoimialalle	74	74	74	74
Menojen vähennys		-904	-743	-678
Yhteensä	74	-830	-669	-604

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta							
Toimintatuotot	159	153	156	156	156	156	156
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	160	153	156	156	156	156	156
Toimintakate	-1	0	0	0	0	0	0
Muutos-%							

TOIMIELIMEN INVESTOINNIT

	Toteutunut 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Tilainvestoinnit		100	100	100	100		

TYÖVOIMAN KÄYTTÖ

Henkilötyövuosien kehitys								
Htv		TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Ympäristötoimiala yhteensä – kaikki lautakunnat		172,2	177*)	175	175			
Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta	Sisältää myös rakennuslautakunnan ja kaupunkiseudun jätehuoltolautakunnan henkilökunnan	146,3	149,9	147,9	147,9			
Rakennuslautakunta	Henkilökunta sisältyy kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunnan	-	-	-	-	-	-	-

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Ympäristötoimiala

	talousarvioon							
Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta		25,9 7 hlön palkka jaetaan seudullises- ti (Turku 65%)	27,1 9 hlön palkka jaetaan seudullis- esti (Turku 65%)	27,1 10 hlön palkka jaetaan seudullises- ti (Turku 65%)	27,1 10 hlön palkka jaetaan seudullises- ti (Turku 65%)	seudullinen kustannus- tenjako	seudullinen kustannus- tenjako	seudullinen kustannus- tenjako
Kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta	Henkilökunta sisältyy kaupunki- suunnittelu- ja ympäristö- lautakunnan talousarvioon	Laskute- taan TSJ:ltä 2,5 htv	Laskute- taan TSJ:ltä 2,5 htv	Laskute- taan TSJ:ltä 2,5 htv	Salon seudun liittytyä yhteiseen jätehuolto- organisaat- ioon, laskutus muuttuu	Salon seudun liittytyä yhteiseen jätehuolto- organisaat- ioon, laskutus muuttuu	Salon seudun liittytyä yhteiseen jätehuolto- organisaat- ioon, laskutus muuttuu	Salon seudun liittytyä yhteiseen jätehuolto- organisaat- ioon, laskutus muuttuu

*)

Ympäristöterveydenhuolto

- eläinlääkintähuolto /valvontaeläinlääkäri 1 htv
 - palkkakustannukset laskutetaan valtiolta kokonaisuudessaan
 - sopimus Raision kanssa ja virka-alue Turku, Raisio, Rusko, Naantali
- eläinhoitola /kaksi eläintenhoitajaa 2 htv
 - palkkakustannukset jaetaan 13 sopimuskunnan kesken asukaslukujen suhteessa, Turun osuus n. 50 %
- eläinhoitola/ eläinsuojeluvalvoja 0,5 htv
 - puolet palkkakustannuksista jaetaan 13 sopimuskunnan kesken asukaslukujen suhteessa, Turun osuus n. 75 %

*)

Ympäristönsuojelu

- ilmansuojeluyhteistyö 2,5 htv/ Raisio, Naantali, Kaarina ja Parainen sekä teollisuus maksavat noin 70 % yhteistyön menoista, Turku noin 30 %
- jätehuoltolautakunnan alaisen henkilökunnan palkkakustannukset 2,5 htv laskutetaan kokonaisuudessaan Turun Seudun Jätehuolto Oy:ltä

*)

Seudullinen esteettömyysasiamies

*)

Seudullinen joukkoliikenne

TOT= toteutunut

TAM=talousarvio muutoksin

TAE=toimielimen ehdotus

Kh TAE=kaupunginhallituksen talousarvioehdotus

YMPÄRISTÖTOIMIALAN, KIINTEISTÖTOIMIALAN JA VESILIIKELAITOKSEN YHTEISET MAANKÄYTÖN STRATEGISET HANKKEET (KAAVOITUS- JA SUUNNITTELUKUSTANNUKSET SEKÄ INFRA-, RAKENNUS- JA TASEINVESTOINNIT)

Käynnissä olevat maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Fortuna –kortteli (Kh)	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Rakennusten myynti	1,5	Piharakenteet	-1,0					+ 0,5
Vesiliikelaitos	-----	-----		-----		-----		-----	

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Ympäristötoimiala

Kauppatori (Kh)	Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun (3.3.2). Tavoitteena on mm.:								
	<ul style="list-style-type: none"> - parantaa rakenteiden, rakennusten ja valaistuksen laatua ja ulkonäköä - järjestää toimintoja siten, että saavutetaan hyvin toimiva ja kaunis Kauppatori - viedä joitakin toimintoja kuten pysäköinti maan alle - muuttaa Yliopistonkatu kävelyalueeksi myös Kauppatorin kohdalla - parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa 								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Yleissuunnitelman tarkistus								
KITO	Suunnittelu, kilpailutus, kaivaukset	-0,85	infra	-5,0	infra	-5,0	infra	-10,0	-21,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,03		----		----		----	
Logomon silta ja parkki	Ratapihankadun varrella oleva pysäköintilaitos ja kävelysilta, joka yhdistää keskustan Logomon alueeseen ja mahdollistaa myös pääsyn asemalaitureille palvelun myös matkojen yhdistämisketjua.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Suunnittelu	-0,3	Silta + parkkitalo	-1,8	Silta + parkkitalo	-3,7	Silta + parkkitalo	-1,7	-7,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,01		----		----		----	
VR konepaja	Kaupunkikeskustan ja kulttuurielämän laajentumisalue, missä mahdollista toteuttaa asuinrakennuksia (AK) 65.080 k-m ² /1300 asukasta, palveluja ja työpaikkoja (Logomo) 32.775 k-m ² / 550 työpaikkaa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO									
KITO	Maankäyttö-sopimus, infra	1,2 -1,2	infra	2,0 -2,0	infra	3,0 -3,0	infra	0,6 -0,6	0,0
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu ja rakennuttaminen	-1,1	Vesihuollon rakennuttaminen	-1,0	----	----	----	----	-1,2

Keskustan elinvoimaa - Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (3.3.2, 3.3.4)									
TYKS U2	<p>Koko sairaalan kehittämisessä tavoitteena on mahdollisimman tehokas toiminta, jossa tilojen keskinäiset yhteydet eivät saa muodostua esteeksi. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin (TYKS) sairaala-alueet Kiinamyllynmäellä ja Savitehtaankadun varrella on tarkoitus yhdistää Helsingin valtatie päälle rakennettavalla kannella. Kannelle on suunniteltu rakennettavan nykyisen U-sairaalan korvaavat tilat.</p> <p>Lääketieteellisen tiedekunnan, Medisiinan, laajennus on monialainen yhteishanke, joka rakentuu sairaalatiilojen viereen Karjaan radan varrelle.</p> <p>Kupittaa vanhan aseman tontilla on 5000 k-m² rakentamatonta rakennusoikeutta.</p> <p>Turun joukkoliikennesuunnittelussa tavoitellaan runkolinjojen kehittämistä nopeiksi yhteyksiksi. Yksi runkolinjoista Varissuolta keskustaan kulkee Hämeenkadulta Kiinamyllynkadun ja Joukahaisenkadun kautta Kupittaansillalle ja edelleen Kalevantielle. Tämän kaavanmuutoksen yhteydessä tulee tutkia runkolinjan tavoitteet, pysäkkien paikat ja katutilan mitoitus tällä, joukkoliikenteen käytön kannalta erittäin keskeisellä alueella.</p>								
		TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Ympäristötoimiala

KITO	MKS, suunnittelu	0							
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelua	0		----			----	----	
Palloiluhalli	Asemakaavan tavoitteena on määritellä tontille käyttötarkoitus, joka mahdollistaa kaupunginhallituksen hyväksymän tavoitteen mukaisesti palloiluhallin rakentamisen tontille ja toiminnan edellyttämien pysäköintipaikkojen sijoittamisen ensisijaisesti tontille. Tavoitteena on mahdollistaa myös nykyisen kaavan mukainen toiminta, mikäli palloiluhalli ei toteudu kyseiselle tontille.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Asemakaava KV								
KITO									
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Pääskytuorenrinne	Tavoitteena on toteuttaa uusi asuinalue, jonka yhteydessä tulee tarkastella alueen liittyminen olemassa olevaan katu-, kävely- ja pyörätieverkostoon. Jaaninpuiston merkitystä alueelle tulee vahvistaa. Suunnittelualueen maapohja on kaupungin omistuksessa.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV						
KITO					suunnittelu	-0,15			
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	----	----	

Linnakaupunki – merellinen kaupunkikeskusta (3.3.1; 3.3.3; 3.3.4; 3.3.5; 3.3.9)									
Kirstinpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueen pinta-ala on noin 17,3 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV				
KITO			MKS				suunnittelu	-0,025	-0,025
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,04	
Herttuankulma	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueelle on tarkoitus sijoittaa palvelukeskus ja kerrostalovaltainen asuinalue yli 2000 asukkaalle. Kumppanuushanke (3.3.3). Alueen pinta-ala on noin 8 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV						
KITO			MKS		Suunnittelu	-0,015	toteutus	-0,05	-0,65
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,02	toteutus	-0,05	
Vaasanpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Linnakaupungin osayleiskaavan yleistavoitteena on ollut kehittää aluetta asumis-								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Ympäristötoimiala

	toimisto- ja liiketiläkäyttöön, sekä luoda Turkuun ainutlaatuinen merellinen kaupunginosa. Kyseessä on entinen jätevedenpuhdistamon alue. Alueen pinta-ala on noin 10 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Uusi asema-kaavaluonnos		Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV				
KITO							Suunnittelu	-0,025	-0,025
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	
Harppuunakortteli	Yleistavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla tässä hankkeessa vetovoimainen, houkutteleva asuinympäristö Turun linnan läheisyydestä linnan asemaa ja merkitystä kunnioittaen. Alueelle tarkoitus sijoittaa myös liike- ja toimistotilaa.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Asemakaava voimaan								
KITO									
Vesiliikelaitos	----	----					----	----	
Linnanfältti	Linnanfältin alueen toteutuksen pääteemoja ovat kokeellinen puurakentaminen, kaupunkirakennetta eheyttävä (3.3.4) ympäristöönsä sopeutuva täydennysrakentaminen, visuaalinen ja toiminnallinen kaupunkikeskustamaisuus, asumisen uudet muodot (3.3.5), hankkeen eri toimijoiden yhteistoiminta kehittämistyössä (3.3.3) sekä vahvan omaleimaisen imagon ja identiteetin luominen alueelle arkkitehtonisesti modernin yleisilmeen ja ympäristötaitteen avulla (3.3.10). Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennuskannan antamia lähtökohtia (2.3.7; 3.3.8).								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO									
KITO	infra	-0,35	infra	-0,4	----	----	infra	-0,9	-2,6
Vesiliikelaitos	vesihuollon toteutus	-0,06	----	----	----	----	----	----	

Skanssi – älykäs ja kestävä kaupunginosa (3.3.1; 3.3.6; 3.3.7)

Itäskanssi	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueelle suunnitellaan kerrostalovoittoa asuinrakennuksia noin 2.200 asukkaalle, sekä alueella tarvittavia palveluja, erityisesti päiväkotia ja koulua. Alueen pohjoisosaan suunnitellaan myös toimitilarakentamista. Alueen läpi suunniteltu raitiotielinjalus mahdollistaa tiiviin maankäytön pysäkkien läheisyydessä ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6). Alueen hulevesiratkaisut, liikuntapaikat (2.3.) ja viheralueiden suunnittelu ovat oleellinen osa kaavoitusta.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV						
KITO			MKS						
Vesiliikelaitos	----	----	----	----					

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Ympäristötoimiala

Skanssin Vallikatu	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6).								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	MKS, suunnittelu	+ ? -0,05	Infra	-0,5	Infra	-0,8		-0,5	-1,85
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,01	Vesihuollon rakennuttaminen	-0,2	-----	-----	-----	-----	

Halistenväylä (3.3.7)									
Koroistenkaari	Tavoitteena on muuttaa Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamattoman alue pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi. Uusi alue liitetään olemassa olevaan katuverkkoon Koroistenkaaren tietä jatkamalla Topinojan tieliittymään saakka. Tarkoituksena on myös selkiyttää alueen ulkoilu- ja virkistysreitistö. Samalla tutkitaan Kaarinan kaupungin puolelle sijoittuvan tuotanto- ja liikerakennusalueen liittämistä katuverkkoon Turun kautta.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	MKS		Suunnittelu, infra	-0,35	-----	-----	Infra	-0,4	-5,0
Vesiliikelaitos	-----	-----	vesihuollon suunnittelu	-0,03	-----	-----	vesihuollon rakentaminen	-0,7	

LogiCity – pohjaa kasvulle (3.1.3; 3.3.1; 3.3.7)									
Maa-ainespuisto	Tavoitteena on ensisijaisesti laajan ylijäämämassojen sijoituspaikan sekä muiden maa-ainesten käsittelyä ja varastointia mahdollistavan alueen sijoittaminen Saramäkeen. Toisena tärkeänä tavoitteena on ajanmukaistaa alueella olevien teollisuuskortteleiden asemakaavat ja mahdollistaa uusien teollisuusrakennusten rakentaminen. Lisäksi on tarkoitus mahdollistaa Toijalan radan hyödyntäminen osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelyratapihan sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	infra	-0,25	Infra	-0,5	Infra	-0,8	Infra	-0,9	-2,45
Vesiliikelaitos	vesihuollon rakentaminen	-0,35	vesihuollon rakentaminen	-0,25	-----	-----	-----	-----	
Mustasuo	Tavoitteena on saada syntymään Toijalan radan ja Tampereen valtatie väliin yhtenäinen teollisuus- ja työpaikka-alue. Tähän päästään siirtämällä nykyisessä kaavassa Mustasuontielle varattu katualue pois radan varresta valtatie viereen. Näin muodostettavien työpaikkatonttien on mahdollista hyödyntää toiminnassaan junarataa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelyratapihan sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV						
KITO	MKS/ maanhankinta, suunnittelu	-0,025	-----	-----	Infra	-0,4	Infra	-1,37	-1,8
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,02	-----	-----	Vesihuollon rakennuttaminen alkaa	-0,25	Vesihuollon rakentaminen	-0,3	

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Ympäristötoimiala

2015 Käynnistyvät maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Turku Energian tontti	On jatkumo Linnankadun varren muille kehittämishankkeille – Harppuunakortteli ja Linnanfältti ja siten toteuttaa strategista tavoitetta luoda pohjaa kasville kehittämällä kaupunkia suurina kokonaisuuksina. Selvitetään säilyvän rakennuskannan uusia innovatiivisia käyttötarkoituksia ja mahdollisuuksia rakentaa alueelle uusia asuinrakennuksia.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-luonnos		Asemakaava KV				
KITO	kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Eerikinkatu 32 – 34 /Vanha vedenjakelu	Selvitetään alueen erilaisia käyttötarkoitumahdollisuuksia eri keskustatoiminnoille. Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-luonnos		Asemakaava KV		
KITO	Kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Ruusukortteli (TVT)	Tavoitteena täydennysrakentaa eheyttäen olevaa kaupunkirakennetta ja mahdollistaa monimuotoisia asumisratkaisuja olevia palveluja hyödyntäen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava KV						
KITO					toteutus + päiväkotit				
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Matkakeskus (Kh)	Tavoitteena on vahvistaa Turun asemaa logistisena solmukohtana, missä kaikki liikennemuodot yhdistyvät toisiinsa katkeamatta (3.1.3). Selvitetään hankkeen palvelukonsepti – eri käyttötarkoitukset ja rakentamisen määrä. Toteuttaa kestävän liikenteen ja liikkumisen kaupunkirakenteellisia edellytyksiä (3.3.7)								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-luonnos		
KITO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat						
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Uusi siirtolapuutarha	Kaupunginvaltuustossa hyväksytyn uudistamisohjelma 1:n mukainen hanke. Selvitetään mahdollinen Kupittaa siirtolapuutarhan korvaava paikka ja luodaan edellytykset sen toteuttamiselle.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-luonnos		Asemakaava KV		

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Ympäristötoimiala

KITO	Korvaava siirtolapuu- tarha: suunnitelma + päätös (U1)								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (3.3.1) (Kh)									
Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista. Tavoitteena liittää alusta alkaen mukaan älykkäät palvelukanava- ja teknologiaratkaisut.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelma-käynnistämispäätös KH								
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Halistenväylä (3.3.7)									
Liikenteellisesti tavoitteena on mahdollistaa uuden katu yhteyden rakentaminen Markulantieltä Halistensillalle sekä tämän kadun yhdistäminen Koroistenkaareen. Samalla Gregorius XI:n tien liikennejärjestelyjä kehitetään. Vanhan Tampereentien ja rautatien tasoristeyksen tilalle suunnitellaan alikulkua nykyistä tasoristeystä etelämäksi. Vanhan Maarian Kirkkosillan on tarkoitus jäädä kevyen liikenteen käyttöön. Rautatien osalta kaavoituksen yhteydessä selvitetään kaksirataistamista sekä mahdollisia paikallisjunapysäkkejä.									
Tarkoituksena on mahdollistaa uudisrakentaminen soveltuvilla alueilla sekä luoda edellytyksiä jokivarren aktiivisemmalle virkistyskäytölle.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO									
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Blue Industry Park – pohjaa kasvulle (3.3.1) (Kh)									
Tavoitteena suunnitella Pernoon meri- ja metalliteollisuuden keskittävää tuotannollista kohdetta. Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista ja muiden ohella tukee Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelman käynnistämispäätös KH								
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

KIINTEISTÖLIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Tilivelvollinen viranhaltija: toimialajohtaja Jouko Turto

TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET

KIINTEISTÖT

- Omaisuuden arvon hallinta ja kehittäminen, korjausvelka
- Käynnistetään nykyaikaisen matkakeskuksen rakentaminen. (3.1.3)
- Kaupungin kiinteistöomistuksia ja -hankintoja tarkastellaan kriittisesti, ja niitä ryhdytään johtamaan aiempaa suurempina kokonaisuuksina. (3.2.7)
- Kaupungin käytössä olevaa tilamäärää vähennetään karsimalla toimipisteverkkoa, lisäämällä yhteispalvelupisteitä ja luopumalla tiloista, joita ei tarvita kaupungin omaan käyttöön. (3.2.7)
- Toimitilaratkaisuissa hyödynnetään ensisijaisesti kaupungin välittömästi ja välillisesti omistamaa tilakantaa ja tilojen yhteiskäyttöä lisätään. (3.2.7)
- Hankkeiden käynnistämisen perustaksi laaditaan tarkoituksenmukaisessa laajuudessa esiselvitykset, joiden pohjalta voidaan arvioida hankkeiden taloudellisia ja toiminnallisia kokonaisvaikutuksia. (3.3.3)

MAANKÄYTTÖ JA KAUPUNKIRAKENNE

- Strategisiksi maankäytön hankkeiksi nostetaan keskustan kehittämisen rinnalle neljä tärkeintä aluekokonaisuutta, jotka kaikki tukevat Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää: kaupunkikeskustaa meren suuntaan laajentava Linnakaupunki, työpaikka-alueena kiinnostava Itäharjun kampus- ja tiedepuisto, Skanssin älykäs ja kestävä kaupunginosa sekä lentokentän, logistiikan ja tuotannollisten toimialojen Logi City ja Blue Industry Park. (3.3.1)
- Keskustan asemaa kaupunkilaisten yhteisenä ja viihtyisänä olohuoneena kehitetään parantamalla korkeatasoisia julkisia kaupunkitiloja ja kävelypainotteisia alueita erityisesti jokirannassa, Kauppiaskadulla, Kauppahallin korttelissa ja Fortuna-korttelissa. (3.3.2)
- Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun. (3.3.2)
- Varmistetaan keskustan saavutettavuus ja liikumisen sujuvuus kaikilla liikennemuodoilla ja kävelyn sekä pyöräilyn edellytyksiä parannetaan. (3.3.2)
- Maankäytön toimintamallissa korostetaan ja kehitetään kokonaisvaltaista raja-aitoja ylittävää projektimaista työskentelytapaa. (3.3.3)
- Nostetaan kumppanuuksilla kaupunkiympäristön laatutasa ja jalostetaan kumppanuus koskemaan koko prosessia suunnittelusta rakennetun ympäristön ylläpitoon ja palvelu-kanaviin. (3.3.3)
- Kaupunki hankkii tarvittaessa käyttöönsä raakamaata ja edistää rakentamista maankäyttö-sopimuksin. (3.3.3)

ELINKEINOELÄMÄ JA KUNTALAISET

- Elinkeinoelämän kilpailuetua kasvatetaan vahvistamalla Turun logistista asemaa ja logistiikkapalveluja. (3.1.3)
- Asiakkaiden itsepalvelumahdollisuuksia lisätään tarjoamalla digitaalisia ajasta ja paikasta riippumattomia palveluita. (3.2.3)
- Luodaan kansallisen yhteistyön kautta digitaalisten palvelujen alusta, jonka varaan rakentuvat kaikki kaupungin tukevat digitaaliset palvelut. (3.2.3)
- Sovitaan kaupunkitason periaatteet rajapintojen ja datan avoimuudelle ja noudatetaan näitä periaatteita kaikessa ICT-kehittämisessä ja hankinnoissa. (3.2.3)
- Toimintatapojen muuttamisella ja uusien teknologioiden käyttöönottolla vähennetään kaupungin tilatarvetta. (3.2.7)
- Edistetään hyvin toteutetulla avoimella osallisuudella yhteisen kaupunkiympäristönäkemyksen vahvistumista. (3.3.3)

Kh (Kj)	Toimialalla kartoitetaan kaikki rakennuskustannuksia nostavat ohjeet ja mitoitukset ja arvioidaan mahdollisuudet luopua niistä ja infrarakentamisen kustannusten pienentämiseksi. Kiinteistötoimialan tulee yhdessä Ympäristötoimialan kanssa valmistella ylläpitokustannusten vähentämiseksi ja myyntituottojen kasvattamiseksi ”Kurjenlinnan, Pernon koulun ja Kaupungin pesulan” –kiinteistöjen jalostaminen vuoden 2015 aikana tarvittaessa kumppanuushankkeina. Kupittaaan jalkapallostadionin sisäisissä vuokrissa perittävää nurmikentän muutostöiden takaisinmaksuaikaa pidennetään 20 vuoteen.
---------	---

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kiinteistötoimiala

TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet (ml. toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet)							
Taloudelliset tavoitteet	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Korvaus peruspääomasta	22 042	22 042	21 278	21 278	21 008	21 008	21 008
Liikelyjäämä/-alijäämä + poistot	90 339	88 583	88 222	88.212	82 951	84 227	85 528
Toimenpide: <i>Aktiivisella kiinteistöjen jalostus- ja luovutustoiminnalla sekä tiukalla kulukurilla ja tarkoituksenmukaisella laatutason mitoituksella.</i>							

	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Infrastruktuurin rakentamisen ja hoidon laatumitoitus Strategisen linjauksen tunnus:3.3.4			Mitotus-periaatteiden laadinta	Mitotus-periaatteiden laadinta ja käyttöönotto			
Toimenpide: <i>Periaatteiden laadinta ja kh:n päätettäväksi saattaminen</i>							
Rakennusten korjausvelka / uudishinta (%) Strategisen linjauksen tunnus: (Alle hyväksyttävän kuntoprosentin (75 %) olevien rakennusten korjausvelka suhteutettuna koko rakennuskannan uudishintaan)	12,80	13,08	13,12	13,12	11,62	11,58	10,75
Toimenpide: <i>Luopumalla ja purkamalla epäkuranttia rakennuskantaa, panostamalla järkevästi ja riittävästi rakennuskannan uudistamiseen</i>							
Maankäytön uuden toimintamallin jalkauttaminen Strategisen linjauksen tunnus:3.3.3			Maankäytön toimintamallin yhteensovittaminen kaupungin uuden toimintamallin kanssa ja käyttöönotto	Maankäytön toimintamallin yhteensovittaminen kaupungin uuden toimintamallin kanssa ja käyttöönotto			
Toimenpide: <i>Hankkeiden projektisointi ja esisuunnittelu</i>							

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kiinteistötoimiala

TYÖVOIMAN KÄYTTÖ

Henkilötyövuosien kehitys							
Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kiinteistöliikelaitos	230,4	221,5	212	212	212	212	212

TOIMIELIMEN MÄÄRÄRAHAT JA INVESTOINNIT

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	KH TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta							
Toimintatuotot	206.394	202.075	202.976	201.772	200.823	204.480	208.211
Valmistus omaan käyttöön	2.568	1.000	1.000	1.000	1.020	1.040	1.061
Toimintakulut	118.624	114.503	115.754	114.560	116.543	119.366	121.984
Toimintakate	90.339	88.573	88.222	88.212	85.300	86.155	87.288
Muutos-%		-2,0	-0,4	-0,4	-3,3	1,0	1,3
Investointikulut	99.492	65.667	66.500	52.625	56.511	57.042	53.342
- <i>Infrainvestoinnit</i>			31.500	23.788	29.850	29.200	29.200
- <i>Tilainvestoinnit</i>			31.500	25.337	23.161	24.342	20.642
- <i>Kiinteän omaisuuden hankinnat</i>		3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Satamalta siirretty omaisuus	21.981						
Rahoitusosuudet	1.454	8.700	686	686			
Pysyvien vastaavien luovutustuotot	13.141	37.910	40.000	40.000	22.500	22.500	22.500
Investointien rahavirta	-84.897	-19.057	-25.814	-11.939	-34.011	-34.542	-30.842
Muutos-%		-80,3	35,5	-37,4	-184,9	1,6	-10,7

Kh (Kj) muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	10	10	10	10
Menojen vähennys		-2.359	-1.938	-1.769
Yhteensä	10	-2.349	-1.928	-1.759
Palvelumaksun tason muutos				
- tulot	-1.204	-1.204	-1.204	-1.204
- menot	-1.204	-1.204	-1.204	-1.204
- netto	0	0	0	0
Investointikulujen muutos	-13.875	-6.744	-9.214	-9.295

TOT= toteutunut

TAM=talousarvio muutoksin

TAE=toimielimen ehdotus

Kh TAE=kaupunginhallituksen talousarvioehdotus

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kiinteistötoimiala

Ympäristötoimialan, Kiinteistötoimialan ja Vesiliikelaitoksen yhteiset maankäytön strategiset hankkeet (kaavoitus- ja suunnittelukustannukset sekä infra-, rakennus- ja taseinvestoinnit)

Käynnissä olevat maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Fortuna –kortteli (Kh)	Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta lisätään ja kaupunkilaisten yhteisiä kaupunkitiloja sekä kävelyn alueita parannetaan kehittämällä korttelia luovaa taloutta, kauppaa ja matkailua palvelevaksi alueeksi. Ratkaistaan rakennusten suojelun ja täydennysrakentamisen pääperiaatteet								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Rakennusten myynti	1,5	Piharakenteet	-1,0					+ 0,5
Vesiliikelaitos	-----	-----		-----		-----		-----	
Kauppatori (Kh)	Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun (3.3.2). Tavoitteena on mm.: - parantaa rakenteiden, rakennusten ja valaistuksen laatua ja ulkonäköä - järjestää toimintoja siten, että saavutetaan hyvin toimiva ja kaunis Kauppatori - viedä joitakin toimintoja kuten pysäköinti maan alle - muuttaa Yliopistonkatu kävelyalueeksi myös Kauppatorin kohdalla - parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Yleissuunnitelman tarkistus								
KITO	Suunnittelu, kilpailutus, kaivaukset	-0,85	infra	-5,0	infra	-5,0	infra	-10,0	-21,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,03		-----		-----		-----	
Logomon silta ja parkki	Ratapihankadun varrella oleva pysäköintilaitos ja kävelysilta, joka yhdistää keskustan Logomon alueeseen ja mahdollistaa myös pääsyn asemalaitureille palvelen myös matkojen yhdistämisketjua.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Suunnittelu	-0,3	Silta + parkkitalo	-1,8	Silta + parkkitalo	-3,7	Silta + parkkitalo	-1,7	-7,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,01		-----		-----		-----	
VR konepaja	Kaupunkikeskustan ja kulttuurielämän laajentumisalue, missä mahdollista toteuttaa asuinkerrostaloja (AK) 65.080 k-m2 /1300 asukasta, palveluja ja työpaikkoja (Logomo) 32.775 k-m2/ 550 työpaikkaa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO									
KITO	Maankäyttö-sopimus, infra	1,2 -1,2	infra	2,0 -2,0	infra	3,0 -3,0	infra	0,6 -0,6	0,0
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu ja rakennuttaminen	-1,1	Vesihuollon rakennuttaminen	-1,0	-----	-----	-----	-----	-1,2

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kiinteistötoimiala

Keskustan elinvoimaa - Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (3.3.2, 3.3.4)									
TYKS U2	<p>Koko sairaalan kehittämisessä tavoitteena on mahdollisimman tehokas toiminta, jossa tilojen keskinäiset yhteydet eivät saa muodostua esteeksi. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin (TYKS) sairaala-alueet Kiinamyllynmäellä ja Savitehtaankadun varrella on tarkoitus yhdistää Helsingin valtatie päälle rakennettavalla kannella. Kannelle on suunniteltu rakennettavan nykyisen U-sairaalan korvaavat tilat.</p> <p>Lääketieteellisen tiedekunnan, Medisiinan, laajennus on monialainen yhteishanke, joka rakentuu sairaalatiilojen viereen Karjaan radan varrelle.</p> <p>Kupittaa vanhan aseman tontilla on 5000 k-m2 rakentamatonta rakennusoikeutta.</p> <p>Turun joukkoliikennesuunnittelussa tavoitellaan runkolinjojen kehittämistä nopeiksi yhteyksiksi. Yksi runkolinjoista Varissuolta keskusta kulkee Hämeenkadulta Kiinamyllynkadun ja Joukahaisenkadun kautta Kupittaansillalle ja edelleen Kalevantielle. Tämän kaavanmuutoksen yhteydessä tulee tutkia runkolinjan tavoitteet, pysäkkien paikat ja katutilan mitoitus tällä, joukkoliikenteen käytön kannalta erittäin keskeisellä alueella.</p>								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
	YTO	Asemakaava KV							
	KITO	MKS, suunnittelu	0						
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelu	0		----		----	----		
Palloiluhalli	<p>Asemakaavan tavoitteena on määritellä tontille käyttötarkoitus, joka mahdollistaa kaupunginhallituksen hyväksymän tavoitteen mukaisesti palloiluhallin rakentamisen tontille ja toiminnan edellyttämien pysäköintipaikkojen sijoittamisen ensisijaisesti tontille. Tavoitteena on mahdollistaa myös nykyisen kaavan mukainen toiminta, mikäli palloiluhalli ei toteudu kyseiselle tontille.</p>								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
	YTO	Asemakaava KV							
	KITO								
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----		
Pääskylvuorenrinne	<p>Tavoitteena on toteuttaa uusi asuinalue, jonka yhteydessä tulee tarkastella alueen liittyminen olemassa olevaan katu-, kävely- ja pyörätieverkostoon. Jaanipuiston merkitystä alueelle tulee vahvistaa. Suunnittelualueen maapohja on kaupungin omistuksessa.</p>								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
	YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV					
	KITO				suunnittelu	-0,15			
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	----	----	

Linnakaupunki – merellinen kaupunkikeskusta (3.3.1; 3.3.3; 3.3.4; 3.3.5; 3.3.9)									
Kirstinpuisto	<p>Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueen pinta-ala on noin 17,3 ha.</p>								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
	YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV			

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kiinteistötoimiala

KITO			MKS				suunnittelu	-0,025	-0,025
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,04	
Herttuankulma	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueelle on tarkoitus sijoittaa palvelukeskus ja kerrostalovaltainen asuinalue yli 2000 asukkaalle. Kumppanuushanke (3.3.3). Alueen pinta-ala on noin 8 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO			MKS		Suunnittelu	-0,015	toteutus	-0,05	-0,65
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,02	toteutus	-0,05	
Vaasanpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Linnakaupungin osayleiskaavan yleistavoitteena on ollut kehittää aluetta asumis-, toimisto- ja liiketiläkäyttöön, sekä luoda Turkuun ainutlaatuinen merellinen kaupunginosa. Kyseessä on entinen jätevedenpuhdistamon alue. Alueen pinta-ala on noin 10 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Uusi asemakaavaluonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO							Suunnittelu	-0,025	-0,025
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	
Harppuunakortteli	Yleistavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla tässä hankkeessa vetovoimainen, houkutteleva asuinympäristö Turun linnan läheisyydestä linnan asemaa ja merkitystä kunnioittaen. Alueelle tarkoitus sijoittaa myös liike- ja toimistotilaa.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Asemakaava voimaan								
KITO									
Vesiliikelaitos	----	----					----	----	
Linnanfältti	Linnanfältin alueen toteutuksen pääteemoja ovat kokeellinen puurakentaminen, kaupunkirakennetta eheyttävä (3.3.4) ympäristönsä sopeutuva täydennysrakentaminen, visuaalinen ja toiminnallinen kaupunkikeskustamaisuus, asumisen uudet muodot (3.3.5) , hankkeen eri toimijoiden yhteistoiminta kehittämistyössä (3.3.3) sekä vahvan omaleimaisen imagon ja identiteetin luominen alueelle arkkitehtonisesti modernin yleisilmeen ja ympäristötaitteen avulla (3.3.10). Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennuskannan antamia lähtökohtia (2.3.7; 3.3.8).								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO									
KITO	infra	-0,35	infra	-0,4	----	----	infra	-0,9	-2,6
Vesiliikelaitos	vesihuollon toteutus	-0,06	----	----	----	----	----	----	

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kiinteistötoimiala

Skanssi – älykäs ja kestävä kaupunginosa (3.3.1; 3.3.6; 3.3.7)									
Itäskanssi	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueelle suunnitellaan kerrostalovoittoisesti asuinrakennuksia noin 2.200 asukkaalle, sekä alueella tarvittavia palveluja, erityisesti päiväkotia ja koulua. Alueen pohjoisosaan suunnitellaan myös toimitilarakentamista. Alueen läpi suunniteltu raitiotielinjalus mahdollistaa tiiviin maankäytön pysäkkien läheisyydessä ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6). Alueen hulevesiratkaisut, liikuntapaikat (2.3.) ja viheralueiden suunnittelu ovat oleellinen osa kaavoitusta.								
		TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO			MKS						
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----					
Skanssin Vallikatu	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjalus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6).								
		TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	MKS, suunnittelu	+ ? -0,05	Infra	-0,5	Infra	-0,8		-0,5	-1,85
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,01	Vesihuollon rakennuttaminen	-0,2	-----	-----	-----	-----	

Halistenväylä (3.3.7)									
Koroistenkaari	Tavoitteena on muuttaa Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamattoman alue pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi. Uusi alue liitetään olemassa olevaan katuverkostoon Koroistenkaaren tietä jatkamalla Topinojan tieliittymään saakka. Tarkoituksena on myös selkiyttää alueen ulkoilu- ja virkistysreitistö. Samalla tutkitaan Kaarinan kaupungin puolelle sijoittuvan tuotanto- ja liikerakennusalueen liittämistä katuverkostoon Turun kautta.								
		TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	MKS		Suunnittelu, infra	-0,35	-----	-----	Infra	-0,4	-5,0
Vesiliikelaitos	-----	-----	vesihuollon suunnittelu	-0,03	-----	-----	vesihuollon rakentaminen	-0,7	

LogiCity – pohjaa kasvulle (3.1.3; 3.3.1; 3.3.7)									
Maa-ainespuiisto	Tavoitteena on ensisijaisesti laajan ylijäämämassojen sijoituspaikan sekä muiden maa-ainesten käsittelyä ja varastointia mahdollistavan alueen sijoittaminen Saramäkeen. Toisena tärkeänä tavoitteena on ajanmukaistaa alueella olevien teollisuuskortteleiden asemakaavat ja mahdollistaa uusien teollisuusrakennusten rakentaminen. Lisäksi on tarkoitus mahdollistaa Toijalan radan hyödyntäminen osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelyratapihan sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.								
		TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	MKS								
Vesiliikelaitos	-----	-----							

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kiinteistötoimiala

	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	infra	-0,25	Infra	-0,5	Infra	-0,8	Infra	-0,9	-2,45
Vesiliikelaitos	vesihuollon rakentaminen	-0,35	vesihuollon rakentaminen	-0,25	-----	-----	-----	-----	
Mustasuo	Tavoitteena on saada syntymään Toijalan radan ja Tampereen valtatie väliin yhtenäinen teollisuus- ja työpaikka-alue. Tähän päästään siirtämällä nykyisessä kaavassa Mustasuontielle varattu katualue pois radan varresta valtatie viereen. Näin muodostettavien työpaikkatonttien on mahdollista hyödyntää toiminnassaan junarataa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelytapin sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV						
KITO	MKS/ maanhankinta, suunnittelu	-0,025	-----	-----	Infra	-0,4	Infra	-1,37	-1,8
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,02	-----	-----	Vesihuollon rakennuttaminen alkaa	-0,25	Vesihuollon rakennuttaminen	-0,3	

2015 Käynnistyvät maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Turku Energian tontti	On jatkumo Linnankadun varren muille kehittämishankkeille – Harppuunakortteli ja Linnanfältti ja siten toteuttaa strategista tavoitetta luoda pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina kokonaisuuksina. Selvitetään säilyvän rakennuskannan uusia innovatiivisia käyttötarkoituksia ja mahdollisuuksia rakentaa alueelle uusia asuinrakennuksia.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaluonnos		Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV				
KITO	kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Eerikinkatu 32 – 34 /Vanha vedenjakelu	Selvitetään alueen erilaisia käyttötarkoituksimahdollisuuksia eri keskustatoiminnoille. Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaavaluonnos		Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Ruusukortteli (TVT)	Tavoitteena täydennysrakentaa eheyttäen olevaa kaupunkirakennetta ja mahdollistaa monimuotoisia asumisratkaisuja olevia palveluja hyödyntäen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV						

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kiinteistötoimiala

KITO					toteutus + päiväkot				
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Matkakeskus (Kh)	Tavoitteena on vahvistaa Turun asemaa logistisena solmukohtana, missä kaikki liikennemuodot yhdistyvät toisiinsa katkeamatta (3.1.3). Selvitetään hankkeen palvelukonsepti – eri käyttötarkoitukset ja rakentamisen määrä. Toteuttaa kestävän liikenteen ja liikkumisen kaupunkirakenteellisia edellytyksiä (3.3.7)								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		
KITO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat						
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	

Uusi siirtolapuutarha	Kaupunginvaltuustossa hyväksytyn uudistamishjelma 1:n mukainen hanke. Selvitetään mahdollinen Kupittaaan siirtolapuutarhan korvaava paikka ja luodaan edellytykset sen toteuttamiselle.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Korvaava siirtolapuutarha: suunnitelma + päätös (U1)								
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	

Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (3.3.1) (Kh)									
	Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista. Tavoitteena liittää alusta alkaen mukaan älykkäät palvelukanava- ja teknologiaratkaisut.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelma-käynnistämispäätös KH								
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	

Halistenväylä (3.3.7)									
Koroinen	Liikenteellisesti tavoitteena on mahdollistaa uuden katuyhteyden rakentaminen Markulantieltä Halistensillalle sekä tämän kadun yhdistäminen Koroistenkaareen. Samalla Gregorius XI:n tien liikennejärjestelyjä kehitetään. Vanhan Tampereentien ja rautatien tasoristeyksen tilalle suunnitellaan alikulkua nykyistä tasoristeystä etelämmäksi. Vanhan Marian Kirkkosillan on tarkoitus jäädä kevyen liikenteen käyttöön. Rautatien osalta kaavoituksen yhteydessä selvitetään kaksirataistamista sekä mahdollisia paikallisjunapysäkkejä. Tarkoituksena on mahdollistaa uudisrakentaminen soveltuvilla alueilla sekä luoda edellytyksiä jokivarren aktiivisemmalle virkistyskäytölle.								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Kiinteistötoimiala

	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava- luonnos		Asemakaava- vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO									
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Blue Industry Park – pohjaa kasvulle (3.3.1) (Kh)									
	Tavoitteena suunnitella Pernoon meri- ja metalliteollisuuden keskittävää tuotannollista kohdetta. Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeesta ja muiden ohella tukee Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelman käynnistämispäätös KH								
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava- luonnos		Asemakaava- vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Vesiliikelaitoksen johtokunta

VESILIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Toimitusjohtaja Irina Nordman

TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET

- Seudullisen vesihuoltoyhtiön perustamiseen tähtäävät selvitykset jatkuvat
- Maankäytön prosessia sekä uudisinvestointien rahoitusmallia kehitetään yhdessä toimialojen kanssa.
- Vesihuoltolain aiheuttamien muutosten toimeenpano.
- Asiakaspalvelussa pyritään lisäämään asiakkaan itsepalvelumahdollisuuksia ja luomaan monikanavaisia palvelukokonaisuuksia.
- Infraomaisuuden hallinnalla pyritään entistä kohdenetumpaan ja ajantasaisempaan vesihuoltoverkostojen saneeraukseen.

TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet (ml. toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet)

Taloudelliset tavoitteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Mittariin sidottu tavoite 1 Strategisen linjauksen tunnus: Korvaus peruspääomasta 1.000 €		4.051	4.051	4.051	4.051	4.051	4.051	4.051
Mittariin sidottu tavoite 2 Strategisen linjauksen tunnus: Käyttökate 1.000 €		11.079	11.431	11.660	11.645	11.893	12.131	12.374
Toimenpide: <i>Optimoimalla toimintoja vesihuollon laitostoinnista vastaavien yhtiöiden kanssa pyritään pitämään menokehitys lähivuosina inflaatiokehitystä alhaisempana. Tarvittaessa tehdään taksoihin maltillisia korotuksia. Peruspääoman korko pidetään nykyisellä tasolla.</i>								

Kilpailukykyyn liittyvät tavoitteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Mittariin sidottu tavoite 1 Maankäyttöohjelman mukaiset uudisalueinvestoinnit (3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.3.4, 3.3.5)								
Toimenpide: <i>Kohteet määritellään vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Tavoitteet saavutetaan toimialojen välisellä yhteistyöllä ja riittävällä ennakkoinnilla.</i>								

TOIMIELIMEN MÄÄRÄRAHAT JA INVESTOINNIT

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Vesiliikelaitoksen johtokunta							
Toimintatuotot	41.889	42.791	43.006	43.006	43.131	43.241	43.451
Valmistus omaan käyttöön	581	630	620	620	620	620	620
Toimintakulut	31.392	31.994	31.961	31.981	31.847	31.754	31.646
Toimintakate	11.079	11.427	11.665	11.645	11.904	12.107	12.425
Muutos-%		3,1	2,1	1,9	2,2	1,7	2,6

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Vesiliikelaitoksen johtokunta

Investointikulut	11.349	11.000	12.900	12.900	12.800	11.000	11.000
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet							
Pysyvien vastaavien luovutustuotot							
NETTO	-11.349	-11.000	-12.900	-12.900	-12.800	-11.000	-11.000
Muutos-%		-3,1	17,3	17,3	-0,8	-14,1	0,0

Kh (Kj) muutokset, 1.000 €	2015	2016	2017	2018
Sisäiset palvelut, nettomuutos	21	21	21	21

TYÖVOIMAN KÄYTTÖ

Henkilötyövuosien kehitys							
Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Vesiliikelaitos	95,1	93	90	90	89	88	87

TOT= toteutuma

TAM=talousarvio muutoksin

TAE=toimielimen ehdotus

Kh TAE=kaupunginhallituksen talousarvioehdotus

TOIMIELIMEN INFRA-, RAKENNUS- JA TASEINVESTOINNIT

Käynnissä olevat maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Fortuna –kortteli (Kh)	Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta lisätään ja kaupunkilaisten yhteisiä kaupunkitiloja sekä kävelyn alueita parannetaan kehittämällä korttelia luovaa taloutta, kauppaa ja matkailua palvelevaksi alueeksi. Ratkaistaan rakennusten suojelun ja täydennysrakentamisen pääperiaatteet								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Rakennusten myynti	1,5	Piharakenteet	-1,0					+ 0,5
Vesiliikelaitos	-----	-----		-----		-----		-----	
Kauppatori (Kh)	Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun (3.3.2). Tavoitteena on mm.: - parantaa rakenteiden, rakennusten ja valaistuksen laatua ja ulkonäköä - järjestää toimintoja siten, että saavutetaan hyvin toimiva ja kaunis Kauppatori - viedä joitakin toimintoja kuten pysäköinti maan alle - muuttaa Yliopistonkatu kävelyalueeksi myös Kauppatorin kohdalla - parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Yleissuunnitelman tarkistus								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Vesiliikelaitoksen johtokunta

KITO	Suunnittelu, kiipailutus, kaivaukset	-0,85	infra	-5,0	infra	-5,0	infra	-10,0	-21,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,03		----		----		----	
Logomon silta ja parkki	Ratapihankadun varrella oleva pysäköintilaitos ja kävelysilta, joka yhdistää keskustan Logomon alueeseen ja mahdollistaa myös pääsyn asemalaitureille palvelen myös matkojen yhdistämisketjua.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Suunnittelu	-0,3	Silta + parkkitalo	-1,8	Silta + parkkitalo	-3,7	Silta + parkkitalo	-1,7	-7,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,01		----		----		----	
VR konepaja	Kaupunkikeskustan ja kulttuurielämän laajentumisalue, missä mahdollista toteuttaa asuinkerrostaloja (AK) 65.080 k-m2 /1300 asukasta, palveluja ja työpaikkoja (Logomo) 32.775 k-m2/ 550 työpaikkaa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO									
KITO	Maankäyttö-sopimus, infra	1,2 -1,2	infra	2,0 -2,0	infra	3,0 -3,0	infra	0,6 -0,6	0,0
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu ja rakennuttaminen	-1,1	Vesihuollon rakennuttaminen	-1,0	----	----	----	----	-1,2

Keskustan elinvoimaa - Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (3.3.2, 3.3.4)

TYKS U2	<p>Koko sairaalan kehittämisessä tavoitteena on mahdollisimman tehokas toiminta, jossa tilojen keskinäiset yhteydet eivät saa muodostua esteeksi. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin (TYKS) sairaala-alueet Kiinamyllynmäellä ja Savitehtaankadun varrella on tarkoitus yhdistää Helsingin valtatie päälle rakennettavalla kannella. Kannelle on suunniteltu rakennettavan nykyisen U-sairaalan korvaavat tilat.</p> <p>Lääketieteellisen tiedekunnan, Medisiinan, laajennus on monialainen yhteishanke, joka rakentuu sairaalatiilojen viereen Karjaan radan varrelle.</p> <p>Kupittaa vanhan aseman tontilla on 5000 k-m2 rakentamatonta rakennusoikeutta.</p> <p>Turun joukkoliikennesuunnittelussa tavoitellaan runkolinjojen kehittämistä nopeiksi yhteyksiksi. Yksi runkolinjoista Varissuolta keskustaan kulkee Hämeenkadulta Kiinamyllynkadun ja Joukahaisenkadun kautta Kupittaaansillalle ja edelleen Kalevantielle. Tämän kaavanmuutoksen yhteydessä tulee tutkia runkolinjan tavoitteet, pysäkkien paikat ja katutilan mitoitus tällä, joukkoliikenteen käytön kannata erittäin keskeisellä alueella.</p>								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	MKS, suunnittelu	0							
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelua	0		----		----		----	
Palloiluhalli	Asemakaavan tavoitteena on määrätillä tontille käyttötarkoitus, joka mahdollistaa kaupunginhallituksen hyväksymän tavoitteen mukaisesti palloiluhallin rakentamisen tontille ja toiminnan edellyttämien pysäköintipaikkojen sijoittamisen ensisijaisesti tontille. Tavoitteena on mahdollistaa myös nykyisen kaavan mukainen toiminta, mikäli palloiluhalli ei toteudu kyseiselle tontille.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Asemakaava KV								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Vesiliikelaitoksen johtokunta

KITO									
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Pääskylvuorenrinne	Tavoitteena on toteuttaa uusi asuinalue, jonka yhteydessä tulee tarkastella alueen liittyminen olemassa olevaan katu-, kävely- ja pyörätieverkostoon. Jaanipuiston merkitystä alueelle tulee vahvistaa. Suunnittelualueen maapohja on kaupungin omistuksessa.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV						
KITO					suunnittelu	-0,15			
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	----	----	

Linnakaupunki – merellinen kaupunkikeskusta (3.3.1; 3.3.3; 3.3.4; 3.3.5; 3.3.9)									
Kirstinpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueen pinta-ala on noin 17,3 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaluonnos		Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV				
KITO			MKS				suunnittelu	-0,025	-0,025
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,04	
Herttuankulma	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueelle on tarkoitus sijoittaa palvelukeskus ja kerrostalovaltainen asuinalue yli 2000 asukkaalle. Kumppanuushanke (3.3.3). Alueen pinta-ala on noin 8 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV						
KITO			MKS		Suunnittelu	-0,015	toteutus	-0,05	-0,65
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,02	toteutus	-0,05	
Vaasanpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Linnakaupungin osayleiskaavan yleistavoitteena on ollut kehittää aluetta asumis-, toimisto- ja liiketiläkäyttöön, sekä luoda Turkuun ainutlaatuinen merellinen kaupunginosa. Kyseessä on entinen jätevedenpuhdistamon alue. Alueen pinta-ala on noin 10 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Uusi asemakaavaluonnos		Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV				
KITO							Suunnittelu	-0,025	-0,025
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	
Harppuunkortteli	Yleistavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elin-								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Vesiliikelaitoksen johtokunta

	voimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla tässä hankkeessa vetovoimainen, houkutteleva asuinympäristö Turun linnan läheisyydestä linnan asemaa ja merkitystä kunnioittaen. Alueelle tarkoitus sijoittua myös liike- ja toimistotilaa.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Asemakaava voimaan								
KITO									
Vesiliikelaitos	-----	-----					-----	-----	
Linnanfältti	Linnanfältin alueen toteutuksen pääteemoja ovat kokeellinen puurakentaminen, kaupunkirakennetta eheyttävä (3.3.4) ympäristönsä sopeutuva täydennysrakentaminen, visuaalinen ja toiminnallinen kaupunkikeskustamaisuus, asumisen uudet muodot (3.3.5), hankkeen eri toimijoiden yhteistoiminta kehittämistyössä (3.3.3) sekä vahvan omaleimaisen imagon ja identiteetin luominen alueelle arkkitehtonisesti modernin yleisilmeen ja ympäristötaiteen avulla (3.3.10). Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennuskannan antamia lähtökohtia (2.3.7; 3.3.8).								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO									
KITO	infra	-0,35	infra	-0,4	-----	-----	infra	-0,9	-2,6
Vesiliikelaitos	vesihuollon toteutus	-0,06	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Skanssi – älykäs ja kestävä kaupunginosa (3.3.1; 3.3.6; 3.3.7)									
Itäskanssi	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueelle suunnitellaan kerrostalovoittoisesti asuinrakennuksia noin 2.200 asukkaalle, sekä alueella tarvittavia palveluja, erityisesti päiväkotia ja koulua. Alueen pohjoisosaan suunnitellaan myös toimitilarakentamista. Alueen läpi suunniteltu raitiotielinjalus mahdollistaa tiiviin maankäytön pysäkkien läheisyydessä ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6). Alueen hulevesiratkaisut, liikuntapaikat (2.3.) ja viheralueiden suunnittelu ovat oleellinen osa kaavoitusta.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV						
KITO			MKS						
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----					
Skanssin Vallikatu	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjalus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6).								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	MKS, suunnittelu	+ ? -0,05	Infra	-0,5	Infra	-0,8		-0,5	-1,85
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,01	Vesihuollon rakentaminen	-0,2	-----	-----	-----	-----	

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Vesiliikelaitoksen johtokunta

Halistenväylä (3.3.7)									
Koroistenkaari	Tavoitteena on muuttaa Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamattoman alue pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi. Uusi alue liitetään olemassa olevaan katuverkostoon Koroistenkaaren tietä jatkamalla Topinojan tieliittymään saakka. Tarkoituksena on myös selkiyttää alueen ulkoilu- ja virkistysreitistö. Samalla tutkitaan Kaarinan kaupungin puolelle sijoittuvan tuotanto- ja liikerakennusalueen liittämistä katuverkostoon Turun kautta.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	MKS		Suunnittelu, infra	-0,35	----	----	Infra	-0,4	-5,0
Vesiliikelaitos	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,03	----	----	vesihuollon rakentaminen	-0,7	

LogiCity – pohjaa kasvulle (3.1.3; 3.3.1; 3.3.7)									
Maa-ainespuisto	Tavoitteena on ensisijaisesti laajan ylijäämämassojen sijoituspaikan sekä muiden maa-ainesten käsittelyä ja varastointia mahdollistavan alueen sijoittaminen Saramäkeen. Toisena tärkeänä tavoitteena on ajanmukaistaa alueella olevien teollisuuskortteleiden asemakaavat ja mahdollistaa uusien teollisuusrakennusten rakentaminen. Lisäksi on tarkoitus mahdollistaa Toijalan radan hyödyntäminen osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelyratapihan sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	infra	-0,25	Infra	-0,5	Infra	-0,8	Infra	-0,9	-2,45
Vesiliikelaitos	vesihuollon rakentaminen	-0,35	vesihuollon rakentaminen	-0,25	----	----	----	----	
Mustasuo	Tavoitteena on saada syntymään Toijalan radan ja Tampereen valtatie väliin yhtenäinen teollisuus- ja työpaikka-alue. Tähän päästään siirtämällä nykyisessä kaavassa Mustasuontielle varattu katualue pois radan varresta valtatie viereen. Näin muodostettavien työpaikkatonttien on mahdollista hyödyntää toiminnassaan junarataa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelyratapihan sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO	MKS/ maanhankinta, suunnittelu	-0,025	----	----	Infra	-0,4	Infra	-1,37	-1,8
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,02	----	----	Vesihuollon rakentaminen alkaa	-0,25	Vesihuollon rakentaminen	-0,3	

2015 Käynnistyvät maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Turku Energian tontti	On jatkumo Linnankadun varren muille kehittämishankkeille – Harppuunakortteli ja Linnanfältti ja siten toteuttaa strategista tavoitetta luoda pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina kokonaisuuksina. Selvitetään säilyvän rakennuskannan uusia innovatiivisia käyttötarkoituksia ja mahdollisuuksia rakentaa alueelle uusia asuinrakennuksia.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Vesiliikelaitoksen johtokunta

KITO	kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Eerikinkatu 32 – 34 /Vanha vedenjakelu	Selvitetään alueen erilaisia käyttötarkoituksmahdollisuuksia eri keskustatoiminnoille. Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Ruusukortteli (TVT)	Tavoitteena täydennysrakentaa eheyttäen olevaa kaupunkirakennetta ja mahdollistaa monimuotoisia asumisratkaisuja olevia palveluja hyödyntäen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO					toteutus + päiväkotit				
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Matkakeskus (Kh)	Tavoitteena on vahvistaa Turun asemaa logistisena solmukohtana, missä kaikki liikennemuodot yhdistyvät toisiinsa katkeamatta (3.1.3). Selvitetään hankkeen palvelukonsepti – eri käyttötarkoitukset ja rakentamisen määrä. Toteuttaa kestävän liikenteen ja liikkumisen kaupunkirakenteellisia edellytyksiä (3.3.7)								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		
KITO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat						
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	

Uusi siirtolapuutarha	Kaupunginvaltuustossa hyväksytyn uudistamisohjelma 1:n mukainen hanke. Selvitetään mahdollinen Kupittaa siirtolapuutarhan korvaava paikka ja luodaan edellytykset sen toteuttamiselle.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Korvaava siirtolapuutarha: suunnitelma + päätös (U1)								
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	

Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (3.3.1) (Kh)									
	Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista. Tavoitteena liittää alusta alkaen mukaan älykkäät palvelukanava- ja teknologiaratkaisut.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämis-								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Vesiliikelaitoksen johtokunta

	suunnitelma- käynnistä- mispäätös KH								
YTO	Kehittämis- suunnitelma		Asemakaava- luonnos		Asemakaa- vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämis- suunnitelma								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Halistenväylä (3.3.7)

Koroinen	<p>Liikenteellisesti tavoitteena on mahdollistaa uuden katuyhteyden rakentaminen Markulantieltä Halistensillalle sekä tämän kadun yhdistäminen Koroistenkaareen. Samalla Gregorius XI:n tien liikennejärjestelyjä kehitetään. Vanhan Tampereentien ja rautatien tasoristeyksen tilalle suunnitellaan alikulkua nykyistä tasoristeystä etelämäksi. Vanhan Maarian Kirkkosillan on tarkoitus jäädä kevyen liikenteen käyttöön. Rautatien osalta kaavoituksen yhteydessä selvitetään kaksirataistamista sekä mahdollisia paikallisjunapysäkkejä.</p> <p>Tarkoituksena on mahdollistaa uudisrakentaminen soveltuvilla alueilla sekä luoda edellytyksiä jokivarren aktiivisemmalle virkistyskäytölle.</p>								
		TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava- luonnos		Asemakaa- vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO									
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Blue Industry Park – pohjaa kasvulle (3.3.1) (Kh)

	<p>Tavoitteena suunnitella Pernoon meri- ja metalliteollisuuden keskittävää tuotannollista kohdetta. Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeesta ja muiden ohella tukee Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää.</p>								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämis- suunnitelman käynnistä- mispäätös KH								
YTO	Kehittämis- suunnitelma		Asemakaava- luonnos		Asemakaa- vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämis- suunnitelma								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta

VARSINAIS-SUOMEN ALUEPELASTUSLAITOS

Tilivelvollinen viranhaltija: Pelastusjohtaja Jari Sainio

TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET

Strategiset painopistealueet:

- Osaava, motivoitunut ja toimintakykyinen henkilöstö
- Osaavat, motivoituneet ja toimintakykyiset sopimuspalokunnat
- Toimiva ja kattava paloasemaverkosto
- Tyytyväiset asiakkaat ja kuntaomistajat
- Toiminnan edellyttämät riittävät taloudelliset resurssit

Toiminnan kehittämissuunnitelma:

- Palvelutasopäätöksessä on määritelty suunnitelma-kauden kehittämissuunnitelma.

TOIMIELIMEN STRATEGISET TAVOITTEET

Tavoite (toimialan määrittämä)	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Mittariin sidottu tavoite 1 Teema: Työtyytyväisyys (1-5)		2,56	ei tot.	2,60	2,60	ei tot.	2,70	ei tot.
Mittariin sidottu tavoite 1 Teema: Kunta-10 (1-5)		3,06	3,10	ei tot.	ei tot.	3,20	ei tot.	3,30
Toimenpide: Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: <i>Palvelualueet päättävät toimenpiteistä arvioituaan ja analysoituaan kyselyn tulokset.</i>								
Mittariin sidottu tavoite 2 Teema: Toimintavalmiusaika (%)		86 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %
Mittariin sidottu tavoite 2 Valtakunnallinen vertailu		74 %	%	%	%	%	%	%
Toimenpide: Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: <i>Tarkalla seurannalla puututaan mahdollisiin ylityksiin ja korjataan epäkohdat.</i>								
Mittariin sidottu tavoite 3 Teema: Tarkastusmäärät (%)		93 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %
Mittariin sidottu tavoite 3 Valtakunnallinen vertailu		90 %	%	%	%	%	%	%
Toimenpide: Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: <i>Yritetään saavuttaa tavoitteet oikealla henkilöresurssien mitoituksella.</i>								
Mittariin sidottu tavoite 4 Teema: Kustannusvertailu (€/as.)		70,1 €	71 €	72 €	72 €	73 €	74 €	75 €
Mittariin sidottu tavoite 4 Valtakunnallinen vertailu		74 €	75 €	76 €	76 €	77 €	78 €	79 €
Toimenpide: Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: <i>Talouden toteutumista seurataan jatkuvasti ja tarkalla hankinta- ja henkilöstösuunnittelulla pyritään pääsemään optimaaliseen palvelutuotantoon huomioiden mm. lain tuomat velvoitteet ja palvelutasopäätös.</i>								

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta

TOIMIELIMEN MÄÄRÄRAHAT JA INVESTOINNIT

1.000 €	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta							
Toimintatuotot	42.385	43.058	43.418	43.418	44.000	44.600	45.300
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	40.532	41.458	41.818	41.818	42.400	43.000	43.700
Toimintakate	1.853	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
Muutos-%		-13,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investointikulut	2.312	2.731	2.098	2.098	2.106	2.734	2.038
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	408	972	389	389	397	963	267
Pysyvien vastaavien luovutustuotot		159	109	109	109	171	171
NETTO	-1.904	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600
Muutos-%		-16,0	0,0	0,0	0,0	6,8	0,0

Kh (Kj) muutokset, 1.000 €	2015
Sisäiset palvelut, nettomuutos	-18
Ed. muutosten määrän lisäys, koska muutoin vaikutus liian laaja-alainen (koskisi kaikkia jäsenkuntia) ja muutos on euromääräisesti suhteellisen pieni.	18
Netto	0

Työvoiman käyttö

Henkilötyövuosien kehitys, htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	Kh TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos	560	560	555	555	555	555	555

TOT= toteutunut

TAM=talousarvio muutoksin

TAE=toimielimen ehdotus

Kh TAE=kaupunginhallituksen talousarvioehdotus

KONSERNIYHTEISÖT

Toimintasuunnitelman tässä osassa esitetään ne kaupunkikonserniin kuuluvat strategiset yhteisöt, joille on asetettu Kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita.

Suurten kaupunkien taloudellinen analyysi ja seuranta on yhä enenevässä määrin siirtymässä konsernitasolle eli konsernin tuloslaskelman ja konsernitaseen analysointiin. Tämä näkyy mm. Kuntalain tulevassa kokonaisuudistuksessa, joka mahdollistaa kuntien johtamismallien kehittämisen kuntien omista lähtökohdista. Omistajaohjauksen ja –politiikan kehittäminen, hyvän hallintotapa sekä moni muu kuntakonsernin johtamiseen liittyvä seikka kuuluu Kuntalain uudistamisen valmistelun piiriin. Analyysin keskityessä koko konsernin tasolle, poistuu myös tarve kunnan emon tuloslaskelman myyntivoittojen suunnitteluun, koska konsernin sisäiset myyntivoitot ja –tappiot sekä rahoitustulot eliminoituvat konsernin tuloslaskelmassa.

Omistajaohjausta pyritään kehittämään Turun kaupungissa erityisesti tehostamalla keskitettyjen kon-

sernipalveluiden käyttöä ja aikaan samaan tämän avulla synergiahyötyjä, volyymietuja ja sisäistä tehokkuutta. Lisäksi tavoitteena on muodostaa konserniyhteisöjen laajasta joukosta liiketoimintakokonaisuuksia (segmenttejä) eli ryhmitellä konserniyhteisöt siten, että samalla toimialalla toimivat konserniyhteisöt toimisivat yhtenäisesti, vaihtaisivat tietoja keskenään, hyödyntäisivät volyymietuja kilpailutuksissa eli toimisivat konsernin kokonaisetua tavoitellen kaikessa toiminnassaan.

Konserniohjauksen terävöittämistä ja tehostamista tarvitaan erityisesti Turun kaupungissa, jossa konserniyhteisöjen rahoitus on ollut pitkälle keskitetty eli konsernin emo rahoittaa tytäryhtiöiden toimintaa laajasti (n. 285 milj. euroa v. 2013). Kaupungin ja tytäryhteisöjen välinen luottoriski on siten merkittävä ja se vaatii seurantaa, analysointia, riskienhallintaa sekä tehokasta omistajaohjausta, jotta tytäryhtiöt pystyvät suoriutumaan taloudellisista vastuistaan kaikissa olosuhteissa.

Turku Energia – konserni

Toimitusjohtaja Risto Vaittinen

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiö toimii energiatoimialalla sisältäen sähkön ja lämmön tuotannon, siirron ja myynnin kotitalouksille ja yrityksille. Turku Energia tuo energian asiakkaidensa elämiseen, asumiseen ja yrittämiseen

Toimintaympäristön muutostekijät

Talouden kehitys ohjaa selvästi energian käytön kehitystä. Vaikka taloudellinen kasvu on huomattavasti hidastunut, näkymä on kuitenkin se, että sähkön ja lämmönkysyntä jatkaa hitaassa kasvussa Turku Energian päämarkkina-alueilla.

Öljyn ja kaasun hintakehitys on vaihdellut, jossa osana selittävä tekijänä nähdään liuskekaasun aikaansaamat odotukset varsinkin maakaasun hinnalle.

Arvioidaan, että jatkossakin energian käyttöä, siirtoa ja tuotantoa tullaan sääntelemään ja ohjaamaan keinoina mm. verotus, investointiavustukset, regulointi ja lainsäädäntö liittyen mm. ympäristökysymyksiin.

Ympäristöteknologia on kehittymässä monipuolisesti, mikä mahdollistaa ns. hajautetun tuotannon nykyistä kilpailukykyisemmin.

Suoraan asiakkaiden energiankäyttöön vaikuttaa jatkossa huomattavasti tunti- ja vuorokauden energiankulutuksen seuranta, joka mahdollistaa asiakkaille entistä monipuolisempien energiaratkaisujen toteuttamisen ja myös tuotannon sähköverkostoon.

Lähiaikojen investointeja tukee selkeästi alhainen korkotaso ja raaka-aineiden hintojen lasku. Toisaalta useilla investointipaikoilla kysynnän vähentyminen lykkää investointeja tulevaisuuteen.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Kannattava kasvu ja sen haltuunotto

- Uusiutuvan ja vähähiilisen energiantuotannon ja -hankinnan lisääminen
 - Vuoteen 2020 mennessä sähköntuotantokapasiteetin merkittävä lisäystavoite: investoinnit vesi- ja ydinvoimaan ja yhdistettyyn sähkön- ja lämmöntuotantoon
 - Investoinnit päästövapaaseen lämmön huippu- ja varakapasiteettiin kasvavat
- Energiatuotteiden ja -palveluiden asiakaslähtöisyyden lisääminen sekä asiakaskohtaisen kannattavuuden varmistaminen
 - Nykyisen valikoiman uudistaminen edelleen entistä helpomaksi ja haluttavammaksi – energiatehokkuuspalveluista lisäarvoa
 - Kilpailun kiristyessä ja energiaratkaisujen monipuolistuessa siirtyminen energiapalvelun tarjoajasta kannattavien asiakkuuksien aktiiviseksi kehittäjäksi. Uusi asiakaspalvelumalli otettiin käyttöön vuoden 2014 alusta alkaen.
 - Vaihtoehtoisten polttoainevaihtoehtojen selvittäminen (esim. LNG), päämääränä raskaan ja kevyen öljyn käytön vähentäminen.
 - Asiakkaiden lämmitysratkaisujen toteuttaminen tuotevalikoimaan
- Henkilöstön ja osaamisen kehittäminen vastaamaan kannattavan kasvun tarpeita ja resurssienhallinnan parantaminen
 - Osaamisen kehittäminen valituilla painopistealueilla
 - Korkeasta sairauspoissaoloprosentista johtuen työhyvinvoinnin strateginen johtaminen on keskeisessä asemassa
- Liiketoiminnan ja organisaatorakenteiden kehittäminen vastaamaan energiamaarkkinoiden, asiakkaiden ja omistajien vaatimuksia (ydin- ja tukiprosessien jatkuva kehittäminen, organisaatorakenteen kehittäminen toimintaympäristön muutuksessa, muutosta tukeva ja ennakoiva viestintä)
- Sähkö- ja lämpöverkkoihin tehtävillä investoinneilla ja kunnossapidolla taataan hyvä toimitusvarmuus asiakkaille.

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Tavoite: Uusiutuvien energialähteiden osuus tuotannossa, %						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Uusiutuvien energialähteiden osuus kaukolämmön tuotannossa, %	25	25	27	25	27	27

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:

Suunnitelmien mukaisesti raskaan polttoöljyn käyttöä tullaan korvaamaan uusiutuvilla polttoaineilla esim. Turun keskuspesula ja Luolavuori. Vuoden 2015 lasku on seurausta jätteenpolttolaitoksen toiminnan ennakoidusta loppumisesta.

Verrattuna aikaisempaan lämmönhankintaan on Raision, Kaarinan ja Naantalien verkostoaluiden liittäminen Turku Energian lämmönhankintaan pienentänyt suhteellisesti uusiutuvien energialähteiden osuutta, verrattaessa aikaisempaan jakeluun joka kohdistui Turun kaupungin alueella olevaan lämmönjakeluun.

NA4 lähtee tuotantoon joulukuussa 2017.

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Turku Energia -konserni

Uusiutuvien energialähteiden osuus sähkön hankinnassa, %	39	29	26	30	35	40
--	----	----	----	----	----	----

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:

Vuoden 2014 tuotanto jää ennakoitun mukaisesti selkeästi viime vuoden määrää pienemmäksi laitoksen huolloista johtuen. Tuulivoimantuotannon ja pienvesivoiman tuotantomäärä kasvaa viime vuoteen verrattuna ja lisäksi hankittu osuus Kolsin Voima Oy:stä kasvattaa vihreän tuotannon osuutta. Merkittävin muutos on kuitenkin viranomaisen päätös perustaa niin sanotun jäännösjakauman laskenta pelkästään Suomen alueella tapahtuvaan tuotantoon. Aikaisemmin laskenta-alueena käytettiin koko Pohjoismaiden tuotantoa, jolloin esimerkiksi Norjan vesivoimasta laskettiin automaattisesti osuus myös Turku Energian sähkönhankintaan. Vuoden 2015 ennusteessa näkyy Kolsin Voiman tuotannon lisäksi selkeä tavoite lisätä vihreän sähkön hankintaa. Vuodelle 2016 myös Hyötytuulen kautta saadaan uutta tuotantoa verkkoon.

Tavoite: Kasvava tuloutus kaupungille, 1000 €

Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Enn. 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Maksettu osinko, milj. euroa	14,0	16,0	16,0	18,0	18,0	20,0

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä

Antolainojen korko, milj. euroa	2,3	2,3	1,9	2,5	3,6	4,4
---------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Tavoite: Palvelukyky ja toimintavarmuus

Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Enn. 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Sähkönsiirron toimitusvarmuus, Keskim. keskeytysaika/asiakas (h:min:s)	0:25:42	1:01:08	<0:30:00	<0:30:00	<0:30:00	<0:30:00

Alapuoella laskettu kolmen vuoden keskiarvot suurten kaupunkiyhtiöiden keskeytysajoista. Vuoden 2012 tuloksia ei ollut vielä käytettävissä, joten keskiarvo on laskettu vuosien 2009-2011 luvuista sekä vuosista 2009-2010 (ei sisällä Tapani myrskyä).

Keskiarvo 2009-2011 1h 37 min TESV keskiarvo 39 min
 Keskiarvo 2009-2010 60 min TESV keskiarvo 25 min

Lämmön toimitusvarmuus, Keskim. keskeytysaika/asiakas (h:min:s)	0:57:00	1:13:00	<2:00:00	<2:00:00	<2:00:00	<2:00:00
---	---------	---------	----------	----------	----------	----------

Energiatoteutuksen mukaan vuonna 2011 keskimääräinen keskeytysaika/asiakas oli 2,3 tuntia eli n. 2:02:00 (h:min:s).

Turun Seudun Vesi Oy

Toimitusjohtaja Aki Artimo

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiön toimialana on huolehtia sen osakkaiden vesihuollosta. Tässä tarkoituksessa yhtiö voi omistaa, suunnitella ja rakentaa vedenhankinta-, vedenpuhdistus- ja vedenjakelulaitoksia sekä harjoittaa käyttöveden valmistusta, veden siirtoa, jakelua ja myyntiä sekä muuta alaan liittyvää toimintaa. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita kiinteistöjä. Turun Seudun Vesi Oy ylläpitää ja luo kilpailukykyä toiminta-alueellaan tuottamalla jatkuvasti korkealaatuisia talousvettä mahdollisimman edullisesti. Talousvesi tuotetaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Korkealaatuinen talousvesi on hyvinvoinnin ja elämänlaadun perusedellytys.

Toimintaympäristön muutostekijät

Turun Seudun Vesi Oy:n tekopohjaveden tuotanto on toiminut täydellä osakaskuntien vedenkulutusta vastaavalla teholla koko toimintavuoden 2014.

Tällä hetkellä vedentuotannon varajärjestelmänä toimivaan Halisten vesilaitokseen on yhtiön aloitteesta toteutettu prosessimuutos, mikä mahdollistaa varalaitoksen nopean käyttöönoton ilman jatkuvaa veden pumppausta ja kemikalointia. Varalaitoksen prosessimuutoksella saavutettavat kustannussäästöt realisoituvat täysimääräisinä vuodesta 2015 alkaen. Lopullinen yhtiön ympäristöluvuissa edellytetty varajärjestelmä toteutetaan myöhempänä ajankohtana.

Kuluvan vuoden aikana toteutetaan Turun Seudun Vesi Oy:tä ja Turun vesiliikelaitosta koskeva henkilöstöjärjestely, jonka tarkoituksena on siirtää vesiliikelaitoksella työskentelevät tekopohjavesijärjestelmän ja sen varalaitoksen käytöstä vastaavat

henkilöt yhtiön palvelukseen 1.1.2015 alkaen. Turun kaupunki on antanut järjestelyn käynnistämisestä konserniohjeen 26.8.2014.

Veden tuotannon toteuttamisessa otetaan lisäksi huomioon käynnissä oleva seutuyhtiöselvitys. Turun Seudun Vesi Oy:n ja Turun seudun puhdistamo Oy:n asemat osana verkkoyhtiötä tai vesiyhtiöistä muodostettavaa konsernia selvitetään erikseen.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Turun Seudun Vesi Oy:n yhtiökokous tekee vuoden 2014 lopulla päätöksen lopullisen tekopohjavesijärjestelmän varalaitoksen toteutusvaihtoehdosta. Asian edellyttämät toimenpiteet varalaitoksen rahoituksen ja laadittavien sopimusten osalta käynnistetään osakaskunnissa vuoden 2015 alussa.

Yhtiön toimittaman veden kuutiohintaa on laskettu takautuvasti kuluvan vuoden elokuun alusta lähtien syyskuussa tapahtuneen laskutuksen yhteydessä. Veden kuutiohintaa loppuvuodelle on 0,25 euroa (kuukausien 1-7 / 2014 kuutiohintaa oli 0,27 euroa). Tavoitteena on, että veden tuotantokustannuksiin perustuvaa alennettua kuutiohintaa voidaan käyttää myös vuonna 2015. Lisäksi yhtiö laskuttaa omistajakunnilta yhtiön lainoista aiheutuvat pääomakustannukset toteuman mukaisesti.

Varalaitoksen käyttökulut on laskutettu omistajakunnilta erikseen. Halisten nykyisen laitoksen ylläpitokäytön osalta kustannukset laskevat vuonna 2015 kuluvaan vuoteen verrattuna. Lisäksi varalaitoksen vuoden 2013 vedentuotannosta johtunut takautuva laskutus loppuu vuoden 2014 lopussa.

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Tavoite: Yhtiö toimittaa vettä osakkailleen suunnitellusti ja veden tuotannon määrä vastaa suunniteltua						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Veden tuotanto / tuotantotavoite, %	70 %	75 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Jatkamalla toimintaa nykyisessä laajuudessaan ja varmistamalla vedentuotannon toimivuus ja laatu kaikissa olosuhteissa.

Tavoite: Veden toimitus on häiriötöntä ja virheitä veden laadussa ei esiinny						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Jakeluun toimitettavan veden laadussa havaitut virheet	0	0	0	0	0	0

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Turun Seudun Vesi Oy

Ennakoimattomat häiriöt veden jakelussa	1	1*	0	0	0	0
--	---	----	---	---	---	---

*) Joulukuun 13. päivä 2013 ns. Seija-myrskyn seurauksena veden pumppaus Kaarinaan keskeytyi laajan sähköjakelun häiriön takia. Sähköjakelu saatiin palautettua normaaliksi ennen kuin pumppauskatko aiheutti ongelmia vedenjakeluun Kaarinan alueella. Yhtiöllä oli valmius käyttää liikuteltavaa varavoimakonetta pumppauksen palauttamiseksi. Yhtiö on tehnyt vuonna 2014 hankinnan Mustavuoren kalliosäiliöön sijoitettavasta kiinteästä varavoimakoneesta, joka jatkossa varmistaa Kaarinan alueen vedentoimituksen häiriöttömyyden myös laajojen sähköjakelun häiriöiden aikana.

Turun Seudun Puhdistamo Oy

Toimitusjohtaja Mirva Levomäki

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiön toimialana on jätevesien siirto ja puhdistus sekä syntyneen lietteen hyödyntäminen.

Turun seudun puhdistamo Oy tuottaa omistajilleen hyvänlaatuista jätevedenpuhdistuspalvelua kustannustehokkaasti. Toiminta on tehokasta ja toimintavarmaa ja sitä kehitetään edelleen. Energian ja kemikaalien kulutusta optimoidaan puhdistusvaatimusten kanssa. Henkilöstön hyvinvointi, sitoutuneisuus ja ammattitaito takaavat Yhtiön menestyksellisen toiminnan.

Yhtiö operoi laitosta. Jätevedenpuhdistamon käytössä pyritään mahdollisimman hyvään, mutta vähintään ympäristöluvan määräykset täyttävään puhdistustulokseen. Puhdistamon ja pumppaamoiden ohitukset pyritään minimoimaan. Yhtiö huomioi toimintaansa kehittäessään Helsingin ja Turun kaupunkien yhteisen Itämeri-toimenpideohjelman tavoitteet.

Yhtiön hallinnoimat kilpailutetut ostopalvelut tehostavat toimintaa.

Toimintaympäristön muutostekijät

Turun seudun puhdistamo Oy huomioi toimintaansa järjestäessään ja kehittäessään, että vesihuolto toteutetaan lähivuosi- na seudullisena toimintona.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Yhtiön tavoitteena on edelleen kehittää jätevedenpuhdistus- palvelua, optimoida energian ja kemikaalien kulutusta sekä

huolehtia henkilöstön terveydestä, työhyvinvoinnista ja ammattitaidon ylläpidosta. Puhdistusprosessia tehostetaan maksimoimalla puhdistuskapasiteetti laitoksen kaikilla osa-alueilla. Lisäksi laitoksen ikääntyminen huomioidaan kunnossapidossa, mm. laitoksen arvon säilymisestä huolehditaan ennakoivalla kunnossapidolla.

Yhteistyössä osakaskuntien kanssa kehitetään teollisuusjäte- vesisopimuksia.

Yhtiö pyrkii toiminnassaan vastaanottamaan yhdyskuntajäte- vesisiä maksimikapasiteettinsa rajoissa osakaskuntien lisäksi myös asiakaskunnilta. Asiakaskuntien jätevesien johtaminen keskitettyyn käsittelyyn tukee seudullista puhdistusratkaisua.

Yhtiö pyrkii toiminnallaan vaikuttamaan siihen, että Yhtiöllä olisi tulevaisuudessa nykyistä paremmat vaikutusmahdollisuudet osakaskuntien ja mahdollisten asiakaskuntien viemäriverkoston seurantaan, jotta viemäriverkoston käyttöä ja hoitoa sekä verkostoon pääsevien hulevesien hallintaa ja asumajäte- vesistä poikkeavien teollisuusjätevesien seuranta koskevia ympäristölupamääräyksiä pystytään noudattamaan. Koko viemärintialueen kattavan yhtenäisen kaukovalvontajärjes- telmän kehittäminen yhdessä Osakaskuntien ja Asiakaskuntien kanssa edesauttaa viemäriverkoston kokonaisvaltaista seu- rantaa ja kehittämistä.

Kh (Kj)	Yhtiö ei saa käynnistää vuosina 2015 – 2016 Turun vesiliikelaitoksen ja omistajakuntien käyttötaloutta rasittavia investointi- ja käyttötaloushankkeita ilman omistajan ennakkonäkemyistä normaalia tuotannon ylläpitoa koskevia välttämättömiä toimenpiteitä lukuun ottamatta.
---------	---

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Tavoite Keskitetty jätevedenpuhdistus toimii tehokkaasti. Puhdistustulokset ovat Itämeren suojelukomission suositusten mukaisia.						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012*	Toteutunut 2013*	Ennuste 2014*	TA 2015*	TS 2016*	TS 2017*
Ympäristölupamääräykset (Länsi-Suomen ympäristölupavirasto 22.9.2003 nro 47/2003/4) pitoisuudet käsitelty vesi						
BOD7ATU ≤10 mg/l	3,5 mg/l	4,5 mg/l	5,0 mg/l	8 mg/l	8 mg/l	8 mg/l
CODCr ≤125 mg/l	36 mg/l	41 mg/l	42 mg/l	60 mg/l	60 mg/l	60 mg/l
fosfori ≤0,3 mg/l	0,13 mg/l	0,13 mg/l	0,18 mg/l	0,2 mg/l	0,2 mg/l	0,2 mg/l
kiintoaine ≤15 mg/l	3,1 mg/l	3,3 mg/l	5,0 mg/l	10 mg/l	10 mg/l	10 mg/l
puhdistusteho käsitelty vesi						
BOD7ATU ≥95%	99 %	99 %	98 %	95 %	95 %	95 %
CODCr ≥75%	94 %	94 %	94 %	90 %	90 %	90 %
fosfori ≥95%	98 %	98 %	98 %	95 %	95 %	95 %

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Turun Seudun Puhdistamo Oy

typpi ≥70%	74 %	77 %	75 %	70 %	70 %	70 %
kiintoaine ≥90%	99 %	99 %	98 %	95 %	95 %	95 %

* tulos ilman verkosto-ohituksia

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: **Optimoimalla kemikaalien käyttöä, ylläpitämällä käyttöhenkilöstön osaamista sekä laitoksen tehokkaalla käytöllä ja toiminnan jatkuvalla kehittämisellä. Lisäksi noudattamalla ympäristölupaehtoja; lupaehtot ovat tiukemmat kuin Itämeren suojelukomission suositukset.**

Tavoite: Laitoksen arvon säilyttäminen ja jatkuva kehittäminen, jotta tehokkaaseen puhdistustulokseen päästään myös laitoksen ikääntyessä.

Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Leasing-koneiden ja -laitteiden korjaus- ja muutosinvestoinnit (1.000 €)	113	258	317	350	400	450

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: **Leasing-sopimuksen mukaan laitoksen laitekokonaisuus (31 M€) on pidettävä hyvässä toimintakunnossa. Kokonaisuuteen tehtäviin korjaus- ja muutosinvestointeihin vuokraajalla (Tsp) ei ole poistooikeutta ja kustannukset sisältyvät liikevaihdon kulurakenteeseen. Leasing-korjaus- ja muutosinvestointien lisäksi leasingkohteen ja koko laitoksen kunnosta huolehditaan ennakoivalla kunnossapidolla. (Varsinainen leasing-sopimuskausi päättyy 2024, jäännösarvo 50 %)**

Turun Satama Oy

Toimitusjohtaja Christian Ramberg

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiön toimialana on sataman ylläpitäminen ja yleisen satamatoiminnan harjoittaminen ja kehittäminen sekä siihen liittyvä muu liiketoiminta. Turun Satama Oy on Turun kaupungin kokonaan omistama konserniyhtiö.

Sataman toimintastrategiaksi on valittu satamapitäjän rooli kehittämisvastuulla. Satama keskittyy kahteen liiketoimintaluokkaan, jotka ovat: Matkustajaliikenne sekä rahtiliikenne.

Satama on Skandinavian liikenteen keskus Suomessa. Liikenvaihdoltaan satama on Suomen kolmanneksi suurin satama ja matkustajamäärältään Suomen toiseksi suurin matkustajasatama. Myös yksikkötavaraliikenteessä Turku lukeutuu maan suurimpiin satamiin.

Toimintaympäristön muutostekijät

Euroopan kaupan kasvu on edelleen hidasta ja pysyy lähivuosina selvästi alle pitkän aikavälin keskiarvon. Ulkoisesta ympäristöstä ei ole odotettavissa merkittävässä määrin vetoapua Suomen taloudelle tai ulkomaankaupalle. Suomen viennin kannalta tärkeillä markkina-alueilla Ruotsissa ja Saksassa talouskehitys on ollut odotettua heikompa. Suomen viennin kasvu arvioidaan jatkuvan maailmankauppaa hitaampana koko suunnittelukauden aikana. Ongelma ei ole vain eurokriisiin alentamassa kysynnässä, vaan myös Suomen kilpailukyvyssä ja viennin rakenteessa. Ongelmat viennissä näkyvät myös tuonnissa pienempinä investointeina ja heikompana kotimaan kulutuksena.

Yleisesti ottaen Suomen ja Ruotsin välinen kauppa on jatkunut samansuuntaisena useita vuosia. Euroopan taloustilanne on vaikeuttanut sekä Suomen että Ruotsin vientimarkkinoita ja tehnyt maistamme toisilleen yhä tärkeämpiä kauppakumppaneita.

Aluskannan uusiutuminen ja kuljetuskapasiteetin lisääntyminen Turku-Tukholma reitillä on lisännyt sataman matkustaja- ja tavaraliikenteen määriä vuonna 2013. Vuonna 2014 matkustajamäärät ovat kuitenkin palautuneet aikaisemmalle tasolle.

Vuonna 2015 Itämeren alueella voimaan astuva entistä tiukemmat rikkidioksiidien päästömääräykset lisäävät merikuljetusten kustannuksia ja vaikuttavat ulkomaankaupan suuntautumiseen sekä tavaraliikenteen reittivalintoihin. Vielä ei voi varmuudella sanoa miten suuret vaikutukset tulevat olemaan. Merirahtien kallistuessa vaikutukset näkyvät vasta myöhemmin.

Turun Satama on osa Eurooppalaista TEN-T liikenneverkkoa. Liikenneverkon ydinsatamana Turulla on mahdollisuus saada infrastruktuuri investoinneilleen EU tukea. TEN-T -hankkeiden monivuotisesta ohjelmasta tuetaan muun muassa liikenneväylien parantamista, puhtaamman energian kuten LNG käyttöä sekä satamien raide ja maantieyhteyksien kehittämistä. Näillä hankkeilla on myönteinen vaikutus liikennemäärien kehitykseen suunnittelukauden loppupuolella.

Turun satama yhtiöitettiin vuoden 2013 alussa vastaamaan kuntalain yhtiöittämisvelvoitetta. Hallituksen esityksen yleislinjat on hyvin yksiselitteinen: kunnan on yhtiöitettävä ne toimintonsa, jotka ovat kilpailuilla markkinoilla 2015. Samalla osakeyhtiöittäminen tulee vastaamaan monilta osin niihin kaavailuihin, joita sisältyy EU:n komission asetusesitykseen ja tiedonantoon EU:n satamapolitiikan kehittämiseksi. Suomen muiden kunnallisten satamien yhtiöittäminen ensi vuoden alussa muuttaa ainakin osittain toimialan rakenteita.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Satama jatkaa matkustajaliikenteen palvelujen kehittämistä yhdessä Viking Linen ja Tallink-Siljan kanssa. Uusien alusten myötä matkustajaliikenteen palvelut ovat parantuneet entisestään. Sataman tehtävänä on satamanpito, pysäköinti satama-alueella sekä siitä, että muut oheispalvelut. Linnakaupungin osayleiskaavan tultua hyväksytyksi 2012 alueen kehittäminen kokonaisuutena on myös käynnistynyt. Tavoitteena on luoda alueesta kokonaan uuden kaupunginosan, missä asumien, yritystoiminta, matkailu ja tavaraliikenne kehittyvät yhdessä.

Satama haluaa olla edelläkävijä ympäristö- ja turvallisuusasioissa ja kehittää Nesteytetyn maakaasun (LNG) varastointia ja jakelua Turussa. Uusien entistä tiukempien rikkimääräysten astuessa voimaan 2015 LNG:stä on tulossa varteenotettava vaihtoehto alusten polttoaineeksi. Nesteytetyn maakaasun tankkausmahdollisuus Turussa on ympäristön kannalta tärkeä asia parantaen samalla Turun sataman kilpailukykyä entisestään.

Perinteiseen rahtiliikenteeseen ja varastotoimintaan on satamassa hyvät edellytykset. Uuden Norjaan ja Tanskaan suuntautuvan laivalinjan ansiosta sataman perinteinen rahtiliikenne on kasvamassa. Satamalla on myös muihin satamiin verrattuna, eniten katettuja varastoja asiakkaille vuokrattuna. Jakelutoiminta odotetaan lähivuosina edelleen kasvavan.

Kuorma-autoliikenne on tärkeä satamalle ja sen kehittymiselle. Satama parantaa liikenteen edellytyksiä järjestämällä sataman läheisyyteen rekkaparkki-alueita ja palveluita.

Sataman on oltava kustannustehokas ja resurssiltaan vahva, sillä vain taloudellisesti vahvat satamat pärjäävät kilpailussa. Muutokset varustamojen toiminnassa edellyttävät nopeata reagointia ja valmiuksia suoriutua investoinneista. Kustannustehokas toiminta edellyttää puolestaan jatkuvaa resurssien hyötykäytön tehostamista.

Satama pyrkii varmistamaan että sillä on ammattinsa osaavaa henkilökuntaa. Henkilömäärän kehitys on ollut jo usean vuoden ajan laskeva ja määrä asettunee vuoden 2015 lopussa noin 80 henkilöön. Avaintehtäviin koulutetaan tai rekrytoidaan tarpeen mukaan henkilöitä. Toiminnan varmistamiseksi satamalla on käytössä koko toimintaa kattava laatu- ympäristö- ja turvallisuusjärjestelmä.

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Turun Satama Oy

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Tavoite: Yhtiön kannattavuus ennen rahoituseriä						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Liikevoitto (1.000 €)	4.362*	2 523	2 237	2 900	3 000	3 300
*liikelaitos						
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:						
Aluskannan uusiutuminen ja kuljetuskapasiteetin lisääntyminen Turku-Tukholma reitillä on lisännyt sataman matkustaja- ja tavaraliikenteen määriä. Satama jatkaa Ruotsin matkustaja- ja rahtiliikenteen edellytysten kehittämistä Turussa .						
Kasvava tuloutus kaupungille						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015**	TS 2016**	TS 2017**
Maanvuokrien tuotto kaupungille (1.000 €)	-	1 676	1 614	1.650	1.675	1.700
Rahoituserien (antolainojen, osinkotulojen tai pääomanpalautusten) tuotto kaupungille (1.000 €)	6 000*	1 422	3 351	2.932	3.092	3.252
* liikelaitos						
** Näiden tuloutuskomponenttien lisäksi osa Satamaliikelaitoksen saamista maanvuokrista siirtyi Kiinteistöliikelaitokselle (n. 1,4 m€), jolloin yhteenlaskettuna kokonaistuloutus ylittää vaaditun 6,0 milj. euroa vuodessa						
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:						

Turku Tukholma matkustajaliikenteen varmistaminen. Perinteisen rahtiliikenteen kasvattaminen. Pansion satama-alueen varasto- ja logistiikkatoimintojen kehittäminen. Sataman henkilöstöressurssien käytön tehostaminen. Kantasataman kiinteistöjen käytön tehostaminen.

Turun Seudun Rakennustekniikka Oy

Toimitusjohtaja Jouko Jortikka

1. YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

1.1 Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Toimialana on rakennusalan palveluiden tuottaminen Turun kaupunkikonsernille ja seutukunnalle sisältäen mm. korjausrakentamis-, kunnossapito- ja talotekniikkapalveluiden tuottamista sekä rakennustarvikkeiden ja rakennusosien valmistusta.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Rakentamisen suhdanteet ovat vuonna 2015 heikot, tilaajat ovat varovaisia uusien korjausrakentamiskohteiden aloituksissa, kaupunkikonsernin taloustilanteen vuoksi tultaneen tulevina vuosina tekemään ainoastaan välttämättömät korjaus- ja kunnossapitotoimenpiteet kaupungin kiinteistömassassa. Liikevaihdon kasvu on enenevässä määrin saatava markkinoilta.

Yhtiön nykyisen puitesopimuskannan avauduttua markkinoille vuonna 2015 joudutaan kiristyvään markkinaehtoiseen kilpailuun. Tilanteeseen varaudutaan kiinteiden kustannusten karsimisella ja toimintaprosesseita tehostamalla/muuttamalla ja yksinkertaistamalla.

1.3 Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Asiakaskannan laajentuminen sekä nykyisten asiakkaiden tiedon tarpeen kasvaminen edellyttää yritystä panostamaan asiakkaiden tarpeisiin. Yhteistyötä on edelleen kehitettävä uusien yhteistyömallien löytämiseksi varsinkin konsernin sisäisten palveluiden osalta. Myynti- ja markkinointitoimenpiteitä tehostetaan markkinointipanostusta lisäämällä. Yritys panostaa enenevässä määrin laatuun ja RALA sertifiointitoimenpiteet ovat loppusuoralla. Selkeät toiminnan prosessikuvaukset on luotu ja tätä kautta toiminnan suunnitelmallisuutta kehitetään kustannustehokkuuden saavuttamiseksi. Toimintaympäristön muutokset edellyttävät myös organisaatorakenteen jatkojaloitusta. Henkilöstörakenteen muutoksilla pyritään saavuttamaan yhtiön toiminnalle terve ja joustava rakenne jotta työkanan kausiluonteinen keskittyminen saadaan entistä paremmin hallintaan. Panostukset työntekijöiden ammatilliseen koulutukseen alkavat olla loppusuoralla ja yhtiö edellyttää työntekijöiltään ammattitutkintojen suorittamista.

Kh (Kj)	Arvioidaan uudelleen Rakennustekniikka Oy:n asema markkinoilla sekä valmistellaan toimenpiteet yhtiön toiminnan ja talouden vakauttamiseksi siten, että kaupunki välttää taloussuunnitelmakaudella mahdolliset yhtiön omistaja-arvon alaskirjaukset.
---------	--

2. KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TAVOITTEET

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liikevoitto 1.000 €	104	167	305	400	500	600

Turun Seudun Kiinteistöpalvelu Oy

Toimitusjohtaja Tuija Rompasaari-Salmi

1. YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

1.1 Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiön toimialana on ruoka-, siivous- ja kiinteistöhoitopalveluiden tuottaminen, sekä näiden palveluiden toteuttamiseen liittyvä suunnittelu ja konsultointi; ruokatuotteiden valmistus, varastointi, välittäminen ja kuljettaminen; kiinteistöjen siivous, hoito, huolto, valvonta, vartiointi ja turvallisuuspalvelut sekä kiinteistöihin liittyvien laitteiden ja järjestelmien asentaminen, huolto ja korjaus. Yhtiö voi myös ostaa, myydä ja omistaa kiinteistöjä sekä osakkeita ja muita arvopapereita.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Yhtiön johdon näkemyksen mukaan liiketoimintaympäristö tulee muuttumaan voimakkaasti alkavan ja sitä seuraavien

tilikausien aikana kaupungin aloitettua vuosisopimusten kilpailutuksen. Yhtiön johto arvioi, että ulkoisen tulorahoituksen osuus liikevaihdosta tulee ylittämään asetetut tavoitteet. Liiketuloksen odotetaan heikkenevän edellistilikaudesta vuosina 2015-2018, sillä toimiala on voimakkaasti kilpailtu ja hinnoittelu palveluiden osalta aggressiivista.

1.3 Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Toiminnan kehittämiseen ja tehokkuuden parantamiseen panostetaan edelleen merkittävästi. Kehittämisen tavoitteena on yksinkertaistaa ja selkeyttää prosesseja sekä parantaa yhtiön kilpailukykyä. Lisäksi jatketaan henkilöstöön panostamisesta kouluttamalla ja edistämällä työhyvinvointia.

2. KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liikevoitto 1.000 €	1.143	1.129	779	603	511	491

Turun Seudun Kuntatekniikka Oy

Toimitusjohtaja Karri Knaapinen

1. YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

1.1 Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Teiden ja moottoriteiden rakentaminen

Maa- ja vesirakennustöiden, viherrakentamistöiden, metsänhoitotöiden, liikunta- ja leikkipaikkarakentamistöiden sekä näihin liittyvien kuljetus-, rakennus-, ylläpitotöiden suorittaminen, suunnittelu ja konsultointi.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Yhtiön toimintaympäristö on voimakkaassa muutoksessa. Kaupungin kanssa solmittujen puitesopimusten osalta tilanne muuttuu vuodesta 2015 eteenpäin siten, että osa sopimuksen

piiriin kuuluvista töistä tulee kilpailutuksen piiriin. Lisäksi yhtiötä sitova kolmivuotinen henkilöstösopimus ei ole enää voimassa tarkastelujaksolla 2015–2018.

1.3 Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Yhtiön toiminnan tehostamista haetaan jatkossa koneiden ja kaluston sekä henkilöstön oikean resurssoinnin ja entistä suunnitelmallisemman käytön kautta. Tavoitteena on pienentää ja samalla uudistaa yhtiön konekantaa. Lisäksi työnorgani-soinnissa jatketaan uuden mallin läpivientiä toiminnan tehostamiseksi.

2. KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TAVOITTEET

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liikevoitto 1.000 €	1.436	1.895	2.133	1.417	1.582	1.658

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Turun Kaupunkiliikenne Oy

Turun Kaupunkiliikenne Oy

Toimitusjohtaja Heikki Lepistö

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiön tehtävänä on linja-autoliikenne ja sopimusliikenteen tuottaminen Turun kaupungille. Yhtiö tuottaa Joukkoliikennelautakunnalle joukkoliikennepalvelua yhtiön ja kaupungin välisen sopimuksen mukaisesti. Turun Kaupunkiliikenne Oy:n Turun kaupungille tuottamia joukkoliikennepalveluja ei kilpailuteta vuosien 2009 – 2016 välisenä aikana. Yhtiö on kaupungin enemmistöomistuksessa 2009- 2016. Nykyistä omistusosuutta voidaan pienentää, mikäli se edistää seutuyhteistyötä joukkoliikennetoiminnoissa.

Toimintaympäristön muutostekijät

Liikennöitsijöiden käyttöoikeussopimukset Turun ympäristökunnissa päättyivät 30.6.2014. Sen seurauksena lähikuntien joukkoliikenne kilpailutetaan vuoden 2013 aikana.

Toimintaympäristössä ei kuitenkaan ole odotettavissa yhtiötä koskevia muutoksia v. 2014, koska EU-säännösten mukaan

yhtiö (In-house-yhtiö) ei voi osallistua seudullisen joukkoliikenteen kilpailutuksiin.

Liikennöintisopimuksen keski- ja maximi-ikä säännösten vuoksi yhtiö joutuu suorittamaan bussikaluston korvausinvestointeja merkittävästi (yhteensä 10 uutta bussia) vuosien 2014 ja 2015 aikana, minkä osaltaan odotetaan lisäävän kaluston käyttövarmuutta ja parantavan palvelutasoa.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Yhtiö suorittaa vuosina 2014 ja 2015 kumpanakin viiden bussin korvausinvestoinnit pystyäkseen pitämään liikennöintisopimuksen mukaisesti bussikaluston keski-ikä < 8v ja max iän < 15 v sekä lisätäkseen kaluston käyttövarmuutta ja parantaakseen palvelutasoa

Kh (Kj)	Selvitetään mahdollisuudet sähköbussiliikenteen käynnistämiseksi taloussuunnitelmakaudella kaupungin kumppanuushankkeena siten, että yhtiön harjoittaman Turun sisäisen joukkoliikenteen osuus pysyy nykyisellä tasolla.
---------	--

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Linja-autoliikenteen tuottaminen sovitussa laajuudessa						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Osuus tuotetuista linjakilometreistä, %	15	16	15	15	15	15
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Noudatetaan liikennöintisopimusta						

Tavoite: Yhtiön tulorahoituksen riittävyys investointeihin ja tuloutus kaupungille						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Liikevoitto (1.000 €)	212	257	185	130	136	120
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Hyvällä lukujen hallinnalla						
Antolainojen korko (1.000 €)	118,5	121,2	120	102	98	90
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Tehdään kiitettävä liikevoitto ja maksetaan lainoja suunnitellusti.						

Turun Tekstiilihuolto Oy

Toimitusjohtaja Miika Markkanen

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Turun Tekstiilihuolto Oy on täydellistä tekstiilihuoltopalvelua tarjoava Turun kaupungin ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän omistama osakeyhtiö, jonka tehtävänä on tarjota hinnaltaan ja laadultaan kilpailukykyisiä palveluja Turun kaupungin ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin yksiköille.

Laitostekstiilien, hotellitekstiilien ja työvaatteiden vuokraukseen ja huoltoon erikoistuva Turun Tekstiilihuolto Oy myy palvelujaan kapasiteettinsa rajoissa tekstiilihuoltopalveluja tarvitseville yrityksille ja yhteisöille.

Toimintaympäristön muutostekijät

Turun Tekstiilihuolto Oy on toiminut markkinoilla niin omistamansa markkinointiyhtiön kautta, että suoraan tarjoamalla korkealaatuisia tekstiilihuoltopalveluja toimialueellaan. Yritys on kasvanut tasaisesti koko 2000 luvun ajan.

Toimintaympäristössä on tapahtunut viimeisen kahden vuoden aikana selkeä muutos. Pitkäänkin osakeyhtiömuotoisina toimineet julkisomisteiset pesulat ovat palanneet ns. in-house pesuloiksi joko lopettamalla markkinoilla toimimisen tai hankkineet takaisin in-house asemansa omistusjärjestelyillä.

Vapaana olevaa terveydenhuollon liikevaihtoa alkaa olla markkinoilla yhä vähemmän meidänkin toimialueellamme. Muita

sairaalapesulaan sopivia toimialueita ovat mm. elintarviketeollisuus ja hotellit.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Turun Tekstiilihuolto on jo pitkään panostanut toiminnan rationalisointiin ja tehokkuuden kehittämiseen. Muuttaessamme uusiin toimitiloihin Turun Artukaisiin kesällä 2012, panostimme erityisesti veden ja energian tehokkaampaan käyttöön.

Onnistuimme investoinneissa erinomaisesti ja saavutimme itsellemme asettamat tavoitteet ja takaisinmaksuajat laskettua nopeammin. Tänä vuonna olemme jatkaneet edelleen höyryenergian tehostamista yhdessä Turku Energian kanssa. He alkavat käyttämään höyryntuotannossaan puuhaketta raskaan öljyn sijaan vielä kuluvan syksyn aikana. Näin rasiimme ympäristöämme entistä vähemmän ja pystymme korvaamaan kalliin raakaöljyn edullisemmalla puuhakkeella.

Vuoden 2014 teemana Turun Tekstiilihuollossa on ollut toiminnan tehostaminen ja uusasiakashankinta. Uusien toimitilojen myötä olemme pystyneet hyödyntämään tilan ja tuotantovirrat tehokkaammin ja pystyneet lisäämään tehokkuutta työn sujumuuteen.

Toimimme kahdessa vuorossa viitenä arkipäivänä viikossa. Kuljetukset toimivat tietyillä alueilla kuutena päivänä viikossa.

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TAVOITTEET

Tavoite: Tuloutus kaupungille						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Antolainojen korko (1.000 €)	72,3	133,7	124	112,5	100,0	87,5

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Yrityksen tavoitteena on säilyttää nykyinen asiakaskanta ja kasvattaa liikevaihtoa tasaisesti. Huolehtimalla toiminnan tehokkuudesta sekä tekemällä järkeviä investointeja, turvaamme vakaan tuloskehityksen ja maksukyvn.

Turku Science Park Oy

Toimitusjohtaja Rikumatti Levomäki

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Turku Science Park – konsernin tehtävänä on korkeakoulujen innovaatioiden kaupallistamisen ja liiketoiminnan kehittämisen valituilla korkean teknologian alueilla, painopisteenä bioteknologia, sovellettu ICT sekä materiaaliteknologia.

Toimintaympäristön muutostekijät

Talouden ja erityisesti työllisyyden kasvuodotukset rakentuvat entistä selvemmin pk-yritysten varaan. Kotimaisen kysynnän supistuessa siihen perustuvan pk-yritystoiminnan yleiselle kasvulle ei ole edellytyksiä, vaan kasvua tulee hakea kansainvälisiltä markkinoilta. Kansainvälistymään pyrkivien startup-yritysten rooli ja niihin kohdistuvat odotukset ovat tämän trendin mukana kasvamassa edelleen. Erityisesti nuorten osaajien suhtautuminen yrittäjyyteen on muuttunut myönteisemmäksi. Nämä nuoret yrittäjät ovat usein valmiita sijoittamaan yrityksensä paikkaan, jossa on paras toimintaympäristö. Kilpailu startup-yrityksistä niin kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla on kasvanut.

Monilla paikkakunnilla erityisesti mobiiliklusterin (Nokia) irtisanomiset ovat luoneet paljon potentiaalia uuden teknologiayrittäjyyden syntyyn. Turussa ei näin vahvaa muutosta Turku Science Parkin painopistealueilla ole tapahtunut, joskin Nokian irtisanomiset Salossa vaikuttavat myös Turusta Salossa käyvien työllisyystilanteeseen. Kokonaisuutena Turun startup-toiminta ei ole yltänyt valtakunnan vilkkaimpien keskusten tasolle, vaikka vilkastumista onkin tapahtunut. Alkavien yritysten rahoitustilanteeseen vaikuttaa myönteisesti bisnesenkeli-toiminnan vilkastuminen. Yksityisen kehittämispalvelujen tarjonta startup-yrityksille on jonkin verran lisääntynyt, mikä antaa mahdollisuuden julkisten palveluntuottajien toiminnan fokusointiin ja verkottumiseen yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Uudet työpaikat syntyvät myös ICT-alalla yhä enenevässä määrin pk-yrityksiin. Microsoft osti Nokian matkapuhelinliiketoiminnan, mikä voi johtaa Suomessa merkittäviin muutoksiin alan työllisyydessä ja alihankintasuhteisissa. Varsinaisen valmistuksen edelleen siirtyessä alemman kustannustason maihin, tulee palveluliiketoiminnan ja uusien, skaalautuvia elementtejä sisältävien liiketoimintamallien merkitys kasvamaan. Tässä kehityksessä erityisesti uusien yritysten syntymistä ja pienten yritysten kasvua täytyy tukea voimakkaasti.

Tallennetun tiedon määrä maailmassa kaksinkertaistuu noin joka kolmas vuosi. Nykyään myös kaupungit ovat valtavien tietomäärien lähteitä. Kerättyä paikkatietoa, tilastoja, taloustietoja ja asukastietoa voidaan käyttää yritysten liiketoiminnassa, kun asukkaille ja muille kuluttajille tuotetaan uusia palveluita. Kaupungit ovat lähteneet avaamaan tietovarantojaan yhteisten julkaisukanavien kautta, mikä mahdollistaa paremman tiedon saatavuuden. Vastaavia liiketoiminnan alustoiksi sopivia tietovarantoja syntyy myös mm. terveydenhuollossa, vähittäiskaupassa, rahoitusmarkkinoilla, tieteellisessä tutkimuksessa sekä kuluttajakäyttäytymisen piirissä. Tällaisiin valtaviin tietomääriin perustuva liiketoiminta on vielä lapsenkengissään, joten markkinoilla on hyvin tilaa osaaville tekijöille ja uusille konsepteille.

Väestön ikääntyminen tuo kovia haasteita erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelusektorin palvelutuotannolle. Näistä selviämises-

sä avainasemassa on teknologian ja palveluiden kehittäminen ihmisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja tukemiseksi elinkaar- en eri vaiheissa. Kaupunkien ja sairaanhoitopiirien tulee etsiä uusia yksilökohtaisia ratkaisuja niin oman kuin ostetunkin palvelutuotannon piiristä. Oleellista on haastaa loppukäyttäjät sekä palvelu- ja teknologiakehittäjät ennakkoluulottomasti mukaan kaikkia koskevan haasteen ratkaisemiseksi.

Bio- ja materiaali- ja palveluiden uusien yritysten syntyä on heikentänyt koko maata vaivaava alkuvaiheen pääomarahoituksen puute. Toisaalta myös yliopistojen uudelleenorganisointumisen ja Tekesin Tutli-rahoituksen sääntöjen muutos on hidastanut yliopistolähtöisten yritysaihioiden eteenpäinviientä. Kansainvälinen kysyntä sen sijaan on vahvistunut, mikä näkyy erityisesti potilasläheisen diagnostiikkateollisuuden kasvuna. Myös alueen lääkekehitysteollisuus on onnistunut ottamaan merkittäviä kansainvälisiä edistysaskeleita. EU:n muuttuvat direktiivit tulevat luomaan haasteita diagnostiikka- ja lääketieteelle. Riittävän suurella panostuksella osaamiseen muutokset voi kääntä suomalaisen teollisuuden eduksi.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Turun seudun palvelut nuorille kasvuyrityksille ovat hajautuneet useille palveluntuottajille. Näillä toimijoilla, erityisesti Turku Science Parkilla, Luovien alojen yritysautoma CreVellä ja BoostTurulla on osin päällekkäisiä ja kilpailevia toimintoja, ja kenenkään hankevirta ei mahdollista optimaalista tehokkuutta ja kokonaisvaltaista palvelua.

Uusien korkeaan osaamisen yritysten syntyminen ja pienten ja keskisuurien yritysten kasvamisen tehostamiseen tähtäävän Ahjon toiminta tulee käynnistää. Tällä hetkellä Turussa ei ole riittävästi resursseja aivan alkuvaiheen kehittämistyöhön, mistä syystä osa lupaavista tulevaisuuden yrittäjistä perustaa yrityksensä muualle. Erityisesti korkeatasoisten yritysaihioiden järjestelmälliseen luomiseen pitää panostaa nykyistä enemmän, sanoin kuin jo toimivien yritysten kansainvälistämiseen.

Suurten tietomäärien avautumista tulee edistää julkisin toimenpitein. Käyttäjä- ja sovelluskehittäjätoiminta tulee integroida tiiviisti näihin toimenpiteisiin alusta alkaen, jotta konsepteista saadaan houkuttelevia ja toimivia. Samalla markkinoille pääsyä voidaan nopeuttaa. Vastaavatyypistä toimintatapaa tulee soveltaa myös uusien hyvinvointi- ja terveyspalveluratkaisujen luomiseen. Kaupungin, yritysten ja loppukäyttäjien yhteistyöllä voidaan luoda säästöjä, uutta skaalautuvaa ja vientikelpoista liiketoimintaa sekä parempaa palvelua.

Yritysten saamiseen Turun seudulle alueen ulkopuolisten investointien muodossa tulee panostaa enemmän. Alueella on runsaasti korkeatasoista osaamista, jota yritykset voisivat hyödyntää nykyistä enemmän.

Bio- ja materiaali- ja palveluiden uusien yritysten kansainvälistämistä ja alan investointien houkuttamista ulkomailta Suomeen tulee jatkaa. On realistista odottaa 2014-2016 aikavälillä keskimääräistä suurempaa liikevaihdon kasvua. Investointien houkuttajana biopankkitoiminta tulee brändätä hyvin ja nostaa tarjoamamme kärjeksi. Regulaatiivisen ympäristön (direktiivit) muuttuessa pitää panostaa myös regulaatiivisen osaamistason nostoon uusien tuoteinnovaatioiden kaupallistamiseksi ja alueen tuotannollisen kilpailukykyyn parantamiseksi.

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Turun Science Park Oy

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Tavoite: Alueellinen vaikuttavuus, korkean teknologian (painopistealoilla) yritysten sijoittuminen alueelle						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Enn. 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Invest in -neuvottelut, kpl	23	55	70	70	70	80
<p>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:</p> <p>Jatketaan paikallisten toimijoiden yhteistyötä Invest in asioissa, jolloin varmistetaan ulkoisten signaalien tehokas käsittely niin Turku Science Parkissa kuin Turun muissa kv-organisaatioissa. Luodaan yhtenäinen, tehokas kuva Turusta jota eri organisaatiot viestivät tehokkaasti eteenpäin. Formalisoidaan ja resursoidaan Invest in toiminto Turku Science Parkissa ja luodaan järjestelmä sille, että ulkoapäin tulevat signaalit voidaan ohjata tehokkaasti yritysten hyödynnettäväksi. Turku Science Park voi ottaa johtavaa roolia Invest In-asioissa liittyen liiketoiminnan kehittämiseen ja korkean teknologian osaamiseen.</p>						
Alueelle etabloituneet bio- ja ict-alan yritykset, kpl	5	4	5	3	4	5
<p>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:</p> <p>Aktiivisten invest in –neuvotteluiden tuloksena tapahtuu etabloitumisia.</p>						
Tavoite: Yhtiön toiminnallinen tehokkuus ja onnistuminen valtakunnallisessa resurssien jaossa sekä varainhankinnassa						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Enn. 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Alueelle tuleva raha €/TScP kuntaraha €	2,0	4,9	2,0	3,7	4,0	4,0
<p>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä</p> <p>Uusien korkeaan osaamisen yritysten syntymiseen ja pienten ja keski suurien yritysten kasvamiseen tehostamiseen tähtäävän Ahjon toiminta käynnistetään, mikä lisää toiminnassa mukana olevien yritysten rahoitusta. Lisäksi hankevalmistelussa pyritään aikaisempaa isompien ja vaikuttavampien hankkeiden syntymiseen.</p>						
Ulkoisen rahoituksen osuus yhtiön liikevaihdosta (./ läpivirtaava raha) %	42 %	35 %	25 %	29 %	33 %	35 %
<p>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä</p> <p>Vuosi 2014 on hankerahoituksessa väli vuosi johtuen eri ohjelmakausien vaihtumisesta. Aktiivisella hankevalmistelulla varmistetaan tuleva kasvava ulkoinen rahoitus.</p>						

Koneteknologiakeskus Turku Oy

Toimitusjohtaja Erkki Virkki

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Koneteknologiakeskus Turku Oy on moderni ja teknologiateollisuuden yritysten tarpeita vastaava oppimis- ja kehittämis- ja tutkimusympäristö, jossa osaamisen ja teknologian testaamisen avulla edistetään alueen yritysten kilpailukykyä.

Oppilaitosten on tarkoitus käyttää yhteistä, nykyaikaista, työelämälähtöistä oppimisympäristöä, jolloin valmistuvien opiskelijoiden osaaminen vastaa paremmin yrityselämän tarpeita.

Koneteknologiakeskus Turku Oy toteuttaa Turun kaupungin osaamis-, yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelmaa toimimalla yritysten, ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen solmukohtana, palvelen kokonaisvaltaisesti alueen meri- ja teknologiateollisuuden yrityksiä.

Toimintaympäristön muutostekijät

Oppilaitosten ja kaupungin rahoitusrakenteiden muuttuminen asettaa haasteita Koneteknologiakeskuksen perusrahoituksen ylläpitämiseksi.

Hankerahoituksen uuden kauden alkua ja hankkeiden saaminen tuo epävarmuutta rahoituksen jatkumiseksi. Yritysten mukaan saaminen hanketoimintaan tulee korostetusti esille.

Teknologiateollisuuden talouden pysyminen alhaisella tasolla vaikuttaa myös yritysten halukkuuteen käyttää Koneteknolo-

giakeskuksen palveluita. Kuitenkin yrityksillä on jatkuvia tarpeita kouluttamiseen ja kehittämiseen.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Koneteknologiakeskus Turku Oy:n vahvana roolina on toimia oppilaitosten yhteisenä koti- ja kehittämisspaikkana ydinosaamistaan vahvistamalla. Oppilaitosyhteistyötä on edelleen kehitettävä ja oppilaitosten sitoutumista kasvatettava. Oppilaille on varmistettava jatkossakin mahdollisuus käyttää keskuksen modernia työelämälähtöistä oppimisympäristöä.

Koneteknologiakeskus Turku Oy:n keskeisin haaste on edelleen kehittää yhteistyötä alueen meri- ja metalliteollisuuden yritysten kanssa.

Yrityksille ja korkeakouluille tarjotaan huippuosaamista erilaisen uusien valmistustekniikoiden ja laserteknologian hyödyntämisessä.

Koneteknologiakeskus Turku Oy tekee toimia alueen elinkeinopoliittisten palvelujen, näkyvyyden ja vaikuttavuuden edistämiseksi sekä pitkäjänteisiä toimia alueen elinkeinoelämän, tutkimuksen- ja koulutuksen vahvistamiseksi kansallisesti ja kansainvälisesti. Tämä toteutetaan osallistamalla ja/tai hallinnoimalla kansallisia ja kansainvälisiä hankkeita.

Kh (Kj)	Valmistellaan Koneteknologiakeskus Turku Oy:n kaupungin omistaman koko osakekannan myynti tai fuusio toiseen kaupungin tytäryhtiöön vuoden 2015 aikana.
---------	---

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Tavoite: Yhtiön toiminnallinen vaikuttavuus ja saavutetut tulokset						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Yritykset projekteissa ja palveluissa	238	154	180	190	200	210
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Yhteistyön kehittäminen yritysten kanssa, yhteistyössä oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa.						
Alueelle saatavan ulkoisen rahoituksen osuus yhtiön oman toiminnan kautta suhteessa Turun kaupungin panostukseen. (kerroin ja t€) = (Hankkeiden budjetoitu ulkoinen rahoitus / kaupungilta laskutettu kuntaraha)	10,6	18,0	3,5	4	5	5
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Hankerahoituksen perusteellinen valmistelu yhteistyössä yritysten, yliopistojen ja korkeakoulujen sekä rahoittajien kanssa. Kansainväliin hankkeisiin osallistuminen. Yritysten sitouttaminen hankkeisiin jo suunnitteluvaiheessa.						

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Koneteknologiakeskus Turku Oy

Tavoite: Toiminnan tehokkuus ja käyttöaste						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Käyttötunnit (oppilaitokset)	4 188	3 881	5 500	5 500	5 500	5 500
Käyttötunnit (teollisuus)	4 763	4 589	4 500	5 000	5 500	6 000
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Oppilaitospalveluja kehittämällä. Uusia yrityspalveluja kehittämällä.						
Tilojen ja laitteiden käyttö , kävijämäärällä mitattuna koneteknologiakeskuksessa) 200 kävijä /vk, 34 vk/vuosi = 6800 kävijää vuodessa	Vanha mittaustapa	Vanha mittaustapa	6 800	7 000	7 200	7 400
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Palvelujen lisääminen oppilaitoksille, korkeakouluille ja yrityksille tarvelähtöisesti.						

Turun Aikuiskoulutussäätiö

Toimitusjohtaja Harri Seikola

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Säätiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Turun Aikuiskoulutussäätiö on merkittävä osa niin valtakunnallista kuin seudullista koulutus-, työvoima- ja elinkeinopoliittista palvelurakennetta. Säätiön oppilaitosten tavoitteena on omalta osaltaan edistää seutukunnan hyvinvointia, kansallista ja kansainvälistä kilpailukykyä sekä työmarkkinoiden toimivuutta. Turun Aikuiskoulutussäätiö on osa yrityspalvelurakennetta, joka tukee ja mahdollistaa uutta elinkeinotoimintaa talousalueellaan huolehtimalla osaavan työvoiman riittävydestä.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö ylläpitää Turun kaupungissa Turun Aikuiskoulutuskeskusta ja Turun kesäyliopistoa itsenäisinä oppilaitoksina, joiden tehtävänä on tarjota ja järjestää ammatillista ja yleissivistävää aikuiskoulutusta sekä avointa korkeakouluopetusta sekä koulutukseen läheisesti liittyvää palvelu-, tutkimus- ja työtoimintaa sekä toimia muutenkin säätiön tarkoitusta edistävällä tavalla.

Säätiö on yleishyödyllinen yhteisö eikä tavoittele voittoa, mutta pitää jatkuvana tavoitteenaan, että säätiön ylläpitämät oppilaitokset ovat taloudellisesti itsensä kannattavia.

Toimintaympäristön muutostekijät

Suomen kansantalouden tuotannon lasku, ennen kaikkea vaikeudet rakentamisessa, teollisuudessa ja palvelualoilla heijastuvat vahvasti myös aikuiskoulutukseen. Yritysten henkilöstön koulutusmäärärahat ovat supistuneet, samoin oppisopimusten tekeminen on vaikeutunut.

Toisaalta myös valtionosuusrahoitteisen koulutuksen yksikköhinnat alenevat eikä indeksikorotuksia tule. Samoin työvoimapolitiittiseen koulutukseen on odotettavissa melko suuria leikkauksia, joka tekee työhallinnon ostoista entistä vaikeammin ennakoitavia.

Toimintaympäristön muutokset edellyttävät koulutusten tarjonnassa alueella vahvempaa koordinoitua ja yhteistyötä. Turun Aikuiskoulutuskeskuksen ja alueen muiden oppilaitosten välillä yhteistyötä on lisätty entisestään. Erityisesti Turun ammattitutut ja Faktian kanssa on pyritty löytämään uusia toisiaan tukevia yhteistyömuotoja.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Aikuiskoulutuksella on alueellisesti hyvin vahva elinkeinopoliittinen rooli. Tavoitteena on pystyä vastaamaan elinkeinoelämän koulutukselle asettamiin haasteisiin yhteisenä päämääränä alueen elinkeinoelämän menestyminen ja kilpailukyky.

Turun Aikuiskoulutussäätiö pyrkii kehittämään toimintaansa alueen elinkeinoelämän vaatimusten mukaan jatkuvalla vuoropuhelulla yritysten ja ylipäätään työelämän kanssa.

Esiin tulleiden tarpeiden sekä tehtyjen koulutustarvekartoitusten pohjalta kehitetään uusia koulutustuotteita yhdessä työelämän kanssa. Tavoitteena on ylläpitää ja lisätä eri ammattialojen osaamispääomaa ja näin varmistaa seutukunnan menestyminen yhä tiukkenevassa kilpailussa.

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Tavoite: Aikuiskoulutuksen määrä ja vaikuttavuus						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Enn. 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Opiskelijamäärä	10 250	10 200	7 300	10 350	10 700	10 500
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:						
Opiskelijatytyytyväisyys	4,0	4,1	4,2	4,2	4,2	4,2
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:						
<ul style="list-style-type: none"> - nuorten aikuisten osaamisohjelman koulutusten lisääminen - valtionosuusrahoituksen tehokas käyttö - laatu- ja järjestelmän mukainen opetustoiminnan kehittäminen ja seuranta - 30-50 vuotiaiden osaamisohjelma 						

Konserniyhhteisöt 2015 – 2018

Turun Aikuiskoulutussäätiö

Tavoite: Säätiön toiminnan tehokkuus, taloudellisuus ja vakavaraisuus						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Enn. 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Muu kuin VOS rahoitus / Liikevaihto (1 000 €)	13 313	13 112	11 324	11 900	12 300	12 300
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä						
Omatoiminen tuottojäämä (liikevoittoa vastaava erä)	314	370	357	550	880	750
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä						
<ul style="list-style-type: none">- uusien rahoituskanavien etsiminen mm. yritys- ja hankerahoitus- toiminnan tehostaminen- rakenteiden uudistaminen						

Turun Ammattikorkeakoulu Oy

Toimitusjohtaja Sami Savolainen

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiö toimii Turun ammattikorkeakoulun ylläpitäjänä valtioneuvoston sille antaman toimiluvan mukaisesti. Yhtiöjärjestyksen mukaan se voi järjestää muutakin koulutusta, kehitystoimintaa, valmennusta ja konsultointia. Ammattikorkeakoulun perustehdävät ovat opetustyö, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyö (TKI) ja niitä tukeva aluekehitystyö. Vuoden 2014 loppuun ulottuvan nykyisen ammattikorkeakoululain mukaan ylläpitäjän tehtävänä on päättää ammattikorkeakoulun strategisesta kehittämisestä, päättää ammattikorkeakoulun toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä talousarviosta, ottaa ja nimittää ammattikorkeakoulun johdon, nimittää ammattikorkeakoulun hallituksen ja nimittää tarvittaessa valtuuskunnan. Yhtiö noudattaa muilta osin osakeyhtiölakia.

Toimintaympäristön muutostekijät

Ammattikorkeakoulu-uudistus etenee kahdessa vaiheessa. 1.1.2014 ammattikorkeakoulujen valtion perusrahoitus muuttui tulos pohjaiseksi. Uusi rahoitusmalli edellyttää tehostamaan toimintaa rahoitusmallin tärkeimmissä painotuksissa, joita on nostettu kaupunginvaltuustoon tai kh:n konsernijaostoon seurattaviksi mittareiksi.

Ammattikorkeakoulujen saama perusrahoitus supistuu valtakunnassa nyt tehdyillä päätöksillä yhteensä noin 18 %. OKM:n tekemän arvion mukaan Turun ammattikorkeakoulun perusrahoitus laskee 13 % vuoteen 2018 mennessä. Tilanne edellyttää sopeuttamistoimien läpiviemistä ja kulurakenteen tarkistamista, joista tärkeimmät on nostettu yhtiön seurattaviin mittareihin. Perusrahoituksen lasku edellyttää muun ulkoisen rahoituksen kasvattamista, jota seurataan TKI-rahoituksen ja palveluliiketoiminnan kehittymisen kautta. EU:n rahoitusohjelmakausi päättyy sekä Tekesin rahoitus uhkaa vähentyä, mikä lisää kilpailua TKI-toiminnan rahoituksesta.

Ammattikorkeakoulun aluevaikuttavuudelta ja sidosryhmäyhteistyöltä edellytetään nykyistä aktiivisempaa roolia. Strategiset kumppanuudet turkulaisten yliopistojen, Satakunnan AMK:n ja kansainvälisten korkeakoulujen kanssa muuttavat toimintaympäristöä. Kansallisessa korkeakoulupolitiikassa halutaan tiivistää ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen rooleja sekä tarkastella työnjakoa. Turun AMK:n ja Satakunnan AMK:n strategisen Coastal-liittouman toteutusta jatketaan toimintasuunnitelman mukaisesti.

Turun AMK:n opiskelijamäärä kääntyi laskuun vuonna 2012 OKM:n tekemien aloituspaikkakaleikkauksen johdosta (-10 %). Tämän on käynnistänyt sopeuttamistoimia, jotka ulottuvat henkilöstökuluihin ja tilakustannuksiin. Sopeutuminen laskevaan oppilasmäärään edellyttäisi luopumista useista nykyisistä tiloista ja toiminnan tiivistämistä Kupittaaan kampus-alueelle.

Ammattikorkeakoulun tulosalueet uudistettiin vuonna 2013. Muutos parantaa toimintaympäristön osaamistarpeiden enna-

kointia sekä työelämälähtöisen koulutuksen tarjontamahdollisuuksia. Turun seudun elinkeinorakenteen muutos haastaa ammattikorkeakoulun kehittämään koulutuksen sisältöjä ja tutkintovaatimuksia. TKI-toiminnalta tämä edellyttää laadullista kehittämistä ja toimenpiteiden suuntaamista alueen työnantajien liiketoiminnan uudistamiseksi.

Eduskunta päättää ammattikorkeakoulu-uudistuksen toisen vaiheen lainsäädännöstä loppuvuonna 2014. Uuden AMK-lain on tavoitteena astua voimaan 1.1.2015. Siinä on tarkoitus siirtää vastuu ammattikorkeakoulujen perusrahoituksesta kokonaan valtiolle ja tehdä ammattikorkeakouluista itsenäisiä oikeushenkilöitä. Käytännössä tämä tulee tarkoittamaan erillisen ylläpitäjähallinnon ja AMK:n sisäisen hallinnon yhdistämistä. Osakeyhtiön hallitus ottaa kokonaisvastuun AMK:n ylimmästä päätöksenteosta, AMK:n sisäinen hallitus lakkaa sekä rehtorin ja toimitusjohtajan tehtävät yhdistetään.

Turun AMK on syksyllä 2014 uudistanut YT-neuvottelujen tuloksena organisaationsa ja johtamisjärjestelmän. Lisäksi yhtiöjärjestys ja osakassopimus on uudistettu tulevan AMK-lain vaatimusten mukaiseksi. Uutena rehtori-toimitusjohtajana aloittaa 1.10.2014 FT Vesa Taatila. Yhtiön tuloskortti vuodelle 2016 tullaan uudistamaan strategiatyön ja sen toimeenpanon johdosta.

Yhtiön toiminnan päätavoitteet vuosille 2015 - 2017

Tavoite 1: yhtiön toimintaa ja taloutta johdetaan vastuullisesti ja tarvittaessa sitä sopeutetaan muuttuvaan tulorahoitukseen. Erityistä huomiota kiinnitetään uuden rahoitusmallin kipukohtiin, joissa tuloksellisuutta on parannettava.

Tavoite 2: yhtiö huolehtii hyvällä henkilöstöpolitiikalla YT-menettelyjen jälkeisestä toimintakyvystä ja henkilöstön työhyvinvoinnista.

Tavoite 3: yhtiö käynnistää uuden johdon toimesta strategian uusimisen sidosryhmiensä kanssa loppuvuonna 2014.

Tavoite 4: yhtiö huolehtii koulutus- ja TKI-toiminnan hyvästä aluevaikuttavuudesta ja toimii aktiivisesti alueen elinkeinoelämän tarpeiden ennakoimiseksi

Tavoite 5: yhtiö ohjaa strategisten kumppanuuksien etenemistä erityisesti turkulaisten yliopistojen ja Satakunnan AMK:n kanssa

Tavoite 6: yhtiö ohjaa ja osallistuu kampus-hankkeen valmisteluun ja muiden strategisten toimitilakysymysten ratkaisuun

Tavoite 7: yhtiö tiivistää yhteistyötään opiskelijoiden kanssa

Tavoite 8: yhtiö uusii säännöt ja muut tarvittavat sisäiset ohjeistukset uuden AMK-lain ja strategian mukaisiksi.

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Turun Ammattikorkeakoulu Oy

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOAVAT TAVOITTEET

Tavoite: Yhtiön menestyminen valtakunnallisessa rahoitusmallissa 1.1.2014 alkaen suhteessa muihin ammattikorkeakouluihin						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Yhtiön saama valtionosuusrahoitus (1000 euroa)	64 306	61 631	60 317	55 000	55 000	55 500
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: parannetaan toiminnan tuloksellisuutta uuden rahoitusmallin mukaisilla mittareilla, joista suurin painoarvo on suoritetuilla tutkinnoilla (46 %) ja 55 op/v suorittaneilla opiskelijoilla (26 %)						
Turun ammattikorkeakoulussa suoritetut AMK-tutkinnot / kaikkien ammattikorkeakoulujen AMK-tutkinnot (%)	7,56 %	7,3 %	7,5%	7,6%	7,7%	7,7%
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: opintojaksujen vuositarjonnan vähentyessä opiskelijoiden henkilökohtaisiin opintosuunnitelmiin (HOPS) sijoitetaan vapaasti valittavia opintoja muista koulutusohjelmista (30 op tutkintosäännössä), opinnäytetöiden ohjausta tehostetaan, normi+1 -vuotisten ja yliaikaisten opiskelijoiden tehostettu ohjaus						
Vähintään 55 op suorittaneet opiskelijat Turun ammattikorkeakoulussa / 55 op suorittaneet opiskelijat ammattikorkeakouluissa (%)	6,88%	6,9%	7,0%	7,2%	7,3%	7,3%
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: opetussuunnitelmien ja arviointimenetelmien kehittäminen, aiempien opintojen hyväksilukukäytäntöjen ja osaamisnäyttöjen kehittäminen. Opettajatuutorit ohjaavat opiskelijoita valitsemaan opintoja väh. 55 op /vuosi. Kiinnitetään erityistä huomiota niiden opiskelijoiden ohjaukseen, joiden opintopistekertymä on keväällä noin 50 op.						

Tavoite: Yhtiön toiminnan vaikuttavuus, tehokkuus ja taloudellisuus						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Hankittu ulkoinen rahoitus (1 000 eur)	12 164	12 866	11 708	12 500	13 500	13 500
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: palveluliiketoimintaa vahvistetaan, osaamista tuotteistetaan, korkeatasoiset hankehakemukset rahoitusohjelmissa, tutkimusryhmien yhteistyö muiden korkeakoulujen ryhmien kanssa tiivistyy, hankevalmistelun ja palveluliiketoiminnan tukihenkilöstöä keskitetään palvelemaan kaikkia opetuksen tulosalueita						
Valmistuneiden työllistyminen, joista yrittäjien osuus (%), Tilastokeskus	83	83	84 (4)	84 (4)	84 (4)	84 (4)
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: opiskelijan työllistymisen tukee opintojen alustava jatkuvasti syventyvä työelämäyhteys projektitöiden, harjoittelujaksosten ja opinnäytetyön kautta. Yrittäjyysopinnot ja yrittäjyystuutorit luovat yrittäjyysvalmiuksia.						
Ulkoinen TKI-rahoitus (eur) / päätoiminen henkilöstö	7 895	7900	8363	8500	9000	10 000
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: opettajien ja tutkimusryhmien TKI-osaamisen vahvistaminen (esim. TKI-osaajavalmennus), TKI-keskuksen ja muiden tukipalveluiden vahvistaminen, henkilöstömäärän sopeuttaminen kevään 2014 YT-prosessin kautta						
Päätoimisen henkilöstön käyttö muutosvaiheessa (htv ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)		790	680	650	640	620
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: sopeutussuunnitelman mukaiset toimenpiteet hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen						

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Turun Ammattikorkeakoulu Oy

Turun ammattikorkeakoulun kiinteistö- kustannukset (netto), euroa per opis- kelija	1974	1860	1916	1800	1790	1780
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: vuonna 2015 luovutaan Sepänkatu 2 kiinteistöstä. Tilankäyttöä tehostetaan.						
Aktiivisuus strategisessa kump- panuusyhteistyössä			Kansallisten ja paikallisten kumppanuuksien päivittäminen. Coastal- yhteistyö käynnissä	Carpe-konferenssi Turussa. Aktiivinen Coastal- yhteistyö	Aktiivinen Carpe- ja Coastal-yhteistyö	Aktiivinen Carpe- ja Coastal- yhteistyö

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: käynnistetään kasvusopimustoimenpiteet muiden turkulaisten korkeakoulujen kanssa ja Lounaisrannikon ammattikorkeakoululiittouma sekä tiivistetään kansainvälistä yhteistyötä.

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy

Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy

Toimitusjohtaja Pekka Peltomäki

1. YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

1.1 Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Asumisoikeusasuntojen omistaminen, ylläpito ja tuottaminen sekä asumisoikeuksien luovuttaminen käyttäjille voimassa olevien säännösten mukaisesti Turussa ja lähikunnissa. Yhtiö toimii yleishyödyllisenä yhtiönä tavoittelematta liiketaloudellista voittoa.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Yleinen epäluottamus tulevaisuuteen vaikuttaa myös asuntomarkkinoihin. Asuntokauppa on pysähtyneessä vaiheessa. Asiakkaiden päätöksentekovalmius on alhainen. Aso-markkina toimii samankaltaisesti. Uutta kysyntää ei merkittävästi ilmene. Toisaalta aso-sopimuksia ei myöskään irtisanota, joten vaihtuvuus on alhaista.

Seniorikysyntä kehittyy positiivisesti, mutta uutta tarjottavaa ei meillä siihen kysyntäsegmenttiin ole. Vuonna 2014 ei Vasolle valmistu uusia asuntoja.

1.3 Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Käyttöasteen parantaminen: asuntojen markkinointitapoja kehitetään. Painopiste on netin kautta tapahtuvassa markkinoinnissa, tuotetaan liikkuvaa kuvaa.

Kiinteistöjen arvon kasvattaminen: tehdään laajasti vuosikorjaustöitä sekä käynnistetään vanhimpien kiinteistöjen jaksottaisia korjauksia, uudistuotantoa hyvillä tonteilla.

Palveluketjujen laadun parantaminen: kehitetään tietojärjestelmiä, kehitetään yhtenäisiä isännöinnin toimintatapoja, mitataan asiakastytyväisyyskyselyillä.

Henkilökunnan jaksaminen: tehdään vuosittain henkilökunnalle työtyytyväisyys- ja työilmapiirikyselyt, käydään kehityskeskustelut kaksi kertaa vuodessa, ylläpidetään koulutuksella henkilökunnan osaamista.

Vakaa talous: kiinteistöjen ylläpito-, korjaus- ja pääomakulut katetaan käyttövastiketuloilla, kassavaroja sijoitetaan riskittävästi, markkinatilanteen vaatiessa tyhjiä asuntoja vuokrataan.

2. KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

2.1 Korkea käyttöaste

	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Mittari tai indikaattori						
Käyttöaste, %	94,3	95,0	96,0	97,0	98,0	98,5

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Monipuolinen aso-asuntojen markkinoinnin kehittäminen, asuntojen haluttavuuden ja käyttöarvon ylläpito kiinteistö- ja asuntokorjauksin, myös vuokraamalla määräaikaisilla vuokrasopimuksilla.

2.2 Yhtiön liikevaihdon ja liikevoiton kasvattaminen toivotulle tasolle

	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Mittari tai indikaattori						
Liikevaihto (1 000 €)	19 553	20 700	21 539	22 522	23 765	25 045

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Käyttövastikkeita korotetaan vuosittain kustannustason ja pääomakulujen kehityksen mukaisesti.

	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Liikevoitto (1 000 €)	3 856	4 100	4 200	4 300	4 400	4 500

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Liikevoitto kattaa yhtiön rahoituskulut sekä varautumisen kiinteistöjen jaksottaiten ja perusparannuskorjausten rahoittamiseen so. asuintalo/korjausvaraus. Varmistetaan, että toimitaan lainaehtojen mukaisesti ja että kiinteistökorjauksiin varaudutaan niiden kulumista ja ikääntymistä vastaten.

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy

2.3 Asumisoikeusasuntojen riittävyys						
Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Yhtiön hallinnassa olevien asuntojen määrä	2564	2564	2608	2680	2750	2780
<p>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Uudisrakentamista toteutetaan suhdannepoliittisesti tarkoituksenmukaisesti. Hankkeet kilpailutetaan ja toteutetaan hyvin sijaitseville tonteille. Paras kysyntä kohdistuu keskustan ja palvelujen lähellä oleville kerrostalotonteille, joihin seniorikansalaiset ovat valmiita muuttamaan. Jonkin verran tuotetaan yksikerroksisia pari- ja rivitaloasuntoja perheille.</p>						
Yhtiön hallinnassa olevien asuntojen määrä suhteessa toiminta-alueella olevien ASO-asuntojen kokonaismäärään (%)	71,3	70,2	70,0	69,0	68,0	67,0
<p>Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Vaso jatkaa uudistuotantoa harkitusti ja kysyntää vastaavasti. Tavoitteena ei ole olla suurin aso-tuottaja talousalueella.</p>						

TVT Asunnot Oy, emoyhtiö

Toimitusjohtaja Teppo Forss

1. YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

1.1 Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiö tarjoaa vastuullisena vuokranantajana asukkaalleen kohtuuhintaista turvallista asumista ja monipuolisia vuokra-asumisen vaihtoehtoja. Se on kilpailukykyinen ja laadukas asiakaslähtöinen yritys.

Yhtiö kantaa vastuuta etenkin kaupungin sosiaalisesta vuokra-asumisesta. Se noudattaa toiminnassaan voimassaolevaa osakeyhtiölakia, arava- ja korkotukilainsäädäntöä sekä muuta toimintaa koskevaa lainsäädäntöä.

Yhtiö omistaa ja hallinnoi n. 11.000 erilaista asuntoa ympäri Turku. Tämä vastaa n. 10 % kaikista asunnoista ja n 25 % vuokra-asunnoista, mikä on tyypillinen keskuskaupunkien asuntorakenne. Yhtiöllä on noin 20.000 asukasta. Yhtiö muodostaa konsernin tytär- ja osakkuusyhtiöineen.

Yhtiö noudattaa lakien ja ohjeiden mukaan omakustannusperiaatetta. Asuinhuoneistojen vuokrat määräytyvät asuinhuoneistokohtaisesti, asunnon sijainnin, kunnon ja varustetason mukaan ja muodostuvat kiinteistön hoitokuluista sekä koko yhtiön asuntokannan rakentamiseen ja peruskorjaamiseen ottamien lainojen koroista ja lyhennyksistä.

Omalle pääomalle omistaja on edellyttänyt muiden yleishyödyllisten asuntotoimijoiden tuottotavoitteisiin rinnastettavaa kohtuullista tuottoa. Vuosittainen tuotto realisoituu pääosin yhtiölle myönnetyllä pääomallainalla.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Vuokra-asumiseen vaikuttavat tulot, varallisuus, tarpeet, suhdanteet ja väestörakenne sekä niiden kehitys. Merkittävimmät toimintaympäristön muutoksiin liittyvät riskit ovat vaihtelut asuntojen kysynnässä ja sitä kautta käyttöasteessa sekä vaihtelut rahoituksen ja hoitokulujen hinnassa.

Suuri osa yhtiön rakennetusta asuntokannasta tulee peruskorjauksikään lähivuosina. Yhtiöllä on edessä suurten peruskorjausten aika mm 70-luvuilla rakennetuissa kohteissa.

Asukkaiden toiveet ja vaatimukset palvelulliset ja laadullisesti jatkavat kasvuaan, mikä heijastuu toimintoihin ja kustannuksiin.

1.3 Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Yhtiö muuntuu seudulliseksi asuntotarjoajaksi.

Yhtiön asuntojen kokonaismäärää voidaan kasvattaa hallitusti siten, että yhtiön asuntokannan suhteellinen osuus Turun asuntokannasta pysyy samana ja yhtiön omistamien asuntojen määrä liikkuu 5 %:n vaihteluvälin sisällä suhteessa Turun kokonaisasuntokantaan.

Yhtiön erääntyvät arava- ja korkotukilainat vuosina 2012 - 2016 jälleenerahoitetaan konsernin sisäisellä lainalla yhteistyössä konsernihallinnon talousasioiden kanssa. Tavoitteena on koko konsernin hyötyminen emokaupungin edullisesta varain-hankinnasta, joka kanavoidaan osin myös yhtiölle. Tällä pyritään hillitsemään yhtiön vuokralaisten yleistä asumiskustannusten nousua.

Jälleenerahoitus liittyy osaltaan myös yhtiön vanhojen aravalainojen konvertointiin, joille kaupunginvaltuusto on myöntänyt omavelkaisen takauksen. Jälleenerahoitus hoidetaan ilman kaupungin takausta lainojen erääntyessä, mikäli se on kaupunkikonsernin edun mukaista.

Yhtiö voi toimia kaupungin kumppanina peruspalvelutoimintojen järjestämiseen liittyvissä erityisryhmien asuntotarvetta koskevissa hankkeissa.

Kh (Kj)	Yhtiön tulee tarkistaa toiminnallisten tunnuslukujensa tavoitteita siten, että <ul style="list-style-type: none"> - vaihtuvuus on alle 22 %, - asukastoimikuntien määrä on yli 75 % asuintalokohteista, - voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja on yli 2 M€, - oman pääoman tuotto on yli 8,0 % ja - sijoitetun pääoman tuotto on yli 4,0 %
---------	---

2. KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TAVOITTEET

2.1 Yhtiö tulouttaa Turun kaupungille vuosittain lainasopimusten mukaisen korkotuoton

Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Turun kaupungille pääomallainasta maksettava korko (1 000 €)	2 271	2 271	2 271	2 271	2 271	2 271

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Pitkäjänteisellä talouden ja toiminnan suunnittelulla

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

TVT Asunnot Oy, emoyhtiö

Turun kaupungin muista lainoista maksettava korko (1 000 €)	3 014	3 539	3 777	3 725	3 657	3 588
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Lainakorot maksetaan velkasopimusten mukaisesti.						
2.2 Yhtiön liikevaihdon ja liikevoiton kasvattaminen toivotulle tasolle						
Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Liikevaihto (1 000 €)	71 658	73 000	73 900	75 400	76 900	78 400
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Vuokrien kehitys kuluttajahintaindeksin mukaisesti.						
Liikevoitto (1 000 €)	15 878	15 600	12 000	12 300	12 600	12 900
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Pitkäjänteisellä talouden ja toiminnan suunnittelulla.						
2.3 Asuntojen käyttöaste pidetään hyvänä						
Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Käyttöaste %	97,7	97,5	> 97	> 97	> 97	> 97
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Ymmärretään asiakkaan tarpeita asunnolle ja palvelullisesti. Pidetään asunnon hinta kohtuullisena.						
2.4 Yhtiön sosiaalisten tavoitteiden täytyminen						
Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Yhtiön hallinnassa olevien asuntojen määrä / asuntojen määrä kaupungissa	10,3 %	10,2 %	10,1 %	10,0 %	9,9 %	9,8 %
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Asuntokannan osuus pidetään kiinteistökehityksellä vakiona vaihteluvälin 10,2 - 10,7 % sisällä						
Nettoasuntomäärän muutos (Uudistuotanto - luopuminen)	-10	-20	+ 90	-20	-20	-20
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Kiinteistökehitys, joka kasvattaa asuntomäärää n. 100 asuntoa vuodessa.						
Erityisryhmien asuntosopimukset / yhtiön hallinnassa oleva asuntokanta	5,4 %	5,4 %	5,4 %	5,4 %	5,4 %	5,4 %
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Yhteistyö erityisryhmien asuttajien kanssa						

Turun Teknologiakiinteistöt Oy

Toimitusjohtaja Mikko Lehtinen

1. YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

1.1 Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Turun Teknologiakiinteistöt Oy on Turku Science Parkin alueella toimiva kiinteistösijoitusyhtiö, joka kehittää alueen kiinteistöjä ja palveluita sekä tarjoaa ensiluokkaista toimisto-, tuotanto ja laboratoriotilaa yrityksille ja yhteisöille. Yhtiön perusliiketoiminta on kiinteistöjen ja huoneistojen omistus, hallinta ja vuokraus sekä toimitilapalveluiden tuottaminen.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Yhtiön toimintaympäristö jatkuu haasteellisena, johtuen tilojen käyttäjien tietoisuuden noususta liittyen tilatehokkuuteen sekä muuttuvaan toimintaympäristöön. Haastava markkinatilanne ajaa yrityksen etsimään kustannussäästöjä ja tilakustannukset ovat yhtiöiden eräs suuremmista kustannuseristä. Lisäksi käyttäjien tottumusten muutos ns. koppikonttoreista pois kohti sosiaalisempia avotilaratkaisuja, lisää tilatehokkuuden kasvua yrityksissä ja samalla vähentää tilantarvetta. Turun Teknologiakiinteistöjen osalta kyseinen tilanne on ideaalinen. TTK pystyy tarjoamaan asiakkailleen kustannustehokkaasti nykyajan tarpeet ja vaatimukset täyttävää toimitilaa. TTK:n kiinteistöomaisuus on erittäin muuntojoustavaa sekä lisäksi täyttää kaikki nykyajan normit. Lisäksi TTK haluaa olla toimija, joka pystyy ja haluaa täyttämään vaativimman asiakkaan tarpeet.

Markkinatilanne on painanut korkotason ennätysmäisen alhaiseksi ja koronnostoja ei ole näköpiirissä. Matala korkotaso on TTK:lle erittäin hyvä asia. Lisäksi pääosa yhtiön vieraasta pääomasta on suojattu, jolloin mahdollinen korkotason nousu ei vaikuta yhtiön toimintaan merkittävästi.

1.3 Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Yhtiö jatkaa toiminnan kehittämistä pyrkien tehostamaan niin kustannuksia kuin vuokratassavirtaa. Kustannuksen osalta vuoden 2015 teemaksi on nostettu energiatehokkuus sekä kestävä kehitys. TTK on asettanut tavoitteekseen olla johtava toimija kestävä kehityksen osalta. Ekocity sekä Smartcity ovat termejä, jotka halutaan yhdistettävän TTK:n brändiin.

Yhtiön on saanut päätökseen ns. haltuunottovaiheen. Raportointi-, toiminnanohjaus-, kiinteistöhallinta-, asiakashallinta- sekä talousjärjestelmät ovat toteutettu ja niiden käyttö on saatu halutulle tasolle. Näin ollen tulevaisuuden suunnittelu ja ohjaus ovat selkeästi helpompia. Yhtiö voi siirtyä seuraavaan vaiheeseen eli toiminnan kehittämiseen, josta oleellisena osana on yhteistyö naapurikiinteistöjen kanssa. Tavoitteena on olla Suomen johtava toimitilaympäristön tuottaja. Palvelukonseptin sekä asiakashallinnan pitää palvella asiakkaiden tarpeita luoden lisäarvoa heille. Pelkkä seinien vuokraaminen ei riitä tulevien asiakastarpeiden tyydyttämiseen. TTK haluaa olla toimija, joka tarjoaa seinien sijaan toimintaympäristöä.

2. KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

2.1 Lainojen tuotto kaupungille						
Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Vaihtovelkakirjalainojen tuotto kaupungille (pääoma 28,65 M€, korko 6 % pa.) (1 000 €)	1 719	1 719	1 719	1 719	1 719	1 719
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Yhtiö pystyy maksamaan vvk-lainalleen jatkossakin hyvää tuottoa. Tähän päästään edelleen kehittämällä toimintaan siten, että säilytetään yhtiön kiinteistöjen ja Kupittaan alueen vetovoima joka konkretisoituu positiivisena vuokratassavirtana.						
Junior – lainan tuotto kaupungille (pääoma 10,0 M€, korko 12 kk euribor + 3 % pa.) (1 000 €)	354	355	350	350	350	350
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Junior-lainan tuotto on sidottu 12 kk euriboriin. Tämän hetken taloudellinen tilanne ja lähitulevaisuuden näkymä tukevat EKP:n matalan koron linjaa. Talousennustajien viimeaikaiset korkonäkemykset ovat, että markkinakorot tulevat pysymään nykyisellä matalalla tasolla ainakin vuoteen 2016 saakka. Taulukossa esitetty tuotto heijastaa tätä näkemystä. Mikäli korot talouden piristymisen myötä lähtevät nousu-uralle, on toteutunut tuotto taulukoitua parempi.						

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Turun TeknologiaKiinteistöt Oy

2.2 Yhtiön liikevaihdon ja liikevoiton kasvattaminen tavoitellusti						
Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Liikevaihto (1 000 €)	15 356	15 900	17 000	17 600	18 200	18 600
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Yhtiön liikevaihto kasvaa vähintään vuokrien indeksikorotusten mukaisesti.						
Liikevoitto (1 000 €)	6 159	7 600	7 750	7 900	8 050	8 200
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Absoluuttinen liikevoittotaso tulee kasvamaan liikevaihdon kasvun myötä.						
2.3 Vuokraustoiminnan kasvattaminen						
Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Vuokratut m ²	86 359	91 000	93 000	93 000	93 000	93 000
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Vuokraustoiminnan kasvattaminen muodostuu nykytilojen kehittämisestä ja toimenpiteistä joilla niiden tehokkuutta kasvatetaan.						

Turun Ylioppilaskyläsäätiö

Toimitusjohtaja Kalervo Haverinen

1. YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

1.1 Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Ylioppilaskyläsäätiö huolehtii opiskelija- ja nuorisoasumisesta ja huolehtii omalta osaltaan opiskelija- ja nuorisoasuntojen ylläpitämisestä ja rakennuttamisesta.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Vapaiden markkinoiden runsas vuokra-asuntotarjonta ja vuokratason pysyminen paikallaan on merkinnyt sitä, että varsinkin suurten kaksioiden vuokraaminen on haasteellista. Tyhjäkäyttö kohdistuu erityisesti isompiin kaksioihin ja kolmioihin keskustan ulkopuolella. Varaudutaan panostamaan asuntojen markkinointiin.

Tietohallintojärjestelmien uusiminen on edennyt suunnitellussa aikataulussa. Ensimmäisenä uudistuksena siirryttiin loppukeväästä 2014 sähköiseen ostolaskujen kierrätysjärjestelmään.

Uuden asukas- ja kiinteistöhallintajärjestelmän kilpailutus on saatu valmiiksi ja ohjelmiston käyttöönottoprojekti käynnistyy syksyllä 2014.

1.3 Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Organisaatiota on muutettu niin, että asukasvalintaa ja vuokrasopimuksia tekevä sekä asukkaita heidän asumisaikanaan palvelevat eri tiimit.

Asukkaille ja asuntoa hakeville suunnatussa viestinnässä ja markkinoinnissa on siirrytty käyttämään pääasiassa vain sähköisiä viestintävälineitä.

IT-järjestelmien uusimisen tavoitteena on, että uusi asukas- ja kiinteistöhallintajärjestelmä saadaan käyttöön vuoden 2015 aikana ja koko hanke päätökseen vuoden 2016 loppuun mennessä.

2. KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

2.1 Korkea käyttöaste

Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Käyttöaste, %	95,9	95	95	95	96	96

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Niiden kohteiden ja asuntotyyppien, joihin kohdistuu suurimmat vajaakäytöt, vuokria pyritään määrittelemään siten, että vajaakäyttö minimoitaisiin. Käytännössä tämä tarkoittaa vuokrien tarkistamista alaspäin. Asuntojen kiinnostavuus ja kysyntä pyritään pitämään korkealla panostamalla asuntojen korjauksiin.

Haliskylän perusparannuksen jälkeen (vuodet 2017 ja 2018) oletetaan, että vajaakäyttöongelmat ko. kohteen osalta poistuvat, mikä vaikuttaa positiivisesti koko säätiön asuntokannan yhteenlaskettuun vajaakäyttöön.

2.2 Yhtiön liikevaihdon ja liikevoiton kasvattaminen tavoitetulle tasolle

Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Liikevaihto (1 000 €)	24 617	25 870	25 994	26 760	27 950	28 780

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Vuoden 2015 budjetoinnissa toteutetaan maltillista vuokrankorotusta. Vuokratuotoihin vaikuttaa vuoden 2014–2016 aikana Haliskylän asuntokohteen perusparannus, jolloin osa asunnoista on pois käytöstä. Vuosien 2017 ja 2018 aikana valmistuu asteittain uusi asuntokohde Aitiopaikka. Aitiopaikan aikataulu on muuttunut edellisestä arviosta.

Liikevoitto (1 000 €)	4 967	2 738	2 230	2 000	3 500	4 300
-----------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Säätiö tekee poistot lainalyhennysten suuruusina. Vuonna 2014 toteutettujen lainakonvertointien myötä syntyneitä korkosäästöä (vuoden 2014 tasolla 0,9M €) hyödynnetään suurempina lainanlyhennyksinä, mikä vaikuttaa suoraan poistojen määrään. Tällöin liikevoitto pienenee, mutta tilikauden tulokseen tällä ei ole vaikutusta. Vuodelle 2016 osuu lainojen lyhennyspiikki ja lisäksi vuonna 2016 on vielä osa Haliskylän asunnoista perusparannuksessa. Tämänhetkisten laskelmien mukaan tämä aiheuttaa noin 3 % vuokrankorotuksilla noin 1 M€:n alijäämän.

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Turun Ylioppilaskyläsäätiö

2.3 Opiskelija-asumisen riittävyyden varmistaminen

Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Asukaspaikkojen määrä	7 308	7 195	7 100	7 100	7 220	7 300

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Haliskylän kohteessa on vuosien 2014–2016 aikana osa asunnoista perusparannuksessa. Haliskylästä poistuu perusparannuksen myötä noin 150 asuntopaikkaa kun soluasuntoja muutetaan yksiöiksi. Uuden asun-
tokohteen Aitiopaikan noin 200 asuntopaikasta 2/3 arvioidaan tulevan käyttöön vuonna 2017 ja 1/3 vuonna 2018.

Asukaspaikkojen määrä suhteessa kaupungissa olevien opiskelijoiden määrään	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %
--	------	------	------	------	------	------

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Asukaspaikkojen määrä suhteessa kaupungissa olevien opiskelijoiden määrään tulee pysymään nykyisellä tasolla.

Turun Kaupunginteatteri Oy

Toimitusjohtaja Arto Valkama

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiön toimialana on yleishyödyllisellä tavalla ylläpitää ja harjoittaa teatteritoimintaa Turun kaupungissa. Yhtiö voi harjoittaa kahvila, ravintola-, catering-, kokous-, ja kongressipalveluliiketoimintaa sekä tila- ja vuokraustoimintaa.

Toimintaympäristön muutostekijät

Turun kaupunginteatteri siirtyi peruskorjauksen vuoksi väistötiloihin kesäkuussa 2014. Toiminta hajautui kaiken kaikkiaan neljään toimipisteeseen. Esitys- ja harjoitustoiminta sijoittui Logomo-teatteriin. Tämän lisäksi tehdään yhteistyötä tilojen suhteen muiden toimijoiden kanssa: syksyllä 2014 esitetään Vadelmavenepakolainen Linnateatterin teatterisalissa ja yhteistyötä jatketaan vuonna 2015.

Opetus- ja kulttuuriministeriön henkilötyövuosiin perustuvaa rahoitusta leikataan vuonna 2015. Viiden miljoonan menosäästö ehdotetaan kohdennettavaksi siten, että sen vaikutukset kulttuurin ja taiteen toimintaan jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. Budjettivaroista rahoitettavien teattereiden, orkestereiden ja museoiden valtionosuuksia leikataan 4 650 000 euroa. Taiteen ja kulttuurin menosäästöjen ohella esitetään veikkauvoittovarojen käytön lisäämistä teattereille, orkestereille ja museoilta 4,3 miljoonalla eurolla työllisyysperusteisesti.

Pidemmällä aikavälillä suurin huomioitava tekijä toiminnan suunnittelussa on peruskorjauksen valmistumisaikataulu. Toiminnan suunnittelussa on jo alun perin luotu vaihtoehtoisia malleja paluun suhteen. Kun saadaan varmuus paluun ajankohdasta, valitaan malleista sopivin. Käytännössä suunnittelun onnistumisen kannalta valinta pitäisi pystyä tekemään syksyn 2014 aikana.

Luonnollisesti paluun mahdollinen viivästyminen muuttaa talouden suunnittelulukuja vuodelle 2016. Peruskorjauksen

valmistumisen myötä tulee ajankohtaiseksi peruskorjatun talon vuokrataso. Hankesuunnitelman mukaisen vuokratason suora jyvittäminen teatterille ilman erillisrahoitusta olisi ratkaisuna kestävämpi eikä mahdollistaisi nykytuotoisen teatteritoiminnan harjoittamista.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Myyntin ja markkinoinnin kehittäminen
Itsenäinen myynti- ja markkinointiosasto on toiminut vuoden 2014 alusta lähtien. Osaston tavoitteena on aktiivinen myyntityö, asiakkuuksien hallinta, ryhmäasiakkaiden määrän lisäys, kustannustehokas markkinointi ja täyttöprosenttien nosto kaikissa toimipaikoissa.

Esimiestyön vahvistaminen
Johtoryhmätyöskentelyä kehitetään edelleen. Osastoesimiesten työtä tuetaan esimieskoulutuksella. Päätösvaltaa siirretään organisaatiossa lähemmäs operatiivista tasoa. Tavoitteena on itsenäisesti osastojaan johtavat esimiehet, työnkuvien ja vastuiden selkeytys ja hyvinvoiva työyhteisö.

Tuotantoprosessien kehittäminen
Talon tuotantoprosessista työstetään prosessikuvaus tai talon tuotantotapa, jota lähdetään pitkäjänteisesti kehittämään. Tavoitteena on entistä sujuvampi yhteistyö osastojen välillä, resurssien oikeanlainen kohdistuminen, työaika-suunnittelun kehittyminen ja sitä kautta ylityötuntien väheneminen.

Suunnittelujärjestelmien pidentäminen
Sisällöllistä suunnittelua tullaan tekemään entistä pidemmällä aikavälillä. Tällä saavutetaan monia hyötyjä: uusien tekstien kirjoittamisprosessiin jää enemmän aikaa, rekrytoinnit helpottuvat ja sisältö- ja taloussuunnittelu saadaan nivottua entistä tiiviimmin yhteen. Tavoitteena on taloudellisten resurssien kohdistuminen oikein, budjettien pitävyys, maan parhaiden tekijöiden rekrytointi ja sisällöllisen monipuolisuuden varmistaminen.

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Tavoite: Pitkän aikavälin taloudellinen tasapaino						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Tilikauden tulos (1.000 eur)	-	-	235	0	-557	-1 729
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Tarkka budjetointi, talouden raportointijärjestelmien kehittäminen, taloudellisen tilanteen huomiointi tulevaisuuden suunnittelussa.						
Tavoite: Ulkoisen rahoituksen kasvattaminen ja vaikuttavuuden lisääminen						
Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Lipputulosten ja muun liiketoiminnan tulojen kasvattaminen – lipputulot 1.000 €	-	-	1 486	1 550	1 890	2 125
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Myyntin ja markkinoinnin kehittäminen, asiakkuuksien hallinta, suunnittelujärjestelmien pidentäminen, aikataulutuksen tehostaminen, aktiivinen yritys-yhteistyö.						

Kiinteistö Oy Turun Monitoimihalli

Toimitusjohtaja Anu Kurkilahti-Haartemo

1. YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

1.1 Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Yhtiön toimialana on Turun kaupungin Artukaisten kaupungin-osan 12. korttelissa sijaitsevan monitoimihallirakennuksen sekä Kupittaan kaupunginosan 12. korttelin tontilla 2 sijaitsevan jäähallirakennuksen omistaminen ja hallinta, hallien huoneistojen ja tilojen, mainospaikkojen ja kaluston vuokraustoiminta ja hallien huoltotoiminta.

Toiminnan pääasiallisen tarkoituksena on huolehtia jääajan riittävydestä ja tasapuolisesta jakaantumisesta siten, että Turussa pystytään pelaamaan korkeatasoista jääkiekkoa ja harjoittamaan muuta jäähän perustuvaa toimintaa. Toinen pääasiallinen tarkoitus on suurien yleisötapahtumien järjestäminen ja organisoiminen Artukaisten monitoimihallissa. Yhtiö voi myös harjoittaa omaa ohjelmatuotantoa.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Toimintaympäristössä ei ole lähivuosina havaittavissa oleellisia muutostekijöitä.

Pidemmillä tähtäyksellä mahdollisesti toteutuvat suuret monitoimihallihankkeet (Tampere, Helsinki) muuttavat kilpailutilannetta Turkuhallin osalta.

1.3 Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Toiminnan kehittämisen tavoitteena on molempien yksiköiden käyttöasteen nosto. Turkuhallin tavoitteena on suurien yleisötapahtumien määrän lisääminen ja Kupittaan jäähallin tavoitteena laajentaa käyttöä erilaisia tapahtumia hankkimalla hallin olemassa olevat toiminnalliset resurssit huomioon ottaen.

Yhtiön markkinointiryhmän luomassa markkinointistrategiassa tärkeimmät strategiset tavoitteet ovat suurtapahtumien hankinta, uusasiakashankinta ja brändin hallinta. Yhtiöön on saatu lisäresursseja rekrytoimalla markkinointipäällikkö.

Hallien kehittämisyöryhmät linjaavat pääkäyttäjien kanssa toimenpiteitä ja niiden rahoitusta hallien toiminnallisuuden ja houkuttelevuuden lisäämiseksi.

2. KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TAVOITTEET

2.1 Vuokran ja yhtiövastikkeen välinen erotus						
Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kiint.Oy:n maksaman Artukaisten areenahuoneiston vuokran ja areenahuoneiston yhtiövastikkeen välinen erotus muuttuu vain kiinteistön ylläpitoindeksi mukaisesti. (1 000 €)	1092	1128	1184	1243	1305	1371
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Kuluksen kontrollointi ja hallien synergiaetujen hyödyntäminen.						
2.2 Yleisötapahtumien lisääntyminen yhtiön omistamissa halleissa						
Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Vastikkeiden ulkopuolinen liikevaihto kasvaa verrattuna edellisen vuoden tilinpäätökseen 5 %.		1760	1894 (7,5 %)	1941 (2,5 %)	2038	2140
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Tilojen käyttöasteen nosto tehostamalla myyntiä ja markkinointia, uusasiakashankinta.						
Vastikkeiden % -osuus liikevaihdosta	59	54,25	54,0	53,9	53,4	52,8
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: kohdat 2.1 ja 2.2						
2.3 Yhtiön liikevaihdon ja liikevoiton kasvattaminen tavoitetulle tasolle						
Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Liikevaihto (1 000 €)	2259	3845	4115	4281	4372	4533

Konserniyhteisöt 2015 – 2018

Kiinteistö Oy Turun Monitoimihalli

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Tilojen käyttöasteen nosto tehostamalla myyntiä ja markkinointia, uusasiakashankinta, oheispalvelujen ja -tuotteiden kehittäminen, käyttäjäkokemuksen parantaminen.

Liikevoitto (1 000 €)	-2	0	0	0	0	0
-----------------------	----	---	---	---	---	---

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Poistojen avulla säädellään tulosta, niin ettei yhtiö tee verotettavaa tulosta.

Hoito- /käyttökate (1 000 €)	501	560	595	595	600	605
------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: Liikevaihdon tasaisen kasvun lisäksi kulujen tiukka kontrollointi.

2.4 Kupittaaan hallin avustuksen säilyminen entisellä tasolla

Mittari tai indikaattori	TOT 2013	ENN. 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Turun kaupungin ja Koy Turun Monitoimihallin välisen sopimuksen mukainen Kupittaaan hallin avustus säilyy samalla tasolla. (1 000 €)	800	800	800	800	800	800

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:

Uusasiakashankinta ja käyttöasteen nosto uudenlaisia tapahtumia järjestämällä/hankkimalla. Käyttäjiltä perittävien maksujen tarkistaminen käyvälle tasolle. Jääajan myynnin/käytön tehostaminen yhteistyössä Liikuntapalvelukeskuksen kanssa.

Forum Marinum –säätö

Toimitusjohtaja Jaakko Tikka

YMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus

Merikeskus Forum Marinum on merenkulun valtakunnallinen erikoismuseo, merivoimien museo sekä merihenkinen vierailu-, kokous- ja tapahtumapaikka. Museona Forum Marinum on erikoisalansa toiminnan kehittäjä. Forum Marinum tekee kansallisesti ja kansainvälisesti yhteistyötä korkeakoulujen, museoiden sekä useiden yksityisten ja julkisten tahojen kanssa. Toiminnassa noudatetaan museotyön eettisiä sääntöjä.

Toimintaympäristön muutostekijät

Valtion rahoitusosuus (VOS) on pienentynyt ja näyttää jäävän vuoden 2013 tasolle. Kiinteiden kulujen jatkuva nousupaine (kiinteistöt, henkilöstö) kaventaa varsinaisen toiminnan (näyttely, tapahtumat, kokoelmien hoito) rahoitusta.

Lisääntyvä verkostotoiminta nähdään mahdollisuutena, jonka kautta voidaan tehostaa varsinaista toimintaa.

Kokoelmat ja erityisesti laajeneva venekokoelma edellyttävät lisää säilytystiloja.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Forum Marinum toimilla pyritään tukemaan Turun kaupungin strategisia tavoitteita lisäämällä vetovoimaisuutta ja täydentämällä tapahtumatoimintaa erityisesti Kulttuuri- ja MeriTurku teemoissa.

Forum Marinum on kansainvälisesti verkostoitunut korkeatasoinen ja vetovoimainen merellisten kulttuuri- ja matkailupalvelujen tuottaja ja kehittäjä sekä tapahtuma- ja kohtaamispaikkana aktiivinen toimija. Toimintaa ohjaavat arvot ovat: Aitous, ammattitaito ja asiakaslähtöisyys.

Osallistutaan valtakunnallisesti oman erikoisalalan museo- ja tallennustoiminnan kehittämiseen. Kartutetaan harkiten merenkulun valtakunnallisen erikoismuseon ja Suomen laivastomuseon kansallista kokoelmaa sekä huolehditaan yhteistyössä Åbo Akademin merihistorian laitoksen kanssa arkistoaineistojen ja kokoelmien saavutettavuuden lisäämisestä.

Osallistutaan aktiivisesti ja näkyvästi sekä kansainvälisesti verkottuneena oman erikoisalalan keskusteluun sekä toimitaan asiantuntijana oman erikoisalaa koskevissa asioissa.

Etsitään kokoelmille asianmukaiset, osastoitavat säilytystilat ensisijaisesti yhteistyössä Turun museokeskuksen kanssa ja ylläpidetään museolaivoja siten, että niiden kunto ja museo-arvo säilyvät. Suomen Joutsenen telakointi on tehtävä vuonna 2016.

Näyttelytoiminnassa panostetaan ajankohtaisiin, innovatiivisiin ja yhteiskunnallisesti merkittäviin teemoihin sekä asiakaslähtöisyyteen.

Tuetaan Turun kaupungin tapahtumatoimintaa tarjoamalla kaupungille ja muiden tapahtumien tuottajille laadukas infrastruktuuri ja järjestetään oman erikoisalalan tapahtumia verkostoitumalla alan museoiden, yliopistojen, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa.

Ylläpidetään kokoustoimintaa näkyvyyttä ja taloutta tukevana keskeisenä toimintakokonaisuuden osana.

Ylläpidetään nykyisten tilojen ja alueiden kuntoa ja saatetaan loppuun vireillä olevat hankesuunnitelmat. Selvitetään yhdessä Turun kaupungin kanssa mahdollisuuksia hyödyntää osaa Ruissalon telakka-alueesta Forum Marinumin venekokoelmien säilytykseen sekä merelliseen kulttuuriin liittyvässä toiminnassa.

Toiminnan perustana on tasapainoinen talous, joka perustuu Turun kaupungin, opetus- ja kulttuuri-ministeriön sekä Sotamuseon rahoitukseen ja omaan tuottoon. Omassa tuotossa tavoitellaan 30 % osuutta talousarviosta. Pyritään muuttamaan Turun kaupungin rahoitusosuus avustuksesta palvelusopimukseksi.

Tarjotaan harjoittelu- ja työtilaisuuksia valtiolle, kunnalle ja kolmannelle sektorille ja kohdennetaan syntyvä lisätyö infrastruktuurin ja kokoelmien ylläpitoon.

Osallistutaan Turun kaupungin kestävä kehityksen ohjelma-työhön.

KONSERNIYHTIÖN KAUPUNGINVALTUUSTOON NÄHDEN SIVOVAT TAVOITTEET

Tavoite: Säätöön suosio ja houkuttelevuus paikallisena ja valtakunnallisena matkailukohteena

Mittari tai indikaattori	Toteutunut 2012	Toteutunut 2013	Ennuste 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017
Kävijämäärä / vuosi, henkilöä	122 634	122 656	130 000	125 000	125 000	135 000

Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä:

Mielenkiintoiset näyttelyt ja yleisötapahtumat, maltillinen hinnoittelu ja tehokas viestintä. Lisäksi osallistutaan hankkeisiin, joiden tavoitteena on tehdä kulttuuria näkyväksi ja houkuttaa palaamaan sen ääreen.

Konserniyhhteisöt 2015 – 2018

Forum Marinum -säätiö

Näyttelyjen määrä, kpl	5	3	6	7	7	5
Merellisten tapahtumien määrä	5	11	8	6	6	7
Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: <i>Tuotetaan omia ajankohtaisia ja yhteiskunnallisesti merkittäviä vaihtuvia näyttelyjä sekä tarjotaan tilat ulkopuolisille piennäyttelyille. Vuonna 2015-2016 toteutetaan perusnäyttelyn uusiminen.</i> <i>Tarjoamalla kaupungille ja muiden tapahtumien tuottajille laadukas infrastruktuuri ja järjestetään oman erikoisalan tapahtumia verkostoitumalla alan museoiden, yliopistojen, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa.</i>						
Oman tuoton osuus kaikista tuotoista, %	28,0	29,5	30,0	30,0	30,0	30,0
Kaupungin avustukset (1.000 €)	754	794	734	763	1 013	763

LASKELMAT

Lukuohjeet:

TULOSLASKELMA

TOIMINTAKATE ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

VIKATE osoittaa tulo- ja menojen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoitukseen ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja menojen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien suunnitelmajoistojen suuruinen, kunnan tulo- ja menojen olisi riittävä.

VIKAUDEN TULOS on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varauksien ja rahastojen muutokset.

Tuloslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot/Toimintakulut, %
Määritelmä: $100 \times \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate %:a poistoista
Määritelmä: $100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot}$

RAHOITUSLASKELMA

TOIMINNAN RAHAVIRTA osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan (käyttötalouden) avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta.

Vuosikate saadaan suoraan tuloslaskelmasta ja vuosikatteen korjaukset esitetään rivillä Tulo- ja menojen korjaukset. Korjaukset ovat pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot, mikäli ne on esitetty toiminnan muissa tuotoissa sekä toiminnan muihin kuluihin merkityt pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot.

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA osoittaa sen rahavarojen käytön, jonka kunta on käyttänyt palvelutuotannon edellytysten järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

Investoinneilla tarkoitetaan rahoituslaskelmassa pysyviin vastaaviin käytettyjä varoja tilivuoden aikana. Investointimenot ja niihin saadut rahoitusosuudet esitetään rahoituslaskelmassa bruttomääräisinä. Investointimenot ovat sekä osakkeiden ja osuuksien ostoja että aineettomia ja aineellisia pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeja. Investointien rahavirta –nimikkeellä alla esitetään myös investointien rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien myyntihintaiset luovutustulot.

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA osoittaa antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

Rahoituslaskelmasta tulee erikseen käydä ilmi rahoituksen rahavirta. Sitä varten rahoituksen rahavirtalaskelmassa esitetään ensin antolainojen ja lainakannan muutokset. Maksuvalmiuden muutoksiin vaikuttavat myös toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden, pitkä- ja lyhytaikaisten saamisten ja korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset.

Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirtojen yhteenlaskettu muutos vastaa taseesta laskettua rahavarojen muutosta.

Rahoituslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Investointien tulo- ja menojen, %
Määritelmä: $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintamenot}$
(=käyttöomaisuusinvestointien hankintameno – investointien rahoitusosuudet)

Lainakanta 31.12.
Määritelmä: Vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Talousarvion tuloslaskelma (1.000 €)

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Myyntituotot	219 761	217 588	215 565	216 344	219 205	222 132
Maksutuotot	64 571	62 032	63 004	60 770	61 517	62 641
Tuet ja avustukset	44 162	31 541	34 577	37 123	37 359	37 773
Vuokratuotot	155 209	149 816	148 343	151 314	154 245	157 274
Muut toimintatuotot	17 738	24 695	36 749	25 704	25 478	25 522
TOIMINTATUOTOT	501 441	485 673	498 237	491 254	497 803	505 342
Valmistus omaan käyttöön	3 274	6 661	7 082	6 640	6 660	6 681
Henkilöstökulut	586 557	544 579	533 282	521 303	524 863	533 241
Palvelujen ostot	584 385	597 256	617 272	603 824	613 185	624 696
<i>Asiakaspalvelujen ostot</i>	275 255	273 481	282 834	287 377	292 089	297 922
<i>Muiden palvelujen ostot</i>	309 130	323 775	334 439	316 447	321 096	326 774
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	74 444	61 004	59 555	58 913	59 476	60 253
Avustukset	81 321	85 109	98 084	96 324	97 132	99 059
Vuokrat	162 655	141 546	146 058	147 537	147 970	149 861
Muut toimintakulut	22 396	36 911	33 402	31 088	32 220	33 061
TOIMINTAKULUT	1 511 758	1 466 406	1 487 653	1 458 989	1 474 845	1 500 172
TOIMINTAKATE	-1 007 043	-974 072	-982 333	-961 095	-970 381	-988 149
Verotulot ja valtionosuudet	1 024 609	986 200	982 417	980 500	995 600	1 018 400
Rahoitustuotot ja -kulut	25 101	24 761	26 809	26 166	27 503	27 503
VUOSIKATE	42 666	36 889	26 892	45 571	52 722	57 754
Poistot ja arvonalentumiset	53 979	56 983	57 434	56 373	55 930	54 498
Satunnaiset tuotot ja kulut	30 896	8 000	5 000	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	19 583	-12 094	-25 542	-10 802	-3 208	3 256
Varausten ja rahastojen muutokset	-3 563	6 612	1 612	1 612	1 612	1 612
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	16 021	-5 482	-23 930	-9 190	-1 596	4 868

Tuloslaskelman tunnusluvut	TOT 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot - muutos-% ed. vuodesta		-3,1 %	2,6 %	-1,4 %	1,3 %	1,5 %
Toimintakulut - muutos-% ed. vuodesta		-2,9 %	1,4 %	-1,9 %	1,1 %	1,7 %
Toimintakate - muutos-% ed. vuodesta		-3,1 %	0,8 %	-2,2 %	1,0 %	1,8 %
Toimintatuotot / toimintakulut	33,2 %	33,1 %	33,5 %	33,7 %	33,8 %	33,7 %
Vuosikate / poistot -%	79,0 %	64,7 %	46,8 %	80,8 %	94,3 %	106,0 %
Vuosikate / asukas	234,34	200,86	145,18	243,93	279,84	304,00
Asukasmäärä 31.12.	182 072	183 654	185 236	186 818	188 400	189 982

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Verotulot ja valtionosuudet (1.000 €)

	TP 2013	TA 2014	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä	960.484	986.200	982.417	980.500	995.600	1.018.400
Muutos-%	4,7	2,7	-0,4	-0,2	1,5	2,3
Kunnan tulovero	563.718	589.600	594.000	613.000	633.000	653.900
Kiinteistövero	44.198	47.500	50.300	51.300	52.200	53.200
Yhteisövero	72.294	73.400	79.300	70.100	75.000	75.900
Verotulot yhteensä	680.210	710.500	723.600	734.400	760.200	783.000
Muutos-%	6,5	4,5	1,8	1,5	3,5	3,0
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	247.702	242.500	225.723	213.100	202.400	202.400
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	32.572	33.200	33.094	33.000	33.000	33.000
Valtionosuudet yhteensä*	280.274	275.700	258.817	246.100	235.400	235.400
Muutos-%	0,5	-1,6	-6,1	-4,9	-4,3	0,0

Veroprosentit	2013	2014	2015
Kunnallisveroprosentti	18,75	19,50	19,50
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,00	1,00	1,00
Vakituisen asumisen kiinteistövero-%	0,32	0,32	0,37
Muun asumisen kiinteistövero-%	0,70	0,70	0,70
Rakentamattoman maan veroprosentti	3,00	3,00	3,00

* Tilinpäätös 2013 ei sisällä ammattikorkeakouluun ja kaupunginteatteriin kohdistunutta valtionosuutta

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Rahoitustulot ja -menot (1.000 €)

	TOT 2013	TA2014	TA 2015	KAUPUNKI	VAHINKO RAHASTO	KILA	VESI
RAHOITUSTUOTOT	64 165	64 674	65 830	62 430	3 400	0	0
RAHOITUSKULUT	39 064	39 913	39 021	10 619	750	23 601	4 051
Netto	25 101	24 761	26 809	51 811	2 650	-23 601	-4 051
Muutos-%		-1 %	7 %				
Korkotuotot	16 727	18 571	17 196	16 196	1 000	0	0
Korkotuotot antolainoista ulkopuolisille	12 077	14 200	13 300	13 300	0	0	0
Korkotuotot antolainoista l.laitoksille	2 112	2 261	2 121	2 121	0	0	0
Muun taseyksikön korkotuotot kunnalta	0	10	1	0	1	0	0
Korkotuotot sijoituksista ja talletuksista	2 412	2 050	1 699	700	999	0	0
Maksuliikennetilien korkotuotot	127	50	75	75	0	0	0
Muut rahoitustuotot	47 438	46 103	48 634	46 234	2 400	0	0
Osinkotuotot ja osuuspääomien korot	16 742	16 500	20 000	19 500	500	0	0
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	26 093	26 093	25 329	25 329	0	0	0
Verotilitysten korot ja korotukset	10	100	100	100	0	0	0
Korkotuotot valtionosuuksista	41	0	0	0	0	0	0
Viivästyskorot	91	0	0	0	0	0	0
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	288	890	300	300	0	0	0
Kurssivoitot rahoituslainoista	895	1 100	1 600	900	700	0	0
Arvopapereiden myyntivoitot	1 166	1 400	1 200	0	1 200	0	0
Sisäiset vakuutusmaksut	41	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	196	10	100	100	0	0	0
Arvonalentumisten palautumiset	1 874	10	5	5	0	0	0
Korkokulut	10 691	11 812	12 134	9 811	0	2 323	0
Korkokulut lainoista ulkopuolisilta	8 579	9 500	9 800	9 800	0	0	0
Korkokulut lainoista liikelaitoksilta	2 112	0	0	0	0	0	0
Korkokulut lainoista muilta taseyksiköille	0	50	10	10	0	0	0
Liikelaitoksen korkokulut lainoista kunn	0	2 261	2 323	0	0	2 323	0
Maksuliikennetilien korkokulut	0	1	1	1	0	0	0
Muut rahoituskulut	28 374	28 101	26 887	808	750	21 278	4 051
Liikelaitoksen korvaus peruspääomasta (k	26 093	26 093	25 329	0	0	21 278	4 051
Verotilitysten korot	77	100	100	100	0	0	0
Viivästyskorot ja korotukset	41	1	1	1	0	0	0
Kurssitappiot rahoituslainoista	3	1 000	500	300	200	0	0
Luottoprovisiot	7	7	7	7	0	0	0
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien r	1 396	400	500	100	400	0	0
Muut rahoituskulut	757	500	450	300	150	0	0
Yhteenvedo ja suunnitelmavuodet	TOT 2013	TA2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018	
Rahoitustuotot ja -kulut	25 101	24 761	26 809	26 166	27 503	27 503	
Muutos-%		-1 %	7 %				
Korkotuotot	16 727	18 571	17 196	16 097	16 097	16 097	
Muut rahoitustuotot	47 438	46 103	48 634	47 834	47 834	47 834	
Korkokulut	10 691	11 812	12 134	11 148	9 811	9 811	
Muut rahoituskulut	28 374	28 101	26 887	26 617	26 617	26 617	

Turun kaupungin toimintasuunnitelma 2015 – 2018

Talousarvion rahoituslaskelma (1.000 €)

	TOT 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Vuosikate	42 666	36 890	26 892	45 571	52 722	57 754
Satunnaiset tuotot ja kulut	30 896	8 000	5 000	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-15 063	-26 917	-22 400	-18 000	-18 000	-18 000
Toiminnan rahavirta	58 499	17 973	9 492	27 571	34 722	39 754
Investointimenot	124 546	97 697	79 580	82 317	81 521	74 775
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	1 896	10 580	1 931	754	1 370	574
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustuotot	67 565	56 497	40 109	22 609	22 671	22 671
Investointien rahavirta	-55 085	-30 620	-37 540	-58 954	-57 480	-51 530
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	3 414	-12 647	-28 048	-31 383	-22 758	-11 776
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen saamiset	-76 431	-41 297	-30 343	-13 120	-13 740	-13 800
Antolainasaamisten lisäykset	87 906	53 000	34 000	18 000	18 000	18 000
Antolainasaamisten vähennykset	11 475	11 703	3 657	4 880	4 260	4 200
Lainakannan muutokset	75 296	65 000	62 000	45 000	35 000	25 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	90 300	100 000	122 000	70 000	70 000	70 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	50 000	40 000	70 000	50 000	50 000	70 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	34 996	5 000	10 000	25 000	15 000	25 000
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	13 220	23 703	31 657	31 880	21 260	11 200
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	16 634	11 056	3 609	497	-1 498	-576

*Sis. Muut maksuvalmiuden muutokset 14 355 000 euroa

Rahoituslaskelman tunnusluvut	TOT 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Asukasmäärä 31.12.	182 072	183 654	185 236	186 818	188 400	189 982
Investointien omahankintameno, M€	122,7	87,1	77,6	81,6	80,2	74,2
Investointien tulorahoitus, %	34 %	38 %	34 %	55 %	65 %	77 %
Lainakanta 31.12., M€	499	565	627	672	707	732
Lainat € / asukas	2 741	3 076	3 385	3 597	3 753	3 853

Antolainauksen muutokset

1 000 €	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Antolainauksen muutokset	-76 116	-41 297	-30 343	-13 120	-13 740	-13 800
Antolainasaamisten lisäykset	87 881	53 000	34 000	18 000	18 000	18 000
TVT-Asunnot Oy	26 000	28 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Turku Energia Oy		10 000	10 000			
Logomo Oy	2 081					
Kaupunkiliikenne Oy						
Turun Satama Oy	59 800					
Kiinteistö Oy Kupittaaan *)		7 000	7 000			
Muut kohdentamattomat		8 000	7 000	8 000	8 000	8 000
Antolainasaamisten vähennykset	11 765	11 703	3657	4 880	4 260	4 200
Turku Energia Oy	7 732	7 732				
TVT-Asunnot Oy	1 338	1 360	1 400	1 499	1 598	1 655
Kaupunkiliikenne Oy	300	300	300	300	300	300
KOY Turun Monitoimihalli	156	156	156	156	156	156
Myllykoti Oy						
Ylioppilaskyläsäätiö	990	322	495	1 641	938	832
Turun Satama Oy	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
YH Kodit Oy		430				
Turun Tekstiilihuolto Oy	196	348	250	250	250	250
Muut kohdentamattomat	53	55	56	34	18	7

*) Kiinteistö Oy Kupittaaan Asemakulma siirtyy vuodesta 2014 vuoteen 2015

Kaupungin tytäryhteisöille voidaan kaupungin kassavaroin myöntää edellä olevien lainojen lisäksi lyhytaikaisia luottolimiittejä yhteensä enintään 200 milj. euroa ja pitkäaikaisia antolainoja talousarviovuoden aikana enintään 50 milj. euroa.

Kaupunki ylläpitää 340-400 milj. euron kuntatodistuslimiittejä tai muita ei-sitovia limiittejä, joita voidaan käyttää tarvittaessa täysimääräisesti lyhytaikaisen maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Kaupunki hajauttaa konsernivelan korkoriskiä eri korkoperusteisiin solmimalla talousarviovuoden aikana uusia valuutan- ja koronvaihtosopimuksia enintään 500 milj. euroa tai uusia avoimia korkotermiinejä (futuureja) enintään 100 milj. euroa. Mikäli pitkäaikainen laina nostetaan muuna valuuttana kuin eurona, niin valuutta- ja korkoriski muutetaan valuutan- ja koronvaihtosopimuksella euromääräiseksi. Muiden tase-erien tai taseen ulkopuolisten vastuiden (esim. (leasingsopimukset) korkoriskiä tai muuta riskiä voidaan muuttaa enintään 150 milj. euroa talousarviovuoden aikana.

LIITTEET

KIINTEISTÖLIIKELAITOS**1. SOPIMUSOSAPUOLET kh**

Tämän sopimuksen osapuolia ovat Turun kaupunginhallitus ja Turun kiinteistöliikelaitoksen johtokunta.

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS kh

Tällä sopimuksella kaupunginhallitus ja kiinteistöliikelaitoksen johtokunta sopivat johtosäännössä määriteltyä kiinteistötoimialaa koskevista toiminnan lähtökohdista, kehittämistavoitteista ja resursseista.

3. LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA kh

Kiinteistöliikelaitos vastaa kaupungin kiinteään ja rakennetun omaisuuden hallinnasta ja kehittämisestä sekä tarjoaa toimintaympäristöjä ja toimitiloja.

Kiinteistöliikelaitos vastaa myös yleisten alueiden ylläpidosta ja rakennuttamisesta, kaupungin omistamien rakennusten ylläpidosta ja rakennuttamisesta sekä kiinteistöjen käyttöön liittyvistä palveluista, kiinteistönpidosta, kiinteistöomaisuuden hankkimisesta, vuokraamisesta, myymisestä ja kehittämisestä.

4. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT kh

Kiinteistöliikelaitoksen toimintaympäristö on kehittynyt viime vuosina voimakkaasti. Muutoksia aiheuttavat mm. asuntotuotannon hiipuminen, haastava taloudellinen tilanne, lainsäädännön muutokset ja harmaan talouden torjunta. Kaupunki on jatkamassa myynti ja takaisin vuokraus -järjestelyn käyttöä. Uutena piirteenä rahoitusmalleihin on tullut ns. "Remontti Oy". Rakennetulla ympäristöllä sekä kiinteistöjen ylläpidolla ja käytöllä on huomattava vaikutus taloudelliseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Ympäristökysymyksistä vesihuoltolain tuomat velvoitteet kasvattavat kaupungin investointeja ja ylläpitomenoja. Rakennetulla ympäristöllä on myös suuri painoarvo kestävä kehityksen edistämässä koko yhteiskunnan tasolla.

5. TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET kv

KIINTEISTÖT

- Omaisuuden arvon hallinta ja kehittäminen, korjausvelka (Remontti Oy)
- Käynnistetään nykyaikaisen matkakakeskuksen rakentaminen. (3.1.3)
- Kaupungin kiinteistöomistuksia ja -hankintoja tarkastellaan kriittisesti, ja niitä ryhdytään johtamaan aiempaa suurempina kokonaisuuksina. (3.2.7)
- Kaupungin käytössä olevaa tilamäärää vähennetään karsimalla toimipisteverkkoa, lisäämällä yhteispalvelupisteitä ja luopumalla tiloista, joita ei tarvita kaupungin omaan käyttöön. (3.2.7)
- Toimitilaratkaisuissa hyödynnetään ensisijaisesti kaupungin välittömästi ja välillisesti omistamaa tilakantaa ja tilojen yhteiskäyttöä lisätään. (3.2.7)
- Hankkeiden käynnistämisen perustaksi laaditaan tarkoituksenmukaisessa laajuudessa esiselvitykset, joiden pohjalta voidaan arvioida hankkeiden taloudellisia ja toiminnallisia kokonaisvaikutuksia. (3.3.3)

MAANKÄYTTÖ JA KAUPUNKIRAKENNE

- Strategisiksi maankäytön hankkeiksi nostetaan keskustan kehittämisen rinnalle neljä tärkeintä aluekokonaisuutta, jotka kaikki tukevat Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää: kaupunkikeskustaa meren suuntaan laajentava Linnakaupunki, työpaikka-alueena kiinnostava Itäharjun kampus- ja tiedepuisto, Skanssin älykäs ja kestävä kaupunginosa sekä lentokentän, logistiikan ja tuotannollisten toimialojen Logi City ja Blue Industry Park. (3.3.1)
- Keskustan asemaa kaupunkilaisten yhteisenä ja viihtyisänä olohuoneena kehitetään parantamalla korkeatasoisia julkisia kaupunkitiloja ja kävelypainotteisia alueita erityisesti jokirannassa, Kauppiaskadulla, Kauppahallin korttelissa ja Fortuna-korttelissa. (3.3.2)
- Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun. (3.3.2)
- Varmistetaan keskustan saavutettavuus ja liikkumisen sujuvuus kaikilla liikennemuodoilla ja kävelyn sekä pyöräilyn edellytyksiä parannetaan. (3.3.2)
- Maankäytön toimintamallissa korostetaan ja kehitetään kokonaisvaltaista raja-aitoja ylittävää projektimaista työskentelytapaa. (3.3.3)
- Nostetaan kumppanuuksilla kaupunkiympäristön laatutasoa ja jalostetaan kumppanuus koskemaan koko prosessia suunnittelusta rakennetun ympäristön ylläpitoon ja palvelu-kanaviin. (3.3.3)
- Kaupunki hankkii tarvittaessa käyttöönsä raakamaata ja edistää rakentamista maankäyttö-sopimuksin. (3.3.3)
- Tarjotaan uusilla alueilla aktiivisesti kehitysalustoja kannustaen toimijoita innovatiivisuuteen ja uusien mahdollisuuksien etsimiseen. (3.3.3)
- Hankkeissa ja alueilla varmistetaan tarkoituksenmukainen ja riittävä ympäristörakentamisen ja infrastruktuurin mitoitus ja laatutaso. (3.3.3)
- Kaupunkirakennetta eheytetään monipuolisesti asumistoiveisiin ja elinkeinoelämän tarpeisiin vastaten. (3.3.4)
- Kaupungin kasvun painotus suunnataan keskustaan ja sitä kehystävälle kaupunkiuudistusalueille. (3.3.4)
- Kaupunkirakenteen painopistettä laajennetaan kaupunkirakenteen kehittymisen myötä kohti merta. (3.3.4)
- Tiivistyvillä kaupunkialueilla korostetaan rakennetun kaupunkiympäristön laatua. (3.3.4)

ELINKEINOELÄMÄ JA KUNTALAISET

- Elinkeinoelämän kilpailuetua kasvatetaan vahvistamalla Turun logistista asemaa ja logistiikkapalveluja. (3.1.3)
- Asiakkaiden itsepalvelumahdollisuuksia lisätään tarjoamalla digitaalisia ajasta ja paikasta riippumattomia palveluita. (3.2.3)
- Luodaan kansallisen yhteistyön kautta digitaalisten palvelujen alusta, jonka varaan rakentuvat kaikki kaupungin tulevat digitaaliset palvelut. (3.2.3)
- Sovitaan kaupunkitason periaatteet rajapintojen ja datan avoimuudelle ja noudatetaan näitä periaatteita kaikessa ICT-kehittämisessä ja hankinnoissa. (3.2.3)
- Toimintatapojen muuttamisella ja uusien teknologioiden käyttöönotolla vähennetään kaupungin tilatarvetta. (3.2.7)
- Edistetään hyvin toteutetulla avoimella osallisuudella yhteisen kaupunkiympäristönäkemyksen vahvistumista. (3.3.3)

6. TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet (ml. toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet) kv

Taloudelliset tavoitteet	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Korvaus peruspääomasta	22 042	22 042	21 278		21 008	21 008	21 008
Liikelyijäämä/-alijäämä + poistot	90 339	88 583	88 222		82 951	84 227	85 528
Toimenpide: <i>Aktiivisella kiinteistöjen jalostus- ja luovutustoiminnalla sekä tiukalla kulukurilla ja tarkoituksenmukaisella laatutason mitoituksella.</i>							

	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Infrastruktuurin rakentamisen ja hoidon laatumitoitus Strategisen linjauksen tunnus:3.3.4							
			Mitoitus- periaatteiden laadinta		Käyttöön- otto		
Toimenpide: <i>Periaatteiden laadinta ja kh:n päätettäväksi saattaminen</i>							
Rakennusten korjausvelka / uudishinta (%) Strategisen linjauksen tunnus:							
(Alle hyväksyttävän kuntoprosentin (75 %) olevien rakennusten korjausvelka suhteutettuna koko rakennuskannan uudishintaan)	12,8 0	13,0 8	12,49		11,91	11,87	11,73
Toimenpide: <i>Luopumalla ja purkamalla epäkuranttia rakennuskantaa, panostamalla järkevästi ja riittävästi rakennuskannan uudistamiseen</i>							
Maankäytön uuden toimintamallin jalkauttaminen Strategisen linjauksen tunnus:3.3.3							
			Toimintamallin vakiinnuttami- nen				
Toimenpide: <i>Hankkeiden projektisointi ja esisuunnittelu</i>							

Työvoiman käyttö kv

Henkilötyövuosien kehitys

Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Kiinteistöliikelaitos	230,4	221,5	212		212	212	212

Toimielimen määrärahat ja käyttötalousinvestoinnit (1 000 €) kv

	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Toimintatulot	206 394	202 075	202 976	202 026	205 684	209 415
Valmistus omaan käyttöön	2 568	1 000	1 000	1 020	1 040	1 061
Toimintamenot	118 624	114 492	115 754	120 096	122 498	124 948
Toimintakate	90 339	88 583	88 222	82 951	84 227	85 528
Muutos-%		- 1,9 %	- 0,41 %	- 5,97 %	1,54 %	1,54 %
Investointimenot	97 889	65 667	66 500	63 855	66 706	63 087
Infrainvestoinnit		37 031	31 500	29 850	29 200	29 200
- Uus- ja laaj.inv.		24 560	19 347	19 138	19 503	20 270
- Korv- ja ylläp.inv.		12 471	12 153	10 712	9 697	8 930
Tilainvestoinnit		25 136	31 500	30 505	34 006	30 387
- Uus- ja laaj.inv.		4 486	2 200	1 200	9 000	5 800
- Korv- ja ylläp.inv.		20 650	29 300	29 305	25 006	24 587
Kiinteän omaisuuden hankinnat		3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Rahoitusosuudet	1 140	8 700	686			
Luovutustuotot	000	37 910	40 000	22 500	22 500	22 500
Investointien rahavirta	96 749	19 057	25 814	41 355	44 206	40 587
Muutos-%		- 80,3 %	35,5 %	60,2%	6,89 %	- 8,19 %

Tilapalveluiden alustava investointiohjelma 2015

kohte	Kustannus- arvio (7/2014)	2 015	2016	2 017	2 018	TA2015 toteutusvuodet
SIVISTYSTOIMIALA						
UUDISRAKENNUSKOHTEET						
Yli-Maarian koulu	12 500 000		200 000	8 000 000	4 300 000	2016-2020
Infoteekkirakennus, Peltolan koulutalo	800 000	200 000				2012-2017
Kombikoulu	5 050 000	1 000 000				2012-2016
Kaksikerran koulukiinteistö, uudisrakennus	5 437 000					2020-2024
PERUSKORJAUSKOHTEET						
Pallivahan koulun peruskorjauksen loppuosa	3 400 000	898 000	879 000	369 000	937 000	2011-2020
Luostarivuoren koulun peruskorjauksen loppuosa	1 350 000	1 150 000	200 000			2009-2018
Puopellon koulun peruskorjauksen loppuosa	3 337 000	1 257 000	1 493 000	587 000		2010-2019
Kallelankadun pk:n loput sisäilma- yms korjaukset	2 000 000	500 000	600 000	450 000	450 000	2014-2020
Katedralskolan, peruskorjaus	7 623 000	4 513 000	2 200 000			2012-2018
Puolalan koulukiinteistön peruskorjaus	10 500 000	100 000	200 000	6 000 000	4 200 000	2015-2020
Pansion koulu, peruskorjaus (ikkunat 2015 -2016)	7 000 000	80 000	270 000			2019-2023
Juhana Herttuan koulukiinteistö, peruskorjaus	8 000 000			600 000	3 500 000	2017-2021
Kastun koulutalo, peruskorjaus	8 300 000				300 000	2018-2022
Paltankadun päiväkotii, peruskorjaus/uudisrakentaminen	2 900 000	100 000	1 400 000	1 400 000		2015-2019
Parolanpolun ja Munterinkadun päiväkotien korvaavat tilat	6 000 000				500 000	2018-2022
Aninkaistenkadun koulutalo, AI (Tommilan muutto ja osa viemärikorj. ke	n/a	1 200 000			n/a	2018-2022
Ammatti-instituutin tilaratkaisut järjestäjäverkon uudistusten jälkeen	n/a		250 000			
KONSERNIHALLINTO						
PERUSKORJAUSKOHTEET						
Kaupungintalo						
Valtuustosalin restaurointimaalaus (ei sisällä julkisivuja)	1 320 000	660 000	660 000			2015-2018
Valtuustoryhmien siipi 1 krs.	700 000	350 000	350 000			2015-2018
Valtuustoryhmien siipi 2 krs.	1 140 000	400 000	740 000			2015-2018
HYVINVOINTITOIMIALA						
PERUSKORJAUSKOHTEET						
Mäntymäen sairaala-alueen rak. 5, kosteuskorjaus+ julkisivu	4 000 000	3 256 000				2014-2017
Kurjenmäkikodit, peruskorjaus ja laajennus	n/a					2019-2023
Mäntymäen sairaala-alue, Rakennus 25	n/a		200 000	n/a	n/a	2016-2020
VAPAA-AIKATOIMIALA						
PERUSKORJAUSKOHTEET						
Samppalinnan maaauimalan peruskorjaus	6 484 000	3 376 000	2 763 000			2015-2018
Pansion nuorisotalon loppuosan korjaus	1 950 000					Ei aikataulutettu pienten listalla
Museon varastoluola Pääskyyvuoren luolastoon	1 500 000		1 000 000	500 000		2016-2019
Runosmäen kirjaston siirto ja nuorisotalon peruskorjaus	n/a		100 000	n/a		2016-2019
Jyrkkälän monipalvelutalo	n/a			100 000	n/a	2017-2021
Konserttitalon peruskorjaus	n/a				200 000	2018-2022
MUUT KOHTEET						
Nimeämättömät kohteet mm. Sävelkodin lunastus vuonna 2015 /665 000 €		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	
Pienet investoinnit		11 460 000	16 000 000	15 000 000	15 000 000	
YHTEENSÄ		31 500 000	30 505 000	34 006 000	30 387 000	
Taloussuunnitelmassa vuokrakohteiksi määritetyt						
Eskeli				x		
Palloiluhalli				x		
Hirvensalo II koulukiinteistö (Syvälahden koulu)					x	
Teatterin peruskorjaus			x			
Logistiikkakoulutuksen tilat					x	
Tehostetun palveluasumisen yksiköt, vaihe 1					x	
Tehostetun palveluasumisen yksiköt, vaihe 2					x	
Sofiankadun päiväkodin korvaavat tilat					x	
Raunistulan päiväkotii 1			x			
TSYK					x	
Rahoitusleasingillä toteutettavaksi määritetyt						
Piiparinpolun päiväkotii		x				
työ käynnissä						
HS tehty						
TS tekeillä						
HS tekeillä						
x valmistumisvuositavoite						

Ympäristötoimialan, Kiinteistötoimialan ja Vesiliikelaitoksen yhteiset maankäytön strategiset hankkeet (kaavoitus- ja suunnittelukustannukset sekä infra-, rakennus- ja taseinvestoinnit) kv

Käynnissä olevat maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Fortuna -kortteli	Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta lisätään ja kaupunkilaisten yhteisiä kaupunkitiloja sekä kävelyn alueita parannetaan kehitettävällä korttelia luovaa taloutta, kauppaa ja matkailua palvelevaksi alueeksi. Ratkaistaan rakennusten suojelun ja täydennysrakentamisen pääperiaatteet								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Rakennusten myynti	1,5	Piharakenteet	-1,0					+ 0,5
Vesiliikelaitos	-----	-----		-----		-----		-----	???
Kauppatori	Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun (3.3.2). Tavoitteena on mm.: - parantaa rakenteiden, rakennusten ja valaistuksen laatua ja ulkonäköä - järjestää toimintoja siten, että saavutetaan hyvin toimiva ja kaunis kauppatori - viedä joitakin toimintoja kuten pysäköinti maan alle - muuttaa Yliopistonkatu kävelyalueeksi myös Kauppatorin kohdalla - parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Yleissuunnitelman tarkistus								
KITO	Suunnittelu, kilpailutus, kaivaukset	-0,85	infra	-5,0	infra	-5,0	infra	-10,0	-21,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,03		-----		-----		-----	???
Logomon silta ja parkki	Ratapihankadun varrella oleva pysäköintilaitos ja kävelysilta, joka yhdistää keskustan Logomon alueeseen ja mahdollistaa myös pääsyn asemalaitureille palvelien myös matkojen yhdistämisketjua.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Suunnittelu	-0,3	Silta + parkkitalo	-1,8	Silta + parkkitalo	-3,7	Silta + parkkitalo	-1,7	-7,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,01		-----		-----		-----	???
VR konepaja	Kaupunkikeskustan ja kulttuurialan laajentumisalue, missä mahdollista toteuttaa asuin kerrostaloja (AK) 65.080 k-m ² /1300 asukasta, palveluja ja työpaikkoja (Logomo) 32.775 k-m ² / 550 työpaikkaa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO									
KITO	Maankäyttösopimus, infra	1,2 -1,2	infra	2,0 -2,0	infra	3,0 -3,0	infra	0,6 -0,6	0,0
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu ja rakennuttaminen	-1,1	Vesihuollon rakennuttaminen	-1,0	-----	-----	-----	-----	-1,2

Keskustan elinvoimaa - Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (3.3.2, 3.3.4)

TYKS U2	<p>Koko sairaalan kehittämisessä tavoitteena on mahdollisimman tehokas toiminta, jossa tilojen keskinäiset yhteydet eivät saa muodostua esteeksi. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin (TYKS) sairaala-alueet Kiinamyllynmäellä ja Savitehtaankadun varrella on tarkoitus yhdistää Helsingin valtatieen päälle rakennettavalla kannella. Kannelle on suunniteltu rakennettavan nykyisen U-sairaalan korvaavat tilat.</p> <p>Lääketieteellisen tiedekunnan, Medisiinan, laajennus on monialainen yhteishanke, joka rakentuu sairaalatielöiden viereen Karjaan radan varrelle.</p> <p>Kupittaa vanhan aseman tontilla on 5000 k-m2 rakentamatonta rakennusoikeutta.</p> <p>Turun joukkoliikennesuunnittelussa tavoitellaan runkolinjojen kehittämistä nopeiksi yhteyksiksi. Yksi runkolinjoista Varissuolta keskustaan kulkee Hämeenkadulta Kiinamyllynkadun ja Joukahaisenkadunkautta Kupittaansillalle ja edelleen Kalevantielle. Tämän kaavanmuutoksen yhteydessä tulee tutkia runkolinjan tavoitteet, pysäkkien paikat ja katutilan mitoitus tällä, joukkoliikenteen käytön kannata erittäin keskeisellä alueella.</p>									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava KV								
	KITO	MKS, suunnittelu	0							
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelua	0		----			----	----	???	
Palloiluhalli	<p>Asemakaavan tavoitteena on määritellä tontille käyttötarkoitus, joka mahdollistaa kaupunginhallituksen hyväksymän tavoitteen mukaisesti palloiluhallin rakentamisen tontille ja toiminnan edellyttämien pysäköintipaikkojen sijoittamisen ensisijaisesti tontille. Tavoitteena on mahdollistaa myös nykyisen kaavan mukainen toiminta, mikäli palloiluhalli ei toteudu kyseiselle tontille.</p>									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
	YTO	Asemakaava KV								
	KITO									
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	???	
Pääskylvuorenrinne	<p>Tavoitteena on toteuttaa uusi asuinalue, jonka yhteydessä tulee tarkastella alueen liittyminen olemassa olevaan katu-, kävely- ja pyörätieverkostoon. Jaanipuiston merkitystä alueelle tulee vahvistaa. Suunnittelun alueen maapohja on kaupungin omistuksessa.</p>									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV						
	KITO				suunnittelu	-0,15				
Vesilaitos	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	----	----	???	

Linnakaupunki – merellinen kaupunkikeskusta (3.3.1; 3.3.3; 3.3.4; 3.3.5; 3.3.9)

Kirstinpuisto	<p>Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueen pinta-ala on noin 17,3 ha.</p>									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV				
	KITO			MKS			suunnittelu	-0,025		-0,025
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,04		

Herttuankulma	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueelle on tarkoitus sijoittaa palvelukeskus ja kerrostalovaltainen asuinalue yli 2000 asukkaalle. Kumppanuushanke (3.3.3). Alueen pinta-ala on noin 8 ha.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV							
KITO			MKS		Suunnittelu	-0,015	toteutus	-0,05	-0,65	
Vesilaitos	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,02	toteutus	-0,05		
Vaasanpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Linnakaupungin osayleiskaavan yleistavoitteena on ollut kehittää aluetta asumis-, toimisto- ja liiketiläkäyttöön, sekä luoda Turkuun ainutlaatuinen merellinen kaupunginosa. Kyseessä on eniten jätevedenpuhdistamon alue. Alueen pinta-ala on noin 10 ha.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
YTO	Uusi asemakaavaluonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV					
KITO							Suunnittelu	-0,025	-0,025	
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	???	
Harppuunakortteli	Yleistavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla tässä hankkeessa vetovoimainen, houkutteleva asuin ympäristö Turun linnan läheisyydestä linnan asemaa ja merkitystä kunnioittaen. Alueelle tarkoitus sijoittaa myös liike- ja toimistotilaa.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
YTO	Asemakaava voimaan									
KITO										
Vesilaitos	----	----					----	----	???	
Linnanfältti	Linnanfältin alueen toteutuksen pääteemoja ovat kokeellinen puurakentaminen, kaupunkirakennetta eheyttävä (3.3.4) ympäristöönsä sopeutuva täydennysrakentaminen, visuaalinen ja toiminnallinen kaupunkikeskustamaisuus, asumisen uudet muodot (3.3.5) , hankkeen eri toimijoiden yhteistoiminta kehittämistyössä (3.3.3) sekä vahvan omaleimaisen imagon ja identiteetin luominen alueelle arkkitehtonisesti modernin yleisilmeen ja ympäristötaiteen avulla (3.3.10). Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennuskannan antamia lähtökohtia (2.3.7; 3.3.8).									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
YTO										
KITO	infra	-0,35	infra	-0,4	----	----	infra	-0,9	-2,6	
Vesilaitos	vesihuollon toteutus	-0,06	----	----	----	----	----	----		

Skanssi – älykäs ja kestävä kaupunginosa (3.3.1; 3.3.6; 3.3.7)

Itäskanssi	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueelle suunnitellaan kerrostalovoittoisesti asuinrakennuksia noin 2.200 asukkaalle, sekä alueella tarvittavia palveluja, erityisesti päiväkotia ja koulua. Alueen pohjoisosaan suunnitellaan myös toimitilarakentamista. Alueen läpi suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön pysäkkien läheisyydessä ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6). Alueen hulevesiratkaisut, liikuntapaikat (2.3.) ja viheralueiden suunnittelu ovat oleellinen osa kaavoitusta.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV							
KITO			MKS							
Vesiliikelaitos	----	----	----	----					???	
Skanssin Vallikatu	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6).									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava KV									
KITO	MKS, suunnittelu	+ ? -0,05	Infra	-0,5	Infra	-0,8		-0,5	-1,85	
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,01	Vesihuollon rakentaminen	-0,2	----	----	----	----	???	

Halistenväylä (3.3.7)

Koroistenkaari	Tavoitteena on muuttaa Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamattoman alue pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi. Uusi alue liitetään olemassa olevaan katuverkostoon Koroistenkaaren tietä jatkamalla Topinojan tieliittymään saakka. Tarkoituksena on myös selkiyttää alueen ulkoilu- ja virkistysreitistö. Samalla tutkitaan Kaarinan kaupungin puolelle sijoittuvan tuotanto- ja liikerakennusalueen liittämistä katuverkoston Turun kautta.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava KV									
KITO	MKS		Suunnittelu, infra	-0,35	----	----	Infra	-0,4	-5,0	
Vesiliikelaitos	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,03	----	----	vesihuollon rakentaminen	-0,7		

LogiCity – pohjaa kasvulle (3.1.3; 3.3.1; 3.3.7)

Maa-ainespuisto	Tavoitteena on ensisijaisesti laajan ylijäämämassojen sijoituspaikan sekä muiden maa-ainesten käsittelyä ja varastointia mahdollistavan alueen sijoittaminen Saramäkeen. Toisena tärkeänä tavoitteena on ajanmukaistaa alueella olevien teollisuuskortteleiden asemakaavat ja mahdollistaa uusien teollisuusrakennusten rakentaminen. Lisäksi on tarkoitus mahdollistaa Toijalan radan hyödyntäminen osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelyratapihan sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava KV									
KITO	infra	-0,25	Infra	-0,5	Infra	-0,8	Infra	-0,9	-2,45	
Vesiliikelaitos	vesihuollon rakentaminen	-0,35	vesihuollon rakentaminen	-0,25	----	----	----	----	??	

Mustasuo	Tavoitteena on saada syntymään Toijalan radan ja Tampereen valtatie väliin yhtenäinen teollisuus- ja työpaikka-alue. Tähän päästään siirtämällä nykyisessä kaavassa Mustasuontielle varattu katualue pois radan varresta valtatie viereen. Näin muodostettavien työpaikkatonttien on mahdollista hyödyntää toiminnassaan junarataa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelytapin sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO	MKS/ maanhankinta, suunnittelu	-0,025	----	----	Infra	-0,4	Infra	-1,37	-1,8
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,02	----	----	Vesihuollon rakennuttaminen alkaa	-0,25	Vesihuollon rakennuttaminen	-0,3	???

2015 Käynnistyvät maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Turku Energian tontti	On jatkumo Linnankadun varren muille kehittämishankkeille – Harppuunakortteli ja Linnanfältti ja siten toteuttaa strategista tavoitetta luoda pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina kokonaisuuksina. Selvitetään säilyvän rakennuskannan uusia innovatiivisia käyttötarkoituksia ja mahdollisuuksia rakentaa alueelle uusia asuinrakennuksia.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO	kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	???
Eerikinkatu 32 – 34 /Vanha vedenjakelu	Selvitetään alueen erilaisia käyttötarkoituksia eri keskustatoiminnoille. Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kumppanin valinta								
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	???
Ruusukortteli (TVT)	Tavoitteena täydennysrakentaa eheyttäen olevaa kaupunkirakennetta ja mahdollistaa monimuotoisia asumisratkaisuja olevia palveluja hyödyntäen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO					toteutus + päiväkot				
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	???
Matkakeskus	Tavoitteena on vahvistaa Turun asemaa logistisena solmukohtana, missä kaikki liikennemuodot yhdistyvät toisiinsa katkeamatta (3.1.3). Selvitetään hankkeen palvelukonsepti – eri käyttötarkoitukset ja rakentamisen määrä. Toteuttaa kestävän liikenteen ja liikkumisen kaupunkirakenteellisia edellytyksiä (3.3.7)								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		
KITO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat						

Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	----	???
Uusi siirtolapuutarha	Kaupunginvaltuustossa hyväksytyn uudistamisohejelma 1:n mukainen hanke. Selvitetään mahdollinen Kupittaaan siirtolapuutarhan korvaava paikka ja luodaan edellytykset sen toteuttamiselle.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV			
KITO	Korvaava siirtolapuutarha: suunnitelma + päätös (U1)									
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	----	???

Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (3.3.1)										
	Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista. Tavoitteena liittää alusta alkaen mukaan älykkäät palvelukanava- ja teknologiaratkaisut.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelma-käynnistämispäätös KH									
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV			
KITO	Kehittämissuunnitelma									
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	----	???

Halistenväylä (3.3.7)										
Koroinen	<p>Liikenteellisesti tavoitteena on mahdollistaa uuden katuyhteyden rakentaminen Markulantieltä Halistensillalle sekä tämän kadun yhdistäminen Koroistenkaareen. Samalla Gregorius XI:n tien liikennejärjestelyjä kehitetään. Vanhan Tampereentien ja rautatien tasoristeyksen tilalle suunnitellaan alikulkua nykyistä tasoristeystä etelämäksi. Vanhan Maarian Kirkkosillan on tarkoitus jäädä kevyen liikenteen käyttöön. Rautatien osalta kaavoituksen yhteydessä selvitetään kaksirataistamista sekä mahdollisten paikallisjunapysäkkien.</p> <p>Tarkoituksena on mahdollistaa uudisrakentaminen soveltuvilla alueilla sekä luoda edellytyksiä jokivarren aktiivisemmalle virkistyskäytölle.</p>									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV					
KITO										
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	----	???

Blue Industry Park – pohjaa kasvulle (3.3.1)										
	Tavoitteena suunnitella Pernoon meri- ja metalliteollisuuden keskittävää tuotannollista kohdetta. Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista ja muiden ohella tukee Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	

Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelman käynnistämispäätös KH								
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	???

Muut kaupunginhallituksen toimivallassa olevat hankkeet (1 000 €) kh (erillinen liite)

INFRAINVESTOINNIT

"Tuloa tuottavat"	5 096	16 %
Toimintoja tukevat	8 266	26 %
Korjausvelkaa/ylläpitoa alentavat	8 347	27 %
Liikenteen toimivuus & turvallisuus	711	2 %
Kevyen liikenteen väylät	595	2 %
Asukasviihtyisyyttä parantavat, viherkohteet	4 695	15 %
Liikuntapaikat	930	3 %
Mal-hankkeet	2 350	7 %
Ara-hankkeet	510	2 %
Yhteensä	31 500	

Täydentävät strategiset tavoitteet kh

Strateginen tavoite	Lähtötaso /Vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Luovutuksessa olevien tonttien määrä suhteessa kysyntään % Strategisen linjauksen tunnus 3.3.4				100		100	100	100
Sähköinen asiointi ja avoimet datan rajapinnat Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.3,				Otettu käyttöön useita uusia palveluita				
Toimintojen ja tilatehokkuuden parantaminen Strategisen linjauksen tunnus: 3.2.7				On otettu monitilakonsepti käyttöön				
Toimenpide: Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä								

Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu kh

Painopistealue	Alatavoite	2015
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Tehtävänkuvat (sis. perustehtävän määrittelyn) ja vastualueet ovat selkeät – joka tehtävälle tulee löytyä tehtävänkuvaukset	Tehtävänkuvat käydään läpi.
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Resurssien sijoittuminen on tarpeita vastaavaa ja joustavaa. Tätä tuetaan yhteisen, kaikki toimialat kattavalla palkkausjärjestelmällä	Resurssien sijoittamista käydään läpi.
Turku on vetovoimainen työnantaja	Vastuullinen työyhteisökäyttäytyminen ja motivoiva esimiestyö	Työyhteisökäyttäytymiseen ja esimiestyöhön kiinnitetään huomiota.

Infrastruktuurin ylläpidon tavoitetasot (liitteeksi sisäinen palvelumaksusopimus 2015) kh

Tavoitetasot/ tavoitteet	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
PERUSTUOTTEET	13 832 800			
Talvihoito	6 027 800			
Viheralueiden hoito	3 550 000			
Liikennealueiden hoito	755 000			
Puhtaanapito	2 270 000			
Kalusteiden ja varusteiden hoito	320 000			
Rakenteiden hoito	910 000			
ERILLISTUOTTEET	9 603 000			
Kunnossapito	3 200 000			
Talvihoidon erillistuote	1 125 000			
Kunnossa- ja puhtaanapidon erillistuote	280 000			
Leikkipaikkojen hoito ja kunnossapito	500 000			
Taloussuunnittelu	200 000			
Erityisalueiden hoito ja kunnossapito	4 298 000			
ERITYISTUOTTEET JA YLEISKULUT	1 899 200			
Erityistuotteet	984 500			
Yleiskulut	914 700			

Toiminnan kehittämishankkeet* kh

Kehittämishanke	Ohjelman teema, uudistamisohjelma 1 ja 2, muu ohjaus	2015	2016	2017	2018
Toimialan merkittävimmät strategiset kehittämishankkeet.					
Toimintojen tehostaminen tilamuutoksilla	U2	0,2	0,2	0,2	0,2
Selvitetään uudelleenorganisointimahdollisuudet	U2	0,1	0,1	0,1	0,1
Varastojen yhdistäminen	U2	0,1	0,1	0,1	0,1
Peritään vuokrasopimuksen mukainen vuokra	U2	0,7	0,7	0,7	0,7
Kiinteistökehitystoiminnan tehostaminen	U1 ja U2	0,1	0,1	0,1	0,1
Infran mitoitusten uudistaminen	U2	-	-	0,1	0,1
Pienvenesatamien hoidon ja vuokrauksen ulkoistaminen	U2	0,1	0,1	0,1	0,1
Toteutetaan valaistussuunnitteluun liittyvä hanke yhteistyössä toimialojen kanssa	U2	0,1	0,1	0,1	0,1
Vanhon urheilukenttien vähentäminen ja vuokraaminen urheiluseuroille 100 % käyttöön	U2	0,1	0,1	0,1	0,1
Pieninvestointi kokonaisuuden kriittinen läpikäynti	U2	-	-	-	-
Muiden toimialojen strategiset hankkeet, joihin toimialan pitää varata resursseja.					

* Tähän kohtaan ei merkitä infra- eikä tilahankkeita

7. TOIMIELINKOHTAISET TIEDOKSI ANNETTAVAT TUNNUSLUVUT kh

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Liikevaihto per/ htv	810	769	817	844	861	878	895
Resurssien käyttö							
Tilapalvelujen neliöt 1 000 m ²	1 104	1 101	1 033	1 033	1 041	1 060	1 065
Infrapalvelujen ylläpidettävä pinta-ala ha	3 717	3 757	3 832	3 908	3 986	4 065	4 146
Muut							

8. RISKIENHALLINTA kh

Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkittä- vyys	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhiö/ aikataulutus
Korjausvelka (rakennukset, kadut, sillat, rantapenkereet)	Omaisuuksien arvon hallitsematon lasku	3	4	12	Investointiohjelma		
Myyntitulojen ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen	Talousarvion toteutumattomuus	4	4	16		Riittävä resurssointi myyntitoimintaan	
Kustannustason nousu	Talousarvion toteutumattomuus	2	3	6		Kilpailutukset	
Tilaamistoimintaan liittyvä osaaminen	Kilpailutukset eivät onnistu toivotusti	1	2	2		Resurssointi	
Ympäristön turvallisuuden heikkeneminen	Vaaratilanteet lisääntyvät	2	3	6	Ohjeistukset		

9. MUUT KAUPUNKITASON OHJAUSASIAKIRJAT JA RESURSSIEN PITKÄN AIKAVÄLIN OHJAUS (LUETTELO) kh

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Asunto- ja maankäyttöohjelma	Kaavoitussuunnitelma
Maakuntastrategia	Maakunnan kehittämisen pitkän aikavälin hankkeet
Tilastrategia	Kaupungin tilojen käyttö
Ilmasto- ja ympäristöohjelma	Kestävä kehitys
Maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimus	Kuntien ja valtion yhteinen tahtotila
Turun kaupungin sisäisen vuokrauksen periaatteet	Kiinteistöliikelaitoksen ja toimialojen välinen maksujärjestely
Tilahankkeiden tarveselvitys- ja hankesuunnitteluohje	Investointiohjelma

	TP 2013	TA 2014	TA 2014 muutos	TA 2014 yhteensä	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
LIKEVAIHTO	188 469 145	181 321 795	0	181 321 795	178 958 967	182 538 146	186 188 909	189 912 687
Myyntituotot (300000-319999)	38 420 684	32 672 748	0	32 672 748	32 173 567	32 817 038	33 473 379	34 142 847
Liiketoiminnan myyntituotot	38 124 263	32 437 748	0	32 437 748	31 713 567	32 347 838	32 994 795	33 654 691
Tayden korv.perust.saadut korv.valtiolta	+	839	0	0	0			
Korvaukset kunnilta ja kuntayhtymiltä	+	70	0	0	0			
Muut suoritteiden myyntituotot	+	295 511	235 000	0	235 000	469 200	478 584	488 156
Maksutuotot (320000-329999)	3 345 445	3 798 000	0	3 798 000	3 527 000	3 597 540	3 669 491	3 742 881
Yleishallinnon maksut	+	0	0	0	0			
Terveystuotot	+	0	0	0	0			
Sosiaalitoimen maksut	+	0	0	0	0			
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	+	0	0	0	0			
Yhdyskuntapalvelujen maksut	+	40 205	40 000	0	40 000	30 000	31 212	31 836
Muut palvelumaksut	+	3 305 240	358 000	0	358 000	297 000	308 999	315 179
Pysäköintimaksut	+	0	3 400 000	0	3 400 000	3 264 000	3 329 280	3 395 866
Tuet ja avustukset (330000-339999)	144 600	155 000	0	155 000	135 000	0	0	0
Muut Tuet ja avustukset	+	144 600	155 000	0	155 000	135 000		
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	+	0	0	0	0			
Vuokratuotot (340000-349999)	150 048 461	145 249 047	0	145 249 047	143 585 400	146 457 108	149 386 250	152 373 975
Vuokratuotot	+	150 048 461	145 249 047	0	145 249 047	143 585 400	146 457 108	149 386 250
Muut toimintatuotot (350000-359999)	14 435 019	20 200 500	0	20 200 500	23 555 000	19 155 000	19 155 000	19 155 000
Muut toimintatuotot	+	14 435 019	20 200 500	0	20 200 500	23 555 000	19 155 000	19 155 000
Valmisteverausten muutos (360000-369999)	0	0	0	0	0	0	0	0
Valmisteverausten muutos	+/-	0	0	0	0			
Valmistus omaan käyttöön (370000-379999)	2 568 177	1 000 000	0	1 000 000	1 000 000	1 020 000	1 040 400	1 061 208
Valmistus omaan käyttöön	+	2 568 177	1 000 000	0	1 000 000	1 000 000	1 020 000	1 040 400
Henkilöstökulut (400000-429999)	12 310 531	14 174 719	-1 000 000	13 174 719	12 514 664	12 791 621	13 047 189	13 307 869
Palkat ja palkkiot	-	9 515 822	10 953 025	-814 472	10 138 553	9 863 856	9 857 133	10 054 276
Eläkekulut	-	2 323 175	2 568 772	-137 239	2 431 533	2 292 618	2 338 470	2 432 944
Muut henkilöstösuorituskulut	-	561 807	661 563	-48 289	613 274	571 390	582 818	606 364
Hilostokorvaukset & -menojen korjaukset	+	-90 273	-8 640	0	-8 640	-13 200	13 200	13 200
Palveluiden ostot (430000-449999)	62 302 549	66 391 190	-1 500 000	64 891 190	64 216 081	65 500 403	66 810 411	68 146 619
Asiakaspalvelujen ostot	-	0	0	0	0			
Muiden palvelujen ostot	-	62 302 549	66 391 190	-1 500 000	64 891 190	64 216 081	65 500 403	66 810 411
Aineet, tarvikkeet ja tavarat (450000-469999)	13 286 181	14 178 525	-288 000	13 890 525	13 134 000	13 396 680	13 664 614	13 937 906
Ostot tilikauden aikana	-	13 287 209	14 178 525	-288 000	13 890 525	13 134 000	13 396 680	13 664 614
Varausten lisäys / vähennys	+/-	-1 029	0	0	0			
Avustukset (470000-479999)	93 186	120 000	0	120 000	120 000	122 400	124 848	127 345
Avustukset yksityisille	-	0	0	0	0			
Avustukset yhteisöille	-	93 186	120 000	0	120 000	122 400	124 848	127 345
Avustukset taseyksiköille	-	0	0	0	0			
Muut toimintakulut (480000-499999)	30 631 391	22 415 921	0	22 415 921	25 769 660	28 285 053	28 850 754	29 427 769
Vuokrat	-	30 129 882	21 692 651	0	21 692 651	25 098 160	27 600 123	28 152 126
Muut toimintakulut	-	501 509	723 270	0	723 270	671 500	684 930	698 629
Poistot ja arvonalentumiset (700000-729999)	40 899 963	46 679 915	0	46 679 915	44 160 948	44 137 480	44 961 036	44 565 407
Suunnitelman mukaiset poistot	-	40 109 233	46 679 915	0	46 679 915	44 160 948	44 137 480	44 961 036
Kertaluonteiset poistot	-	790 680	0	0	0			
Arvonalentumiset	-	0	0	0	0			
LIKEYLJÄÄMÄ / -ALLJÄÄMÄ	49 438 585	39 115 025	2 788 000	41 903 025	44 060 615	38 813 049	39 265 668	40 962 995
Verotulot ja valtionosuudet (500000-599999)	0	0	0	0	0	0	0	0
Verotulot	+	0	0	0	0			
Valtionosuudet	+	0	0	0	0			
Rahoitustuotot ja -kulut (600000-699999)	-24 093 741	-24 303 246	0	-24 303 246	-23 601 386	-22 345 328	-21 008 248	-21 008 248
Korkotuotot	+	0	0	0	0			
Muut rahoitustuotot	+	61 180	0	0	0			
Korkokulut	-	2 111 680	2 261 043	0	2 261 043	2 323 480	1 337 080	
Muut rahoituskulut	-	22 043 241	0	0	0			
Liikelaitoksen korvaus peruspaamasta (kunnalle)	-	0	22 042 203	0	22 042 203	21 277 906	21 008 248	21 008 248
LIKEYLJÄÄMÄ / -ALLJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ, VARAUKSIA JA RAHASTOJEN MUUTOKSIA	25 344 844	14 811 779	2 788 000	17 599 779	20 459 229	16 467 721	18 257 420	19 954 747
Satunnaiset tuotot ja kulut (800000-819999)	0	6 000 000	0	6 000 000	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot	+	0	6 000 000	0	6 000 000			
Satunnaiset kulut	-	0	0	0	0			
LIKEYLJÄÄMÄ / -ALLJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA JA RAHASTOJEN MUUTOKSIA	25 344 844	20 811 779	2 788 000	23 599 779	20 459 229	16 467 721	18 257 420	19 954 747
Varausten ja rahastojen muutokset (850000-879999)	-6 427 276	1 572 724	0	1 572 724	876 489	876 489	876 489	876 489
Poistoeron muutos	+/-	1 572 724	-8 927 276	0	-8 927 276	876 489	876 489	876 489
Varausten muutos	+/-	-8 000 000	10 500 000	0	10 500 000			
Rahastojen muutos	+/-	0	0	0	0			
TILIKAUDEN YLJÄÄMÄ / ALLJÄÄMÄ	18 917 568	22 384 503	2 788 000	25 172 503	21 335 718	17 344 210	19 133 909	20 831 236

RAHOITUSLASKELMA KIINTEISTOLIIKELAITOS

	TP 2013	TA 2014	TA 2014 muutokset	TA 2014 yhteensä	TA 2015	TA 2015 muutokset	TA 2015 yhteensä	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toiminnan rahavirta	66 244 808	43 481 694	2 788 000	46 279 694	42 220 176	42 605 202	45 218 456	46 520 154		
Liikelyjäämä (ei-)	49 438 585	39 115 025	2 788 000	41 903 025	44 060 615	38 813 049	44 060 615	38 813 049	39 265 668	40 962 995
Poisotot ja arvonalentumiset	40 899 963	46 679 915	0	46 679 915	44 160 948	44 137 480	44 160 948	44 137 480	44 961 036	44 565 407
Rahoitustuotot ja -kulut	-24 093 741	-24 303 246	0	-24 303 246	-23 601 386	-22 345 328	-23 601 386	-22 345 328	-21 008 248	-21 008 248
Saannaiset tuotot ja kulut	0	6 000 000	0	6 000 000	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	-24 000 000	0	-24 000 000	-22 400 000	-18 000 000	-22 400 000	-18 000 000	-18 000 000	-18 000 000
Investointien rahavirta	-96 748 862	-22 057 000	3 000 000	-19 057 000	-25 813 607	-40 755 000	-43 756 000	-40 137 000		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-30 504 055	21 424 694	5 788 000	27 222 694	16 406 569	1 850 202	1 462 456	6 383 154		
Rahoituksen rahavirta										
Antolainauksen muutokset										
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle / kuntayhtymälle	-	-24 910	0	0	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-	24 910	0	0	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset kunnalta / kuntayhtymältä	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisen lainojen lisäys kunnalta / kuntayhtymältä	+	536 667	4 766 667	4 766 667	381 667	381 667	381 667	-34 510 333	-1 083 333	-1 083 333
Pitkäaikaisen lainojen lisäys muilta	+	1 620 000	5 850 000	5 850 000	1 465 000	1 465 000	1 465 000	0	0	0
Pitkäaikaisen lainojen vähennys kunnalle / kuntayhtymälle	-	1 083 333	1 083 333	1 083 333	1 083 333	1 083 333	1 083 333	34 510 333	1 083 333	1 083 333
Pitkäaikaisen lainojen vähennys muilta	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisen lainojen muutos kunnalta / kuntayhtymältä	+-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisen lainojen muutos muilta	+-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset										
Ylijäämäpalautukset	+-	0	0	0	0	0	0	33 427 000	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset										
Vaihto-omaisuuden muutos	+-	-25 683 340	0	0	0	0	0	0	0	0
Saamisen muutos kunnalta / kuntayhtymältä	+-	34 357 819	0	0	0	0	0	0	0	0
Saamisen muutos muilta	+-	1 582 045	0	0	0	0	0	0	0	0
Korotomien velkojen muutos kunnalta / kuntayhtymältä	+-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korotomien velkojen muutos muilta	+-	10 276 773	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	+-	30 249	0	0	0	0	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-25 181 584	4 766 667	0	4 766 667	381 667	-1 083 333	-1 083 333	-1 083 333	-1 083 333	-1 083 333
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-55 685 638	26 201 361	5 788 000	31 989 361	16 786 236	766 869	379 123	5 299 621		

VESILIIKELAITOS

1. LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA kh

Vesiliikelaitos tarjoaa laadukkaita vesihuoltopalveluja kaupunginvaltuuston vahvistamalla toiminta-alueella Vesihuoltopalvelut kattavat huleveden viemäroinnin.. Vesiliikelaitos ostaa talousvettä ja jäteveden puhdistuspalvelua seudullisilta yhtiöiltä. Vesiliikelaitos vastaa asiakassuhteista sekä verkoston ylläpidosta ja laajentamisesta uusille kaava-alueille hankkimallaan rahoituksella.

Laadun takeena on palveluiden jatkuva kehittäminen sekä infraomaisuuden ylläpitäminen.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT kh

Vesihuoltolaki ja talousvesiasetus tulivat voimaan 1.9.2014. Molemmissa korostetaan vesihuollon toimintavarmuutta ja riskienhallintaa. Huleveteen ja sen vastuisiin liittyy sekä vesihuoltolaissa että samanaikaisesti uudistetussa maankäyttö- ja rakennuslaissa useita kuntatasolla ratkaistavia asioita, kuten hulevesiviemäroinnin vastuutahon valinta. Talousvesiasetuksen muutos ei merkittävästi vaikuta toimintaan.

Vesiliikelaitoksen verkosto laajenee uudisalueille maankäyttöohjelman mukaisesti. Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on vanhoja asutusalueita, joille voi olla tarvetta laajentaa viemärointiä, kun talousjätevesiasetuksen siirtymäkausi päättyy. Tarve tulisi arvioida myös uudistetun vesihuoltolain perusteella. Mikäli selkeä tarve on olemassa, tulisi toteutustapa sekä rahoitusmalli ratkaista.

Maailmanpoliittinen tilanne voi vaikuttaa yritysten toimintaan ja sitä kautta vesilaitoksen myymään veden määrään. Rakentamissuhdanteet vaikuttavat erityisesti liittymismaksukertymään.

3. TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET kv

Seudullisen vesihuoltoyhtiön perustamiseen tähtäävät selvitykset jatkuvat

Maankäytön prosessia sekä uudisinvestointien rahoitusmallia kehitetään yhdessä toimialojen kanssa.

Vesihuoltolain aiheuttamien muutosten toimeenpano.

Asiakaspalvelussa pyritään lisäämään asiakkaan itsepalvelumahdollisuuksia ja luomaan monikanavaisia palvelukokonaisuuksia.

Infraomaisuuden hallinnalla pyritään entistä kohdennetumpaan ja ajantasaisempaan vesihuoltoverkostojen saneeraukseen.

4. TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet kv

Taloudelliset tavoitteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018

Mittariin sidottu tavoite 1 Strategisen linjauksen tunnus: Korvaus peruspääomasta 1.000 €	4.051	4.051	4.051		4.051	4.051	4.051
Mittariin sidottu tavoite 2 Strategisen linjauksen tunnus: Käyttökate 1.000 €	11.079	11.431	11.660		11.893	12.131	12.374
Toimenpide: <i>Optimoimalla toimintoja vesihuollon laitostoiminnoista vastaavien yhtiöiden kanssa pyritään pitämään menokehitys lähivuosina inflaatiokehitystä alhaisempana. Tarvittaessa tehdään taksoihin maltillisia korotuksia. Peruspääoman korko pidetään nykyisellä tasolla.</i>							

Kilpailukykyyn liittyvät tavoitteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Mittariin sidottu tavoite 1 Maankäyttöohjelman mukaiset uudisalue-investoinnit (3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.3.4, 3.3.5)								
Toimenpide: <i>Kohteet määritellään vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Tavoitteet saavutetaan toimialojen välisellä yhteistyöllä ja riittävällä ennakkoinnilla.</i>								

Toimielimen määrärahat ja käyttötalousinvestoinnit (1 000 €) kv

	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Toimintatulot	41.948	42.791	43.006	43.131	43.241	43.451
Valmistus omaan käyttöön	581	630	620	620	620	620
Toimintamenot	31.392	31.989	31.961	31.827	31.733	31.625
Toimintakate	11.137	11.431	11.665	11.924	12.128	12.446
Muutos-%		2,6 %	2,0 %	2,2 %	1,7 %	2,6 %
Investointimenot	11.349	11.000	12.900	12.800	11.000	11.000
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Luovutustuotot	7	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	11.342	11.000	12.900	12.800	11.000	11.000
Muutos-%		-3,1 %	17,3 %	-0,8 %	-14,1 %	0,0 %

Toimielimen infra-, rakennus- ja taseinvestoinnit kv

Käynnissä olevat maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Fortuna -kortteli	Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta lisätään ja kaupunkilaisten yhteisiä kaupunkitiloja sekä kävelyn alueita parannetaan kehittämällä korttelia luovaa taloutta, kauppaa ja matkailua palvelevaksi alueeksi. Ratkaistaan rakennusten suojelun ja täydennysrakentamisen pääperiaatteet								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Rakennusten myynti	1,5	Piharakenteet	-1,0					+ 0,5
Vesiliikelaitos	-----	-----		-----		-----		-----	
Kauppatori	Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun (3.3.2). Tavoitteena on mm.: - parantaa rakenteiden, rakennusten ja valaistuksen laatua ja ulkonäköä - järjestää toimintoja siten, että saavutetaan hyvin toimiva ja kaunis kauppatori - viedä joitakin toimintoja kuten pysäköinti maan alle - muuttaa Yliopistonkatu kävelyalueeksi myös Kauppatorin kohdalla - parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Yleissuunnitelman tarkistus								
KITO	Suunnittelu, kilpailutus, kaivaukset	-0,85	infra	-5,0	infra	-5,0	infra	-10,0	-21,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,03		-----		-----		-----	
Logomon silta ja parkki	Ratapihankadun varrella oleva pysäköintilaitos ja kävelysilta, joka yhdistää keskustan Logomon alueeseen ja mahdollistaa myös pääsyn asemalaitureille palvelen myös matkojen yhdistämisketjua.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO	Suunnittelu	-0,3	Silta + parkkitalo	-1,8	Silta + parkkitalo	-3,7	Silta + parkkitalo	-1,7	-7,5
Vesilaitos	Suunnittelun valvonta	-0,01		-----		-----		-----	
VR konepaja	Kaupunkikeskustan ja kulttuurielämän laajentumisalue, missä mahdollista toteuttaa asuinkerrostaloja (AK) 65.080 k-m2 /1300 asukasta, palveluja ja työpaikkoja (Logomo) 32.775 k-m2/ 550 työpaikkaa								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO									
KITO	Maankäyttösopimus, infra	4,9	infra	-2,0	infra	-3,0	infra	-0,6	-0,7
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu ja rakennuttaminen	-1,1	Vesihuollon rakennuttaminen	-1,0	-----	-----	-----	-----	-1,2

Keskustan elinvoimaa - Kupittaa – Itäharju / kampus ja tiedepuisto (3.3.2, 3.3.4)

TYKS U2	Koko sairaalan kehittämisessä tavoitteena on mahdollisimman tehokas toiminta, jossa tilojen keskinäiset yhteydet eivät saa muodostua esteeksi. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin (TYKS) sairaala-alueet Kiinamyllynmäellä ja Savitehtaankadun varrella on tarkoitus yhdistää Helsingin valtatie päälle rakennettavalla kannella. Kannelle on suunniteltu rakennettavan nykyisen U-sairaalan korvaavat tilat.									
	Lääketieteellisen tiedekunnan, Medisiinan, laajennus on monialainen yhteishanke, joka rakentuu sairaalatiilojen viereen Karjaan radan varrelle.									
	Kupittaan vanhan aseman tontilla on 5000 k-m2 rakentamatonta rakennusoikeutta.									
	Turun joukkoliikennesuunnittelussa tavoitellaan runkolinjojen kehittämistä nopeiksi yhteyksiksi. Yksi runkolinjoista Varissuolta keskustaan kulkee Hämeenkadulta Kiinamyllynkadun ja Joukahaisenkadun kautta Kupittaansillalle ja edelleen Kalevantielle. Tämän kaavanmuutoksen yhteydessä tulee tutkia runkolinjan tavoitteet, pysäkkien paikat ja katutilan mitoitus tällä, joukkoliikenteen käytön kannata erittäin keskeisellä alueella.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €		
YTO	Asemakaava KV									
KITO	MKS, suunnittelu	0								
Vesiliikelaitos	Vesihuollon suunnittelua	0	----			----	----			
Palloiluhalli	Asemakaavan tavoitteena on määritellä tontille käyttötarkoitus, joka mahdollistaa kaupunginhallituksen hyväksymän tavoitteen mukaisesti palloiluhallin rakentamisen tontille ja toiminnan edellyttämien pysäköintipaikkojen sijoittamisen ensisijaisesti tontille. Tavoitteena on mahdollistaa myös nykyisen kaavan mukainen toiminta, mikäli palloiluhalli ei toteudu kyseiselle tontille.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €	
	YTO	Asemakaava KV								
	KITO									
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----			
Pääskyyvuorenrinne	Tavoitteena on toteuttaa uusi asuinalue, jonka yhteydessä tulee tarkastella alueen liittyminen olemassa olevaan katu-, kävely- ja pyörätieverkostoon. Jaanipuiston merkitystä alueelle tulee vahvistaa. Suunnittelun alueen maa-pohja on kaupungin omistuksessa.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
	KITO				suunnittelu	-0,15				
Vesilaitos	----	----	----	----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	----	----		

Linnakaupunki – merellinen kaupunkikeskusta (3.3.1; 3.3.3; 3.3.4; 3.3.5; 3.3.9)										
Kirstinpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueen pinta-ala on noin 17,3 ha.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
	KITO			MKS			suunnittelu	-0,025	-0,025	
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	vesihuollon suunnittelu	-0,04		

Herttuankulma	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueelle on tarkoitus sijoittaa palvelukeskus ja kerrostalovaltainen asuinalue yli 2000 asukkaalle. Kumppanuushanke (3.3.3). Alueen pinta-ala on noin 8 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO			MKS		Suunnittelu	-0,015	toteutus	-0,05	-0,65
Vesilaitos	-----	-----	-----	-----	vesihuollon suunnittelu	-0,02	toteutus	-0,05	
Vaasanpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Linnakaupungin osayleiskaavan yleistavoitteena on ollut kehittää aluetta asumis-, toimisto- ja liiketiläkäyttöön, sekä luoda Turkuun ainutlaatuinen merellinen kaupunginosa. Kyseessä on entinen jätevedenpuhdistamon alue. Alueen pinta-ala on noin 10 ha.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Uusi asemakaavaluonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO							Suunnittelu	-0,025	-0,025
Vesilaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	Vesihuollon suunnittelu	-0,03	
Harppuunakortteli	Yleistavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskusta kehittäminen. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla tässä hankkeessa vetovoimainen, houkutteleva asuin ympäristö Turun linnan läheisyydestä linnan asemaa ja merkitystä kunnioittaen. Alueelle on tarkoitus sijoittaa myös liike- ja toimistotilaa.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO	Asemakaava voimaan								
KITO									
Vesilaitos	-----	-----					-----	-----	
Linnanfältti	Linnanfältin alueen toteutuksen pääteemoja ovat kokeellinen puurakentaminen, kaupunkirakennetta eheyttävä (3.3.4) ympäristöönsä sopeutuva täydennysrakentaminen, visuaalinen ja toiminnallinen kaupunkikeskustamaisuus, asumisen uudet muodot (3.3.5) , hankkeen eri toimijoiden yhteistoiminta kehittämistyössä (3.3.3) sekä vahvan omaleimaisen imagon ja identiteetin luominen alueelle arkkitehtonisesti modernin yleisilmeen ja ympäristötaiteen avulla (3.3.10). Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennuskannan antamia lähtökohtia (2.3.7; 3.3.8).								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto xx €
YTO									
KITO	infra	-0,35	infra	-0,4	-----	-----	infra	-0,9	-2,6
Vesilaitos	vesihuollon toteutus	-0,06	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Skanssi – älykäs ja kestävä kaupunginosa (3.3.1; 3.3.6; 3.3.7)

Itäskanssi	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509).									
	Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueelle suunnitellaan kerrostalovoittoisesti asuinrakennuksia noin 2.200 asukkaalle, sekä alueella tarvittavia palveluja, erityisesti päiväkotia ja koulua. Alueen pohjoisosaan suunnitellaan myös toimitilarakentamista. Alueen läpi suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön pysäkkien läheisyydessä ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6). Alueen hulevesiratkaisut, liikuntapaikat (2.3.) ja vihialueiden suunnittelu ovat oleellinen osa kaavoitusta.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO			MKS							
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----						
Skanssin Vallikatu	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509).									
	Tavoitteena on suunnitella vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva asuinalue. Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6).									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava KV								
KITO	MKS, suunnittelu	+ ? -0,05	Infra	-0,5	Infra	-0,8		-0,5	-1,85	
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,01	Vesihuollon rakentaminen	-0,2	-----	-----	-----	-----		

Halistenväylä (3.3.7)										
Koroistenkaari	Tavoitteena on muuttaa Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamattoman alue pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi. Uusi alue liitetään olemassa olevaan katuverkoston Koroistenkaaren tietä jatkamalla Topinojan tieliittymään saakka. Tarkoituksena on myös selkiyttää alueen ulkoilu- ja virkistysreitistö. Samalla tutkitaan Kaarinan kaupungin puolelle sijoittuvan tuotanto- ja liikerakennusalueen liittämistä katuverkoston Turun kautta.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava KV								
	KITO	MKS		Suunnittelu, infra	-0,35	-----	-----	Infra	-0,4	-5,0
Vesiliikelaitos	-----	-----	vesihuollon suunnittelu	-0,03	-----	-----	vesihuollon rakentaminen	-0,7		

LogiCity – pohjaa kasvulle (3.1.3; 3.3.1; 3.3.7)										
Maa-ainespuisto	Tavoitteena on ensisijaisesti laajan ylijäämämassojen sijoituspaikan sekä muiden maa-ainesten käsittelyä ja varastointia mahdollistavan alueen sijoittaminen Saramäkeen. Toisena tärkeänä tavoitteena on ajanmukaistaa alueella olevien teollisuuskortteleiden asemakaavat ja mahdollistaa uusien teollisuusrakennusten rakentaminen. Lisäksi on tarkoitus mahdollistaa Toijalan radan hyödyntäminen osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelyratapihan sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.									
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus	
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Toimenpide	€	Kaavatalous netto milj. €	
	YTO	Asemakaava KV								
	KITO	infra	-0,25	Infra	-0,5	Infra	-0,8	Infra	-0,9	-2,45
Vesiliikelaitos	vesihuollon rakentaminen	-0,35	vesihuollon rakentaminen	-0,25	-----	-----	-----	-----		

Mustasuo	Tavoitteena on saada syntymään Toijalan radan ja Tampereen valtatie väliin yhtenäinen teollisuus- ja työpaikka-alue. Tähän päästään siirtämällä nykyisessä kaavassa Mustasuontielle varattu katualue pois radan varresta valtatie viereen. Näin muodostettavien työpaikkatonttien on mahdollista hyödyntää toiminnassaan junarataa. Valmistelun yhteydessä tuli esiin tarve tutkia myös vaarallisten aineiden kuljetuksiin (VAK) liittyvän järjestelytapin sijoittamista Toijalan radan yhteyteen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO	MKS/ maanhankinta, suunnittelu	-0,025	----	----	Infra	-0,4	Infra	-1,37	-1,8
Vesilaitos	Vesihuollon suunnittelu	-0,02	----	----	Vesihuollon rakennuttaminen alkaa	-0,25	Vesihuollon rakennuttaminen	-0,3	

2015 käynnistyvät maankäytön strategiset hankkeet:

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle (3.3.1, 3.3.2)									
Turku Energian tontti	On jatkumo Linnankadun varren muille kehittämishankkeille – Harppuunakortteli ja Linnanfältti ja siten toteuttaa strategista tavoitetta luoda pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina kokonaisuuksina. Selvitetään säilyvän rakennuskannan uusia innovatiivisia käyttötarkoituksia ja mahdollisuuksia rakentaa alueelle uusia asuinrakennuksia.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO	kumppanin valinta								
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Eerikinkatu 32 – 34 /Vanha vedenjakelu	Selvitetään alueen erilaisia käyttötarkoituksimahdollisuuksia eri keskustatoiminnoille. Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kumppanin valinta								
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Ruusukortteli (TVT)	Tavoitteena täydennysrakentaa eheyttäen olevaa kaupunkirakennetta ja mahdollistaa monimuotoisia asumisratkaisuja olevia palveluja hyödyntäen.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV						
KITO					toteutus + päiväkot				
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	
Matkakeskus	Tavoitteena on vahvistaa Turun asemaa logistisena solmukohtana, missä kaikki liikennemuodot yhdistyvät toisiinsa katkeamatta (3.1.3). Selvitetään hankkeen palvelukonsepti – eri käyttötarkoitukset ja rakentamisen määrä. Toteuttaa kestävän liikenteen ja liikkumisen kaupunkirakenteellisia edellytyksiä (3.3.7)								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		
KITO	Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat		Toiminnalliset selvitykset ja suunnitelmat						

Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	----
Kupittaaan siirtola-putarha	Kaupunginvaltuustossa hyväksytyn uudistamisohjelma 1:n mukainen hanke. Selvitetään mahdollinen siirtola-putarhan korvaava paikka ja luodaan edellytykset sen toteuttamiselle.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Korvaava siirtola-putarha: suunnitelma + päätös (U1)								
Vesilaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Itäharjun kampus ja tiedepuisto (3.3.1)									
	Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeista. Tavoitteena liittää alusta alkaen mukaan älykkäät palvelukanava- ja teknologiaratkaisut.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelma-käynnistämispäätös KH								
YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Halistenväylä (3.3.7)									
Koroinen	Liikenteellisesti tavoitteena on mahdollistaa uuden katuyhteyden rakentaminen Markulantieltä Halistensillalle sekä tämän kadun yhdistäminen Koroistenkaareen. Samalla Gregorius XI:n tien liikennejärjestelyjä kehitetään. Vanhan Tampereentien ja rautatien tasoristeyksen tilalle suunnitellaan aikulkua nykyistä tasoristeystä etelämäksi. Vanhan Maarian Kirkkosillan on tarkoitus jäädä kevyen liikenteen käyttöön. Rautatien osalta kaavoituksen yhteydessä selvitetään kaksirataistamista sekä mahdollisten paikallisjunapysäkkien.								
	Tarkoituksena on mahdollistaa uudisrakentaminen soveltuvilla alueilla sekä luoda edellytyksiä jokivarren aktiivisemmalle virkistyskäytölle.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO									
Vesiliikelaitos	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Blue Industry Park – pohjaa kasvulle (3.3.1)									
	Tavoitteena suunnitella Pernoon meri- ja metalliteollisuuteen keskittyvää tuotannollista kohdetta. Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeesta ja muiden ohella tukee Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää.								
	TA 2015		TS 2016		TS 2017		TS 2018		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
Konsernihallinto	Ohjelmointi, kehittämissuunnitelman käynnistämispäätös KH								

YTO	Kehittämissuunnitelma		Asemakaavaluonnos		Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	

Työvoiman käyttö kv

Henkilötyövuosien kehitys							
Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Vesiliikelaitos	95,1	93	90		89	88	87

Täydentävät strategiset tavoitteet kh

Hulevesien hallinta	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Sekaviemärin pituus km Strategisen linjauksen tunnus: 3.3.6	54,8/2012	53,8	53	vähenee		vähenee	vähenee	vähenee
<p>Toimenpide: <i>Erillisviemäröintiä lisäämällä vähennetään laimeiden ja puhdistamon toimintaa haittaavien vesien johtamista Kakolanmäen puhdistamolle. Samalla pumppaukseen tarvittavat energiankulutus vähenee. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää riittäviä investointivaltuuksia Vesiliikelaitokselle ja Kiinteistötoimelle.</i></p>								

Henkilöstön hyvinvointiin ja työelämän laatuun liittyvät tavoitteet (koko toimiala) kh

Hyvinvointiohjelman päätavoite	TAE 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Tehtävänkuvat ja vastualueet ovat selkeät			
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Resurssien sijoittuminen on tarpeita vastaavaa ja joustavaa.			
Turku on vetovoimainen työnantaja	Vastuullinen työyhteisökäyttäytymisen ja motivoiva esimiestyö			
Tehtävänkuvat tarkistetaan kehityskeskustelujen yhteydessä ja päivitetään tarvittaessa. Matriisimainen toimintatapa yli yksikkörajojen. Koulutus.				

5. TOIMIELINKOHTAISET TIEDOKSI ANNETTAVAT TUNNUSLUVUT kh

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Liikekäännä	2,8	4,0	4,3	4,6	4,7	4,9	5,2
Liikevaihto /htv 1.000 €	412	450	446	478	484	491	499
Omaisuuksien arvonsäilyttäminen							
Vesijohtoverkoston uusiutumisaika (vuosia)	147	180	100-150	100-150	100-150	100-150	100-150

Viemäriverkoston uusiutumisaika (vuosia)	79	91	<100	<100	<100	<100	<100
Muut							
Veden vertailuhinta Turku / suuret laitokset (VVY:n tilasto)	4,98 / 4,75	5,56 / 5,09	lähestyy keskiarvoa	lähestyy keskiarvoa	lähestyy keskiarvoa	lähestyy keskiarvoa	lähestyy keskiarvoa
Vesihuollon käyttömaksujen seudullinen sijoittuminen	halvin	halvin	1 – 3	halvin	halvin	halvin	halvin

6. RISKIENHALLINTA kh

Riski	Seuraukset	Toden- näköisyys	Vaikutus	Merkittä- vyyys	Nykyinen varautuminen	Toimenpiteet	Vastuuhlö/ aikataulut
Vakavat toimintahäiriöt	Asiakkaat eivät saa vesihuoltopalvelua, terveyteen, turvallisuuden ja ympäristöön kohdistuvat haitat. imagohaitta	2	5	10	Päivystys, varmuusvarasto ennakoiva huolto, valmiusharjoitukset, mittaukset ja seuranta	Toimenpiteet riittävät / suunnitelmien ylläpito	Johto, yksiköiden päälliköt/Jatkuvaa toimintaa
Avainhenkilöriskit	Toiminnan kannalta olennaista tietoa katoaa	3	4	12	Dokumentointi, tiedon jakaminen, parityöskentely	Rekrytointi, henkilöresurssien varmistaminen	Johto, yksiköiden päälliköt/Jatkuvaa toimintaa
Omaisuuksriskit	Omaisuuksien arvo heikkenee, vakavat toimintahäiriöt	4	3	12	Investoinnit, omaisuuden arvon ja kunnan jatkuva arviointi	Saneeraus oikeassa suhteessa omaisuuden kuntoon	Johto, verkostoyksikkö

7. MUUT KAUPUNKITASON OHJAUSASIAKIRJAT JA RESURSSIEN PITKÄN AIKAVÄLIN OHJAUS kh

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Vesihuollon kehittämissuunnitelma	Vesihuoltoverkostojen laajentamistavoitteet ja vesihuollon laadullinen parantaminen
Asunto- ja maankäyttöohjelma	Vuosittaiset uudisinvestointikohteet
Ilmasto- ja ympäristöohjelma	Materiaalien kestävä käyttö, energiatehokkuus, vesistö päästöjen ja niiden haitallisten vaikutusten minimoiminen
Yhdenvertaisuussuunnitelma	Henkilöstön hyvinvointi ja asiakassuhteet
Turvallisuussuunnitelma	Vesihuollon toimintavarmuus ja varautuminen
IT strategia	Kehittämishankkeet
Tilaohjelma	Tilojen käyttö ja tarpeettomista tiloista luopuminen

TP 2013 TA 2014 TA 2014 yhteensä TA 2015 TS 2016 TS 2017 TS 2018

		TP 2013	TA 2014	TA 2014 yhteensä	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
LIIVEVAIHTO		41 872 758	42 770 500	42 770 500	42 986 000	43 111 000	43 221 000	43 431 000
Myyntituotot (300000-319999)		41 798 274	42 698 000	42 698 000	42 911 000	43 036 000	43 146 000	43 356 000
300	Liiketoiminnan myyntituotot	+	41 739 363	42 698 000	42 698 000	42 851 000	42 976 000	43 086 000
308	Tayden korv.perust.saadut korv.valtiolta	+	0	0	0	0	0	0
310	Korvaukset kunnilta ja kuntayhtymiltä	+	0	0	0	0	0	0
313	Muut suoritteiden myyntituotot	+	58 912	0	0	60 000	60 000	60 000
Maksutuotot (320000-329999)		0	0	0	0	0	0	0
320	Yleishallinnon maksut	+	0	0	0	0	0	0
321	Terveystuotot	+	0	0	0	0	0	0
325	Sosiaalitoimen maksut	+	0	0	0	0	0	0
327	Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	+	0	0	0	0	0	0
328	Yhdyskuntapalvelujen maksut	+	0	0	0	0	0	0
329	Muut palvelumaksut	+	0	0	0	0	0	0
329000	Pysäköintimaksut	+	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset (330000-339999)		0	0	0	0	0	0	0
330	Tuet ja avustukset	+	0	0	0	0	0	0
332800	Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	+	0	0	0	0	0	0
Vuokratuotot (340000-349999)		74 484	72 500	72 500	75 000	75 000	75 000	75 000
340	Vuokratuotot	+	74 484	72 500	75 000	75 000	75 000	75 000
Muut toimintatuotot (350000-359999)		16 679	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
350	Muut toimintatuotot	+	16 679	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Valmisteverastojen muutos (360000-369999)		0	0	0	0	0	0	0
360	Valmisteverastojen muutos	+/-	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön (370000-379999)		580 684	630 000	630 000	620 000	620 000	620 000	620 000
370	Valmistus omaan käyttöön	+	580 684	630 000	630 000	620 000	620 000	620 000
Henkilöstökulut (400000-429999)		5 802 267	5 865 950	5 865 950	5 705 696	5 601 825	5 558 400	5 500 500
400	Palkat ja palkkiot	-	3 957 880	3 950 250	3 950 250	3 945 800	3 870 000	3 800 000
410	Eläkekulut	-	1 668 771	1 677 105	1 677 105	1 525 516	1 501 947	1 474 780
415	Muut henkilöstösivukulut	-	235 110	238 595	238 595	234 381	229 878	228 096
423	Hlostokorvaukset & -menojen korjaukset	+	-59 495	0	0	0	0	0
Palveluiden ostot (430000-449999)		11 608 608	11 992 858	11 992 858	11 778 393	11 800 000	11 800 000	11 800 000
430	Asiakaspalvelujen ostot	-	0	0	0	0	0	0
434	Muiden palvelujen ostot	-	11 608 608	11 992 858	11 778 393	11 800 000	11 800 000	11 800 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat (450000-469999)		12 914 879	13 058 200	13 058 200	13 423 800	13 400 000	13 350 000	13 300 000
450	Ostot tilikauden aikana	-	12 914 928	13 058 200	13 058 200	13 423 800	13 400 000	13 300 000
467	Varastojen lisäys / vähennys	+/-	-50	0	0	0	0	0
Avustukset (470000-479999)		0	0	0	0	0	0	0
470	Avustukset yksityisille	-	0	0	0	0	0	0
474	Avustukset yhteisöille	-	0	0	0	0	0	0
475	Avustukset taseyksiköille	-	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut (480000-499999)		1 065 811	1 072 200	1 072 200	1 053 000	1 025 000	1 025 000	1 025 000
480	Vuokrat	-	972 105	994 400	963 700	940 000	940 000	940 000
490	Muut toimintakulut	-	93 706	77 800	89 300	85 000	85 000	85 000
Poistot ja arvonalentumiset (700000-729999)		7 087 926	7 132 500	7 132 500	7 092 200	7 200 000	7 200 000	7 200 000
710	Suunnitelman mukaiset poistot	-	7 087 926	7 132 500	7 092 200	7 200 000	7 200 000	7 200 000
720	Kertaluonteiset poistot	-	0	0	0	0	0	0
723	Arvonalentumiset	-	0	0	0	0	0	0
LIIEKYLJÄÄMÄ/ -ALIJÄÄMÄ		3 990 631	4 298 792	4 298 792	4 572 911	4 724 175	4 927 600	5 245 500
Rahoitustuotot ja -kulut (600000-699999)		-4 054 859	-4 050 622	-4 050 622	-4 050 622	-4 050 622	-4 050 622	-4 050 622
600	Korkotuotot	+	0	0	0	0	0	0
610	Muut rahoitustuotot	+	0	0	0	0	0	0
620	Korkokulut	-	0	0	0	0	0	0
630	Muut rahoituskulut	-	4 054 859	4 050 622	4 050 622	4 050 622	4 050 622	4 050 622
630200	Liikelaitoksen korvaus peruspääomasta (kunnalle)	-	0	4 050 622	4 050 622	4 050 622	4 050 622	4 050 622
LIIEKYLJÄÄMÄ/ -ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ, VARAUKSIA JA RAHASTOJEN MUUTOKSIA		-64 229	248 170	248 170	522 289	673 553	876 978	1 194 878
Satunnaiset tuotot ja kulut (800000-819999)		0	0	0	0	0	0	0
800	Satunnaiset tuotot	+	0	0	0	0	0	0
810	Satunnaiset kulut	-	0	0	0	0	0	0
LIIEKYLJÄÄMÄ/ -ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA JA RAHASTOJEN MUUTOKSIA		-64 229	248 170	248 170	522 289	673 553	876 978	1 194 878
Varausten ja rahastojen muutokset (850000-879999)		39 321	39 000	39 000	39 000	39 000	39 000	39 000
850	Poistoeron muutos	+/-	39 321	39 000	39 000	39 000	39 000	39 000
860	Varausten muutos	+/-	0	0	0	0	0	0
870	Rahastojen muutos	+/-	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		-24 907	287 170	287 170	561 289	712 553	915 978	1 233 878

TURUN VESILIIKELAITOS

Rahoituslaskelma	TP 2013	TA 2014 yhteensä	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Liikelyljäämä (ali-)	3 990 631	4 298 792	4 572 911	4 724 175	4 927 600	5 245 500
Poistot ja arvonalentumiset	7 087 926	7 132 500	7 092 200	7 200 000	7 200 000	7 200 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 054 859	-4 050 622	-4 050 622	-4 050 622	-4 050 622	-4 050 622
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	7 023 698	7 380 670	7 614 489	7 873 553	8 076 978	8 394 878
Investointikulut	11 349 478	11 000 000	12 900 000	12 800 000	11 000 000	11 000 000
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustuotot	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-11 349 478	-11 000 000	-12 900 000	-12 800 000	-11 000 000	-11 000 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-4 325 780	-3 619 330	-5 285 511	-4 926 447	-2 923 022	-2 605 122
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen saamiset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle / kuntayhtymälle	-	0	0			
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-	0	0			
Antolainasaamisten vähennykset kunnalta / kuntayhtymältä	+	0	0			
Antolainasaamisten vähennykset muilta	+	0	0			
Lainakannan muutokset	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta / kuntayhtymältä	+	0	0			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	+	0	0			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle / kuntayhtymälle	-	0	0			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-	0	0			
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta / kuntayhtymältä	+/-	0	0			
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	+/-	0	0			
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Ylijäämäpalautukset	+/-	0	0			
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	+/-	0	0			
Saamisten muutos kunnalta / kuntayhtymältä	+/-	0	0			
Saamisten muutos muilta	+/-	0	0			
Korottomien velkojen muutos kunnalta / kuntayhtymältä	+/-	0	0			
Korottomien velkojen muutos muilta	+/-	0	0			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	+/-	0	0			
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0	0	0	0	0	0
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-4 325 780	-3 619 330	-5 285 511	-4 926 447	-2 923 022	-2 605 122

	Toimielimen ehdotus 2015	Toiminta- suunnitelma 2016	Toiminta- suunnitelma 2017	Toiminta- suunnitelma 2018
Turun vesiliikelaitos				
Investointihankkeet	12 900 000	12 800 000	11 000 000	11 000 000
Uus- ja laajennusinvestoinnit	4 600 000	4 600 000	4 200 000	4 200 000
Vesijohtoverkosto	1 300 000	1 300 000	1 200 000	1 200 000
Viemäriverkosto	3 300 000	3 300 000	3 000 000	3 000 000
Korvaus- ja ylläpitoinvestoinnit	8 225 000	8 125 000	6 730 000	6 730 000
Aineettomat oikeudet	300 000			
Rakennukset	30 000	30 000	30 000	30 000
Vedenkäsittely	220 000	50 000		
Vesijohtoverkosto	1 720 000	2 165 000	1 600 000	1 600 000
Viemäriverkosto	5 065 000	5 400 000	4 720 000	4 720 000
Muut kiinteat rakenteet ja laitteet	890 000	480 000	380 000	380 000
Pumppaamot	700 000	300 000	200 000	200 000
Verkoston kuntokartoitus	190 000	180 000	180 000	180 000
Muut pysyvien vastaavien hankinnat	75 000	75 000	70 000	70 000
Koneet ja kalusto	75 000	75 000	70 000	70 000

LIITE KONSERNIHALLINNON STRATEGISEEN SOPIMUKSEEN

Vihreä=kv osio

Punainen=kh osio

Musta (valkoinen) = informaatio

VARSINAIS-SUOMEN ALUEPELASTUSLAITOS**1. LYHYT KUVAUS TOIMINNASTA kh**

- Laadukkaat pelastustoiminta-, turvallisuus- ja ensihoitopalvelut tuotetaan Varsinais-Suomessa ammattitaitoisesti, tasa-
puolisesti ja nopeasti kaikkina vuorokauden aikoina.
- Aluepelastuslaitos tuottaa pelastustoimen palveluja Varsinais-Suomen maakunnan 28 kunnan alueella Aluepelastuslauta-
kunnan hyväksymän palvelutasopäätöksen mukaisesti.
- Aluepelastuslaitos tuottaa ensihoitopalveluja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin palvelutasopäätöksen mukaisesti.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSTEKIJÄT kh

- Pelastustoimen palvelutasopäätös koskee vuosia 2013–2016. Suunnitelmakauden luvut on tehty sillä oletuksella, että
nykyinen palvelutaso säilyy. Uusi palvelutasopäätös kaudelle 2017-2020 päätetään lautakunnassa suunnitelman mukai-
sesti vuonna 2016.
- Ensihoidon järjestämisvastuu siirtyi Sairaanhoitopiirille 2013 alusta. Vuonna 2013 toiminta jatkui samanlaisena, mutta täl-
le vuodelle 2014 yhden yksikön vähennyksenä. Talousarviovuodelle 2015 tulevat muutokset koskevat ensihoitoyksiköi-
den vuorokausirytmiiin perustuvia valmiusasteen muutoksia. Suunnitelmakauden luvut 2016-2018 on tehty oletuksella, et-
tä toiminnan laajuus ensihoitopalveluiden osalta säilyy 2015 tasolla.
- Luolajan uuden aseman (RaiNa = Raison ja Naantalin asema) valmistuminen vaikuttaa vuoden 2015 kiinteistöjen vuok-
rakustannusten nousuun nettona n. puolella miljoonalla, joka katetaan henkilöstökustannusten vähennyksenä. Lisäksi
vuokrakustannusten nousuun vaikuttavat Kemiön saaren ja Piikkiön asemien uudistaminen n. 100 000 eurolla.
- Valtionvarainministeriön yleisenä kuluttajahintaindeksin ennusteena vuodelle 2015 on 1,6 % ja palkkojen nousuksi en-
nustetaan vajaa prosentti.
- Investointien osalta raskasta kalustoa ei pystytä hankkimaan palvelutasopäätöksessä edellytettyä tasoa. Keskeisenä
syyinä on investointien valtionavustusten poistuminen. Toisena tekijänä vaikuttaa hintojen yleinen nousu. Mikäli investoin-
timäärärahoihin ei tulevaisuudessa pystytä saamaan lisämäärärahoja, edes palvelutasopäätökseen kirjattu poistoikäta-
voitteen (25 vuotta) heikentäminen 30 vuoteen ei mahdollista halutun raskaan kaluston tyydyttävän kiertojen saavutta-
mista. Tästä seuraa korjauskustannusten nousu, työturvallisuuden ja työtyytyväisyyden heikentyminen.
- Paloasemaverkoston täsmentyessä on mahdollista lakkauttaa virkoja niin, että olemassa olevilla paloasemilla työskente-
levien määrä ei vähene ja palvelutasopäätöksen vaatimukset pystytään kuitenkin täyttämään.

3. TOIMINNAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA STRATEGISET PAINOPISTEET kv**Strategiset painopistealueet:**

- Osaava, motivoitunut ja toimintakykyinen henkilöstö
- Osaavat, motivoituneet ja toimintakykyiset sopimuspalokunnat
- Toimiva ja kattava paloasemaverkosto
- Tyytyväiset asiakkaat ja kuntaomistajat
- Toiminnan edellyttämät riittävät taloudelliset resurssit

Toiminnan kehittämissuunnitelma:

- Palvelutasopäätöksessä on määritelty suunnitelmakauden kehittämissuunnitelma.

4. TAVOITTEET

Toimielimen strategiset tavoitteet (ml. toimielimet ylittävät strategiset horisontaaliset tavoitteet) kv

Tavoite (toimialan määrittämä)	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Mittariin sidottu tavoite 1 Teema: Työtyytyväisyys (1-5)		2,56	ei tot.	2,60	2,60	ei tot.	2,70	ei tot.
Mittariin sidottu tavoite 1 Teema: Kunta-10 (1-5)		3,06	3,10	ei tot.	ei tot.	3,20	ei tot.	3,30
Toimenpide: Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: <i>Palvelualueet päättävät toimenpiteistä arvioituaan ja analysoituaan kyselyn tulokset.</i>								
Mittariin sidottu tavoite 2 Teema: Toimintavalmiusaika (%)		86 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %
Mittariin sidottu tavoite 2 Valtakunnallinen vertailu		74 %	%	%	%	%	%	%
Toimenpide: Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: <i>Tarkalla seurannalla puututaan mahdollisiin ylityksiin ja korjataan epäkohdat.</i>								
Mittariin sidottu tavoite 3 Teema: Tarkastusmäärät (%)		93 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %
Mittariin sidottu tavoite 3 Valtakunnallinen vertailu		90 %	%	%	%	%	%	%
Toimenpide: Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: <i>Yritetään saavuttaa tavoitteet oikealla henkilöresurssien mitoituksella.</i>								
Mittariin sidottu tavoite 4 Teema: Kustannusvertailu (€/as.)		70,1 €	71 €	72 €	72 €	73 €	74 €	75 €
Mittariin sidottu tavoite 4 Valtakunnallinen vertailu		74 €	75 €	76 €	76 €	77 €	78 €	79 €
Toimenpide: Millä toimenpiteillä tavoitteeseen on tarkoitus päästä: <i>Talouden toteutumista seurataan jatkuvasti ja tarkalla hankinta- ja henkilöstösuunnittelulla pyritään pääsemään optimaaliseen palvelutuotantoon huomioiden mm. lain tuomat velvoitteet ja palvelutasopäätös.</i>								

Toimielimen määrärahat ja käyttötalousinvestoinnit 1 000 € kv

	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Toimintatulot	42 516 €	43 058 €	43 418 €	44 000 €	44 600 €	45 300 €
Valmistus omaan käyttöön	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Toimintamenot	40 514 €	41 458 €	41 818 €	42 400 €	43 000 €	43 700 €
Toimintakate	2 001 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €
Muutos-%	15,9 %	-19,9 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Investointimenot	2 312 €	2 731 €	2 681 €	2 672 €	2 362 €	2 038 €
Rahoitusosuudet	441 €	973 €	972 €	963 €	592 €	438 €
Luovutustuotot	44 €	158 €	109 €	109 €	170 €	100 €
Investointien rahavirta	1 826 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €	1 600 €
Muutos-%	7,4 %	-12,3 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Työvoiman käyttö kv

Henkilötyövuosien kehitys

Htv	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos	560	560	555	555	555	555	555

Henkilöstön hyvinvointiin ja työelämän laatuun liittyvät tavoitteet (koko toimiala) kh

Henkilöstön sairauspoissaolo

Teeman mukainen mittari ja toimenpiteet	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Mittariin sidottu tavoite 1 Teema: Sairauspoissaolot (%)		4,6 %	4,5 %	4,2 %	4,2 %	4,0 %	4,0%	4,0%

6. TOIMIELINKOHTAISET TIEDOKSI ANNETTAVAT TUNNUSLUVUT kh

Tunnusluku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus ja taloudellisuus							
Pelastetut henkilöt	265	230					
Pelastettu omaisuus (1 000 €)	71 357	80 291					
Ensihoitoyksiköiden käyttöaste-%	33,0	36,3					

Resurssien käyttö							
Tilojen käyttö (m2)	50.990	52.855	52.855	54.800	54.800	55.800	55.800

7. MUUT KAUPUNKITASON OHJAUSASIAKIRJAT JA RESURSSIEN PITKÄN AIKAVÄLIN OHJAUS kh

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Johtosääntö	Määrittää toimivaltuudet.
Toimintasääntö	Määrittää organisaation.
Palvelutasopäätös	Aluepelastuslautakunta määrittää pelastustoimen palvelutason, resurssit ja kehittämisen valtuustokaudeksi.
Ensihoidon sopimus	Määrittää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ensihoidon palvelutasopäätöksen mukaisen palvelutuotannon.
Valvontasuunnitelma	Määrittää riskienhallinnan toiminnan resurssien kohdentamisen.

VSALUELK VARSINAIS-SUOMEN ALUEPELASTUSLAUTAKUNTA
Tuloslaskelma raportti

	TP 2013	TA 2014	TA 2014 muutos	TA 2014 siirto	TA 2014 yhteensä	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
LIKEVAIHTO	37 506 668	38 916 275	0	0	38 916 275	38 625 120	39 114 000	39 822 000	40 462 000
Vainiivarausten muutos	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vainiivarausten omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	4 878 336	4 142 000	0	0	4 142 000	4 793 000	4 886 000	4 778 000	4 838 000
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymäl	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	27 881 947	28 692 165	0	0	28 692 165	28 446 511	28 830 000	29 275 000	29 850 000
Palkat ja palkkiot	22 925 139	23 136 193	0	0	23 136 193	22 762 169	22 980 000	23 235 000	23 605 000
Ei-akkekulut	4 085 519	4 158 546	0	0	4 158 546	4 332 269	4 450 000	4 540 000	4 645 000
Muut henkilöstösuorituskulut	1 392 521	1 397 426	0	0	1 397 426	1 352 073	1 400 000	1 500 000	1 600 000
Huostokorvaukset & -menojen korjaukset	-521 231	0	0	0	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut	7 153 392	6 865 185	0	0	6 865 185	7 190 150	7 300 000	7 400 000	7 480 000
Palvelujen ostot	5 522 680	5 242 685	0	0	5 242 685	5 515 650	5 600 000	5 650 000	5 700 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 630 711	1 622 500	0	0	1 622 500	1 674 500	1 700 000	1 750 000	1 780 000
Ostot tilikauden aikana	1 630 955	1 622 500	0	0	1 622 500	1 674 500	1 700 000	1 750 000	1 780 000
Varausten lisäys / vähennys	-244	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	5 296 066	5 639 924	0	0	5 639 924	5 917 559	6 000 000	6 050 000	6 090 000
Muut liiketoiminnan kulut	200 741	261 000	0	0	261 000	263 900	270 000	275 000	280 000
Poistot ja arvonalentumiset	1 313 742	1 000 000	0	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Suunnitelman mukaiset poistot	1 313 742	1 000 000	0	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Kertaluonteiset poistot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LIKEYLIIJÄÄMÄ / ALIJAAMA	539 117	600 001	0	0	600 001	600 000	600 000	600 000	600 000
Rahoitustuotot ja -kulut	406	0	0	0	0	0	0	0	0
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	408	0	0	0	0	0	0	0	0
Korkokulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	2	0	0	0	0	0	0	0	0
LIKEYLIIJÄÄMÄ / ALIJAAMA ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	539 523	600 001	0	0	600 001	600 000	600 000	600 000	600 000
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJAAMA ENNEN VARAUKSIA	539 523	600 001	0	0	600 001	600 000	600 000	600 000	600 000
Varausten ja rahastojen muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJAAMA	539 523	600 001	0	0	600 001	600 000	600 000	600 000	600 000

VARSINAIS-SUOMEN ALUEPELASTUSLAITOS

Rahoituslaskelma

TOT 2013

TA 2014

 TA 2014
muutokset

 TA 2014
vhteensä

TAE 2015

TS 2016

TS 2017

TS 2018

	TOT 2013	TA 2014	TA 2014 muutokset	TA 2014 vhteensä	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Vuosikate	1 853 265	1 600 000	0	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	1 853 265	1 600 000	0	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
Investointikulut	2 311 687	2 731 300	0	2 731 300	2 098 300	2 106 300	2 734 300	2 038 300
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	407 985	972 320	0	972 320	389 320	397 320	963 320	267 320
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustuotot	0	158 980	0	158 980	-108 980	-108 980	-170 980	-170 980
Investointien rahavirta	-1 903 702	-1 600 000	0	-1 600 000	-1 817 960	-1 817 960	-1 941 960	-1 941 960
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-50 438	0	0	0	-217 960	-217 960	-341 960	-341 960

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Antolainauksen saamiset								
Antolainasaamisten lisäykset	-	0	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	+	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset								
Pitkäaikaisen lainojen lisäys	+	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisen lainojen vähennys	+	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisen lainojen muutos	-	0	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset								
Oman pääoman muutokset	+/-	0	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset								
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	+/-	0	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	+/-	0	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutokset	+/-	0	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutokset	+/-	0	0	0	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0	0	0	0	0	0	0	0
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-50 438	0	0	0	-217 960	-217 960	-341 960	-341 960

Käyttötalousosa

TP 2013 TA 2014 TA muutokset TA yhteensä 2014 TAE 2015 TS 2016 TS 2017 TS 2018

Toimielin Työterveyshuollon palvelut

Määrärahat	7 098 011	6 780 500	0	6 780 500	6 780 500	0	0	0	0
Käyttötalousosa									
TOIMINTATUOTOJ	7 098 011	6 780 500	0	6 780 500	6 780 500	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	5 554 187	6 780 500	-523 969	6 256 531	6 632 500	0	0	0	0
Toimintakate	1 543 824	0	523 969	523 969	148 000	0	0	0	0
Muutos-%		-10000,0 %		-6606,0 %	-63794538,4 %		-100,0 %		0,0 %
Investointiosia									
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointikulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyntituotot	7 042 071	6 607 000	0	6 607 000	6 607 000	0	0	0	0
Maksutuotot	55 002	53 500	0	53 500	53 500	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	120 000	0	120 000	120 000	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	939	0	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOJ	7 098 011	6 780 500	0	6 780 500	6 780 500	0	0	0	0
Vaimistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	4 004 743	4 447 454	0	4 447 454	4 458 541	0	0	0	0
Palkat ja palkkiot	3 321 346	3 622 000	0	3 622 000	3 282 820	0	0	0	0
Muut henkilöstösuorakulut	748 020	825 454	0	825 454	1 175 721	0	0	0	0
Hilostokorvaukset & -menojen korjauseurat	-64 624	0	0	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	1 409 225	1 596 675	-523 969	1 072 706	1 411 780	0	0	0	0
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	1 409 225	1 596 675	-523 969	1 072 706	1 411 780	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	120 988	137 537	0	137 537	137 537	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	1 050	588 684	0	588 684	614 491	0	0	0	0
Muut toimintakulut	18 181	10 151	0	10 151	10 151	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	5 554 187	6 780 500	-523 969	6 256 531	6 632 500	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	1 543 824	0	523 969	523 969	148 000	0	0	0	0
Verotulot ja valtionosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	454	0	0	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	1 544 279	0	523 969	523 969	148 000	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	1 544 279	0	523 969	523 969	148 000	0	0	0	0
Varausten ja rahastojen muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 544 279	0	523 969	523 969	148 000	0	0	0	0
SISÄISET TOIMINTATUOTOJ	4 696 545	5 035 000	0	5 035 000	5 035 000	0	0	0	0
SISÄISET TOIMINTAKULUT	-69 296	-974 933	0	-974 933	-900 428	0	0	0	0

TURUN TYÖTERVEYSTALC

Rahoituslaskelma

	TOT 2013	TA 2014	TA 2014 muutokset	TA 2014 vhteensä	TAE 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Vuosikate	1 544 279	0	523 969	523 969	148 000	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	1 544 279	0	523 969	523 969	148 000	0	0	0
Investointikulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Valkiosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	0	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 544 279	0	523 969	523 969	148 000	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA								
Antolainauksen saamiset								
Antolainasaamisten lisäykset	-	0	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	+	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset								
Pitkäaikaisen lainojen lisäys	+	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisen lainojen vähennys	+	0	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisen lainojen muutos	-	0	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset								
Oman pääoman muutokset	+/-	0	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvaihteluiden muutokset								
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	+/-	0	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	+/-	0	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutokset	+/-	0	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutokset	+/-	0	0	0	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0	0	0	0	0	0	0	0
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	1 544 279	0	523 969	523 969	148 000	0	0	0